

ÅRSREDOVISNING 2015

afa
FÖRSÄKRING

2013
254
204

The image features three large white numbers on a blue background. The top row shows '2013', the middle row '254', and the bottom row '204'. The zero in '2013' contains a silhouette of a woman standing. The zero in '204' contains a silhouette of a man standing.

ÅRSREDOVISNING 2015

En investering i framtiden.

Varje krona vi satsar på forskning och förebyggande av ohälsa är en investering. För den enskilda människan och för hela arbetslivet i Sverige. Vår insats utvecklas nämligen på sikt till något som är mer värdefullt än pengar.

År 2015 satsade AFA Försäkring 283 254 204 kronor, bland annat i forskning och utveckling. En rad förebyggande åtgärder som alla syftar till en bättre arbetsmiljö och hälsa. Det är vår investering i framtidens svenska arbetsliv.

AFA Försäkring ger trygghet och ekonomiskt stöd vid sjukdom, arbetsskada, arbetsbrist, dödsfall och föräldraledighet. Våra försäkringar är bestämda i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens parter och vi försäkrar drygt fyra miljoner människor i privat näringsliv, kommuner, landsting och regioner. AFA Försäkring drivs utan vinstsyfte och förvaltar cirka 200 miljarder kronor. En viktig del av vår verksamhet är att stödja forskning och projekt som aktivt syftar till att förbättra arbetsmiljön. AFA Försäkring har cirka 650 medarbetare och ägs av Svenskt Näringsliv, LO och PTB.

INNEHÅLL

INLEDNING	5
VD HAR ORDET	6
AFA FÖRSÄKRING	8
ÅRSREDOVISNINGAR	
AFA SJUKFÖRSÄKRING	19
AFA TRYGGHETSFÖRSÄKRING	95
AFA LIVFÖRSÄKRING	143
STYRELSER, REVISORER M.FL.	196
MEDELANTAL ANSTÄLLDA, ERSÄTTNINGAR TILL STYRELSE OCH LEDNING	199
VILLKORSTOLKNING	200
ORDLISTA	201
ENGLISH SUMMARY	203
ADRESSER	213

OM AFA FÖRSÄKRING

AFA Försäkring har som vision att skapa trygghet för många människor och på så sätt bidra till ett hållbart arbetsliv. Våra försäkringar är en självklar del av kollektivavtalen och det svenska trygghetssystemet där 4,5 miljoner människor omfattas av minst en av våra försäkringar.

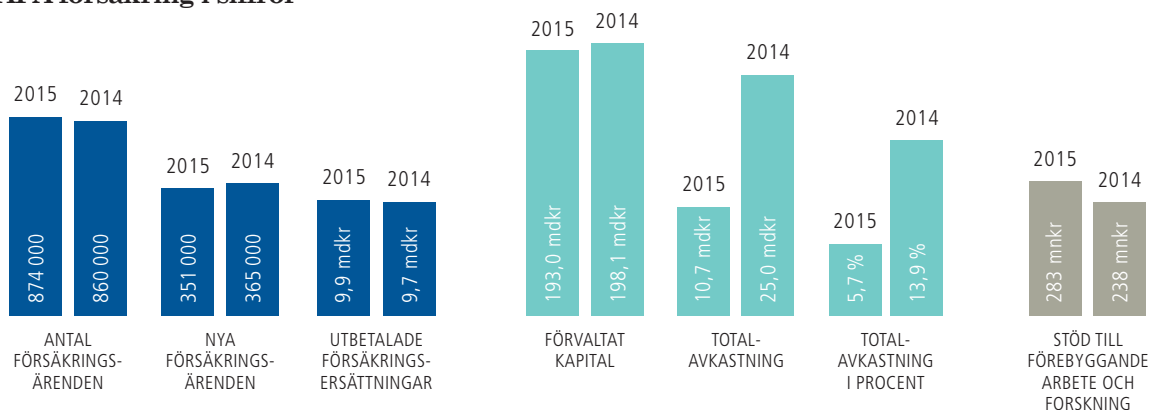
Under år 2015 fick vi in 351 000 nya försäkringsärenden. Vi hanterade drygt 874 000 ärenden och betalade ut 9,9 miljarder kronor i ersättning till de försäkrade. Vårt kapital placeras ansvarsfullt för att ge en avkastning som både tryggar framtida ersättningar och ger långsiktigt stabila premier för våra försäkringstagare. I år har vi förvaltat cirka 193 miljarder kronor.

På uppdrag av våra ägare och uppdragsgivare bedriver vi också ett viktigt förebyggande arbete för att förbättra arbetsmiljön på arbetsplatserna. Vi vill att så få som möjligt ska behöva drabbas av sjukfrånvaro och arbetsskador. I vår unika skadedatabas har vi fakta som rör sjukfrånvaro och arbetsskador från mer än 13 miljoner händelser. Skadedatabasen används som beslutsunderlag för vårt förebyggande arbete, bidrag till forskning och utveckling och informationsinsatser. Vi är Sveriges största privata FoU-finansiär inom arbetsmiljöområdet. Varje år avsätter vi 150 miljoner kronor till forskning inom arbetsmiljö och hälsa.

Våra webbaserade informationssystem (IA-systemen) är ett exempel på vårt förebyggande arbete. IA-systemen gör det möjligt för företag i samma bransch att dela information om arbetsmiljöhändelser, utredningar och åtgärder, och därmed lära av både egna och andras erfarenheter. Under 2015 användes IA-systemen av 600 arbetsgivare med totalt 425 000 anställda i 22 branscher.

Vi vill att våra kunder ska tycka att vi är enkla att ha att göra med. Därför arbetar vi hela tiden för att underlätta för kunderna att göra sina anmälningar och att kommunicera med oss på ett så enkelt sätt som möjligt. Vi arbetar även aktivt med att se till att alla som har rätt till ersättning ska få det.

AFA försäkring i siffror

AFA FÖRSÄKRING – FÖR ETT HÅLLBART ARBETSLIV

De kollektivavtalade försäkringarna är en viktig del av det svenska trygghetssystemet och det ger oss på AFA Försäkring ett särskilt ansvar. Som vd är jag stolt och nöjd över att vi under året som gått skapat ännu fler möjligheter att leva upp till det förtroendet. Några av höjdpunkterna 2015 är en god kapitalavkastning givet marknadsförutsättningarna, ökad användning av våra e-tjänster och att vi fått i uppdrag av arbetsmarknadens parter att ge företag ekonomiskt stöd för utbildning i arbetsmiljöfrågor.

Vi försäkrar 4,5 miljoner människor på svensk arbetsmarknad. Våra kunder har drabbats av exempelvis skador eller sjukdom och vi vill hjälpa dem på bästa sätt. Under 2015 betalade vi ut ersättningar på totalt 38 miljoner kronor om dagen till våra kunder. Totalt hanterade vi cirka 351 000 nya försäkringsärenden under 2015, vilket är en marginell minskning jämfört med 2014.

FORTSATT STABIL EKONOMI

För att kunna bidra till långsiktig trygghet för våra kunder behöver vi förvalta både deras förtroende och det kapital som möjliggör försäkringsersättning framåt i tiden. Därför är det glädjande att det finansiella resultatet även i år ser mycket bra ut. Trots låga räntor och turbulenta aktiemarknader uppgick avkastningen under 2015 till 5,7 procent, vilket motsvarar 10,7 miljarder kronor. Det beror till stor del på att våra innehav i fastigheter och alternativa investeringar haft en fortsatt stark värdeutveckling.

Årets avkastning täcker med råge AFA Försäkrings kostnader för försäkringsersättningar och drift, uppgående till cirka 7,7 miljarder kronor. Det innebär också att AFA Försäkring, trots ännu ett år av mycket låga premieintäkter samt en återbetalning av tidigare inbetalda premier på 5,3 miljarder kronor, behåller sin goda konsolidering.

Den goda konsolideringen resulterade i att styrelsen beslutade om återbetalning av sjukförsäkringspremier i avtalsgruppsjukförsäkringen för premieåret 2004 till arbetsgivare inom kommuner, landsting och regioner om 4,9 miljarder kronor. Totalt har AFA Försäkring hitintills återbetalat cirka 40 miljarder kronor för åren 2004–2008, och sjukförsäkringspremien har därmed varit noll sedan 2004 för arbetsgivare inom kommuner, landsting och regioner och sedan 2005 för arbetsgivare inom privat näringsliv. Sjukförsäkringspremien fortsätter att vara noll under 2016.

RESULTAT

Det sammanlagda resultatet före bokslutsdispositioner och skatt blev –1,7 miljarder kronor.

VI MÖJLIGGÖR NY KUNSKAP

Att vi har en stabil ekonomi innebär stora fördelar för arbetsgivarna, nämligen låga och stabila premier, men också för oss. Det gör att vi målmedvetet kan arbeta för att minska arbetsskador och sjukskrivningar på svenska arbetsplatser.

Varje år satsar vi, på uppdrag av arbetsmarknadens parter, 150 miljoner kronor på forskning inom hälso- och arbetsmiljöområdet. 2015 bidrog vi bland annat med 50 miljoner kronor till 13 projekt om kronisk smärta,

med fokus på att öka kunskapen om riskfaktorer samt på förebyggande och behandling. Under året har vi också arrangerat 22 seminarier på olika teman varav flera hölls av forskare som fått sin forskning finansierad av AFA Försäkring.

Vi sprider också kunskap utifrån vår unika skadedatabas där vi, sedan början av 1970-talet, har sparat alla våra försäkringsärenden. Totalt har vi 13 miljoner ärenden samlade, och under året gav vi ut vår årliga arbetsskaderapport samt fyra delrapporter med olika teman, till exempel psykisk ohälsa och fallolyckor.

Nytt för 2015 är att vi fick i uppdrag att ge ekonomiskt stöd på sammanlagt 75 miljoner kronor, fördelat på tre år, till privata arbetsgivare som vill kompetensutveckla sina chefer, skyddsombud och arbetsmiljöombud i arbetsmiljöfrågor. Syftet är att skapa en gemensam kunskapsplattform som ger förutsättningar för att skapa bättre arbetsmiljö och samsyn i arbetsmiljöfrågor.

VI JOBBAR FRAMÅT

Den digitala utveckling som pågår i samhället i stort, och därmed också på AFA Försäkring, är en utmaning och en möjlighet. Våra kunders förväntan på att kunna anmäla, komplettera eller följa sitt ärende, även när de inte sitter vid en dator, ökar. Försäkringar är komplexa tjänster och villkoren kan upplevas som svåra att förstå. Det ställer krav på e-tjänster som hjälper våra kunder genom processen. För att kunna möta kundernas behov har vi under 2015 lagt mycket fokus på användarvänlighet. Det kommer vi att fortsätta med 2016 genom att exempelvis se över hur vi formulerar oss i våra brev och på webben. Vi kommer också att öka användningen av sms som en kommunikationskanal för att förenkla för kunderna.

En annan viktig omvärldsförändring är att Solvens II-direktivet träder i kraft den 1 januari 2016. Det nya europeiska regelverket syftar till att säkerställa enhetliga och riskrelaterade solvensregler för försäkringsföretag, för att därigenom öka den finansiella stabiliteten. För AFA Försäkring har arbetet med att anpassa verksamheten till de nya förutsättningarna varit ett prioriterat område i flera år. Förberedelserna har fortlopt planerligt och vi har bland annat tagit fram en Solvens II-anpassad styrmodell för risker, genomfört

framåtblickande bedömningar av egna risker samt gjort en kartläggning av nya rapporteringskrav och utformat rapporteringslösningar. Vi är därmed väl rustade för att följa det nya regelverket.

MEDARBETARNA GÖR JOBBET

Under året har vi välkomnat många nya kolleger. En anledning till det är den nya föräldraförsäkringen som trädde i kraft 2014. Vi driver en komplex verksamhet och det är alla kompetenta och engagerade medarbetare som gemensamt håller ihop AFA Försäkrings tre grundpelare: försäkra, förvalta och förebygga. Jag vill därför avsluta med ett stort tack. Det är en förmån att få vara vd för ett företag vars medarbetare outtröttligt hjälper människor som av olika anledningar är i behov av att använda det trygghetssystem som vi är en del av.

Anders Moberg

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR FÖR AFA FÖRSÄKRING

AFA FÖRSÄKRING

AFA Försäkring är den gemensamma benämningen för AFA Sjukförsäkringsaktiebolag, AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag samt AFA Livförsäkringsaktiebolag. De tre försäkringsföretagen tillhandahåller, på uppdrag av arbetsmarknadens parter, avtalsförsäkringar för den svenska arbetsmarknaden.

Avtalsförsäkringar grundar sig på kollektivavtal mellan olika huvudorganisationer på arbetsmarknaden.

Nedan redovisas ersättningsgrundande händelser per försäkring och försäkringskollektiv, försäkringstyp samt vilket försäkringsföretag som är försäkringsgivare.

Ersättningsgrundande händelse	Försäkring	Försäkringskollektiv	Typ av försäkring	Försäkringsföretag
Sjukdom	Avtalsgruppsjukförsäkring (AGS)	Arbetare inom enskild sektor (privata och kooperativa företag)	Riskförsäkring	AFA Sjukförsäkring
Sjukdom och föräldraledighet	Premiebefrielseförsäkring	Arbetare inom enskild sektor (privata och kooperativa företag)	Riskförsäkring	AFA Sjukförsäkring
Sjukdom	Avtalsgruppsjukförsäkring (AGS-KL)	Anställda inom kommunal sektor (kommuner och landsting/regioner samt Svenska kyrkan med flera)	Riskförsäkring	AFA Sjukförsäkring
Sjukdom	Avgiftsbefrielseförsäkring	Anställda inom kommunal sektor (kommuner och landsting/regioner samt Svenska kyrkan med flera)	Riskförsäkring	AFA Sjukförsäkring
Föräldraledighet	Föräldrapenningtillägg (FPT)	Arbetare inom enskild sektor (privata och kooperativa företag)	Riskförsäkring	AFA Sjukförsäkring
Arbetskada	Trygghetsförsäkring vid arbetskada (TFA)	Arbetare och tjänstemän inom enskild sektor (privata och kooperativa företag)	Riskförsäkring	AFA Trygghetsförsäkring
Arbetskada	Trygghetsförsäkring vid arbetskada (TFA-KL)	Anställda inom kommunal sektor (kommuner och landsting/regioner samt Svenska kyrkan med flera)	Riskförsäkring	AFA Trygghetsförsäkring
Dödsfall	Tjänstegrupplivförsäkring (TGL)	Arbetare inom enskild sektor (privata företag)	Livförsäkring	AFA Livförsäkring
Arbetsbrist	Avgångsbidragförsäkring (AGB)	Arbetare inom enskild sektor (privata och kooperativa företag)	Riskförsäkring	AFA Livförsäkring
Dödsfall	Familjeskydd (FSK)	Arbetare inom enskild sektor (privata företag)	Livförsäkring	AFA Livförsäkring

VERKSAMHETENS MÅL

AFA Försäkrings uppdrag är att tillgodose de försäkrades behov av ekonomisk trygghet i arbetslivet till en låg kostnad. I praktiken innebär det att försäkra risker och betala ut ersättning till försäkrade som uppfyller försäkringarnas villkor. AFA Försäkring drivs utan vinstsyfte och har som mål att aktivt arbeta för att alla som har rätt till försäkringsersättning också får det.

Nedan ges en översiktlig presentation av AFA Försäkrings kärnverksamhet och hur målen nås i verksamheten.

Hantera försäkringsärenden

AFA Försäkrings skadereglering ska kännetecknas av hög kvalitet där alla som har rätt till ersättning också får det. Samtidigt ska vi hantera försäkringsärendena till en rimlig kostnad så att premierna kan hållas på en jämn och låg nivå. Vårt mål är en effektiv skadereglering med nöjda försäkrade och nöjda försäkringstagare till en låg hanteringskostnad. För att utvärdera effektiviteten i skaderegleringen mäter vi därför kostnads-effektivitet i hanteringen samt kundnöjdhet.

Kostnadseffektiv hantering av försäkringsärenden

AFA Försäkring har valt att följa upp verksamheten per ersättningsanspråk i stället för per försäkringsärende, eftersom detta ger en tydligare bild av den faktiska aktiviteten i skaderegleringsprocessen. Ett försäkringsärende kan bestå av flera ersättningsanspråk och den försäkrade förväntar sig respons på varje enskilt anspråk, oavsett om det presenterats i samband med en ny försäkringsanmälan eller hör till ett ärende under pågående skadereglering. Mål har satts upp för tid, kvalitet och kostnad:

- Vi mäter tiden från det att den försäkrade inkommit med ett nytt ersättningsanspråk till dess att han eller hon fått ett första besked från oss. Målet är att 90 procent ska ha mottagit ett besked inom 14 dagar. I december 2015 fick 95 procent av kunderna besked inom 14 dagar, vilket är en förbättring med 17 procentenheter jämfört med samma tid föregående år.
- Vi utvärderar kvaliteten i skaderegleringen genom att kontrollera om den har skett i enlighet med försäkringsvillkoren. Under 2015 har en manuell granskning visat på en god kvalitet i hanteringen av försäkringsärenden.
- Kostnaderna i hanteringen mäts genom att sätta verksamhetens alla driftkostnader för att hantera

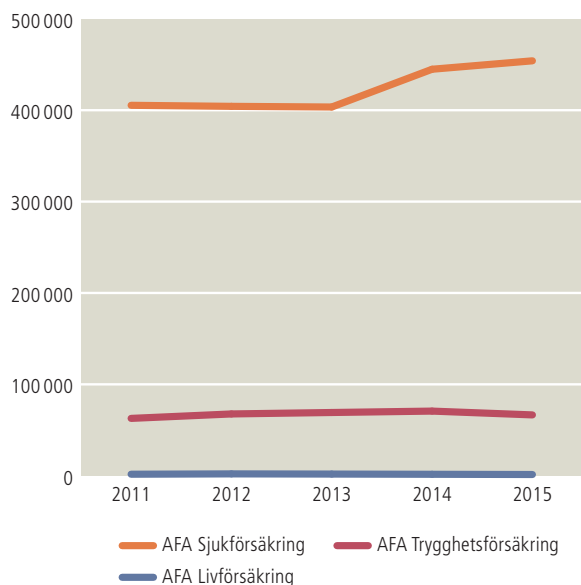
försäkringsärenden i förhållande till antalet hantlade ersättningsanspråk. Målet är att kostnaden inte ska öka. År 2015 har genomsnittsvärdet för alla försäkringar sjunkit till 989 kronor per anspråk jämfört med 1 041 kronor år 2014.

Kundnöjdhet

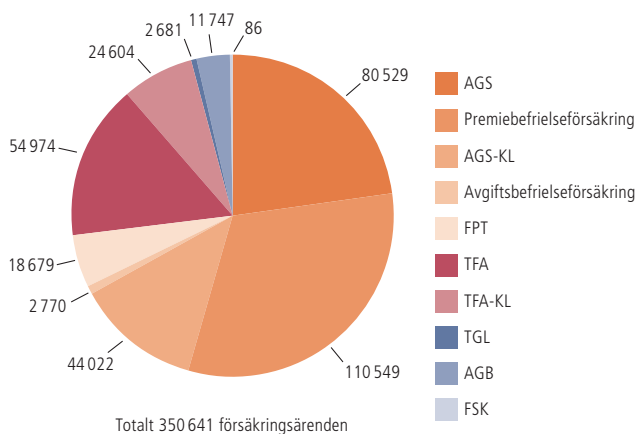
För att öka förståelsen för våra kunders behov och förväntningar genomför vi kontinuerligt undersökningar som mäter nöjdheten och vad som är viktigt för våra kunder. Undersökningarna genomförs i form av Nöjd Kund Index (NKI), som ger ett tydligt underlag för prioritering av förbättringsåtgärder och uppföljning, och som även möjliggör benchmarking. Undersökningen riktas varje år till kundgruppen försäkrade (anställda och egenföretagare som tecknat egen försäkring) och vartannat år till kundgruppen försäkringstagare (arbetsgivare).

Kundgruppen försäkrade (anställda) är generellt sett mycket nöjd; under 2015 har nöjdheten utvecklats stabilt sedan 2014 och NKI ligger kvar på goda nivåer (77 av maximala 100). Störst påverkan på den övergripande nöjdheten har kontakten med handläggaren. När det gäller kunder som har fått avslag på sina försäkringsärenden har den positiva utvecklingen av

Pågående försäkringsärenden per 31 december respektive år

Nya försäkringsärenden per försäkring år 2015

AFA FÖRSÄKRING

avslagsärenden under 2013 och 2014 stannat av, och gapet i NKI mellan denna grupp och de som beviljats ersättning har ökat något.

För kundgruppen försäkringstagare (arbetsgivare) har mätningen givit fortsatt mycket goda betyg över lag. NKI ligger på 84, vilket är en ökning med två enheter sedan förra undersökningen som gjordes 2013. Kontakten via vår webbplats och våra nyhetsbrev är de områden som har störst påverkan på arbetsgivarnas nöjdhet.

Vi genomför kontinuerligt aktiviteter i syfte att öka kundnöjdheten. Främst handlar det om att stärka handläggarnas kompetens och att i högre grad kontakta kunden via telefon istället för enbart per brev. Den personliga kontakten är en viktig framgångsfaktor.

För kundgruppen uppdragsgivare har ingen nöjdhetsmätning genomförts under 2015.

Digital anmälan av försäkringsärende

Något som ytterligare effektiviserar vår skadehantering är vår e-tjänst för anmälan, som ökar tillgängligheten för de försäkrade, förenklar anmälningsprocessen och förkortar ledtiderna samtidigt som den bidrar till minskade kostnader för pappersförbrukning och utskick. Under 2015 har AFA Försäkring mottagit cirka 150 000 anmälningar via kundwebben.

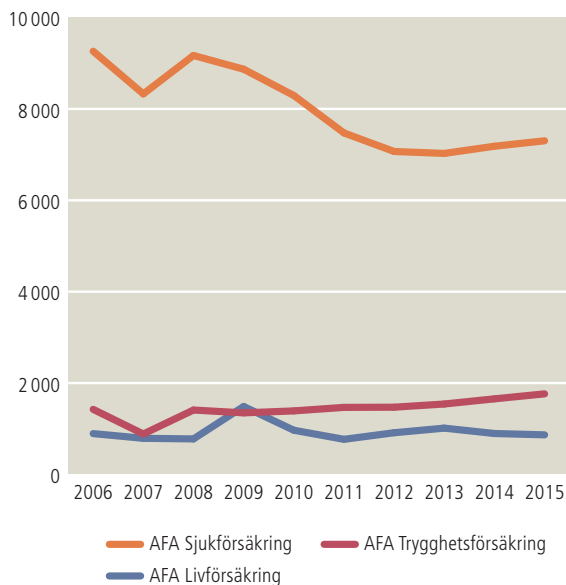
Totalt har 6 299 arbetsgivare anslutit sig till e-tjänsten, varav 5 964 privata företag, 284 kommuner, 20 landsting och 31 statliga företag. Målet har varit att 95 procent av de arbetsgivare som har fler än 100 anmälningar per år ska vara anslutna. I slutet av år 2015 var 97 procent av dessa arbetsgivare anslutna. För de försäkringar som är möjliga att anmäla via vår e-tjänst har de digitala anmälningarna stått för 70 procent av totalt antal (TGL- och AGB-ärenden är inte möjliga att anmäla via e-tjänsten).

Förebygga ohälsa och arbetsskada

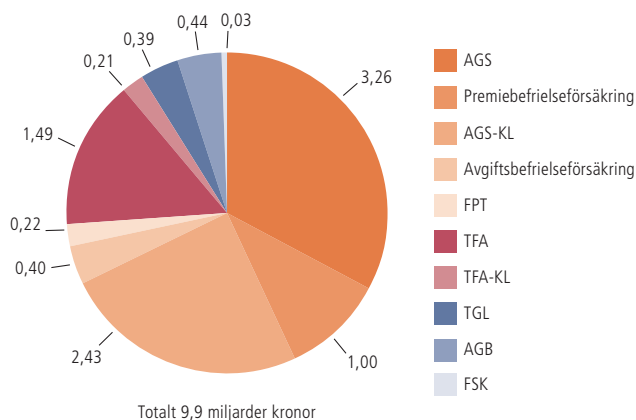
För att medverka till att alla arbetsplatser ska vara säkra och trygga så att ingen behöver skadas eller bli sjuk av sitt arbete, arbetar AFA Försäkring med förebyggande arbete. Detta är ett mervärde i de kollektivavtalade försäkringarna. Härigenom kan arbetsskador och ohälsa minska långsiktigt och därmed också kostnaderna för försäkringarna. Att sprida kunskap och resultat av vår förebyggande verksamhet är en viktig del av detta.

AFA Försäkring bidrar på flera sätt till att utveckla arbetsmiljöarbetet på den svenska arbetsmarknaden. Vår skadedatabas innehåller information om alla skador och sjukdomar som anmälts till AFA Försäkring

Utbetalda försäkringsersättningar per försäkringsföretag, mnkr

Utbetalda försäkringsersättningar per försäkring år 2015, mdkr

sedan 1970-talet. Denna information ligger till grund för beslut om inriktning på vårt stöd till forskning och utveckling inom arbetsmiljö och hälsa. Vi tillhandahåller också systemlösningar för rapportering av arbetsskador (de så kallade IA-systemen). Dessutom finansierar vi externa samarbetspartners som ger våra försäkringstagare stöd i det löpande arbetsmiljöarbetet.

Under året har AFA Försäkring totalt bidragit med 283 miljoner kronor i stöd till forskning och förebyggande arbete. 192 miljoner kronor har kostnadsförts för anslag till forskning och utveckling, varav 88 miljoner kronor anslagits till 35 projekt i de öppna utlysningarna. Stödet till externa samarbetspartner uppgick till 91 miljoner kronor.

Förvalta kapital

Målet för vår kapitalförvaltning är att förvalta kapitalet på ett tryggt sätt så att försäkringsåtagandena alltid kan uppfyllas och till god avkastning så att försäkringspremierna kan hållas låga, samt agera på ett ansvarsfullt sätt på de finansiella marknaderna. Kapitalförvaltningen sker med utgångspunkt från försäkringsrörelsernas åtaganden och kassaflöden.

För försäkringsföretagen inom AFA Försäkring skapas normalportföljer med en optimal tillgångs-

sammansättning med avseende på repektive företags åtaganden, konsolidering och begränsningar i form av bland annat myndighetskrav.

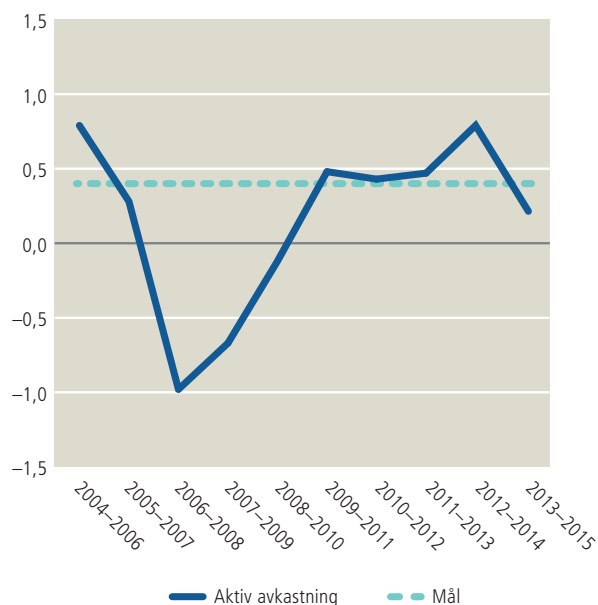
Verksamheten mäts genom att den aktiva avkastningen, det vill säga totalavkastningen minus normalportföljens avkastning, ska ligga på 0,4 procentenheter med fokus på rullande treårsresultat samt att förvaltningskostnaden ska ligga i den nedre kvartilen av jämförbara kapitalförvaltare.

För treårsperioden 2013–2015 uppgick den aktiva avkastningen till 0,2 procentenheter per år. Kostnader i kapitalförvaltningen uppgick liksom året innan till 0,06 procent av totalt förvaltad kapital. AFA Försäkrings förvaltade kapital minskade under år 2015 från 198,1 miljarder kronor vid årets ingång till 193,0 miljarder kronor vid årets utgång. Minskningen på drygt fem miljarder kronor är i huvudsak hänförlig till återbetalning av delar av 2004 års premier i AFA Sjukförsäkring.

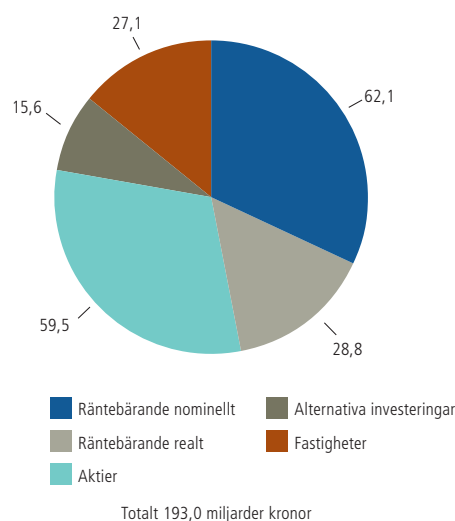
Beräkna premien

Premienivån bestäms av AFA Försäkrings styrelser. För att maximera försäkringstagarnas finansiella nytta är målet att hålla en ”långsiktig och stabil premienivå vid oförändrade lagar och försäkringsvillkor”.

Aktiv avkastning i procentenheter, rullande treårstal

Förvaltad kapital AFA Försäkring 2015-12-31, mdkr

AFA FÖRSÄKRING

Verksamheten ska för detta ändamål leverera tydliga, korrekta och kompletta beslutsunderlag avseende premienivåer till styrelserna. Kvaliteten i beslutsunderlagen utvärderas sedan årligen av styrelserna.

FINANSIELLA MÅL

AFA Försäkring hanterar ansevärd ekonomiska värden och ansvarar för en stor mängd utbetalningar av försäkringsersättningar till ett stort antal försäkrade i Sverige. De försäkrade måste kunna lita på att det alltid finns ekonomiska resurser för att betala försäkringsersättningar enligt överenskomna villkor. Arbetsgivarna förväntar sig att AFA Försäkring förvaltar de i förväg inbetalda premierna på bästa sätt så att de premieinbetalningar som krävs för att fullgöra försäkringsåtagandena blir så låga som möjligt. Att följa och styra mot de finansiella målen är en viktig förutsättning för hela verksamheten.

AFA Sjukförsäkring och AFA Trygghetsförsäkring har tre finansiella mål:

- **Solvensmål**
 - Att alltid infria försäkringsåtagandena.
- **Premiemål**
 - Att maximera långsiktig finansiell nytta genom att hålla premien stabil över tid och finansiera premien med hjälp av kapitalavkastning.
- **Skatteeffektivitetsmål**
 - Att minimera inkomstbeskattning.

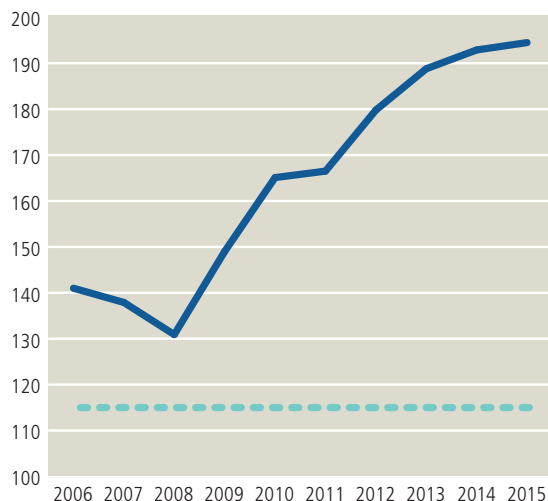
Målen mäts och styrs genom att följa tre fonderingsmål: minimifondering, målfondering och maximifondering.

AFA Livförsäkring består av en skadeförsäkringsgren (AGB-försäkringen) och en livförsäkringsgren (TGL-försäkringen och familjeskyddsförsäkringen). Riskhanteringen för skadeförsäkringsgrenen är inriktad på att bygga upp fonderingen i goda tider för att klara ett krisscenario med mycket hög arbetslöshet. Riskhanteringen för livförsäkringsgrenen, som har både premie- och inkomstskatt, har som mål att uppnå en effektiv kombination av premieintäkter och totalavkastning som minimerar den totala beskattningen. Det grundläggande målet att klara solvenskraven är gemensamt för de båda försäkringsgrenarna.

Solvensmål

Solvensmålet innebär att företagen alltid ska kunna infria försäkringsåtagandena. Detta har operationaliserats i att fonderingen inte får understiga minimifonderingen 115 procent för att undvika en hög insolvensrisk. I nedanstående diagram redovisas solvensutvecklingen under den senaste tioårsperioden. Fonderingskvoten har aldrig understigit 115 procent och därmed har solvensmålet kunnat infrias.

Fonderingskvot för AFA Försäkring, procent

Premiemål

Stabil premie

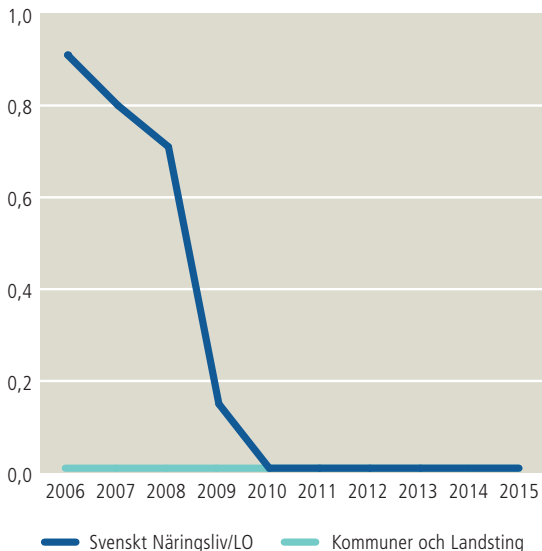
Premiemålet innebär att premienivån för AFA Sjukförsäkring och AFA Trygghetsförsäkring ska vara långsiktigt stabil vid oförändrade försäkringsvillkor och lagar för respektive försäkringskollektiv. Med långsiktigt stabil avses att premiesatserna ska uppvisa en låg variation mellan verksamhetsåren samtidigt som de ska ligga på sådan nivå så att premieintäkterna bidrar till en stabil soliditet över tiden. Detta har operationaliserats i att fonderingskvoten i AFA Sjukförsäkring och AFA Trygghetsförsäkring ska uppgå till målfonderingen 130 procent.

Under början av 2000-talet var sjuktalen mycket höga, och premienivåerna i AFA Sjukförsäkring låg då på cirka 2–2,5 procent av lönesumman. De ändringar som den 1 juli 2008 gjordes i lagen om allmän försäkring, i syfte att reformera sjukskrivningsprocessen och skärpa kraven för beviljande av sjukersättning, har gett upphov till ett överskott i försäkringarna. För att hantera de avvecklingsvinster som uppkommit i AFA Sjukförsäkring har premieåterbetalningar skett under åren 2012–2015 för tidigare premieår tillbaka till 2004, samtidigt som nollpremie satts för aktuella år.

När det gäller AFA Livförsäkring är det övergripande målet att uppnå en effektiv kombination av premier och fondering som minimerar den totala skattekostnaden (premieskatt och inkomstskatt).

För uppgifter om premiesats per försäkring, se årsredovisning för respektive försäkringsföretag.

Premienivå i procent per försäkringskollektiv för AFA Sjukförsäkring och AFA Trygghetsförsäkring

Avkastningsfinansiering

Den genomsnittliga tiden från premieinbetalning till utbetalning av försäkringsersättning i AFA Försäkring är mer än åtta år. Detta betyder att företagen har möjlighet att förvalta en stor del av premien under lång

tid, vilket ger utrymme för en avkastningsfinansiering motsvarande en tredjedel av de totala försäkringskostnaderna över tid.

AFA Försäkrings målfondering på 130 procent gör att premiebehovet kan minskas med ytterligare 10–15 procent.

Slutligen kan kapitalförvaltningen genom aktiv förvaltning minska premiebehovet över tid med några procentenheter. Sammantaget kan därmed avkastningsfinansieringen förväntas uppgå till uppemot 50 procent.

Under perioden 2006–2015 har kapitalavkastningen stått för 92 procent av den totala finansieringen i AFA Försäkring och därmed finansierat premierna med totalt 115,3 miljarder kronor. Målet att finansiera premierna med hjälp av kapitalavkastningen har därmed kunnat infrias.

Skatteeffektivitetsmål

AFA Försäkring betalar inte ut utdelning till aktieägarna. Detta innebär att premieinbetalningar och kapitalavkastning i sin helhet används för att betala försäkringsersättningar till de försäkrade och säkerställa en låg och stabil premie för försäkringstagarna.

Skatteeffektivitetsmålet innebär att fonderingen inte ska vara så hög att en inkomstskattesituation uppstår. I AFA Sjukförsäkring och AFA Trygghetsförsäkring är målet därför att fonderingskvoten inte ska överstiga en maximifondering. Maximifonderingen är satt till 150 procent.

AFA Försäkring har under 2015 haft en fonderingskvot som överstiger 150 procent. Ingen inkomstskatt har dock uppstått till följd av detta.

FINANSIELLA RESULTAT

AFA Försäkring har ett stort ekonomiskt åtagande till de försäkrade eftersom utbetalningen av ersättningar i många fall sträcker sig över lång tid. Det innebär att de under året utbetalda skadeersättningarna till stor del härrör från skador som har inträffat flera år tidigare och att kostnaden för årets skador kommer generera utbetalningar under många år framöver. Den verkliga kostnaden för under året inträffade skador visar sig först efter många år.

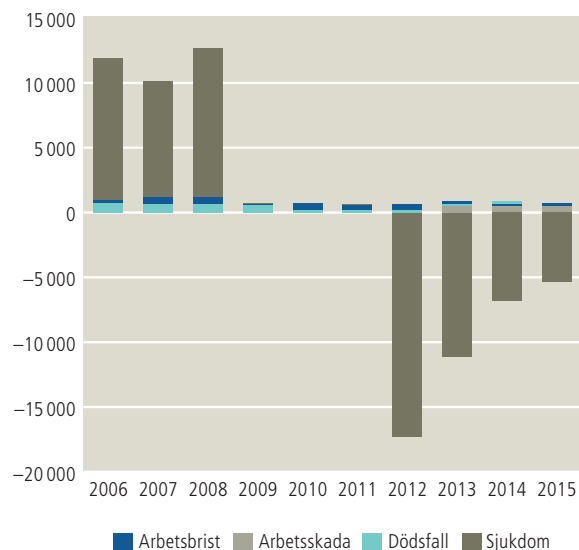
Försäkringsersättningar finansieras av dels årliga premiebetalningar, dels kapitalavkastning på företagens tillgångar. Under 2015 uppgick premieintäkterna till -4,6 miljarder kronor. De negativa premieintäkterna förklaras av den premieåterbetalning om cirka 5,3 miljarder kronor för premieåret 2004 som beslutades i AFA Sjukförsäkring i mars 2015 avseende sjukförsäkringen AGS och avgiftsbefrielseförsäkringen för arbetsgivare inom kommuner och landsting. Premieåterbetalningen tillsammans med en givet marknadsförutsättningarna god kapitalavkastning och en ur ett längre perspektiv mer normal nivå för kostnader för försäkringsersättningar gjorde att resultatet för AFA Försäkring år 2015 blev -1,7 miljarder kronor.

För att ge en bild av de finansiella resultaten analyseras försäkringsersättningar, premiebetalningar och kapitalavkastning för en tioårsperiod. För mer information, se förvaltningsberättelsen i respektive försäkringsföretag.

Premiebetalningar

Premiebetalningarna i ett tioårigt perspektiv framgår av nedanstående diagram. De låga premiebetalningarna för åren 2009 till 2011 möjliggjordes främst av stora avvecklingsvinster i AFA Sjukförsäkring. Dessa grundar sig i en väsentligt minskad sjukfrånvaro i samhället som beror på den lagändring som trädde i kraft år 2008. Från 2009 till 2015 har premiesatserna varit noll inom AFA Sjukförsäkring. Åren 2012 till 2014 har AFA Sjukförsäkring dessutom återbetalat premier som avser tidigare inbetalda premier för åren 2004 till 2008.

Premiebetalningar fördelade på ersättningsbara händelser, mnkr

Kapitalavkastning

Under tioårsperioden 2006–2015 uppgick AFA Försäkrings ackumulerade avkastning till 82,5 procent. Den aktiva avkastningen uppgick under samma period till 1,1 procentenheter, vilket innebär en aktiv avkastning på 0,1 procentenheter per år.

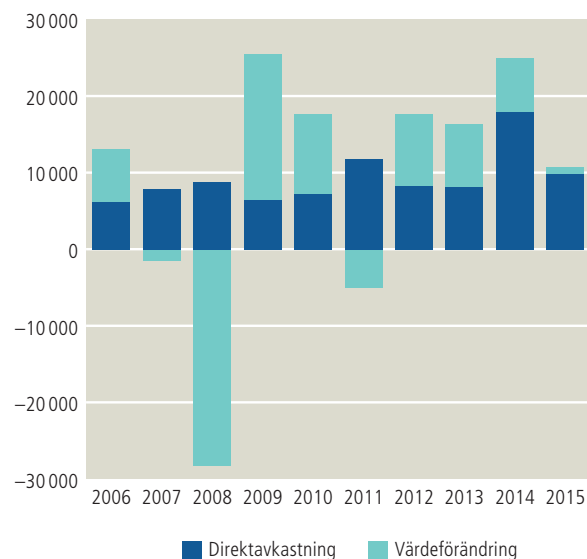
År	Avkastning innehav	Avkastning normalportfölj	Aktiv avkastning
2006–2015	82,5 %	81,4 %	1,1 %
Genomsnittlig avkastning per år	6,2 %	6,1 %	0,1 %

AFA Försäkrings globala aktieindex steg under året med drygt fyra procent. I Sverige gav aktiemarknaden en avkastning på drygt tio procent. Räntan på långa (10-åriga) svenska reala statsobligationer föll under året från -0,2 procent till -0,5 procent. Långa nominella svenska statsobligationsräntor steg något, från 0,9 procent till 1,0 procent.

Avkastningen för AFA Försäkring uppgick under 2015 till 5,7 procent. För företagen i AFA Försäkring var avkastningen under året följande:

- AFA Sjukförsäkring (moderföretaget): 6,0 procent
- AFA Trygghetsförsäkring: 5,1 procent
- AFA Livförsäkring: 2,6 procent

Kapitalavkastning uppdelad på direktavkastning och värdeförändring, mnkr

Totalavkastningstabell för placeringar	Marknadsvärden				Totalavkastning	
	2015		2014		2015	2014
	mnkr	%	mnkr	%	%	%
Räntebärande nominellt	62 070	32	68 632	35	0,5	6,6
Räntebärande realt	28 761	15	28 158	14	1,1	10,7
Aktier	59 485	31	63 254	32	4,2	20,2
Fastigheter	27 131	14	22 479	11	17,8	8,7
Alternativa investeringar	15 601	8	15 620	8	21,3	40,5
Valuta	-	-	-	-	0,1	0,2
Allokeringsportfölj	0	0	0	0	0,1	0,0
Totalt	193 048	100	198 143	100	5,7	13,9

Bidragsanalys år 2015, %	Normalportfölj	Avkastning normalportfölj	Avkastning portfölj	Förvaltningsbidrag
Räntebärande nominellt	34	0,3	0,5	0,0
Räntebärande realt	15	1,1	1,1	0,0
Aktier	31	7,0	4,2	-0,8
Fastigheter	12	13,9	17,8	0,5
Alternativa investeringar	8	21,3	21,3	-
Valuta	-	-	0,1	0,0
Taktisk allokering	-	-	0,1	0,1
Totalt	100	6,0	5,7	-0,3

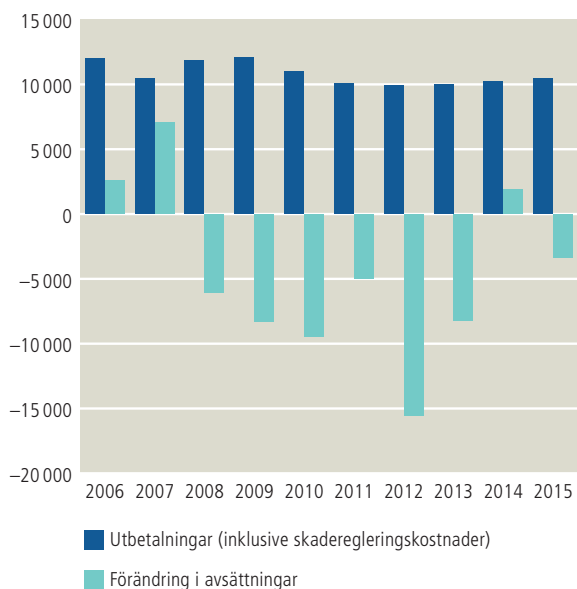
Tillgångslaget alternativa investeringar har i längre tidsserier ett absolutavkastningskrav på tio procent årligen som index.

Försäkringsersättningar

Kostnaden för försäkringsersättningar består av dels utbetalda försäkringsersättningar, dels förändring i de avsättningar som görs för att täcka oreglerade skador. Diagrammet nedan visar hur dessa båda variabler har förändrats över tid. Utbetalningarna har utvecklats relativt stabilt, och det är främst variationen i avsättningarna som ger upphov till förändringar i kostnaden för försäkringsersättningarna. Detta förklaras av att skadeersättning i ett pågående ärende utbetalas över lång tid – i genomsnitt i tio år. Ändringar i lagar och regelverk som påverkar avsättningarna direkt kommer att påverka utbetalningsnivån med stor eftersläpning i tid.

Sjukdom är den ersättningsgrundande händelse inom AFA Försäkring som utbetalar mest ersättning och som vanligtvis uppvisar den största förändringen i avsättningarna mellan åren. Avvecklingsvinster under åren 2008 till 2012 har gjort att behovet av avsättningar har minskat. Variationen i utfallet för 2013 och 2014 beror på variationer i marknadsräntor. Utfallet 2015 innehåller stabila marknadsräntor, aktuella kostnader och normaliserade avvecklingsvinster.

Försäkringsersättningar fördelade på utbetalningar och nya avsättningar, mnkr

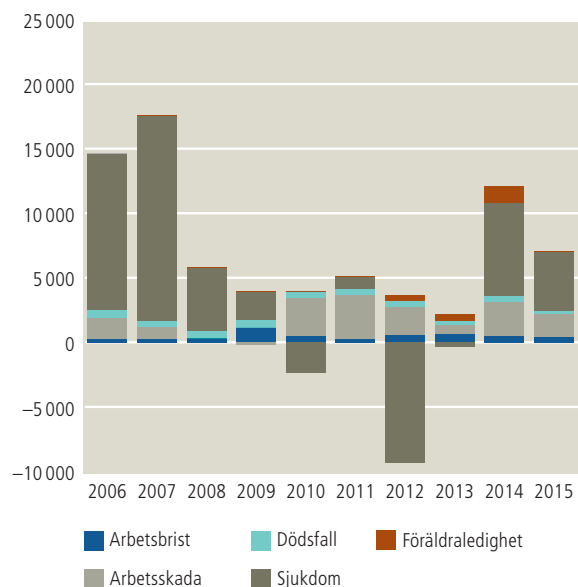
Försäkringsersättningar för dödsfall är relativt stabila under perioden medan försäkringsersättningarna för arbetsbrist varierade kraftigt mellan år beroende på situationen på arbetsmarknaden. Exempelvis ökade kostnaderna 2009 och 2013 på grund av fler friställningar.

Försäkringsersättningarna för arbetsskada ökade 2010 vilket berodde på villkorsförändringar. Försäkringsersättningarna fortsatte också att vara höga under 2011 och 2012 vilket berodde på under året sjunkande diskonteringsräntor och ökade avsättningar för skaderegleringskostnader. Variationen i utfallet för 2013 och 2014 beror på variationer i marknadsräntor. Utfallet 2015 innehåller stabila marknadsräntor, aktuella kostnader och normaliserade avvecklingsvinster.

Försäkringsersättningar för föräldraledighet har fördubblats mellan åren 2013 och 2014. Detta beror på att den nya försäkringen föräldrapenningtillägg (FPT) började gälla 2014. Utfallet 2015 är lågt på grund av minskat inflöde och därmed upplösning av reserver.

År 2015 innebar för AFA Försäkring en god kapitalavkastning och låga kostnader för försäkringsersättningar. Tack vare den finansiella utvecklingen gavs AFA Sjukförsäkring en möjlighet att avstå från premier

Försäkringsersättningar fördelade på ersättningsgrundande händelser, mnkr

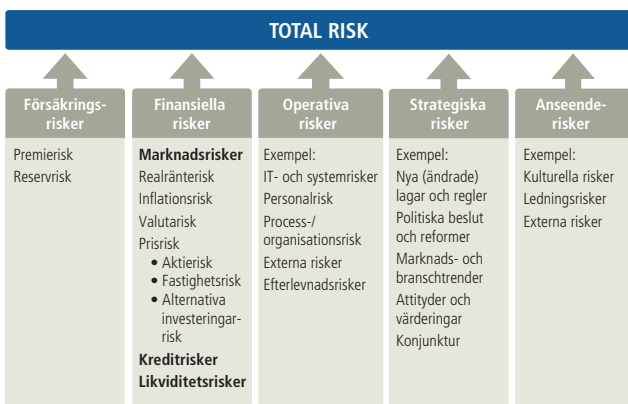
för år 2015 och samtidigt med retroaktiv verkan återbeta- Konsolideringen ligger i alla tre försäkringsföretag på
 tala premier avseende sjukförsäkringen AGS för år 2004 en fortsatt hög nivå.
 till försäkringstagare inom den kommunala sektorn.

Resultatöversikt 1 januari–31 december								
mnkr	AFA Försäkring		AFA Sjukförsäkring		AFA Trygghetsförsäkring		AFA Livförsäkring	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
INTÄKTER								
Premieintäkter	-4649	-5849	-5369	-6721	178	170	542	702
Kapitalavkastning	10739	25040	9041	20389	1534	3914	164	738
Resultatandel joint venture	176	53	176	53	-	-	-	-
Summa intäkter	6266	19244	3848	13721	1712	4084	706	1440
KOSTNADER								
Försäkringsersättningar	-7048	-12100	-4635	-8572	-1724	-2608	-688	-920
Administrativa driftkostnader	-694	-706	-410	-276	-222	-309	-62	-122
Kostnader för forskning	-192	-128	-75	-51	-105	-64	-13	-13
Summa kostnader	-7934	-12934	-5120	-8899	-2051	-2981	-763	-1055
RÖRELSERESULTAT	-1668	6310	-1272	4822	-339	1103	-57	384
ÅRETS RESULTAT	-1053	4953	-768	3758	-268	860	-17	369
Ekonomisk ställning per den 31 december								
mnkr	AFA Försäkring		AFA Sjukförsäkring		AFA Trygghetsförsäkring		AFA Livförsäkring	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Balansomslutning	194659	200965	153306	161351	35208	36180	6149	6520
Placeringstillgångar	188475	194573	148704	156388	34089	32173	5686	6016
Försäkringstekniska avsättningar (FTA)	98501	101880	77287	80155	19419	19729	1795	1996
Eget kapital	78910	79905	63396	64108	12035	12303	3484	3501
Nyckeltal								
	AFA Försäkring		AFA Sjukförsäkring		AFA Trygghetsförsäkring		AFA Livförsäkring	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Totalavkastningsprocent	5,7	13,9	6,0	14,1	5,1	13,4	2,6	13,5
Driftkostnader för skadereglering i % av utbetalda försäkringsersättningar	5,0	5,4	2,8	3,1	15,5	17,2	2,5	3,2
Driftkostnader för kapitalförvaltning i % av förvaltad kapital	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06	0,07	0,12	0,13
Konsolideringskapital, mnkr	93103	94678	73399	74579	15437	15776	4272	4329
Konsolideringskapital i % av FTA	95	93	95	93	79	80	238	217
I tabellerna ovan avser AFA Försäkring de tre försäkringsföretagen tillsammans. AFA Sjukförsäkring och AFA Trygghetsförsäkring redovisas inklusive koncernvärden för dotterföretag. AFA Livförsäkring redovisas som om företaget konsoliderats i en koncern.								

RISKER

AFA Försäkring arbetar kontinuerligt med riskhantering. Syftet med riskhanteringen är att säkerställa att riskerna i verksamheterna är väl avvägda mot varandra och mot uppdragen. Riskhanteringen inriktas på att identifiera, mäta och analysera de risker som hotar uppfyllandet av de finansiella målen. Riskexponeringen beskriver vilken risk AFA Försäkring är utsatt för och hur den påverkas av vad som görs i den löpande riskhanteringen.

AFA Försäkrings risker delas upp i fem kategorier: försäkringsrisker, finansiella risker, operativa risker, strategiska risker och anseenderisker. En beskrivning av försäkringsföretagens risker och riskhantering återfinns i not 2 i respektive årsredovisning.

Kapitalkrav och tillgängligt kapital

Försäkringsverksamhet är en reglerad verksamhet med formella kapitalkrav. Med kapitalkrav menas i Solvens I -regelverket ”erforderlig solvens” och i Trafikljusmodellen ”kapitalkrav”. Tillgängligt kapital måste alltid överstiga kapitalkravet för att koncernen ska betraktas som solvent. Med tillgängligt kapital menas i Solvens I-regelverket ”kapitalbas” och i Trafikljusmodellen ”kapitalbuffert”.

Samtliga tre försäkringsföretag inom AFA Försäkring uppfyller de formella kapitalkraven under 2015.

Myndighetskrav, mnkr	Kapitalkrav		Tillgängligt kapital AFA Försäkring	
	2015	2014	2015	2014
Solvens I	3 695	3 784	89 553	98 075
Trafikljusmodellen	31 683	34 269	99 124	110 220

Finansiell riskexponering på balansräkningen

Nedan redovisas den finansiella riskexponeringen på AFA Försäkrings balansräkning under ett år uttryckt som Value at Risk (VaR). VaR definieras som den med en viss sannolikhet (97,5 procent) förväntade förlusten från ogynnsamma marknadsrörelser över ett år.

Vid utgången av 2015 hade de tre försäkringsföretagen inom AFA Försäkring finansiella risker på sammanlagt 27,1 miljarder kronor brutto om perfekt korrelation mellan samtliga risker antages. Till följd av långt driven diversifiering av tillgångarna reducerades de finansiella riskerna med 16,4 miljarder kronor. Den finansiella nettorisken stannade därför på 10,7 miljarder kronor.

AFA Försäkring, VaR, mdkr	2015-12-31	2014-12-31
Ränterisk	4,0	1,2
Aktierisk	9,5	17,7
Fastighetsrisk	5,1	2,7
Alternativa investeringar-risk	2,5	4,2
Valutarisk	6,0	11,9
Summa risker, brutto¹⁾	27,1	37,7
Diversifieringseffekt	-16,4	-28,3
Summa risker, netto¹⁾	10,7	9,4

¹⁾ VaR netto beräknas med observerade korrelationer inom och mellan tillgångsslag uppdelade på typ och geografisk region. Vid beräkning av VaR brutto tas hänsyn till observerade korrelationer inom tillgångsslag men korrelationen mellan tillgångsslag är satt till 1.

INNEHÅLL

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	21
VINSTDISPOSITION	30
RESULTATRÄKNING	32
BALANSRÄKNING	34
KASSAFLÖDESANALYS	38
FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL	40
FEMÅRSÖVERSIKT	42
NOTUPPLYSNINGAR	44
UNDERSKRIFTER	91
REVISIONSBERÄTTELSE	92
GRANSKNINGSRAPPORT	94

Styrelsen och verkställande direktören för AFA Sjukförsäkringsaktiebolag, organisationsnummer 502033–0642 (AFA Sjukförsäkring) avger härmed årsredovisning för räkenskapsåret 1 januari–31 december 2015.

ORGANISATION

AFA Sjukförsäkring är moderföretag i AFA Sjukförsäkringskoncernen. Företagets uppgift är att på uppdrag av arbetsmarknadens parter tillhandahålla kollektivavtalade försäkringar för den svenska arbetsmarknaden som ger ersättning vid sjukdom och föräldraledighet. AFA Sjukförsäkring hanterar avtalsgruppsjukförsäkringarna (AGS och AGS-KL), en försäkring vid sjuklivränta, en premiebefrielseförsäkring, en avgiftsbefrielseförsäkring samt en föräldrapenningtilläggsförsäkring (FPT).

Dotterföretaget AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolags, organisationsnummer 516401–8615 (AFA Trygghetsförsäkring), uppgift är att åt arbetsmarknadens parter förvalta försäkringsöverenskommelser avseende arbetsskador. AFA Trygghetsförsäkring hanterar trygghetsförsäkringar vid arbetsskada (TFA och TFA-KL) samt den förlängda livräntan.

Verksamheten bedrivs i lokaler i centrala Stockholm, där företaget har sitt säte. Adress till företagets huvudkontor är AFA Sjukförsäkring, 106 27 Stockholm.

Vinstutdelning till aktieägare får enligt bolagsordningen inte ske.

ÄGARSTRUKTUR

AFA Sjukförsäkring är ett försäkringsföretag som ägs gemensamt av Svenskt Näringsliv och LO.

AFA Sjukförsäkring (moderföretaget) upprättar koncernredovisning för AFA Sjukförsäkringskoncernen (koncernen). Samtliga koncernföretag redovisas i not 12. AFA Sjukförsäkringskoncernen upprättar sin koncernredovisning enligt det internationella regelverket IFRS medan redovisning i juridiska personer görs enligt så kallad lagbegränsad IFRS.

AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkringsaktiebolag, organisationsnummer 502000–9659 (AFA Livförsäkring), är tre försäkringsföretag som har gemensam ledning. AFA Livförsäkring är ett livförsäkringsföretag som ägs gemensamt av Svenskt Näringsliv och LO. Med försäkringsgrupp i denna årsredovisning menas AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring.

FINANSIERING AV FÖRSÄKRINGARNA

Kapitalavkastningen är en viktig del av finansieringen av försäkringarna och bidrar över tid högst väsentligt till att hålla försäkringspremierna på en låg nivå. Detta förhållande betyder att branschförekommande nyckeltal baserade på premieintäkter inte är relevanta vid bedömning av koncernens och moderföretagets ekonomiska ställning. Under de senaste tio åren har 92 procent av koncernens finansiering genererats via kapitalavkastning medan premieintäkterna stått för 8 procent av finansieringen. Under samma period har 94 procent av moderföretagets finansiering genererats via kapitalavkastning medan premieintäkterna stått för 6 procent av finansieringen.

VERKSAMHET

Försäkringstagare och försäkrade

Antalet försäkringsavtal i AFA Sjukförsäkring inom avtalsgruppsjukförsäkringen (AGS och AGS-KL) har ökat under året och uppgick vid utgången av år 2015 till 231 000 tecknade avtal (227 200). Antalet försäkrade inom Svenskt Näringsliv/LO-området är cirka 1,6 miljoner samt inom kommun- och landstingsområdet cirka 1,2 miljoner.

Antalet försäkringsavtal uppgick 2015 till 209 600 avtal och antalet försäkrade är cirka 1,5 miljoner.

Antalet arbetsgivare som tecknat trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA och TFA-KL) i AFA Trygghetsförsäkring ökade under året marginellt. Vid årets utgång uppgick antalet tecknade avtal till 218 400 (218 000). Försäkringarna TFA och TFA-KL omfattar cirka 4,2 miljoner anställda på den svenska arbetsmarknaden och cirka 0,2 miljoner egenföretagare.

Skadeutveckling

Antalet nyanmälda skador i avtalsgruppsjukförsäkringen ökade till cirka 124 600 (124 000) under år 2015.

Antalet nyanmälda skador i trygghetsförsäkringen uppgick under år 2015 till cirka 79 600, en ökning med cirka 3 000 jämfört med året innan.

Antalet anmälningar om föräldraledighet till försäkringen om föräldrapenningtillägg (FPT) uppgick under 2015 till cirka 18 700 (27 600).

Förebyggande arbete inom arbetslivet

Arbetsmarknadens parter har valt att lägga flertalet av de kollektivavtalade riskförsäkringarna inom AFA Sjukförsäkringskoncernen. Förutom att administrera dessa försäkringar arbetar koncernen aktivt med insatser som syftar till att minska och förebygga arbetsskador och sjukfrånvaro i samhället. Genom att bidra till att göra arbetsplatser så säkra och trygga som möjligt med målet att ingen ska behöva skadas eller bli sjuk av sitt arbete kan arbetsskador och ohälsa minska långsiktigt, och därmed också kostnaderna för försäkringarna. På detta sätt är det förebyggande arbetet ett tydligt mervärde i de kollektivavtalade försäkringarna.

Koncernen arbetar förebyggande på både kort och lång sikt. Vi tillhandahåller systemlösningar som stöder företag och organisationer i deras systematiska arbetsmiljöarbete. Vi bidrar också till forskning och utveckling inom arbetsmiljö- och hälsoområdet, både genom direkta anslag till projekt och program och genom vår unika skadedatabas. Med fakta om 13 miljoner försäkringsärenden sedan 1970-talet utgör skadedatabasen en solid grund för forskning och informationsinsatser. Dessutom arbetar vi aktivt med att sprida kunskap och resultat av vår förebyggande verksamhet.

Under året har koncernen kostnadsfört 179 miljoner kronor (114) för forskning och utveckling. Moderföretaget har kostnadsfört 74 miljoner kronor (50) för forskning och utveckling. Totalt har 11 nya FoU-projekt beviljats (12). Totalt i koncernen beviljades 35 nya FoU-projekt (36). Ett post doc-stöd inom området Hälsa på 2 miljoner kronor delades ut. Till det nya FoU-programmet Kronisk Smärta beviljades 31 miljoner kronor fördelat inom de 13 beviljade projekten.

Finansiell utveckling

2015 blev ett år fyllt av motstridiga ekonomiska signaler och med fortsatt stor osäkerhet om hur den framtida globala konjunkturen kommer att utvecklas. Världsmarknaden för olja, industrimetaller och livsmedel vände nedåt under andra halvåret 2014 och priserna fortsatte falla under hela 2015. Detta kom att påverka råvaruexporterande länder negativt, samtidigt som de flesta större ekonomier gynnades med ökad konsumtion och sjunkande arbetslöshet som följd.

Internationella valutafonden, IMF, sänkte under året sin prognos för global tillväxt år 2015 från 3,5 procent

till 3,1 procent. För Sveriges del ökade BNP under tredje kvartalet med 3,9 procent jämfört med samma kvartal året innan. I många utvecklade länder stod priserna i stort sett stilla; den svenska inflationen uppmättes till blygsamma 0,1 procent för helåret.

Den globala aktiemarknaden utvecklades relativt starkt under årets första fyra månader, men under våren och försommaren började marknaden påverkas av oron för ett eventuellt grekiskt EU-utträde. Under sommaren nåddes dock en överenskommelse om ytterligare ett grekiskt stödpaket, vilket ledde till en kortvarig stabilisering av marknaden. Mot slutet av sommaren genomförde Kina en devalvering av sin valuta, något som väckte frågor om tillståndet i den kinesiska ekonomin. Vid sitt septembermöte avstod sedan den amerikanska centralbanken från att höja sin styrränta, detta med hänvisning till bland annat osäkerhet om den globala ekonomiska utvecklingen. Sammantaget ledde detta till att hösten blev en stökig period med stora svängningar på världens aktiemarknader.

I december höjde dock slutligen USA:s centralbank styrräntan till 0,50 procent, efter att under sju års tid låtit den ligga stilla på 0,25 procent. Den europeiska centralbanken behöll under hela 2015 sin styrränta på 0,05 procent, men gjorde ändå penningpolitiken ännu mer expansiv genom att påbörja stödköp av obligationer. Trots farhågor om hushållens höga skuldsättning valde den svenska riksbanken att under året både sänka styrräntan från 0,00 procent till -0,35 procent och inleda stödköp av svenska statsobligationer.

Kapitalmarknadernas utveckling under 2015 kan sammanfattas i följande: Räntan på 10-åriga svenska statsobligationer nådde som lägst 0,4 procent, men slutade året på 1,0 procent, vilket var samma nivå som vid årets början. Den svenska aktiemarknaden steg med tio procent medan världsindex steg med två procent i lokala valutor (sex procent mätt i svenska kronor). Alternativa investeringar i form av onoterade värdepapper utvecklades mycket starkt, inte minst på grund av ett ökat antal börsintroduktioner. Även den svenska fastighetsmarknaden kunde uppvisa en positiv värdeutveckling, främst på grund av ytterligare sänkta direktavkastningskrav till följd av de fortsatt låga räntorna. Den svenska kronan försvagades under året med sju procent gentemot dollarn, men förstärktes med fyra procent gentemot euron.

AFA Sjukförsäkringskoncernen har, med hänsyn tagen till

företagens mycket goda konsolidering, en försiktig finansiell strategi som uttrycks i dess normalportföljer. Vid utgången av året hade koncernen en betydande finansiell styrka med en fonderingskvot på 195 procent (196). Per samma datum hade moderföretaget en fonderingskvot på 195 procent (197).

Risker

AFA Sjukförsäkrings försäkringsrisk har varit oförändrad under 2015. Tack vare premieåterbetalningar och dispens för utökade avsättningsmöjligheter till säkerhetsreserv har AFA Sjukförsäkring under 2015 kunnat uppfylla skatteeffektivitetsmålet helt. Det samlade strategiska finansiella risktagandet i koncernens normalportföljer har ökat något under året till följd av en marginellt ökad andel alternativa investeringar i både AFA Sjukförsäkring och AFA Trygghetsförsäkring samt av fastigheter i AFA Sjukförsäkring. Motsvarande andelsminskningar har skett av noterade aktier i AFA Sjukförsäkring samt av nominellt räntebärande obligationer i både AFA Sjukförsäkring och AFA Trygghetsförsäkring.

I not 2 beskrivs företagets risker och riskhantering.

Pågående förändringar i solvens- och redovisningsregelverken

Ett försäkringsföretags solvens är en garanti för att det alltid ska kunna lämna ersättning till försäkringstagarna. Inom EU pågår en omfattande översyn av solvensreglerna och solvenstillsynen beträffande liv- och skadeförsäkringsföretag. Målet är ett nytt system, benämnt Solvens II, som innebär en harmoniserad, övergripande och riskrelaterad solvensordning som främjar konkurrensen inom EU och samtidigt stödjer en effektiv kapitalplanering och företagens egen riskhantering. Härigenom ska skyddet av de försäkrades intressen stärkas.

Det så kallade Solvens II-direktivet uppdaterar solvensbestämmelserna för försäkringsföretag och sammanför samtidigt flera direktiv om försäkringsverksamhet i ett enda direktiv. Regelverket träder i kraft den 1 januari 2016. Europeiska kommissionen har beslutat om en förordning med solvensregler som är direkt tillämpliga för medlemsstaterna. Kommissionen och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (EIOPA) har under 2015 beslutat om bindande tekniska standarder och tillämpningsråd. I Sverige kommer direktivet att genomföras genom ändringar i försäkringsrörelselagen.

EIOPA har beslutat om riktlinjer för förtida tillämpning av centrala delar av Solvens II-regelverket – företagsstyrning, egen risk- och solvensbedömning (ORSA), interna modeller och rapportering – från och med den 1 januari 2014. Finansinspektionen har valt att i nära kontakt med försäkringsföretagen följa genomförandet av riktlinjerna.

Även på redovisningsområdet sker en utveckling av gällande regelverk. Utvecklingen av den internationella redovisningsstandarden IFRS 4 avseende redovisning av försäkringskontrakt har pågått under flera år under ledning av International Accounting Standards Board (IASB). Fas II av standarden syftar till att formulera principer för enhetlig värdering av försäkringskontrakt mellan de europeiska medlemsstaterna, något som idag saknas. Som ett led i detta arbete presenterade IASB i juni 2013 ett utkast på förslag till ny standard (ett så kallat exposure draft) för redovisning av försäkringskontrakt. Förslaget innehåller ett flertal nyheter, och företag och organisationer i försäkringsbranschen har fått lämna kommentarer på innehållet. Det finns idag ingen fastslagen tidpunkt då IFRS 4 Fas II ska träda i kraft. Ett möjligt år för ikraftträdande är 2020.

Övergången till det nya solvensregelverket har inneburit ett omfattande anpassningsarbete för AFA Sjukförsäkring och har varit ett högt prioriterat område under året. Betydelsefulla leveranser har varit framtagandet av en Solvens II-anpassad styrningsmodell för risker, genomförandet av framåtblickande bedömningar av egna risker (FLAOR, så kallad förberedande ORSA), kartläggning av nya krav för tillsynsrapportering och publik rapportering, framtagande av rapporteringslösning för interims- och Solvens II-rapportering samt utbildning av styrelseledamöter.

Verksamhetsutveckling

Digitalisering av AFA Försäkrings verksamhet

Under 2015 har arbetet fortsatt med att förverkliga målen i AFA Försäkrings kanalstrategi som togs fram 2013 och som uppdaterats under året. Kanalstrategin siktar mot att mer effektivt utnyttja de kommunikationskanaler som används i ärendeprocessen, både internt inom AFA Försäkring och i kontakten med våra intressenter.

Målet med kanalstrategin är en utökad digitaliserad och automatiserad hantering, med en enklare och smidigare hantering för våra kunder, kortare ledtider, minskade hanteringskostnader och lägre miljöpåverkan som följd. En automatiserad hantering erbjuder bättre förutsättningar för

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

effektiva samarbeten med externa parter och säkerställer en tillförlitlig process. Detta gör det också enklare för oss att arbeta för att alla som är berättigade till ersättning också får det.

Fokus under 2015 har legat på att se över hur olika moment i ärendeprocessen där vi kommunicerar med kunden ska kunna digitaliseras och/eller automatiseras. Som ett resultat av detta arbete kan den försäkrade idag välja att ta emot information i ärenden som rör sjukskrivning, arbets-skada och föräldrapenningtillägg från AFA Försäkring digitalt istället för i brevlådan, och aviseringar vid utbetalningar och andra händelser går nu att få per e-post eller sms.

En annan förändring som förenklar hanteringen är att LO och Svenskt Näringsliv samt LO och KFO under året gjort det möjligt för arbetsgivare att anmäla Avtalsgruppsjukförsäkringen samt Premiebefrielseförsäkringen vid sjukdom och föräldradighet åt sina medarbetare. Dessa förändrade försäkringsvillkor gäller för privat och kooperativt anställda arbetare från och med maj 2015. Ett projekt för att skapa en digital tjänst för dessa anmälningar pågår.

Under år 2016 kommer fokus fortsatt att ligga på arbetet med att digitalisera ärendeprocessen, med implementering av nya lösningar för digital komplettering och kommunikation med de försäkrade.

Personal

Koncernen

Medelantalet anställda under år 2015 uppgick till 559 (548) varav 65 procent (66) var kvinnor. Se vidare not 25.

För en redogörelse av principer och processer för ersättningar och förmåner till ledningen, se not 25.

Moderföretaget

Medelantalet anställda under år 2015 uppgick till 277 (255) varav 64 procent (65) var kvinnor. Se vidare not 25.

För en redogörelse av principer och processer för ersättningar och förmåner till ledningen, se not 25.

VERKSAMHETENS RESULTAT

Premieintäkter

Tack vare lägre kostnader för försäkringsersättningar och en god konsolidering, beslutade styrelsen att för sjunde året i rad sätta premiesatserna för försäkringarna inom AFA Sjukförsäkring till noll procent av lönesumman.

I mars 2015 beslutade styrelsen för AFA Sjukförsäkring att retroaktivt sänka premierna till noll procent av lönesumman för arbetsgivare inom kommuner och landsting för sjukförsäkringen AGS och avgiftsbefrielseförsäkringen avseende premieåret 2004. Den totala kostnaden för denna återbetalning uppgick till 5,3 miljarder kronor.

I november 2015 verkställde företaget den retroaktiva premiesänkningen och återbetalade 4,9 miljarder kronor till kommuner, landsting och regioner. Resterande återbetalning till Pacta och svenska kyrkan kommer verkställas under andra halvåret 2016. För AFA Trygghetsförsäkring behölls premienivån på 0,01 procent av lönesumman för arbetsgivare inom enskild sektor och 0,01 procent för arbetsgivare inom kommuner och landsting.

Koncernen

För räkenskapsåret 2015 uppgick premieintäkterna i koncernen till –5 192 miljoner kronor (–6 551).

Moderföretaget

För räkenskapsåret 2015 uppgick premieintäkterna i moderföretaget till –5 369 miljoner kronor (–6 721).

Premienivån för försäkringarna för arbetare inom enskild sektor och för anställda inom kommuner och landsting uppgick liksom föregående år till 0,0 procent av lönesummorna hos de anslutna företagen. Ökningen i premieintäkter beror på en lägre kreditering av premier för tidigare premieår under 2015 jämfört med 2014.

Försäkringsersättningar

Koncernen

Kostnaderna för försäkringsersättningar i koncernen uppgick till 6 360 miljoner kronor (11 180). Årets skadeutbetalningar inklusive driftkostnader för skadereglering uppgick till 9 539 miljoner kronor (9 310) och avsättningar för oreglerade skador minskade med 3 179 miljoner kronor (ökade med 1 870).

Den underliggande skadekostnaden för år 2015 bedöms vara högre än för år 2014, främst beroende på fler korta sjukfall samt högre löner. Se vidare not 4.

Moderföretaget

Kostnaderna för försäkringsersättningar i moderföretaget uppgick till 4 623 miljoner kronor (8 571). Årets skadeutbetalningar, inklusive driftkostnader för skadereglering, uppgick till 7 491 miljoner kronor (7 383) och avsättningar för oreglerade skador minskade med 2 868 miljoner kronor (ökade med 1 188).

Driftkostnader**Koncernen**

Koncernens totala driftkostnader uppgick till 1 260 miljoner kronor (1 210). Driftkostnaderna ökade huvudsakligen till följd av att AFA Försäkring från och med 2015 tillämpar en ny kostnadsfördelningsprincip som på ett mer adekvat sätt fördelar dels företagsgemensamma kostnader som inte är direkt hänförliga till respektive försäkringsföretags olika försäkringar, dels kostnader för avtalstecknings-, fakturerings- och inkassotjänster. Se vidare not 5.

Moderföretaget

Moderföretagets totala driftkostnader uppgick till 720 miljoner kronor (592). Driftkostnaderna ökade huvudsakligen till följd av att AFA Försäkring från och med 2015 tillämpar en ny kostnadsfördelningsprincip som på ett mer adekvat sätt fördelar dels företagsgemensamma kostnader som inte är direkt hänförliga till respektive försäkringsföretags olika försäkringar, dels kostnader för avtalstecknings-, fakturerings- och inkassotjänster. Se vidare not 5.

Kapitalavkastning**Koncernen**

Koncernens totala kapitalavkastning uppgick till 10 572 miljoner kronor (24 302). Totalavkastningen för koncernens placeringstillgångar uppgick under år 2015 till 5,8 procent (13,9). Den aktiva avkastningen för noterade tillgångar samt fastigheter uppgick till -0,2 procentenheter (0,0). Förändringen i aktiv avkastning beror främst på ett sämre utfall i tillgångsslaget aktier jämfört med 2014 som delvis motverkats av ett bättre utfall i tillgångsslaget fastigheter.

Under tioårsperioden 2006–2015 har koncernens avkastning överträffat dess normalportföljsavkastning med sammantaget 1,1 procentenheter.

I not 7 specificeras och utvärderas årets avkastning fördelad på olika tillgångsslag i en totalavkastningstabell och en bidragsanalys.

Moderföretaget

Moderföretagets totala kapitalavkastning uppgick till 7 335 miljoner kronor (19 929). Totalavkastningen för företagets placeringstillgångar uppgick under år 2015 till 6,0 procent (14,1). Den aktiva avkastningen för noterade tillgångar samt fastigheter uppgick till -0,2 procentenheter (0,0). Förändringen i aktiv avkastning beror främst på ett sämre utfall i tillgångsslaget aktier jämfört med 2014 som delvis motverkats av ett bättre utfall i tillgångsslaget fastigheter.

Under tioårsperioden 2006–2015 har företagets avkastning överträffat dess normalportföljsavkastning med sammantaget 0,9 procentenheter.

I not 7 specificeras och utvärderas årets avkastning fördelad på olika tillgångsslag i en totalavkastningstabell och en bidragsanalys.

Obeskattade reserver

I september 2015 medgav Finansinspektionen AFA Sjukförsäkring dispens från reglerna om maximal avsättning i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om normalplan för skadeförsäkringsbolags redovisning av säkerhetsreserv (FFFS 2013:8). Dispensen omfattar redovisningsåren 2016–2018 och innebär att avsättningen till säkerhetsreserv får uppgå till maximalt 50 procent av avsättningen till oreglerade skador, såväl kända som okända. Årets avsättning till säkerhetsreserven uppgick till 2,1 miljarder kronor (upplösning med 7,9). Se vidare not 8.

Eftersom företaget inte befann sig i skattesituation per den 31 december 2015 gjordes ingen avsättning till periodiseringsfond. Se vidare not 8.

Effekter av frivilligt byte av redovisningsprincip**Moderföretaget**

Byte av redovisningsprincip avseende koncernbidrag har skett under 2015 med en effekt på eget kapital om -5 134 miljoner kronor. Omräkning har därmed skett av nyckeltal för åren 2012–2014. Se vidare not 1.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Rörelseresultat

Koncernen

Rörelseresultatet i koncernen uppgick till –1 615 miljoner kronor (5 925). Resultatförändringen beror främst på en lägre kapitalavkastning 2015 jämfört med 2014 som delvis motverkats av lägre kostnader för försäkringsersättningar.

RESULTATÖVERSIKT, KONCERNEN

Mnkr	2006–2015	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
INTÄKTER											
Premieintäkter	–5 271	–5 192	–6 551	–10 942	–17 111	179	180	665	12 187	9 646	11 668
Kapitalavkastning	115 974	10 572	24 302	15 793	17 170	6 776	17 068	24 140	–18 013	6 288	11 878
Resultatandel i joint venture	129	176	53	–24	–76	-	-	-	-	-	-
Summa intäkter	110 832	5 556	17 804	4 827	–17	6 955	17 248	24 805	–5 826	15 934	23 546
KOSTNADER											
Försäkringsersättningar	–54 621	–6 360	–11 180	–919	6 678	–4 330	–611	–2 067	–5 050	–16 855	–13 927
Administrativa driftkostnader	–1 516	–632	–585	–432	–502	–413	–399	–366	–327	–233	–219
Kostnader för forskning	–4 108	–179	–114	–201	–120	–150	–156	–108	–98	–217	–173
Summa kostnader	–60 245	–7 171	–11 879	–1 552	6 056	–4 893	–1 166	–2 541	–5 475	–17 305	–14 319
RÖRELSERESULTAT	50 587	–1 615	5 925	3 275	6 039	2 062	16 082	22 264	–11 301	–1 371	9 227
PREMIENIVÅER, %											
<i>Svenskt Näringsliv/LO-området</i>		0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,15	2,16	1,39	2,35
<i>Svenskt Näringsliv/PTK-området</i>		0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
<i>Kooperativa området</i>		0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,15	0,14	0,19	0,25
<i>Kommunala området</i>		0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	2,06	2,26	2,26
NYCKELTAL											
Totalavkastningsprocent		5,8	13,9	8,8	9,0	3,5	8,7	13,2	–8,8	3,2	6,6
Driftkostnader för skadereglering i procent av utbetalda försäkringsersättningar		5,2	5,6	4,4	4,1	3,4	3,6	3,1	4,9	5,7	4,0
Driftkostnader för kapitalförvaltning i procent av förvaltad kapital		0,06	0,06	0,06	0,06	0,05	0,05	0,04	0,05	0,04	0,04

Moderföretaget

Rörelseresultatet i moderföretaget uppgick till –3 139 miljoner kronor (4 088). En retroaktiv sänkning av premierna för år 2004 motverkades av en, givet marknadsförutsättningarna, god kapitalavkastning under året.

RESULTATÖVERSIKT, MODERFÖRETAGET

Mnkr	2006–2015	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
INTÄKTER											
Premieintäkter	–8 888	–5 369	–6 721	–11 107	–17 276	16	15	115	11 538	8 996	10 905
Kapitalavkastning	94 718	7 335	19 700	12 952	14 435	5 582	14 234	20 205	–13 914	4 913	9 276
Summa intäkter	85 830	1 966	12 979	1 845	–2 841	5 598	14 249	20 320	–2 376	13 909	20 181
KOSTNADER											
Försäkringsersättningar	–38 523	–4 623	–8 571	–219	8 838	–989	2 303	–2 279	–4 928	–15 897	–12 158
Administrativa driftkostnader	–2 170	–408	–270	–196	–259	–190	–181	–192	–179	–151	–144
Kostnader för forskning	–742	–74	–50	–108	–47	–92	–70	–36	–55	–139	–71
Summa kostnader	–41 435	–5 105	–8 891	–523	8 532	–1 271	2 052	–2 507	–5 162	–16 187	–12 373
RÖRELSERESULTAT	44 395	–3 139	4 088	1 322	5 691	4 327	16 301	17 813	–7 538	–2 278	7 808
PREMIENIVÅER, %											
<i>Svenskt Näringsliv/LO-området</i>		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,01	1,19	2,09
<i>Kommunala området</i>		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,05	2,25	2,25
NYCKELTAL											
Totalavkastningsprocent		6,0	14,1	9,0	9,0	3,5	8,6	12,9	–8,3	3,3	6,3
Driftkostnader för skadereglering i procent av utbetalda försäkringsersättningar		2,6	2,8	1,8	1,8	1,6	1,4	1,2	1,7	1,9	1,7
Driftkostnader för kapitalförvaltning i procent av förvaltad kapital		0,06	0,06	0,06	0,07	0,05	0,05	0,04	0,05	0,04	0,04

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

VERKSAMHETENS STÄLLNING

Balansräkning

Koncernen

Balansomslutningen i koncernen minskade till 188 514 miljoner kronor (195 568).

Moderföretaget

Balansomslutningen i moderföretaget minskade till 150 422 miljoner kronor (160 941).

Placeringstillgångar

Koncernen

Placeringstillgångarna i koncernen uppgick till 182 789 miljoner kronor (188 557). Se vidare not 11–14 och 30–31.

Exponeringsmässigt bestod portföljen vid utgången av år 2015 till 48 procent (49) av räntebärande värdepapper, till 30 procent (31) av noterade aktier, till 14 procent (12) av fastigheter samt till 8 procent (8) av alternativa investeringar.

Moderföretaget

Placeringstillgångarna i moderföretaget uppgick till 139 864 miljoner kronor (150 647). Se vidare not 11–14 och 30–31.

Exponeringsmässigt bestod portföljen vid utgången av år 2015 till 45 procent (48) av räntebärande värdepapper, till 31 procent (32) av noterade aktier, till 15 procent (12) av fastigheter samt till 9 procent (8) av alternativa investeringar.

Försäkringstekniska avsättningar

Koncernen

I koncernen består de försäkringstekniska avsättningarna av avsättning för oreglerade skador. Denna uppgick till 96 706 miljoner kronor (99 885).

Avsättning för oreglerade skador delas upp i avsättning för inträffade och rapporterade skador, inträffade men ej rapporterade skador samt skaderegleringskostnader. Avsättningen för inträffade men ej rapporterade skador och skaderegleringskostnader utgör cirka 37 procent av den totala avsättningen. Se vidare not 1 och 18.

Moderföretaget

I moderföretaget består de försäkringstekniska avsättningarna av avsättning för oreglerade skador. Denna uppgick till 77 287 miljoner kronor (80 155).

Avsättning för oreglerade skador delas upp i avsättning för inträffade och rapporterade skador, inträffade men ej rapporterade skador samt skaderegleringskostnader. Avsättningen för inträffade men ej rapporterade skador och skaderegleringskostnader utgör cirka 33 procent av den totala avsättningen. Se vidare not 1 och 18.

Eget kapital och konsolideringskapital

Koncernen

Eget kapital i koncernen minskade till 75 426 miljoner kronor jämfört med 76 410 miljoner kronor föregående år. Konsolideringskapitalet ökade under året till 88 832 miljoner kronor (90 350) vilket motsvarar 92 procent (91) av de försäkringstekniska avsättningarna.

EKONOMISK STÄLLNING PER DEN 31 DECEMBER, KONCERNEN

mnkr	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Balansomslutning	188 514	195 568	185 618	200 716	206 525	212 007	205 285	195 895	208 911	201 994
Placeringstillgångar	182 789	188 557	179 844	194 171	202 697	206 120	199 130	180 271	200 031	194 472
Försäkringstekniska avsättningar (FTA)	96 706	99 885	98 015	106 039	121 606	126 525	135 923	144 404	150 455	143 338
Eget kapital	75 426	76 410	72 084	69 404	62 625	61 444	49 633	33 225	40 864	40 765
NYCKELTAL										
Konsolideringskapital	88 832	90 350	84 718	81 167	78 969	79 809	63 778	41 514	52 909	54 392
Konsolideringskapital i % av FTA	92	91	86	77	65	63	47	29	35	38

Femårsöversikter för koncernen lämnas efter tabell över förändring i eget kapital.

Moderföretaget

Eget kapital i moderföretaget ökade till 39 624 miljoner kronor jämfört med 43 483 miljoner kronor föregående år.

Konsolideringskapitalet minskade under året till 70 113 miljoner kronor (73 033) vilket motsvarar 91 procent (91) av de försäkringstekniska avsättningarna.

EKONOMISK STÄLLNING PER DEN 31 DECEMBER, MODERFÖRETAGET

mnkr	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Balansomslutning	150 422	160 941	153 711	169 566	177 427	182 946	177 157	165 766	174 586	167 932
Placeringsstillgångar	139 864	150 647	144 532	160 056	170 953	174 842	166 210	150 117	165 305	157 750
Försäkringstekniska avsättningar (FTA)	77 287	80 155	78 967	85 903	101 939	108 546	119 258	125 955	130 355	122 947
Eget kapital	39 624	43 483	36 334	36 557	23 643	23 990	17 207	11 848	17 822	21 814
NYCKELTAL										
Konsolideringskapital	70 113	73 033	71 769	70 267	70 464	68 732	52 431	31 196	38 707	40 984
Konsolideringskapital i % av FTA	91	91	91	82	69	63	44	25	30	33

Femårsöversikter för moderföretaget lämnas efter tabell över förändring i eget kapital.

Kassaflöde**Koncernen**

Kassa och bank i koncernen ökade med 343 miljoner kronor (minskade med 35).

Vid förväntad utveckling av dotterföretaget AFA Trygghetsförsäkrings premieintäkter, försäkringsersättningar och driftkostnader krävs en totalavkastning på cirka 6,2 procent (7,3) på dotterföretagets placeringstillgångar för att uppnå nollresultat i dotterföretaget år 2016.

Moderföretaget

Kassa och bank i moderföretaget ökade med 159 miljoner kronor (minskade med 76).

Varje procentenhets avkastning innebär cirka 350 miljoner kronor (300) i resultat för dotterföretaget AFA Trygghetsförsäkring. Detta motsvarar i sin tur cirka 0,03 procentenheter (0,02) i premienivå för dotterföretagets försäkringar.

HÄNDELSER EFTER BALANS DAGEN

Inga väsentliga händelser efter balansdagen har inträffat.

FRAMTIDSUTSIKTER

Vid förväntad utveckling av moderföretagets premieintäkter, försäkringsersättningar och driftkostnader krävs en totalavkastning på cirka 6,2 procent (5,1) på moderföretagets placeringstillgångar för att uppnå nollresultat i moderföretaget år 2016.

Varje procentenhets avkastning innebär cirka 1 500 miljoner kronor (1 550) i resultat för moderföretaget. Detta motsvarar i sin tur cirka 0,21 procentenheter (0,25) i premienivå för moderföretagets försäkringar.

VINSTDISPOSITION

Koncernen

Koncernens fria egna kapital uppgick enligt koncernbalansräkningen till 38 413 miljoner kronor (41 141).

Moderföretaget

Enligt bolagsordningen får utdelning inte lämnas. Styrelsen föreslår att till bolagsstämmans förfogande stående överskott i kronor enligt nedan, balanseras i ny räkning.

Ingående fritt eget kapital	43 475 262 035
Årets resultat	-3 858 408 689
Summa	39 616 853 346

RESULTATRÄKNING

mnkr

Koncernen

TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE	NOT	2015	2014
Premieintäkter		-5 192	-6 551
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen		-292	416
Försäkringsersättningar	4		
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>		-9 539	-9 310
<i>Förändring i avsättning för oreglerade skador</i>		3 179	-1 870
Summa försäkringsersättningar		-6 360	-11 180
Driftkostnader	5	-632	-585
Övriga tekniska kostnader	6	-179	-114
SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		-12 655	-18 014
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-12 655	-18 014
Kapitalavkastning	7		
<i>Kapitalavkastning, intäkter</i>		16 568	24 585
<i>Orealiserade vinster på placeringstillgångar</i>		4 937	4 813
<i>Kapitalavkastning, kostnader</i>		-1 183	-652
<i>Orealiserade förluster på placeringstillgångar</i>		-9 750	-4 444
<i>Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen</i>		292	-416
Summa kapitalavkastning		10 864	23 886
Resultat från andelar i joint venture-företag	12	176	53
RESULTAT FÖRE SKATT		-1 615	5 925
Skatt på årets resultat	9	577	-1 307
ÅRETS RESULTAT		-1 038	4 618
Årets resultat hänförligt till:			
Ägare av moderföretaget		-1 014	4 540
Innehav utan bestämmande inflytande		-24	78
RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT		2015	2014
Årets resultat		-1 038	4 618
Övrigt totalresultat för året			
<i>Poster som inte kommer att omklassificeras till årets resultat</i>			
<i>Aktuariella vinster och förluster</i>		55	-292
Summa övrigt totalresultat för året		55	-292
TOTALRESULTAT FÖR ÅRET		-983	4 326
Årets totalresultat hänförligt till:			
Ägare av moderföretaget		-959	4 248
Innehav utan bestämmande inflytande		-24	78

Moderföretaget

TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE	NOT	2015	2014
Premieintäkter		-5 369	-6 721
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	3	-234	334
Försäkringsersättningar	4		
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>		-7 491	-7 383
<i>Förändring i avsättning för oreglerade skador</i>		2 868	-1 188
Summa försäkringsersättningar		-4 623	-8 571
Driftkostnader	5	-408	-270
Övriga tekniska kostnader	6	-74	-50
SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		-10 708	-15 278
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-10 708	-15 278
Kapitalavkastning	7		
<i>Kapitalavkastning, intäkter</i>		13 568	20 213
<i>Orealiserade vinster på placeringstillgångar</i>		2 725	3 602
<i>Kapitalavkastning, kostnader</i>		-804	-399
<i>Orealiserade förluster på placeringstillgångar</i>		-8 154	-3 716
<i>Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen</i>		234	-334
Summa kapitalavkastning		7 569	19 366
RESULTAT FÖRE BOKSLUTSDISPOSITIONER OCH SKATT		-3 139	4 088
Bokslutsdispositioner			
<i>Erhållna koncernbidrag</i>		220	229
<i>Lämnade koncernbidrag</i>		-	-3 000
<i>Avsättning till säkerhetsreserv</i>	8	-2 130	7 916
Summa bokslutsdispositioner		-1 910	5 145
Resultat före skatt		-5 049	9 233
Skatt på årets resultat	9	1 190	-2 030
ÅRETS RESULTAT		-3 859	7 203
RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT		2015	2014
Årets resultat		-3 859	7 203
Övrigt totalresultat för året		-	-
TOTALRESULTAT FÖR ÅRET		-3 859	7 203

BALANSRÄKNING PER DEN 31 DECEMBER
mnr

Koncernen

TILLGÅNGAR	NOT	2015	2014
Immateriella tillgångar	10	15	22
Placeringstillgångar			
Rörelsefastigheter	11	743	753
Förvaltningsfastigheter	11,14	25 307	20 696
Andelar i joint venture	12	573	320
Andra finansiella placeringstillgångar	13,14,29,30		
<i>Aktier och andelar</i>		72 219	76 121
<i>Obligationer och andra räntebärande värdepapper</i>		81 357	87 953
<i>Utåning till kreditinstitut</i>		2 124	2 630
<i>Derivat</i>		466	84
Summa andra finansiella placeringstillgångar		156 166	166 788
Summa placeringstillgångar		182 789	188 557
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring		10	125
Fordringar avseende aktuell skatt		67	72
Övriga fordringar	15	168	1 621
Summa fordringar		245	1 818
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	16	30	33
Kassa och bank		4 361	4 018
Summa andra tillgångar		4 391	4 051
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	17	1 074	1 120
SUMMA TILLGÅNGAR		188 514	195 568

BALANSRÄKNING PER DEN 31 DECEMBER
mnkr

Koncernen

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	NOT	2015	2014
Eget kapital	22		
Eget kapital hänförligt till ägare av moderföretaget			
<i>Aktiekapital</i>		7	7
<i>Övriga bundna reserver</i>		35912	34144
<i>Balanserat resultat</i>		39372	36893
<i>Årets resultat</i>		-959	4248
Summa eget kapital hänförligt till ägare av moderföretaget		74332	75292
Innehav utan bestämmande inflytande		1094	1118
Summa eget kapital		75426	76410
Försäkringstekniska avsättningar			
<i>Avsättning för oreglerade skador</i>	18	96706	99885
Andra avsättningar			
Avsättning för pensioner	25	906	954
Avsättning för skatter	19	13406	13940
Summa andra avsättningar		14312	14894
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	20	253	1296
Derivat	21,30	161	2065
Övriga skulder	23	842	675
Summa skulder		1256	4036
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	24	814	343
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		188514	195568

POSTER INOM LINJEN	NOT	2015	2014
Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelser	31	131017	137439
Övriga ställda panten och jämförliga säkerheter			
Andras panträtt i företagets obligationsinnehav		477	406
Utlånade värdepapper	29	2129	1073
Pantsatt kapitalförsäkring		6	5
Ansvarsförbindelser			
Kreditförsäkring PRI Pensionsgaranti	25	14	13
Övriga ansvarsförbindelser	32	1269	858
Åtaganden	33	10148	10554

BALANSRÄKNING PER DEN 31 DECEMBER
mnkr

Moderföretaget

TILLGÅNGAR	NOT	2015	2014
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	11,14	8 975	8 702
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag	12		
<i>Aktier i koncernföretag</i>		4 698	3 776
<i>Aktier i joint venture-företag</i>		378	302
Summa placeringar i koncernföretag och intresseföretag		5 076	4 078
Andra finansiella placeringstillgångar	13,14,29,30		
<i>Aktier och andelar</i>		59 791	64 218
<i>Obligationer och andra räntebärande värdepapper</i>		64 029	71 446
<i>Utlåning till kreditinstitut</i>		1 627	2 137
<i>Derivat</i>		366	66
Summa andra finansiella placeringstillgångar		125 813	137 867
Summa placeringstillgångar		139 864	150 647
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring		4	118
Övriga fordringar	15	6 404	6 098
Summa fordringar		6 408	6 216
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	16	30	33
Kassa och bank		3 314	3 155
Summa andra tillgångar		3 344	3 188
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	17	806	890
SUMMA TILLGÅNGAR		150 422	160 941

BALANSRÄKNING PER DEN 31 DECEMBER
mnr

Moderföretaget

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	NOT	2015	2014
Eget kapital	22		
Aktiekapital		7	7
Balanserat resultat		43 476	36 273
Årets resultat		-3 859	7 203
Summa eget kapital		39 624	43 483
Obeskattade reserver	8		
Säkerhetsreserv		18 955	16 824
Periodiseringsfond		8 210	8 210
Summa obeskattade reserver		27 165	25 034
Försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för oreglerade skador	18	77 287	80 155
Andra avsättningar			
Avsättning för pensioner	25	706	674
Avsättning för skatter	19	3 324	4 516
Summa andra avsättningar		4 030	5 190
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	20	228	1 264
Derivat	21,30	129	1 679
Övriga skulder	23	1 375	3 967
Summa skulder		1 732	6 910
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	24	584	169
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		150 422	160 941

POSTER INOM LINJEN	NOT	2015	2014
Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelser	31	105 191	112 603
Övriga ställda panter och jämförliga säkerheter			
Andras panträtt i företagets obligationsinnehav		388	334
Utlånade värdepapper	29	1 615	882
Pantsatt kapitalförsäkring		6	5
Ansvarsförbindelser			
Kreditförsäkring PRI Pensionsgaranti	25	14	13
Övriga ansvarsförbindelser	32	1 269	858
Åtaganden	33	8 697	9 189

KASSAFLÖDESANALYS
mnkr

	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Kassaflöde från den löpande verksamheten				
Premiebetalningar	176	170	0	0
Premieåterbetalningar	-4 880	-6 597	-4 878	-6 596
Skadeutbetalningar	-9 537	-9 303	-7 485	-7 381
Utbetalningar för driftkostnader	-264	-1 881	-213	-1 350
Utbetalningar från anslagsverksamhet m.m.	-155	-141	-74	-76
Inbetalningar fastighetsförvaltning	1 250	1 225	415	468
Utbetalningar fastighetsförvaltning	-318	-367	-74	-174
Investeringar/försäljningar i:				
Byggnader och mark	-2 321	181	-857	3 203
Aktier och andelar	3 160	6 359	3 073	2 722
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	5 804	3 747	6 817	3 405
Derivat	-3 276	-1 081	-2 654	-865
Övriga finansiella placeringstillgångar	-	8	-	-
Utlåning till kreditinstitut	805	-1 444	755	-1 165
Erhållna utdelningar	7 692	6 082	6 354	5 208
Erhållna räntor	2 461	2 876	2 115	2 509
Betalda räntor	-203	-41	-123	-11
Lämnade koncernbidrag	-	-	-3 000	-
Betald inkomstskatt	-49	-49	-5	1
Summa kassaflöde från den löpande verksamheten	345	-256	166	-102
Kassaflöde från investeringsverksamheten				
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-10	-20	-10	-20
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	-	5	0	5
ÅRETS KASSAFLÖDE	335	-271	156	-117
Kassa och bank vid årets början	4 018	4 053	3 155	3 079
Valutakursdifferens i kassa och bank	8	236	3	193
KASSA OCH BANK VID ÅRETS SLUT	4 361	4 018	3 314	3 155

FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL mnkr

Koncernen

	Hänförligt till moderföretagets aktieägare					Summa eget kapital
	Aktiekapital	Övriga bundna reserver	Balanserat resultat (inkl. årets resultat)	Summa	Innehav utan bestämmande inflytande	
Ingående balans per 1 januari 2014	7	38 837	32 412	71 256	828	72 084
Totalresultat						
Årets resultat			4 540	4 540	78	4 618
Aktuariella vinster och förluster			-292	-292	-	-292
Summa totalresultat			4 248	4 248	78	4 326
Omföring mellan bundet och fritt eget kapital						
Eget kapitals andel av årets förändring av säkerhetsreserv		-4 693	4 693	-	-	-
Summa omföring mellan bundet och fritt eget kapital		-4 693	4 693	-	-	-
Transaktioner med aktieägare	-	-	-212	-212	212	-
Utgående balans per 31 december 2014	7	34 144	41 141	75 292	1 118	76 410
Ingående balans per 1 januari 2015	7	34 144	41 141	75 292	1 118	76 410
Totalresultat						
Årets resultat			-1 014	-1 014	-24	-1 038
Aktuariella vinster och förluster			55	55	-	55
Summa totalresultat			-959	-959	-24	-983
Omföring mellan bundet och fritt eget kapital						
Eget kapitals andel av årets förändring av säkerhetsreserv		1 768	-1 768	-	-	-
Summa omföring mellan bundet och fritt eget kapital		1 768	-1 768	-	-	-
Transaktioner med aktieägare	-	-	-	-	-	-
Utgående balans per 31 december 2015	7	35 912	38 414	74 332	1 094	75 426
Övriga bundna reserver						
		Fondrealiserade vinster	Obeskattade reserver		Innehav utan bestämmande inflytande	Summa
Ingående balans per 1 januari 2014		5 628	33 209		1 315	40 152
Årets förändring			-4 693		148	-4 545
Utgående balans per 31 december 2014		5 628	28 516		1 463	35 607
Ingående balans per 1 januari 2015		5 628	28 516		1 463	35 607
Årets förändring			1 768		10	1 778
Utgående balans per 31 december 2015		5 628	30 284		1 473	37 385

FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL
mnkr

Moderföretaget

	Aktiekapital	Balanserat resultat	Totalresultat för perioden	Totalt eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2014	7	36 496	-223	36 280
Föregående års vinstdisposition		-223	223	-
Totalresultat för perioden			7 203	7 203
Utgående balans per 31 december 2014	7	36 273	7 203	43 483
Ingående balans per 1 januari 2015	7	36 273	7 203	43 483
Föregående års vinstdisposition		7 203	-7 203	-
Totalresultat för perioden			-3 859	-3 859
Utgående balans per 31 december 2015	7	43 476	-3 859	39 624

Ägare och antal aktier:

Landsorganisationen i Sverige (LO)
Svenskt Näringsliv

350 (350) aktier à nom. 10 000 kronor
350 (350) aktier à nom. 10 000 kronor

FEMÅRSÖVERSIKT

Koncernen

RESULTAT, mnkr	2015	2014	2013	2012	2011
Premieintäkter	-5 192	-6 551	-10 942	-17 111	179
Kapitalavkastning	10 572	24 302	15 793	17 170	6 776
Resultat från andelar i joint venture	176	53	-24	-76	-
Försäkringsersättningar	-6 360	-11 180	-919	6 678	-4 330
Driftkostnader	-632	-585	-432	-502	-413
Övriga tekniska kostnader	-179	-114	-201	-120	-150
Resultat före skatt	-1 615	5 925	3 275	6 039	2 062
ÅRETS TOTALRESULTAT	-983	4 326	2 681	6 748	1 265

EKONOMISK STÄLLNING, mnkr	2015-12-31	2014-12-31	2013-12-31	2012-12-31	2011-12-31
Placeringstillgångar, verkligt värde	182 789	188 557	179 844	194 171	202 697
Försäkringstekniska avsättningar	96 706	99 885	98 015	106 039	121 606
Konsolideringskapital	88 832	90 350	84 718	81 167	78 969
<i>varav uppskjuten skatt</i>	<i>13 406</i>	<i>13 940</i>	<i>12 634</i>	<i>11 753</i>	<i>16 344</i>

NYCKELTAL, %	2015	2014	2013	2012	2011
Skadeprocent	-122,5	-171,0	-8,4	39,0	2 419,0
Driftkostnadsprocent	-12,2	-9,1	-3,9	-2,9	230,7
Totalkostnadsprocent	-134,7	-180,1	-12,3	36,1	2 649,7
Direktavkastningsprocent ¹⁾	5,1	5,0	4,6	4,4	4,5
Totalavkastningsprocent ²⁾	5,8	13,9	8,8	9,0	3,5
Konsolideringsgrad	-1 710,9	-1 379,2	-774,2	-474,1	44 164,2

¹⁾ Direktavkastning beräknas utifrån andelen direktavkastning i förhållande till totalavkastning enligt samma princip som i totalavkastningstabell.

²⁾ Totalavkastning redovisas enligt metod i totalavkastningstabell vilket också är det mått som används internt.

Moderföretaget

RESULTAT, mnkr	2015	2014	2013	2012	2011
Premieintäkter	-5 369	-6 721	-11 107	-17 276	16
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	-234	334	767	1 174	1 736
Försäkringsärsättningar	-4 623	-8 571	-219	8 838	-989
Driftkostnader	-408	-270	-196	-259	-190
Övriga tekniska kostnader	-74	-50	-108	-47	-92
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	-10 708	-15 278	-10 863	-7 570	481
Summa kapitalavkastning	7 569	19 366	12 185	13 261	3 846
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	-3 139	4 088	1 322	5 691	4 327
ÅRETS RESULTAT	-3 859	7 203	-223	12 914	-347

EKONOMISK STÄLLNING, mnkr	2015-12-31	2014-12-31	2013-12-31	2012-12-31	2011-12-31
Placeringsstillgångar, verkligt värde	139 864	150 647	144 532	160 056	170 953
Försäkringstekniska avsättningar	77 287	80 155	78 967	85 903	101 939
Konsolideringskapital	70 113	73 033	71 769	70 267	70 464
<i>varav uppskjuten skatt</i>	3 324	4 516	2 485	2 445	2 284
Kapitalbas	70 113	73 033	71 769	70 267	70 464
Erforderlig solvensmarginal	2 275	2 370	2 370	2 578	3 059
Kapitalbas försäkringsgrupp	85 730	89 223	83 799	81 059	79 170
Erforderlig solvensmarginal försäkringsgrupp	3 695	3 784	3 766	4 023	4 199

NYCKELTAL, %	2015	2014	2013	2012	2011
Skadeprocent	-86,1	-127,5	-2,0	51,2	6 181,3
Driftkostnadsprocent	-7,6	-4,0	-1,8	-1,5	1 187,5
Totalkostnadsprocent	-93,7	-131,5	-3,7	49,7	7 368,8
Direktavkastningsprocent ¹⁾	5,1	5,0	4,5	4,3	4,4
Totalavkastningsprocent ²⁾	6,0	14,1	9,0	9,0	3,5
Konsolideringsgrad	-1 305,9	-1 086,6	-646,2	-406,7	440 400,0

¹⁾ Direktavkastning beräknas utifrån andelen direktavkastning i förhållande till totalavkastning enligt samma princip som i totalavkastningstabell.

²⁾ Totalavkastning redovisas enligt metod i totalavkastningstabell vilket också är det mått som används internt.

De finansiella rapporterna och noterna till de finansiella rapporterna presenteras i miljoner svenska kronor om inte annat anges. På grund av avrundning i noterna kan summeringar avvika från totalen.

Not 1. Redovisningsprinciper

Allmän information

Denna årsredovisning och koncernredovisning har upprättats och godkänts av styrelsen och verkställande direktören den 17 mars 2016 och kommer att föreläggas bolagsstämman den 9 juni 2016 för fastställande. Företaget är ett svenskt försäkringsaktiebolag med säte i Stockholm och kontor i centrala Stockholm. AFA Sjukförsäkringsaktiebolag är moderföretag i AFA Sjukförsäkringskoncernen.

Uttalande om överensstämmelse med tillämpade regelverk

Denna årsredovisning upprättas i enlighet med de av EU godkända standarderna International Financial Reporting Standards (IFRS) samt tolkningsuttalanden från IFRS Interpretations Committee.

Vid upprättandet tillämpas också lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL), Rådet för finansiell rapportering (RFR) uttalanden samt rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner. Vidare tillämpas Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag FFFS 2008:26 och dess ändringsföreskrifter.

Moderföretaget i AFA Sjukförsäkringskoncernen tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS. Den finansiella rapporteringen följer lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag FFFS 2008:26 och dess ändringsföreskrifter. Vidare tillämpas Rådet för finansiell rapportering (RFR) rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer vid upprättandet av årsredovisningen. Moderföretaget tillämpar samma principer som koncernen med de undantag som beskrivs i avsnittet Tillkommande redovisningsprinciper i moderföretaget.

Byte av redovisningsprincip

RFR 2 ger möjlighet att redovisa koncernbidrag enligt en huvudregel eller en alternativregel. Tidigare har AFA Sjukförsäkringsaktiebolag tillämpat huvudregeln vid redovisning av koncernbidrag vilket inneburit att lämnade koncernbidrag från moderbolag till dotterbolag redovisats som en investering över balansräkningen och erhållna koncernbidrag från dotterföretag redovisats som en finansiell intäkt. Från och med räkenskapsår 2015 tillämpar AFA Sjukförsäkringsaktiebolag alternativregeln vilket innebär att koncernbidrag redovisas i posten Bokslutsdispositioner som en ökning eller minskning av årets resultat. De redovisningsmässiga effekterna presenteras i slutet av denna not.

Nya och ändrade standarder och tolkningar som gäller för räkenskapsåret 2015

De nya och ändrade standarder och tolkningar som som trätt i

kraft under 2015 har inte haft någon väsentlig inverkan på de finansiella rapporterna. Detta innebär att samma redovisningsprinciper och beräkningsgrunder har tillämpats för koncern och moderföretag som vid upprättandet av 2014 års årsredovisning.

Nya och ändrade standarder och tolkningar som ännu ej trätt i kraft

International Accounting Standards Board (IASB) har givit ut nya och ändrade standarder och tolkningar som ännu ej trätt i kraft. Vissa av dessa standarder är godkända inom EU medan andra ännu inte har godkänts för tillämpning. Nedan återfinns de nya och ändrade standarder och tolkningar som getts ut av IASB men som ännu ej har trätt i kraft. Dessa har ännu inte tillämpats av koncernen.

IFRS 9 Finansiella instrument

Standarden innehåller nya krav för klassificering och värdering av finansiella instrument, för bortbokning, nedskrivning och generella regler för säkringsredovisning. Standarden är obligatorisk för perioder som börjar 1 januari 2018 men den är ännu inte antagen av EU. IASB har i december 2015 presenterat ett utkast till förändringar i IFRS 4 med anledning av försäkringsföretagens svårigheter att tillämpa IFRS 9. Utkastet innebär att koncerner med övervägande del försäkringsverksamhet kan skjuta på tillämpningen av IFRS 9 till dess att den nya försäkringsstandard kommer ut, dock längst till 2021.

De huvudsakliga kraven i IFRS 9 beskrivs nedan:

- IFRS 9 kräver att alla redovisade finansiella tillgångar, som omfattas av IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering, fortsättningsvis ska värderas till antingen upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde via resultaträkningen eller verkligt värde via övrigt totalresultat. Finansiella tillgångar som hålls inom en affärsmodell vars syfte är att uppbära de kontrakterade kassaflödena, och instrument som endast har kontrakterade flöden i form av kapitalbelopp och räntor på utestående kapitalbelopp, ska värderas till upplupet anskaffningsvärde vid rapportperiodens slut. Om sådana instrument hålls i en affärsmodell vars syften är att i huvudsak uppbära kontraktuella kassaflöden kan verkligt värde via övrigt totalresultat vara möjlig. Andra finansiella tillgångar ska värderas till verkligt värde vid rapportperiodens slut.
- Den mest betydelsefulla påverkan av IFRS 9 vad gäller klassificering och värdering av finansiella skulder är relaterad till förändringar i verkligt värde som beror på förändringar i kreditrisk för en finansiell skuld (identifierad till verkligt värde via resultaträkningen). Enligt IFRS 9 ska, för finansiella skulder som klassificeras till verkligt värde via resultaträkningen, det belopp av förändring i verkligt värde som beror av förändring i kreditrisk för skulden presenteras i övrigt totalresultat. Detta gäller givet att redovisningen av effekterna av förändring i skuldens kreditrisk i övrigt totalresultat inte skapar eller ökar fel av matchningen i redovisningen av resultatet. Förändringar

i verkligt värde beroende på skuldens kreditrisk kommer inte att klassificeras om till resultaträkningen efterföljande period. Tidigare, under IAS 39, presenterades hela beloppet av förändring i verkligt värde för en finansiell skuld, klassificerad till verkligt värde via resultaträkningen, i resultaträkningen. IFRS 9 inkluderar även nya principer för nedskrivningar som innebär att reserveringar för kreditförluster beräknas utifrån förväntade kreditförluster snarare än inträffade.

Någon utvärdering av effekterna vid tillämpning har ännu inte genomförts.

Nya och ändrade standarder och tolkningar som träder i kraft efter bokslutsdagen

Den 1 januari 2016 träder Finansinspektionens föreskrifter FFFS 2015:12 i kraft och ersätter därmed FFFS 2008:26. Bedömningen är att detta endast kommer att ha begränsade effekter på företagets årsredovisning avseende uppställningsformer för resultat- och balansräkningar, benämningar och definitioner samt upplysningskrav.

Redovisningsprinciper i moderföretaget

Moderföretaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen. Därutöver följer moderföretaget Rådet för finansiell rapportering (RFR) rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer.

Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetodik har tillämpats som i AFA Sjukförsäkrings årsredovisning 2014 och inga väsentliga ändringar har påverkat redovisningen i de finansiella rapporterna. Nedan anges de redovisningsprinciper som tillämpas av moderföretaget och som tillkommer enligt RFR 2 Redovisning för juridiska personer.

Placeringar i koncernföretag och joint venture

Aktier i koncernföretag och joint venture redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar. Förvärvsrelaterade utgifter för koncernföretag och joint venture som kostnadsförs i koncernredovisningen ingår som en del i anskaffningsvärdet för andelar i dotterföretag.

Koncernbidrag

Erhållna och lämnade koncernbidrag redovisas i posten Bokslutsdispositioner i resultaträkningen som en ökning eller minskning av årets resultat.

Pensioner

I företaget finns både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsplaner. En förmånsbestämd pensionsplan innebär att företaget förbinder sig att betala ut en fastställd ersättning till den anställda från och med pensionsdagen. Ersättningens storlek beror på faktorer som ålder, anställningstid och ersättningsnivå.

Vid avgiftsbestämd pensionsplan betalar företaget en premie till

en fristående enhet som därmed tar över pensionsförpliktelserna för den anställda.

Företagets pensionsförpliktelser avseende förmånsbestämd pension täcks av pensionsavsättningar i balansräkningen, Konsumentkooperationens pensionsstiftelse eller genom försäkringslösningar. AFA Sjukförsäkring har tecknat kreditförsäkring motsvarande pensionsavsättningen hos Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti. Aktuariella vinster och förluster i pensionsskulden samt finansiella vinster och förluster i stiftelsens kapital redovisas helt och hållet under den period de uppstår i företagets resultaträkningar. Företagets pensionskostnader för avgiftsbestämda pensionsplaner kostnadsförs i takt med individens intjänande.

Byggnader och mark

I moderföretaget redovisas samtliga fastigheter, inklusive fastigheten som används i den egna verksamheten, som förvaltningsfastigheter. Fastigheterna värderas till verkligt värde och värdeförändringen redovisas i resultaträkningen.

Principer för upprättande av koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar moderföretaget och dess dotterföretag samt innehav i joint venture. Dotterföretag är företag över vilka moderföretaget utövar ett bestämmande inflytande. Joint venture är ett samarbetsarrangemang genom vilket parterna som har ett gemensamt bestämmande inflytande över arrangemanget har rätt till nettotillgångarna från arrangemanget. Bestämmande inflytande föreligger när en investerare är exponerad för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt engagemang i investeringsobjektet och kan påverka avkastningen med hjälp av sitt bestämmande inflytande över investeringsobjektet.

De finansiella rapporterna för moderföretaget, dotterföretagen samt joint venture som konsolideras avser samma period och är upprättade enligt de redovisningsprinciper som gäller för koncernen. Ett dotterföretag eller ett joint venture tas in i koncernredovisningen vid förvärvstidpunkten, vilket är den dag då moderföretaget får ett bestämmande inflytande, och ingår i koncernredovisningen till den dag då det bestämmande inflytandet upphör.

Koncernredovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden för dotterföretag. Anskaffningsvärdet för ett förvärv utgörs av verkligt värde på tillgångarna som lämnats som ersättning och uppkomna eller övertagna skulder per överlåtelsedagen. Väsentliga transaktionskostnader för förvärv av dotterföretag redovisas i koncernredovisningen när de uppkommer och inkluderas inte i anskaffningsvärdet för de förvärvade företagen. Exempel på sådana kostnader är kostnader för juridiska konsultationer i samband med förvärven.

Joint venture redovisas i koncernredovisningen enligt kapitalandelsmetoden vilket betyder att andelar i ett företag redovisas till anskaffningsvärde vid anskaffningstillfället och därefter justeras med ägarföretagets andel av förändringen i investeringsobjektets nettotillgångar.

NOTUPPLYSNINGAR

Identifierade förvärvade tillgångar och övertagna skulder och eventuella förpliktelser i ett rörelseförvärv värderas inledningsvis till verkligt värde på förvärvsdagen. Om anskaffningsvärdet understiger verkligt värde för det förvärvade dotterföretagets tillgångar, skulder och eventuella förpliktelser, redovisas mellanskillnaden direkt i resultaträkningen.

Koncerninterna transaktioner och balansposter samt orealiserade vinster och förluster på transaktioner mellan koncernföretag elimineras.

Värderingsgrunder för upprättande av redovisningen

Tillgångar och skulder värderas till anskaffningsvärden, undantaget placeringstillgångar som redovisas till verkligt värde och försäkringstekniska avsättningar som värderas utifrån vedertagna aktuariella metoder och betryggande aktuariella antaganden. Värdeförändringarna för placeringstillgångar och försäkringstekniska avsättningar redovisas i resultaträkningen.

IFRS 4 föreskriver att endast avtal som innebär betydande överföring av försäkringsrisk, till skillnad från avtal som till övervägande del innebär sparande, ska redovisas som försäkringsavtal. Samtliga av koncernens försäkringsprodukter innebär att koncernen övertar en betydande risk för försäkringstagarna genom att gå med på att kompensera dem eller andra förmånstagare om en förutbestämd försäkrad händelse skulle inträffa.

Redovisning av utländsk valuta

Moderföretagets funktionella valuta och koncernens rapporteringsvaluta är svenska kronor. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till svenska kronor enligt de valutakurser som gäller på transaktionsdagen. På balansdagen omräknas monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta till svenska kronor enligt gällande balansdagskurs. Valutakursvinster och -förluster som uppkommer till följd av detta redovisas i resultaträkningen i posterna Kapitalavkastning, intäkter och Kapitalavkastning, kostnader.

Tillämpade principer för poster i resultaträkningen

Posterna som ingår i det tekniska resultatet avser till helt övervägande del företagets verksamhet som försäkringsgivare. Det icke-tekniska resultatet utgörs av de poster som i huvudsak är hänförliga till kapitalförvaltningen.

Premieintäkter

Premier från försäkringsavtal redovisas som intäkter i takt med intjänandet med avdrag för befarade och konstaterade kundförluster.

Kapitalavkastning överförd till försäkringsrörelsen

Den totala kapitalavkastningen redovisas i det icke-tekniska resultatet. En del av denna avkastning kan betraktas som hänförlig från inbetalda premier som förvaltats av placeringsverksamheten för försäkringsrörelsens räkning. Av denna anledning allokeras en del av avkastningen till det tekniska resultatet.

Vid beräkningen av den kapitalavkastning som är hänförlig till det tekniska resultatet används försäkringsrörelsens genomsnittliga försäkringstekniska avsättningar som förvaltas av placeringsverksamheten. Den överförda kapitalavkastningen beräknas utifrån en räntesats som motsvarar medelavkastningen per år på 3-månaders statskuldväxlar.

Försäkringsersättningar

De totala försäkringsersättningarna för redovisningsperioden omfattar dels under perioden utbetalda försäkringsersättningar, dels förändringar i avsättning för oreglerade skador. Utbetalda försäkringsersättningar inkluderar förutom skadeersättningar även kostnader för skadereglering.

Driftkostnader

Driftkostnaderna för perioden delas upp på driftkostnader för skadereglering och kostnader för övrig försäkringsteknisk verksamhet. I moderföretagets icke-tekniska redovisning av kapitalavkastning ingår driftkostnader för finansförvaltningen och fastighetsförvaltningen.

Driftkostnaderna avser både direkta och indirekta kostnader. De fördelas och redovisas utifrån den funktion de härrör ifrån:

- Skadereglering
- Administration
- Kapitalförvaltning
- Fastighetsförvaltning

AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring bedrivs i en gemensam organisation. Driftkostnader fördelas med hänsyn till respektive företags andel av resursförbrukningen i organisationen.

Ersättningar till anställda

Företagens anställda är tillikaanställda i AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring. Ersättningar till anställda fördelas med hänsyn till respektive företags andel av resursförbrukningen i organisationen.

Pensionskostnader

I koncernen finns både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsplaner. Pensionskostnader redovisas enligt IAS 19 i koncernredovisningen.

I koncernredovisningen redovisas aktuariella vinster och förluster i pensionskulden samt finansiella vinster och förluster i stiftelsens kapital helt och hållet under den period de inträffar. Dessa effekter redovisas i övrigt totalresultat som poster som inte kommer att omföras till resultaträkningen. I det enskilda försäkringsföretaget redovisas dessa effekter i företagets resultaträkning. Företagets utgifter för avgiftsbestämda pensionsplaner kostnadsförs i takt med de anställdas intjänande.

Leasing

Leasingkontrakt kan kategoriseras som antingen finansiella eller operationella avtal. Leasingavtal som innebär att en väsentlig del av riskerna och fördelarna förknippade med ägandet kvarstår hos leasegivaren klassificeras som operationella. Koncernen har endast tecknat operationella leasingavtal. Leasingavgifter för tecknade operationella avtal kostnadsförs i resultaträkningen linjärt över leasingperioden.

Övriga tekniska kostnader

Som Övriga tekniska kostnader redovisas sådana kostnader i försäkringsrörelsen som inte omfattar överföring av försäkringsrisk. Kostnaderna avser främst stöd till forskning.

Kapitalförvaltningens resultat

Kapitalförvaltningens resultat består av Kapitalavkastning, intäkter, Kapitalavkastning, kostnader, Orealiserade vinster på placeringstillgångar och Orealiserade förluster på placeringstillgångar.

Kapitalavkastning, intäkter

Kapitalförvaltningens intäkter består av hyresintäkter, utdelningar, ränteintäkter, valutakursvinster samt realisationsvinster avseende placeringstillgångar.

Hyresintäkter

Samtliga förvaltningsfastigheter hyrs ut med kommersiella hyresavtal som är tecknade på viss tid, vilket innebär att en förändring av marknadshyrorna inte ger ett direkt utslag i hyresintäkterna. Förändring av hyresintäkterna sker i samband med att avtal förfaller till omförhandling. Flertalet kommersiella avtal har en indexklausul som innebär att hyran förändras med en viss andel av inflationen. Bostadshyrorna omförhandlas årligen med Hyresgästföreningen.

Hyresintäkterna periodiseras och redovisas linjärt under hyresavtalets löptid. Eventuella hyresrabatter och kostnader för hyresavtalets ingående periodiseras också över hyresavtalets löptid.

Utdelningar

Utdelningar avser aktieutdelningar vilka redovisas i resultaträkningen i den period då rätten till betalning fastställs.

Ränteintäkter, valutakursvinster och realisationsvinster

Ränteintäkter utgörs av ränta på obligationer och andra räntebärande värdepapper samt av övriga ränteintäkter (utlåning till kreditinstitut, bankmedel, övriga finansiella placeringstillgångar och värdepapperslån).

Ränteintäkter från obligationer och andra räntebärande värdepapper beräknas enligt effektivräntemetoden. Denna metod används för beräkning av det upplupna anskaffningsvärdet för en finansiell tillgång eller finansiell skuld och för periodisering av ränteintäkter eller räntekostnader över relevant period.

Valutakursvinster samt realisationsvinster redovisas löpande i resultaträkningen i takt med att de uppstår.

Kapitalavkastning, kostnader

Kapitalförvaltningens kostnader består av driftkostnader för byggnader och mark samt kapitalförvaltning, räntekostnader och finansiella kostnader, valutakursförluster samt realisationsförluster avseende placeringstillgångar.

Orealiserade vinster på placeringstillgångar och Orealiserade förluster på placeringstillgångar

Orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar beskrivs i avsnittet Placeringstillgångar under rubriken Tillämpade principer för poster i balansräkningen.

Inkomstskatter

Koncernens skattekostnad för perioden utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är skatt som hänför sig till periodens skattepliktiga resultat. Uppskjuten skatt uppstår på grund av temporära skillnader mellan en tillgångs eller skulds skattemässiga värde och dess bokförda värde. Aktuell skatt och uppskjuten skatt redovisas i resultaträkningen.

Tillämpade principer för poster i balansräkningen**Immateriella tillgångar**

Immateriella tillgångar är identifierbara, icke-monetära tillgångar utan fysisk form. Immateriella tillgångar redovisas i balansräkningen om det kan påvisas att företaget kontrollerar dem, vilket innebär förmåga att säkerställa att framtida ekonomiska fördelar från tillgångarna i fråga kommer företaget till del. Immateriella tillgångar redovisas i balansräkningen endast om det är troligt att de förväntade framtida ekonomiska fördelar som kan hänföras till tillgången kommer att tillfalla koncernen samt om tillgångens anskaffningsvärde kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Vid första redovisningstillfället värderas en immateriell tillgång till anskaffningsvärde, därefter till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella ackumulerade avskrivningar och ackumulerade nedskrivningar.

De immateriella tillgångar som finns aktiverade i koncernredovisningen avser förvärvade programvarulicenser samt direkt hänförliga utvecklingskostnader. Dessa utgifter innefattar utgifter för anställda och en skälig andel av hänförliga indirekta kostnader. De immateriella tillgångarna har en begränsad nyttjandeperiod (mellan tre och fem år) och skrivs av linjärt över den fastställda nyttjandeperioden. De immateriella tillgångarna provas för nedskrivning när förändringar i förhållanden indikerar att det redovisade värdet inte är återvinningsbart.

Utgifter för underhåll av programvara kostnadsförs när de uppstår.

Placeringstillgångar**Byggnader och mark**

Koncernens rörelsefastigheter redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Med rörelsefastigheter avses fastigheter som innehas för produktion och tillhandahållande av koncernens tjänster samt administrativa

ändamål. Avskrivning görs med 2 procent per år av anskaffningsvärdet.

Koncernens förvaltningsfastigheter värderas till verkligt värde och värdeförändringen redovisas i resultaträkningen. Förvaltningsfastigheter är placeringstillgångar som innehas för att ge hyresintäkter och värdestegring. Förvaltningsfastigheter redovisas initialt till anskaffningsvärde, vilket inkluderar direkt hänförliga utgifter till förvärvet. Efter den initiala redovisningen redovisas förvaltningsfastigheter till verkligt värde. Med verkligt värde menas uppskattat försäljningsvärde på balansdagen.

Andra finansiella placeringstillgångar

Med andra finansiella placeringstillgångar avses finansiella instrument, vilka definieras som varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång i ett företag och en finansiell skuld eller ett egetkapitalinstrument i ett annat företag. Andra finansiella placeringstillgångar utgörs av aktier och andelar, obligationer och andra räntebärande värdepapper, utlåning till kreditinstitut, derivat, övriga finansiella placeringstillgångar och värdepapperslån. Med övriga finansiella placeringstillgångar avses återköpstransaktioner. Samtliga andra finansiella placeringstillgångar (förutom Övriga finansiella placeringstillgångar) samt finansiella skulder som är derivat har klassificerats till kategorin finansiella tillgångar och finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen. Aktier och andelar samt obligationer och andra värdepapper klassificeras till kategorin genom identifiering vid första redovisningstillfället. Derivat tillhör kategorin genom att de per definition anses tillhöra kategorin finansiella instrument som innehas för handel.

Klassificeringen baseras på att koncernen förvaltar och att resultatet utvärderas baserat på verkligt värde i enlighet med den riskhanterings- och investeringsstrategi som styrelsen beslutat, samt att uppföljning internt till styrelse och ledning utgår från verkligt värde. Tillgångar och skulder omvärderas löpande samt på balansdagen till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen.

Med verkligt värde på finansiella tillgångar som handlas på en aktiv marknad avses den senaste kursen på balansdagen. Verkligt värde för finansiella tillgångar som inte handlas på en aktiv marknad fastställs med hjälp av olika värderingstekniker. Se vidare not 14.

För samtliga finansiella tillgångar och finansiella skulder tillämpas affärsdagsredovisning, vilket innebär att fordringar och skulder avseende ej reglerade affärer uppkommer. Dessa redovisas som övriga fordringar eller övriga skulder.

En finansiell tillgång eller finansiell skuld redovisas i balansräkningen när företagen blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Vid försäljning av en finansiell tillgång eller finansiell skuld upphör den att redovisas i balansräkningen på affärsdagen och den vinst eller förlust som uppstår redovisas i resultaträkningen. Anskaffningsvärdet för andra finansiella placeringstillgångar fastställs exklusivt eventuella transaktionskostnader. Transaktionskostnader redovisas i stället i resultaträkningen i posten Kapitalavkastning, kostnader.

Aktier och andelar

Aktier och andelar värderas till verkligt värde. Aktier och andelar redovisas i balansräkningen under Andra finansiella placeringstillgångar. Se vidare not 14.

Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Obligationer och andra räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde, vilket i allmänhet är ett observerbart värde. Obligationer och andra räntebärande värdepapper redovisas i balansräkningen under Andra finansiella placeringstillgångar. Se vidare not 14.

Utlåning till kreditinstitut

Utlåning till kreditinstitut avser utlåning till banker där insatta medel är disponibla först efter en viss uppsägningstid. Utlåningen värderas till upplupet anskaffningsvärde och redovisas i balansräkningen under rubriken Andra finansiella placeringstillgångar.

Derivat

Samtliga derivat värderas individuellt och till verkligt värde.

Derivatkontrakt med positivt verkligt värde på balansdagen redovisas i balansräkningen i posten Derivat under Andra finansiella placeringstillgångar. Derivatkontrakt med negativt verkligt värde redovisas på balansräkningens skuldsida i posten Derivat. Se vidare not 14.

Återköpstransaktioner

Återköpstransaktioner delas upp i två typer av transaktioner: återköpsavtal och omvända återköpsavtal. Vid ett återköpsavtal säljer företaget en obligation samtidigt som motparten förbinder sig att sälja tillbaka obligationen vid en förutbestämd tidpunkt till ett förutbestämt pris. Sål原因 obligation redovisas i balansräkningen till verkligt värde eftersom risk och avkastning inte övergår till köparen under återköpsavtalet. Den likvid som erhålls redovisas som skuld under posten Övriga skulder. Den sålda obligationen redovisas som ställd pant under Poster inom linjen.

Vid ett omvänt återköpsavtal köper företaget en obligation och motparten förbinder sig att köpa tillbaka obligationen på en förutbestämd dag till ett förutbestämt pris. Köpt obligation redovisas inte i balansräkningen och erlagd likvid redovisas som en fordran under posten Övriga finansiella placeringstillgångar.

Värdepapperslån

Värdepapperslån innebär att värdepapper lånas ut mot ersättning och erhållande av säkerhet. För koncernen inskränker sig värdepapperslån till utländska aktier som företaget lånar ut till motparter med hög kreditvärdighet och som ställer säkerhet i form av likvida medel eller värdepapper.

Eftersom utlåningen inte är en transaktion där all risk och avkastning överlätts till motparten redovisas utlånade värdepapper i balansräkningen till verkligt värde. Ersättningen för utlånade aktier redovisas i resultaträkningen under Kapitalavkastning, intäkter som Övriga ränteintäkter.

Samtliga säkerheter som erhållits vid utlåningen av värdepapper

anges under Poster inom linjen. I de fall erhållna säkerheter utgörs av likvida medel placeras dessa i räntebärande värdepapper. Koncernens värdepapperslån hanteras av koncernens depåbank.

Övriga finansiella tillgångar och skulder

Övriga finansiella tillgångar utgörs av Fordringar avseende direkt försäkring, Övriga fordringar samt Upplupna ränte- och hyresintäkter. Dessa poster kategoriseras som lånefordringar och kundfordringar, vilket innebär värdering till upplupet anskaffningsvärde. Övriga fordringars förväntade löptid är dock kort och dessa fordringar redovisas därför till nominellt belopp utan diskontering. Avdrag görs för fordringar som bedömts som osäkra. Nedskrivningar av fordringar avseende direkt försäkring redovisas som minskade premieintäkter och nedskrivningar av andra typer av fordringar redovisas som driftkostnader.

Övriga finansiella skulder består av balansräkningens poster Skulder avseende direkt försäkring och Övriga skulder samt av upplupna räntekostnader som återfinns i balansräkningsposten Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter. Övriga finansiella skulder värderas normalt till upplupet anskaffningsvärde. Övriga finansiella skulders förväntade löptid är dock kort och dessa skulder redovisas därför till nominellt belopp utan diskontering.

Materiella tillgångar

Inventarier redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Avskrivningarna redovisas i resultaträkningen linjärt över den förväntade nyttjandeperioden. Förväntad nyttjandeperiod för inventarier är mellan tre och fem år.

Kontorsutrustning	5 år
Motorfordon	5 år
Datorutrustning	3–4 år

Vinst eller förlust vid avyttring eller utrangering av en tillgång fastställs som skillnaden mellan försäljningsintäkterna och tillgångens redovisade nettovärde och redovisas i resultaträkningen i posten Driftkostnader.

AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring bedrivs i en gemensam organisation. Samtliga materiella anläggningstillgångar ägs av AFA Sjukförsäkring, men nyttjas av alla tre företagen. Årets avskrivningar fördelas med hänsyn till respektive företags andel av resursförbrukningen i organisationen.

Kassa och bank

Kassa och bank består av banktillgodohavanden i försäkringsrörelsen och likvida medel överförda till kapitalförvaltningen. Kassa och bank redovisas på separat rad i koncernens balansräkning och återfinns i moderföretagets balansräkning under Andra tillgångar. Kassa och bank ingår i kategorin Lånefordringar och kundfordringar.

Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter värderas till anskaffningsvärde.

Eget kapital

Enligt ÅRFL ska försäkringsföretag dela upp det egna kapitalet i bundet och fritt eget kapital. Bundet eget kapital utgörs i moderföretaget av aktiekapital medan allt annat eget kapital klassificeras som fritt eget kapital.

I koncernredovisningen delas obeskattade reserver upp i eget kapital och uppskjuten skatt. Säkerhetsreserven får upplösas endast under särskilda villkor. Därför klassificeras egna kapitaldelen i säkerhetsreserven som bunden reserv i koncernredovisningen.

Obeskattade reserver

AFA Sjukförsäkring har redovisat avsättningar till säkerhetsreserv i enlighet med FFFS 2013:8 Normalplan för skadeförsäkringsbolags redovisning av säkerhetsreserv.

Moderföretaget har i enlighet med gällande regler överlåtit del av utrymme i avsättning till säkerhetsreserven till dotterföretaget AFA Trygghetsförsäkring.

Försäkringstekniska avsättningar

De försäkringstekniska avsättningarna består av avsättning för oregrerade skador.

Avsättning för oregrerade skador

Avsättning för oregrerade skador motsvarar det beräknade värdet av företagets ansvarighet på grund av inträffade försäkringsfall. Avsättning för oregrerade skador delas upp i avsättning för inträffade och rapporterade skador, inträffade men ej rapporterade skador samt skaderegleringskostnader.

Inträffade och rapporterade skador avser skador med kända och fastställda ersättningar. Med inträffade men ej rapporterade skador avses för företaget okända försäkringsfall (IBNR) eller för företaget kända skador där försäkringsersättningar inte är slutligt fastställda (IBNER).

Beräkningarna utgår från statistiska metoder som baseras på antaganden om antalet sjukfall, avveckling, räntenivå, värdesäkring och andra riskmått samt driftkostnader.

Värderingen av de försäkringstekniska avsättningarna baseras på försiktiga antaganden och inkluderar vissa schablonmässiga säkerhetspåslag. Det innebär att det är troligt att dessa säkerhetspåslag kommer att resultera i framtida avvecklingsvinster.

Metodbeskrivning

Avsättningarna för månadsersättningsfall i avtalsgruppsjukförsäkringen, premiefrielseförsäkringen och avgiftsfrielseförsäkringen är beräknade med hänsyn till sjukavvecklingen och bedömningar av antal okända sjukfall. Avsättningarna för dags ersättningsfall för ovanstående försäkringar beräknas med triangelschemametodik. För föräldrapenningtilläggsförsäkringen baseras avsättningarna på en bedömning av antalet föräldrapenningfall samt en medelskadekostnad.

För trygghetsförsäkring vid arbetsskada används främst triangelschemametodik kombinerad med olika bedömningar för skadeår som inte är så långt utvecklade. Avsättningen för skadelivräntor

NOTUPPLYSNINGAR

i trygghetsförsäkring vid arbetsskada är beräknad med hänsyn till inflation och dödlighet.

För sjuklivränta och förlängd livränta beräknas avsättningen med hänsyn till dödlighet.

Antaganden

Avsättningarnas storlek påverkas av en rad faktorer. De viktigaste antagandena i AFA Sjukförsäkring och AFA Trygghetsförsäkring är:

- Inflation och diskonteringsränta
- Bedömning av antal okända sjukfall
- Sjukavveckling
- Dödlighet
- Effekt av lag- och villkorsändringar

Inflation och diskonteringsränta

Vid beräkningen tas hänsyn till historisk inflation och löneutveckling. Generellt gäller att försäkringarna diskonteras med en nominell räntekurva enligt Finansinspektionen upprättade riktlinjer justerat med ett antagande om indexeringen beroende på värdesäkringens karaktär i de olika försäkringarna. Detta gäller inte för avsättningar där durationen är kort eftersom diskonteringseffekten där är försumbar.

Bedömning av antal okända sjukfall

Avsättningarna i AFA Sjukförsäkring består till betydande del av inträffade men ej rapporterade sjukfall. För att skatta antalet okända sjukfall räcker det inte med att använda enbart statistiska metoder, eftersom det framför allt för det senaste skadeåret inte finns tillräckligt med underlag. Uppskattningen av antal okända skador görs därför genom en sammanvägd bedömning av olika statistiska metoder samt extern information om till exempel antal sjukskrivningar. Det senaste skadeåret är det mest svårbedömda året; ju tidigare skadeår, desto säkrare blir skattningarna av antalet okända skador.

Sjukavveckling

Beräkningen av avsättningar för månadsersättningsfall i AFA Sjukförsäkring innehåller antagande om sjukavvecklingen, det vill säga hur många sjukfall som upphör innan 65 års ålder då försäkringen slutar gälla. Ett sjukfall kan upphöra på grund av att den försäkrade blir frisk, får arbetsskadan beviljad eller avlider. Antagandet är baserat på historisk sjukavveckling. I dagsläget beaktas enbart när en försäkrad avlider i avvecklingen, detta eftersom antalet individer som tillfrisknar eller övergår till arbetsskada bedöms vara litet. Detta ger ett försiktigt antagande av sjukavvecklingen.

Dödlighet

Vid beräkning av avsättningarna för skadelivräntor i trygghetsförsäkring vid arbetsskada, sjuklivränta och förlängd livränta görs antagande om dödligheten. Det antagande som används för skadelivräntor är ett branschgemensamt dödlighetsantagande som grundar sig på Sveriges befolkningsdödlighet under åren

1991–1995. Det antagande som används för sjuklivränta och förlängd livränta är ett branschgemensamt dödlighetsantagande som grundar sig på Sveriges befolkningsdödlighet under åren 1968–2005 med antagande om framtida livslängdsökning. Dödlighetsantagandet har anpassats till arbetarkollektivet.

Effekt av lag- och villkorsändringar

Ändringar i lagar och villkor i socialförsäkringssystemet kan få mycket långtgående konsekvenser för AFA Sjukförsäkrings och AFA Trygghetsförsäkrings ekonomi och kan påverka både retroaktivt och prospektivt. Sådana ändringar är mycket svåra att förutse och därför svåra att ta höjd för i avsättningsberäkningarna. Även när det gäller lagändringar som redan trätt i kraft kan kostnaderna vara svårbedömda eftersom det då blir svårare att grunda beräkningarna på skadehistoriken. Detta resulterar i aktuariella bedömningar som grundar sig på den information som finns tillgänglig.

Avsättningar för skatter

Uppskjutna skattefordringar avseende underskottsavdrag redovisas i balansräkningen i den omfattning det är troligt att framtida skattemässiga överskott kommer att finnas tillgängliga, mot vilka underskotten kan utnyttjas.

Den uppskjutna skatteskulden hänför sig i AFA Sjukförsäkring främst till realiserade vinster i placeringstillgångar.

Uppskjuten skatt beräknas på temporära skillnader som hänför sig till innehav i placeringstillgångar.

Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder har värderats med den skattesats som har beslutats per rapportperiodens slut och förväntas gälla vid realiserandet av tillgången eller regleringen av skulden. Beräkningen av uppskjutna skattefordringar och skatteskulder har baserats på en skattesats om 22 procent.

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Kassaflödesanalys

IAS 7 Kassaflödesanalys tillämpas med de anpassningar som är nödvändiga med hänsyn till koncernens verksamhet. Koncernen tillämpar direkt metod för verksamheternas kassaflöden. Detta betyder att inbetalningar respektive utbetalningar anges brutto och specificeras under delrubriker i kassaflödesanalysen.

Analysen har sin grund i de poster i resultaträkningen som har direkt koppling till externa betalningsflöden. Dessa poster justeras sedan i analysen med periodens förändringar i balansräkningen för de poster som har direkt anknytning till resultatposten i fråga. Koncernen har inga transaktioner för upptagna eller givna lån och därför redovisas ingen finansieringsverksamhet i kassaflödesanalysen.

Redovisande poster

Under rubriken Kassaflöde från den löpande verksamheten redovisas kassaflöden från premiebetalningar, skadeutbetalningar, utbetalningar för omkostnader i försäkringsverksamheten samt kassaflöde från anslagsverksamhet. Här redovisas även kassaflöden från investeringar och försäljningar av placeringstillgångar, nettobetalningar avseende fastighetsverksamheten, erhållna utdelningar, betalda och erhållna räntor samt betald inkomstskatt. Posterna resulterar i det nettokassaflöde som genererats i den löpande verksamheten.

Som likvida medel redovisas koncernens Kassa och bank, vilket består av banktillgodohavanden efter eliminering av valutaomvärderingens effekt. Korta placeringar (med en löptid på mindre än 3 månader) redovisas som placeringstillgångar.

Viktiga uppskattningar och bedömningar som påverkar redovisningen

I redovisningen görs uppskattningar och antaganden om framtiden. Det är främst beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna som baseras på uppskattningar och bedömningar som innebär en betydande risk för väsentliga justeringar i redovisade värden för tillgångar och skulder under nästkommande räkenskapsår.

Uppskattningar och bedömningar av de försäkringstekniska avsättningarna utvärderas löpande och baseras på historisk information och andra faktorer, inklusive antaganden om vid bokslutstillfället inträffade men då okända skador samt förväntningar om framtida händelser, som anses rimliga under rådande förhållanden. För ytterligare information om viktiga uppskattningar och bedömningar, se not 2.

Uppskattningar och bedömningar har även gjorts vid värdering av byggnader och mark, onoterade aktier, derivat samt illikvida räntebärande värdepapper. Se vidare i avsnittet Placeringstillgångar.

Effekter av frivilligt byte av redovisningsprincip

Från och med räkenskapsår 2015 tillämpar moderföretaget alternativregeln vid redovisning av koncernbidrag vilket innebär att både mottagna och lämnade koncernbidrag redovisas i posten Bokslutsdispositioner i resultaträkningen som en ökning eller minskning av årets resultat. Det frivilliga bytet av redovisningsprincip leder till en mer relevant värdering av dotterföretag som överensstämmer med den värdering som används vid den interna styrningen av moderföretaget.

Bytet av redovisningsprincip har inneburit en justering av redovisade Placeringar i koncernföretag och intresseföretag samt Eget kapital. Effekten har redovisats direkt mot Balanserat resultat. Vidare har Totalresultatet justerats genom att erhållna och lämnade koncernbidrag från och till dotterbolag redovisas under posten Bokslutsdispositioner mot tidigare finansiell intäkt över resultaträkningen respektive investering över balansräkningen.

NOTUPPLYSNINGAR

Effekter av nya principer på AFA Sjukförsäkrings rapport över totalresultat

	Tidigare redovisning jan-dec 2014	Omräkning jan-dec 2014	Ny redovisning jan-dec 2014
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE			
Premieintäkter	-6 721		-6 721
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	334		334
Försäkringsersättningar	-8 571		-8 571
Driftkostnader	-270		-270
Övriga tekniska kostnader	-50		-50
SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT	-15 278		-15 278
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Kapitalavkastning	19 595	-229	19 366
RESULTAT FÖRE BOKSLUTSDISPOSITIONER OCH SKATT	4 317	-229	4 088
Bokslutsdispositioner			
<i>Erhållna koncernbidrag</i>		229	229
<i>Lämnade koncernbidrag</i>		-3 000	-3 000
<i>Förändring säkerhetsreserv</i>	7 916		7 916
Summa bokslutsdispositioner	7 916	-2 771	5 145
Resultat före skatt	12 233	-3 000	9 233
Skatt på årets resultat	-2 030		-2 030
ÅRETS RESULTAT	10 203	-3 000	7 203
RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT			
Årets resultat	10 203	-3 000	7 203
Övrigt totalresultat för året	-		-
TOTALRESULTAT FÖR ÅRET	10 203	-3 000	7 203

Effekter av nya principer på AFA Sjukförsäkrings balansräkning i sammandrag

	Tidigare redovisning 1 jan 2014	Omräkning 1 jan 2014	Ny redovisning 1 jan 2014	Tidigare redovisning 31 dec 2014	Omräkning 31 dec 2014	Ny redovisning 31 dec 2014
Byggnader och mark	8 484		8 484	8 702		8 702
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag	6 246	-2 134	4 112	9 212	-5 134	4 078
Andra finansiella placeringstillgångar	131 882		131 882	137 867		137 867
Fordringar avseende direkt försäkring	46		46	118		118
Fordringar avseende aktuell skatt	-		0	-		0
Övriga fordringar	5 061		5 061	6 098		6 098
Materiella tillgångar	28		28	33		33
Kassa och bank	3 079		3 079	3 155		3 155
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	965		965	890		890
Summa tillgångar	155 791	-2 134	153 657	166 075	-5 134	160 941
Eget kapital	38 414	-2 134	36 280	48 617	-5 134	43 483
Obeskattade reserver	32 950		32 950	25 034		25 034
Försäkringstekniska avsättningar	78 967		78 967	80 155		80 155
Avsättningar för pensioner	610		610	674		674
Avsättning för skatter	2 485		2 485	4 516		4 516
Skulder avseende direkt försäkring	234		234	1 264		1 264
Derivat	84		84	1 679		1 679
Skulder avseende aktuell skatt	0		0	0		0
Övriga skulder	1 016		1 016	3 967		3 967
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 031		1 031	169		169
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	155 791	-2 134	153 657	166 075	-5 134	160 941

Not 2. Risker och riskhantering för koncernen

Riskhanteringsens mål

Styrelsen har beslutat om en riskpolicy som anger riskhanteringsens mål, strategier för hur dessa mål ska uppnås samt tillåtna avvikelser från dessa mål.

Syftet med riskhanteringen är att säkerställa att riskexponering och riskacceptans i verksamheterna är väl avvägda mot varandra och mot koncernens uppdrag åt arbetsmarknadens parter så att koncernens mål uppnås. Riskexponeringen berättar vilken risk företaget är utsatt för och hur den påverkas av vad som görs i den löpande riskhanteringen. Riskacceptansen är den risknivå som styrelsen har accepterat och den ligger till grund för styrelsebeslut om riskstrategi.

För koncernen är det grundläggande målet att alltid kunna infria försäkringsåtagandena, det vill säga undvika en alltför hög insolvensrisk och därmed uppfylla solvensmålet. Solvensmålet är operationaliserat i en minimifondering som säger att företagets fonderingskvot, kvoten mellan tillgångarna och skulderna värden, inte får understiga 115 procent, vilket är högre än det lagstadgade solvenskravet som motsvarar en fonderingskvot på cirka 103 procent.

Därutöver har koncernen, i syfte att maximera försäkrings-tagarnas finansiella nytta, mål om att hålla en stabil premie under kommande år samt att skapa hög avkastningsfinansiering.

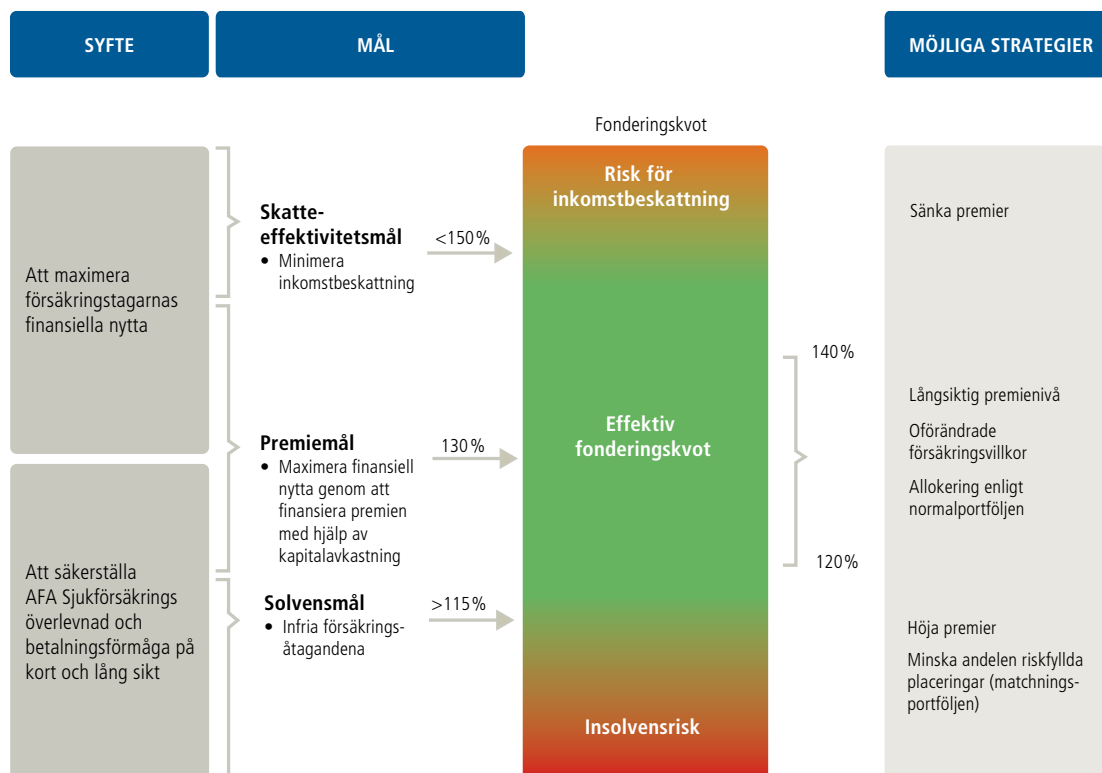
Detta premiemål är operationaliserat i en målfondering, som säger att fonderingskvoten över tid bör ligga på 130 procent för koncernen. Fonderingskvoten ger vid målfonderingen tillräckligt riskutrymme för en tillgångsallokering som kan generera en totalavkastning som överträffar skulduppräknningen. Målfonderingen skapar också utrymme, vid oförändrade lagar och försäkringsvillkor, att parera normala svängningar i utfallet utan att premien måste ändras.

För att minimera inkomstbeskattning har ett skatteeffektivitetsmål operationaliserats i en maximifondering på 150 procent.

Riskstrategier för finansiell styrning

För att beräkna behovet av premier simuleras tillgångars och skuldernas långsiktiga utveckling under beslutade förutsättningar avseende konsolidering och kapitalavkastningsstrategi. Det framräknade behovet av premier ger förutsättningar för att uppfylla premiemålet om att hålla en stabil premie över tid samtidigt som det ger en för företagen önskad finansiell utveckling där solvensmålet kan infrias.

Till följd av slumpmässiga faktorer kommer fonderingskvoten att variera runt målfonderingen. Under normala omständigheter förväntas fonderingen variera inom intervallet 120–140 procent av skulderna. Det ger utrymme för rimligt finansiellt risktagande som kan användas för att via totalavkastningen finansiera skadekostnaderna och därmed hålla en låg och stabil premie. Såväl

premiesats som normalportfölj kan också hållas stabila inom intervallet.

Skulle fonderingen gå under 115 procent har en tillgångsportfölj identifierats, matchningsportföljen, som minimerar risken på det egna kapitalet. Matchningsportföljen ska så långt det är möjligt eliminera de försäkringsrisker som är matchningsbara samt minimera de finansiella riskerna. Vid denna fonderingsnivå ger solvens- och placeringsregler inte utrymme för en tillgångsallokering som är förenlig med premiemålet och premien måste då täcka en större och varierande del av skadekostnaden.

Skulle fonderingen långsiktigt gå över 150 procent kommer skatteeffektivitetsmålet bli svårare att upprätthålla. Företagen kan då välja att inte uppfylla skatteeffektivitetsmålet och betala inkomstskatt eller välja att inte uppfylla premiemålet genom att sänka premien.

Riskexponering

Riskhanteringen inriktas på att identifiera, mäta och analysera de risker som hotar uppfyllandet av solvens- och premiemålen. Med risker avses de slumpmässiga variationer i olika faktorer som går att kvantifiera med sannolikhetskalkyl. Risker kan inom vissa gränser hanteras genom diversifiering, matchning och olika hedgningsmetoder.

Koncernens risker delas upp i fem kategorier: försäkringsrisker, finansiella risker, operativa risker, strategiska risker och anseenderisker. Se nedanstående figur.

Med försäkringsrisker menas risker som inte går att matcha med finansiella tillgångar. För företagen utgörs dessa av premierisk och reservrisk.

En del av de finansiella riskerna, till exempel inflationsrisk och ränterisk, återfinns på båda sidor av balansräkningen och kan därför matchas med finansiella tillgångar.

Finansiella risker utgörs av marknads-, kredit- och likviditetsrisker. Marknadsriskerna utgörs dels av risker som förklaras av en särskild faktor, såsom realränte-, inflations- och valutarisker, dels av risker som inte kan härledas till någon särskild faktor. De senare benämns prISRISKER. Med kreditrisker avses risken för betalningsinställelse från låntagares sida. Likviditetsrisk handlar om möjligheterna att avyttra tillgångar utan dröjsmål och prISEFFEKTER.

Med operativa risker avses de framtida osäkra händelser som kan påverka uppnåendet av uppsatta mål. Begreppet operativ risk används för de interna och externa risker som framförallt är hänförliga till arbetssätt och stöd i det dagliga arbetet.

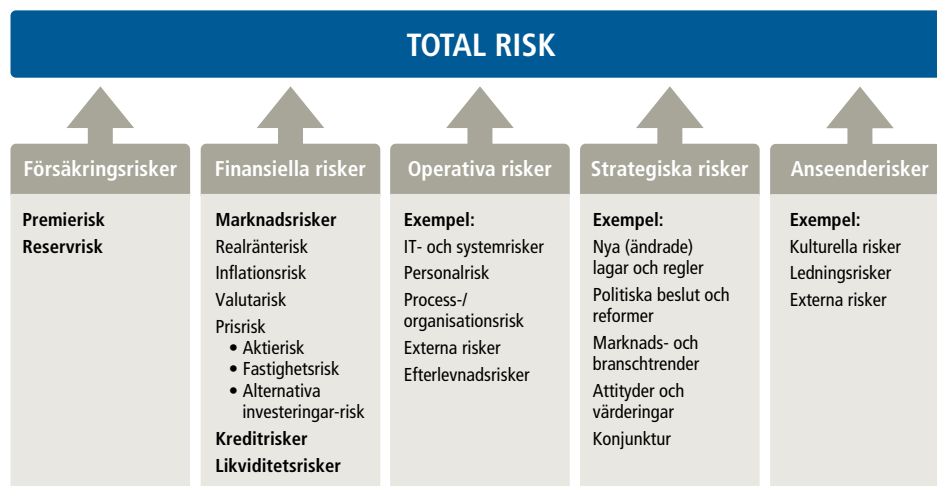
Med strategiska risker avses risker förenade med negativ påverkan på grund av bristande mottaglighet för förändringar i branschen, felaktiga strategiska affärsbeslut samt olämplig implementering av affärsbeslut.

Med anseenderisker avses risker som är förenade med dålig publicitet och förtroendeskadliga händelser. Anseenderisk uppkommer oftast som en sekundär effekt av att företagen haft en oönskad händelse eller förhöjd risk inom någon av företagets övriga risktyper.

Det är teoretiskt möjligt att minska den totala risken genom att konstruera portföljer bestående av delrisker som inte samvarierar perfekt med varandra. En sådan diversifieringseffekt föreligger inom försäkringsrisker och finansiella risker. För operativa risker, strategiska risker och anseenderisker förekommer inga diversifieringseffekter.

Den totala risken på balansräkningen kan dessutom minskas genom att matcha de finansiella riskerna i skulderna med motsvarande finansiella risker på tillgångssidan. Matchningsbara risker på skuldsidan är realränterisk och inflationsrisk.

Koncernens totala risk utgörs av de fem riskkategorierna.

om normalportföljer, riskpolicy och premier. Företagsledningen ansvarar för styrningen mot solvens- och premiemålen genom en för alla risker gemensam riskmodell. VD rapporterar löpande om utvecklingen av fonderingskvoten till styrelsen. Vid kris eller hot om kris har företagen en av VD särskilt utsedd och tränad krisledningsgrupp som ska hantera operativa risker, strategiska risker och anseenderisker.

Företagens finansiella risker hanteras och kontrolleras av chefen för Kapitalförvaltningen som rapporterar till Finansutskottet och till företagsledningens ALM-råd. Styrelsen har fastställt placeringsriktlinjer för styrning av de finansiella riskerna.

Företagens försäkringsrisker hanteras och kontrolleras av Chefaktuarien som rapporterar till Försäkringsutskottet och till företagsledningens ALM-råd. Styrelsen har fastställt aktuariella reglementen för styrning av försäkringsriskerna.

Företagens operativa risker hanteras och kontrolleras av verksamhetsansvariga. Den företagsövergripande risksamordnaren rapporterar till VD och till Revisionsutskottet. VD har fastställt ett internt regelverk för hantering av operativa risker.

Företagens strategiska risker och anseenderisker hanteras och kontrolleras av företagsledningen och VD. Styrelsen har fastställt mål och ett internt regelverk för styrning och hantering av strategiska risker och anseenderisker.

Funktionen för riskhantering ansvarar för att sammanställa en allsidig och oberoende kontroll av koncernens totala risker som löpande rapporteras till styrelsen.

Funktionen för regelefterlevnad ansvarar för att utföra en allsidig och oberoende kontroll av koncernens regelefterlevnad och löpande rapportera till styrelsen.

Kapitalkrav och tillgängligt kapital

Försäkringsverksamhet är en verksamhet med extern reglerade kapitalkrav. I Solvens I-regelverket kallas kapitalkravet "erforderlig solvens" och i Trafikljusmodellen "kapitalkrav". Tillgängligt kapital måste alltid överstiga kapitalkravet för att koncernen ska betraktas som solvent. Tillgängligt kapital benämns i Solvens I-regelverket "kapitalbas" och i Trafikljusmodellen "kapitalbuffert".

Koncernen och moderföretaget uppfyller de externt reglerade kapitalkraven under 2015.

Koncernen

Myndighetskrav	Kapitalkrav		Tillgängligt kapital	
	2015	2014	2015	2014
Solvens I	3 191	3 304	85 281	93 746
Trafikljusmodellen	30 484	33 009	94 775	105 581

Moderföretaget

Myndighetskrav	Kapitalkrav		Tillgängligt kapital	
	2015	2014	2015	2014
Solvens I	2 275	2 370	70 113	73 033
Trafikljusmodellen	25 283	28 069	80 050	90 200

Känslighetsanalys – effekt på tillgängligt kapital

För att sätta kapitalkravet i perspektiv till riskhanteringen redovisas nedan en känslighetsanalys som visar vilken effekt som förändringar i de mest relevanta parametrarna får på det tillgängliga kapitalet i koncernen respektive moderföretaget. De olika utfallen är exempel och ska inte ses som en bedömning av sannolika utfall. Redovisade effekter har samma påverkan på resultatet som på tillgängligt kapital.

Koncernen

Effekt på eget kapital, mnkr

Parametrar	Förändring	Vid ökning	Vid minskning
<i>Reservrisker:</i>			
Antagande om antalet okända sjukfall	10 procent	-2 300	2 300
Antagande om antal okända arbetsskador	10 procent	-400	400
Antagande om livslängd (sannolikhet att avlida)	10 procent	700	-700
<i>Marknadsrisker:</i>			
Real marknads- och diskonteringsränta	1 procentenhet	2 600	-3 300
Nominell marknads- och diskonteringsränta	1 procentenhet	-1 600	1 600
Valutaförändring i SEK-kurs	10 procent	-3 700	3 700
Aktiers marknadsvärde	10 procent	7 200	-7 200
Fastigheters marknadsvärde	10 procent	2 700	-2 700

Moderföretaget

Effekt på eget kapital, mnkr

Parametrar	Förändring	Vid ökning	Vid minskning
<i>Reservrisker:</i>			
Antagande om antalet okända sjukfall	10 procent	-2 300	2 300
Antagande om livslängd (sannolikhet att avlida)	10 procent	300	-300
<i>Marknadsrisker:</i>			
Real marknads- och diskonteringsränta	1 procentenhet	2 100	-2 600
Nominell marknads- och diskonteringsränta	1 procentenhet	-1 300	1 300
Valutaförändring i SEK-kurs	10 procent	-3 100	3 100
Aktiers marknadsvärde	10 procent	6 000	-6 000
Fastigheters marknadsvärde	10 procent	2 300	-2 300

Verksamhetens risker

Nedan följer en redovisning av verksamhetens risker fördelade på kategorierna försäkringsrisker, finansiella risker, operativa risker, strategiska risker och anseenderisker. Redovisningen omfattar en definition av risken, en beskrivning av hur den hanteras samt en angivelse av riskexponeringen.

Riskexponeringen skattas även sannolikhetsmässigt med hjälp av Value at Risk för marknadsriskerna på tillgångarna och för realränterisk och inflationsrisk på balansräkningen. För en beskrivning av Value at Risk, se nedan i avsnittet Finansiella risker.

Försäkringsrisker

Premierisk

Definition

Med premierisk avses den förväntade förändringen av de försäkringstekniska avsättningarnas värde för period som ej intjänade premier ska täcka.

Hantering av premierisk

Koncernen har ingen premierisk. Förklaringen är primärt att det inte görs någon avsättning för ej intjänad premie eller kvarvarande risker i redovisningen. Det bakomliggande skälet är att avtalen är ettåriga kalenderårsvis med en löpande premieinbetalning under året. Vid bokslutstillfället finns därmed inga förpliktelser för nästkommande år och företagen har därför ingen premierisk.

Riskexponering

Koncernen exponeras inte för premierisk.

Reservrisk

Definition

Med reservrisk avses den förväntade förändringen av de försäkringstekniska avsättningarnas värde på grund av slumpmässiga svängningar i skadefallet runt en antagen skadefrekvens men också att själva skadefrekvensen är prognostiserad på fel nivå.

Hantering av reservrisk

Avtalsgruppsjukförsäkring (AGS och AGS-KL), premiebefrielseförsäkring och avgiftsbefrielseförsäkring

För AGS och AGS-KL, premiebefrielseförsäkring och avgiftsbefrielseförsäkring är tre reservrisker av betydelse.

- Bedömningen av antalet inträffade men för företaget okända skadefall (IBNR)
- Förändringar i Försäkringskassans hantering av godkännande av sjukersättningsfall
- Sjukavvecklingen

Antalet okända skadefall i AGS och AGS-KL, premiebefrielseförsäkring och avgiftsbefrielseförsäkring är svårprognostiserat när det gäller antalet sjukersättningsfall på de nyare skadeårgångarna. Detta beror på den ibland avsevärda tid det tar mellan ett insjuknande och att en sjukersättning beviljas av Försäkringskassan anmäls till AFA Sjukförsäkring. För att reducera risken analyseras

sjukpenningfall för att få en tidig indikation på hur många som senare kommer att erhålla en sjukersättning.

Förändringar i Försäkringskassans beviljande av sjukersättningar hanteras genom omvärldsbevakning av försäkringsteknisk expertis som syftar till att identifiera trender i sjukersättningsmönstret.

Förändringar i avvecklingen av sjukfall kan uppkomma genom att Försäkringskassan ändrar rutinerna när det gäller på vilka grunder man inte förlänger ersättningen för en person som tidigare erhållit en sjukersättning. Förändringarna kan också uppkomma genom ändrade rutiner från Försäkringskassan när det gäller beviljandet av arbetsskador. Beviljas personer som tidigare uppburit sjukersättning i större utsträckning istället en arbetsskada avslutas ärendet i AFA Sjukförsäkring.

Föräldrapenningtillägg (FPT)

För FPT är två reservrisker av betydelse.

- Bedömningen av antalet uttag av föräldrapenning inom aktuellt kollektiv
- Bedömningen av antalet ersättningsbara föräldrapenningdagar.

Bedömningen av ovanstående parametrar kan tidigt baseras på observerat inflöde då dessa relativt fort är kända.

Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA och TFA-KL)

För TFA och TFA-KL är två reservrisker av betydelse.

- Bedömningen av antalet inträffade men för företaget okända arbetsolycksfall och arbetssjukdomar (IBNR)
- Försäkringskassans tolkning och bedömning huruvida ett skadefall är att betrakta som en arbetsskada eller ej.

Antalet okända arbetsolycksfall och arbetssjukdomar i TFA och TFA-KL är svårprognostiserat, särskilt när det gäller arbetssjukdomar. Detta beror på den ofta avsevärda tid det tar mellan ett insjuknande och att en arbetssjukdom godkänns av Försäkringskassan. För att reducera risken bedrivs omvärldsbevakning av försäkringsteknisk expertis. Deras bedömning av förändrad hantering ligger till grund för hur stort påslag som de försäkringstekniska avsättningarna ska belastas med och hur det påverkar skadekostnaden och därmed framtida premiesättning.

Försäkringskassans tolkning och bedömning av huruvida ett skadefall är att betrakta som en arbetsskada eller ej innebär en väsentlig reservrisk som har stor påverkan på beräkningen av skadekostnaden och därmed premiesättningen. Förändringarna i Försäkringskassans hantering beror ofta på förändringar i lagar som reglerar socialförsäkringssystemet och som historiskt har påverkat reservrisken.

Sjuklivränta och förlängd livränta

Sjuklivränta och förlängd livränta är avvecklingsaffärer inom AFA Sjukförsäkring och AFA Trygghetsförsäkring. I princip samtliga skadeärenden är i dagsläget kända vilket gör att det inte finns någon kvarstående risk i uppskattningen av beståndet. De skadedrabbade ska ha ersättning från sjuklivräntan eller förlängda liv-

räntan för den tid de har uppburit sjukersättning. Den försäkrade ska ha ersättning livsvarigt från och med 65 års ålder.

Den reservrisk som har betydelse är därför livslängdsrisken. Dess påverkan på reservriskernas storlek inom sjuklivräntan eller förlängda livräntan är dock begränsad; eftersom beståndet är åldrande och inga yngre tillkommer finns en god kännedom om livslängden i beståndet. Den livslängdsökning som sker i samhället är inkluderad i de antaganden om dödlighet som ligger till grund för beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna.

Risikexponering

Avtalsgruppsjukförsäkring (AGS och AGS-KL), premiebefrielseförsäkring och avgiftsbefrielseförsäkring

Variationer i skadefrekvensen av godkända sjukersättningsfall har ett stort inslag av riskdiversifiering eftersom underliggande kollektiv är stora. En risikexponering uppstår främst i de fall det historiska underlaget inte är representativt för de framtida kassaflödena.

Exponering för reservrisk uppkommer av att lagändringar påverkar Försäkringskassans tolkningar och bedömningar vad gäller godkännande av sjukersättningar. Detta minimeras genom analyser av frekvensen sjukpenningfall samt god omvärldsanalys.

Föräldrapenningtillägg (FPT)

Variationerna i förändringar i hur föräldrapenningdagar tas ut har ett stort inslag av riskdiversifiering eftersom underliggande kollektiv är stora. En risikexponering uppstår främst i de fall det historiska underlaget inte är representativt för de framtida kassaflödena som till exempel att fler män tar ut föräldradagar eller att längre perioder tas ut.

Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA och TFA-KL)

Variationer i frekvensen av godkända arbetsskador har ett stort inslag av riskdiversifiering inom TFA och TFA-KL eftersom underliggande kollektiv är stora. En risikexponering uppstår främst i de fall det historiska underlaget inte är representativt för de framtida kassaflödena.

Exponering för reservrisk som uppkommer av att lagändringar påverkar Försäkringskassans tolkningar och bedömningar vad gäller godkännande av arbetsskador minimeras genom god omvärldsanalys. Förändrad lagstiftning kan dock komma att påverka kostnaderna i TFA och TFA-KL retroaktivt, vilket då ger upphov till avvecklingsresultat i de försäkringstekniska avsättningarna.

Sjuklivränta och förlängd livränta

Exponeringen av reservrisk för sjuklivränta och förlängd livränta är idag liten och begränsar sig till livslängdsrisk i ett åldrande avvecklingsbestånd med goda kunskaper om livslängd. Risken anses därför väl omhändertagen i den befintliga dödlighetsfunktionen.

Finansiella risker

Företagens strategiska finansiella risktagande uttrycks i deras normalportföljer.

Normalportföljen består dels av tillgångsslag som har skuldmatchande egenskaper (obligationer och fastigheter), dels av tillgångsslag med högre förväntad avkastning än skuldtillväxten som kan möjliggöra en låg och stabil premie (aktier och alternativa investeringar). Vanligtvis är fördelningen mellan dem stabil mellan åren.

Vid låg fondering kräver dock myndighetskraven om erforderlig solvensmarginal att andelen skuldmatchande tillgångsslag, statsobligationer, ökas.

Jämfört med år 2014 är den strategiska finansiella risken, med avseende på andelar i de olika tillgångsslagen, marginellt högre i moderföretaget och i dotterföretaget AFA Trygghetsförsäkring.

Marknadsrisker

Definition

Med marknadsrisk avses risken för att marknadsvärdet ändras dels till följd av förändringar av en särskild faktor såsom realränta, nominell ränta och valuta, dels till följd av risker som inte kan härledas till någon särskild faktor. De senare benämns prisrisker.

Hantering av marknadsrisker

Value at Risk (VaR) är ett sätt att kvantifiera marknadsrisker. VaR definieras som den med en viss sannolikhet förväntade förlusten från ogynnsamma marknadsrörelser över ett år. Den förväntade förlusten har justerats med den förväntade avkastningen från tillgångsslaget. I VaR-beräkningarna antas att värdeförändringar är normalfördelade. VaR beräknas med en konfidensnivå på 97,5 procent (cirka 2 standardavvikelser) med avseende på eget kapital.

Koncernen beräknar VaR både brutto (perfekta korrelationer) och netto (historiskt observerade korrelationer). Brutorisken syftar till att mäta vilken förlustrisk företagen skulle vara exponerade för om samtliga tillgångsslag skulle falla i värde samtidigt. Nettorisken syftar till att mäta vilken förlustrisk företagen är exponerade för när hänsyn tas till diversifieringsvinster vid beräkning av den totala risken.

Det bör observeras att om korrelationen mellan aktier och räntebärande värdepapper, vilket inkluderar skulden, byter tecken kommer VaR att påverkas kraftigt. Det bör också observeras att VaR är beroende av tillgångarnas värde. Vid en jämförelse av finansiellt risktagande mellan olika år bör därför VaR relateras till storleken på eget kapital.

VaR beräknas för samtliga tillgångsslag och instrumenttyper som företagen har innehav i med beaktande av försäkringsåtagandenas ränterisker. Som ett komplement till VaR-beräkningarna, och för att möjliggöra riskbedömningar som inte förlitar sig på en viss sannolikhetsfördelning, görs känslighetsanalyser som visar effekten på eget kapital. Dessa analyser redovisas tidigare i denna not.

Siffrorna för respektive tillgångsslag i tabellen nedan avser risken för tillgångsslaget enskilt med hänsyn tagen till diversifieringseffekter inom tillgångsslaget. Summa risk netto avser summan av riskerna för samtliga tillgångsslag tillsammans, med hänsyn tagen till diversifieringseffekter mellan tillgångsslagen.

NOTUPPLYSNINGAR

Riskexponering balansräkning

VaR, mnkr	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Ränterisk	3 997	3 032	3 115	2 359
Aktierisk	9 031	15 256	7 443	12 926
Fastighetsrisk	5 060	4 092	4 352	3 475
Alternativa investeringar-risk	2 511	2 628	2 117	2 181
Valutarisk	5 812	10 816	4 844	9 121
Diversifieringseffekt	-16 141	-26 930	-13 177	-22 633
Summa risk, netto	10 270	8 894	8 694	7 429

Realränterisk

Definition

Med realränterisk avses den förväntade variationen i nettomarknadsvärdet av räntebärande placeringstillgångarna och de försäkringstekniska avsättningarna beroende på att realräntan på obligationsmarknaden förändras. För övriga tillgångsslag beräknas ej realränterisken eftersom den enbart går att skatta empiriskt, är volatil samt endast utgör en mindre andel av dessa tillgångsslags totala risker.

Hantering av realränterisk

Vid hantering av realränterisken anläggs ett balansräkningsperspektiv. Realränteexponeringen för de försäkringstekniska avsättningarna hanteras genom innehav av realränteobligationer på tillgångssidan. Realränteriskexponeringen netto sett till både tillgångssidan och skuldsidan beräknas uttryckt som VaR.

Riskexponering

Realränteriskexponeringen netto för koncernen var 3 254 miljoner kronor (2 848). För moderföretaget var motsvarande siffra 2 523 miljoner kronor (2 158).

Inflationsrisk

Definition

Med inflationsrisk avses den förväntade variationen i nettomarknadsvärdet mellan de svenska räntebärande placeringstillgångarna och de försäkringstekniska avsättningarna som beror på att den förväntade inflationen i Sverige förändras. Den förväntade inflationen skattas utifrån räntedifferensen mellan nominella och reala obligationer med jämförbara löptider. Övriga tillgångsslag, inklusive utländska räntebärande värdepapper, är inte direkt kopplade till svensk inflation och utelämnas därför.

Hantering av inflationsrisk

Vid hantering av inflationsrisken anläggs ett balansräkningsperspektiv. Inflationsriskexponeringen på skuldsidan hanteras genom innehav av reala och nominella räntebärande placeringar på tillgångssidan. Inflationsriskexponeringen netto sett till både tillgångssidan och skuldsidan beräknas uttryckt som VaR.

Riskexponering

Inflationsriskexponeringen netto för koncernen var 2 478 miljoner kronor (5 215). För moderföretaget var motsvarande siffra 1 918 miljoner kronor (4 295).

Valutarisk

Definition

Valutarisk uppstår vid investeringar i värdepapper noterade i utländsk valuta. Valutarisk avser den förväntade variationen i valutapositionens marknadsvärde under ett år.

Valutarisken uppskattas genom beräkning av VaR. Total VaR avser total risk för samtliga valutor exklusive diversifieringseffekter mellan valutor.

Hantering av valutarisk

Valutarisken hanteras genom begränsning av den totala valutaexponeringen samt begränsning av varje enskild valutas exponering. Valutariskexponeringen hanteras aktivt med hjälp av valutaderivat. Utländska räntebärande placeringar valutasäkras enligt nuvarande policy i sin helhet avseende både värde och kassaflöden medan huvuddelen av den utländska aktieportföljen normalt ej valutasäkras.

Riskexponering, mnkr

Koncernen Valuta	2015		2014	
	Nettoexponering	VaR	Nettoexponering	VaR
USD	25 927	5 183	34 237	9 488
EUR	7 188	669	7 854	1 140
GBP	2 522	361	2 920	605
CHF	1 096	198	1 070	258
DKK	206	19	166	24
NOK	93	12	130	19
JPY	0	0	0	0
Totalt	37 032	6 442	46 376	11 533

Moderföretaget Valuta	2015		2014	
	Nettoexponering	VaR	Nettoexponering	VaR
USD	21 647	4 328	28 910	8 011
EUR	5 943	553	6 565	953
GBP	2 063	296	2 427	503
CHF	904	164	907	218
DKK	170	16	141	21
NOK	77	10	109	16
JPY	0	0	0	0
Totalt	30 804	5 367	39 060	9 722

Prisrisk – Aktierisk*Definition*

Med aktierisk avses den förväntade variationen i marknadsvärdet under ett år. Aktierisken uppskattas genom beräkning av VaR. Total VaR avser total risk för samtliga aktiemarknader exklusive diversifieringseffekter mellan de olika marknaderna.

Hantering av aktierisk

Aktierisken hanteras genom diversifiering på olika länder och branscher och genom limiter på maximala avvikelser från index. Huvuddelen av placeringarna är noterad.

Riskexponering, mnkr

	2015		2014	
	Exponering	VaR	Exponering	VaR
Koncernen	56 640	9 031	60 306	15 256
Moderföretaget	46 684	7 443	51 095	12 926

Geografisk fördelning, direkta aktieinnehav inklusive fonder

Koncernen	2015		2014	
	Exponering	VaR	Exponering	VaR
Sverige	26 356	4 792	27 520	6 626
Nordamerika	16 766	2 577	17 128	5 062
Europa exkl. Sverige	7 025	1 240	7 112	1 788
Japan	2 369	647	1 979	655
Övrigt	4 124	1 123	6 566	2 795
Summa	56 640	10 379	60 306	16 926

Moderföretaget	2015		2014	
	Exponering	VaR	Exponering	VaR
Sverige	21 724	3 950	23 315	5 613
Nordamerika	13 819	2 124	14 512	4 289
Europa exkl. Sverige	5 792	1 022	5 564	2 369
Japan	1 952	533	6 028	1 515
Övrigt	3 397	925	1 677	555
Summa	46 684	8 554	51 095	14 341

Prisrisk – Fastighetsrisk*Definition*

Med fastighetsrisk avses den förväntade variationen i marknadsvärdet under ett år. Fastighetsrisken beräknas uttryckt som VaR.

Hantering av fastighetsrisk

Fastighetsrisken hanteras genom en långsiktig förvaltningsstrategi och diversifiering på olika typer av hyresgäster.

Riskexponering, mnkr

	2015		2014	
	Exponering	VaR	Exponering	VaR
Koncernen	26 773	5 060	22 030	4 155
Moderföretaget	23 029	4 352	18 761	3 537

Prisrisk – Alternativa investeringar-risk*Definition*

Med prisrisk i alternativa investeringar avses den förväntade variationen i marknadsvärdet under ett år. Prisrisken beräknas uttryckt som VaR.

Hantering av alternativa investeringar-risk

Prisrisken i alternativa investeringar hanteras genom en mycket stor diversifiering i underliggande innehav, eftersom portföljen i huvudsak består av andelar i privata equity-fonder. Prisrisken hanteras även genom ett noggrant urval av fondförvaltare och fonder.

Riskexponering, mnkr

	2015		2014	
	Exponering	VaR	Exponering	VaR
Koncernen	15 590	2 511	15 597	2 628
Moderföretaget	13 133	2 117	12 942	2 181

Kreditrisk*Definition*

Med kreditrisk avses risken att motparten helt eller delvis inte fullgör sina betalningsförpliktelser mot företagen. Kreditrisk för derivat avser risken för att motparten ej kan uppfylla sina åtaganden i enlighet med avtal. Kreditrisken för derivat bedöms vara försumbar med hänsyn tagen till att handel huvudsakligen sker i standardiserade produkter som handlas och clearas på organiserade marknadsplatser med regelsystem och säkerhetskrav. Kreditrisken för icke-standardiserade derivat består av de verkliga värdena för derivaten per balansdagen.

Hantering av kreditrisk

Kreditrisken begränsas genom att placeringar huvudsakligen sker i värdepapper och mot emittenter med låg kreditrisk. Kreditrisken följs löpande upp gentemot emittenters eller värdepappers rating. Den sammanlagda andelen statspapper, statsgaranterade värdepapper och kassa får inte understiga 25 procent av den totala räntebärande portföljen. I handel med OTC-derivat och återköps-transaktioner regleras kreditrisken med standardavtal för handel med respektive motpart. För de värdepapper som lånas ut reduceras kreditrisken genom att fullgoda säkerheter erhålls.

NOTUPPLYSNINGAR

Risiksexponering, mnkr

Kreditkvalitet, obligationer och andra räntebärande värdepapper

Rating	Koncernen		Moderföretaget					
	2015	2014	2015	2014				
	Expo- nering %	Expo- nering %	Expo- nering %	Expo- nering %				
AAA	60 436	76	66 769	77	47 497	76	54 230	77
AA	4 473	5	5 713	7	3 526	5	4 663	7
A	2 308	3	2 695	3	1 791	3	2 191	3
BBB	4 036	5	1 963	2	3 122	5	1 594	2
BB	-	-	1 178	1	-	-	960	1
Värdepapper utan rating ¹⁾	8 632	11	8 250	10	6 893	11	6 709	10
Summa	79 885	100	86 568	100	62 829	100	70 347	100

¹⁾ Av detta belopp utgörs 55 procent (40) i koncernen och 55 procent (33) i moderföretaget av obligationer och räntebärande värdepapper utgivna av emittenter med en lägsta rating av BBB.

Väsentliga koncentrationer avseende samtliga innehav

Emittent	Koncernen		Moderföretaget					
	2015	2014	2015	2014				
	Expo- nering %	Expo- nering %	Expo- nering %	Expo- nering %				
Svenska staten	24 773	15	31 434	15	20 071	15	25 742	15
Swedbank	11 886	7	12 267	6	9 372	7	10 082	6
Nordea	11 397	7	11 900	6	8 885	7	9 737	6
Amerikanska staten	7 673	5	8 177	4	5 944	4	6 550	4
Svenska Handelsbanken	7 503	4	9 423	5	5 659	4	7 652	4
SEB	5 777	3	4 945	2	4 536	3	3 990	2
BlackRock	5 221	3	5 118	2	4 313	3	4 349	3
European Investment Bank	4 476	3	4 538	2	3 566	3	3 742	2
Carlyle	4 084	2	3 266	2	3 520	3	2 797	2
H&M	3 408	2	3 513	2	2 809	2	2 975	2
Summa	86 198	51	94 581¹⁾	46	68 675	51	77 616¹⁾	46

¹⁾ År 2014 uppgick väsentliga koncentrationer i koncernen till 94 581 miljoner kronor vilket motsvarar 46 procent av totalt innehav. I moderföretaget uppgick väsentliga koncentrationer till 77 616 miljoner kronor, vilket motsvarar 46 procent av totalt innehav. För mer information, se årsredovisning 2014.

Derivat

Koncernen	Verkligt värde	Erhållen pant ISDA/CSA	Kvarstående risk
Icke-standardiserade valutaderivat	250	61	189
Moderföretaget	Verkligt värde	Erhållen pant ISDA/CSA	Kvarstående risk
Icke-standardiserade valutaderivat	196	61	135

Utlånade värdepapper för vilka säkerheter erhållits

Marknadsvärde	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Utlånade värdepapper ¹⁾	2 129	1 073	1 615	882
Erhållna säkerheter	2 231	1 120	1 696	921

¹⁾ Redovisas som Övriga ställda panten och jämförbara säkerheter i Poster inom linjen.

Risiksexponering i övriga tillgångar, mnkr

Premiefordringar	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Premiefordringar förfallna sedan mer än 30 dagar	5,9	12,2	3,1	8,2
Därav reserverade i bokslutet	-3,1	-12,2	-2,0	-8,2
Summa	2,8	0,0	1,1	0,0

Hyresfordringar	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Hyresfordringar förfallna sedan mer än 30 dagar	0,7	0,7	0,7	0,7
Därav reserverade i bokslutet	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Summa	0,4	0,4	0,2	0,2

Likviditetsrisk

Definition

Likviditetsrisk delas upp i marknadslikviditetsrisk och finansieringslikviditetsrisk. Med marknadslikviditetsrisk avses risken att ett finansiellt instrument inte alls kan avyttras eller kan avyttras endast till ett väsentligt reducerat pris eller att transaktionen medför stora kostnader. Med finansieringslikviditetsrisk avses risken för att inte kunna klara av finansiella betalningsåtaganden utan att råka ut för oacceptabla förluster.

Hantering av likviditetsrisk

Marknadslikviditetsrisk hanteras genom löpande uppföljning av att placeringar görs i enlighet med av styrelsen fastställda placeringssiktlinjer.

Hantering av finansieringslikviditetsrisk görs på olika nivåer. Den första nivån avser den kortsiktiga likviditetshanteringen och har en väldigt kort tidshorisont. Företagen följer kontinuerligt upp förväntade framtida kassaflöden och håller en likviditetsreserv bestående av korta placeringar och mycket likvida värdepapper för att säkerställa att företagen alltid har tillräckligt med likvida medel för att hantera dels interna flöden inom tillgångsförvaltningen, dels flöden från den löpande försäkringsrörelsen. Den andra nivån ser till likviditetshanteringen på lång sikt och karaktäriseras av ett mer utpräglat balansräkningsriskorienterat (ALM-orienterat) angreppssätt. Nedan angivna förfallostrukturer beskriver den långsiktiga hanteringen av likviditetsrisk som påverkar kapitalförvaltningen ur ett strategiskt perspektiv. Detta säkerställer att företagen innehar tillräckligt med likvida medel och placeringar på en likvid marknad.

I förfallostrukturen ses enbart till räntebärande tillgångar och

räntekänsliga derivat som betraktas som fullt likvida. Det finns dock ytterligare tillgångar, till exempel aktier och fastigheter, som kan användas för att täcka koncernens åtaganden. Fastigheter är dock mindre likvida. Analysen ser till förfallostrukturen på tillgångarna och derivaten och tar inte hänsyn till eventuella kupongbetalningar eller andra periodiska betalningar under tiden fram till förfall. De förväntade kassaflödena vid förfall approximeras med aktuellt marknadsvärde för både tillgångar och derivat eftersom detta är konsekvent med övrig riskuppföljning inom koncernen.

Risikexponering, mdkr

Koncernen

Kassaflöde försäkrings- tekniska avsättningar	0-1	2-5	År 6-10	11-15	>15

Odiskonterad avsättning Duration 8,2 år	-11,0	-30,9	-24,7	-14,6	-15,5

Förväntat kassaflöde räntebärande placeringar	0-1	2-5	År 6-10	11-15	>15

Nominella/reala förfall Duration 4,6 år	33,3	24,3	9,2	11,6	3,0

Förväntat kassaflöde derivat	0-1	2-5	År 6-10	11-15	>15

Räntekänsliga derivat, inflöde	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Räntekänsliga derivat, utflöde	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Totalt	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0

Förväntat kassaflöde netto	0-1	2-5	År 6-10	11-15	>15

Totalt	22,5	-6,6	-15,5	-3,0	-12,5

Moderföretaget

Kassaflöde försäkrings- tekniska avsättningar	0-1	2-5	År 6-10	11-15	>15

Odiskonterad avsättning Duration 8,0 år	-8,6	-25,1	-19,9	-11,6	-11,9

Förväntat kassaflöde räntebärande placeringar	0-1	2-5	År 6-10	11-15	>15

Nominella/reala förfall Duration 4,7 år	25,7	19,1	7,2	9,5	2,4

Förväntat kassaflöde derivat	0-1	2-5	År 6-10	11-15	>15

Räntekänsliga derivat, inflöde	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Räntekänsliga derivat, utflöde	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Totalt	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0

Förväntat kassaflöde netto	0-1	2-5	År 6-10	11-15	>15

Totalt	17,3	-6,0	-12,7	-2,1	-9,5

Operativa risker

Definition

Med operativa risker avses de framtida osäkra händelser som kan påverka uppnåendet av uppsatta mål. Begreppet operativ risk används för de interna och externa risker som framför allt är hänförliga till arbetssätt och stöd i det dagliga arbetet.

Hantering av operativa risker

Operativa risker hanteras och kontrolleras av verksamhetens chefer och ledare i enlighet med det interna regelverk som VD har fastställt. Det interna regelverket beaktar de externa krav som ställs på hanteringen av operativa risker.

Som stöd i hanteringen av operativa risker tillämpar koncernen gemensamma arbetssätt och verktyg. Det strukturerade arbetet med att hantera operativa risker hjälper till att synliggöra och prioritera förbättringsområden och skapar ett bättre underlag för beslut i det dagliga arbetet.

Hanteringen av operativa risker delas in i tre faser: riskanalys där risker identifieras och värderas och kategoriseras, åtgärdsplanering där respons bestäms och åtgärder planeras samt analys och uppföljning där risker samordnas och övervakas, åtgärder genomförs och arbetet följs upp och rapporteras.

Som ett led i riskhanteringen har koncernen utformat system och rutiner för hantering av oönskade händelser. Rapportering av oönskade händelser leder till en bättre förståelse för samband mellan händelse, orsak och konsekvenser. Dessutom kan fler riskmoment åtgärdas och effektiva förebyggande åtgärder genomföras i syfte att minska risken för att liknande händelser inträffar i framtiden.

Risikexponering

Koncernens exponering mot operativa risker är framför allt hänförlig till externa faktorer, såsom beroendet av uppdragstagare när företaget uppdrar åt annan part att utföra delar av verksamheten. Riskerna i utlagd verksamhet följs kontinuerligt, bland annat genom att tredjepartsintyg krävs in från kritiska uppdragstagare. Av interna faktorer är det verksamhetens beroende av IT-system som främst utgör exponeringen mot operativ risk. Process- och personalrelaterade risker innebär också en exponering mot operativa risker.

Strategiska risker

Definition

Med strategiska risker avses risker förenade med negativ påverkan på kapital eller intjäning på grund av bristande mottaglighet för förändringar i branschen och felaktiga strategiska affärsbeslut.

Hantering av strategiska risker

Verkställande direktören och företagsledningen ansvarar för hanteringen av strategiska risker.

Strategin för att begränsa exponeringen mot strategiska risker är bland annat att utföra omvärldsbevakning med fokus på regeländringar i Sverige och Europa och ändringar i marknadsläget samt säkerställa tydliga, väl kommunicerade beslutsvägar.

NOTUPPLYSNINGAR

Hantering och uppföljning underlättas av att riskexponeringen analyseras och sammanställs utifrån koncernens riskbedömningsmodell som innefattar definitioner, värderingsskalor och hanteringsplaner för strategiska risker. Analys och sammanställning baseras på identifierade risker och inrapporterade oönskade händelser inom alla risktyper.

Riskexponering

Faktorer som konjunkturutvecklingen, osäkerheten på den finansiella marknaden, utformningen av nya regler som Solvens II och IFRS samt översyn av det svenska socialförsäkringssystemet medför ökad exponering mot strategiska risker.

Anseenderisker

Definition

Med anseenderisker avses risker som är förenade med förtroendeskadliga händelser och dålig publicitet. Anseenderisker uppkommer oftast som en sekundär effekt av att företagen haft en oönskad händelse eller förhöjd risk inom någon av företagets övriga risktyper (försäkringsrisker, finansiella risker, operativa risker och strategiska risker).

Hantering av anseenderisker

Verkställande direktören och företagsledningen ansvarar för hantering och värdering av risker ur ett anseendeperspektiv.

Riskstrategin för att begränsa verkan av anseenderisker är att ha en väl fungerande kommunikation mot såväl företagets anställda som omvärlden och kunder samt att värdera koncernens risker ur ett anseendeperspektiv. Koncernen har en tydlig ambition att vara transparent och lättförståelig – Sveriges mest begripliga försäkringsbolag.

Riskexponering

Anseenderisker är en av koncernens mest väsentliga risker eftersom de kan medföra att förtroendet skadas. Koncernen betraktar anseenderisker som en sekundär risk som orsakas av strategiska risker, operativa risker, försäkringsrisker och finansiella risker sammantaget. Detta innebär att exponering mot anseenderisker beror på hur väl koncernen hanterat inträffade oönskade händelser inom ovan nämnda riskkategorier.

Not 3. Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen

	Moderföretaget	
	2015	2014
Medelavkastning per år på 3-månaders statsskuldväxlar	-0,29 %	0,42 %
Försäkringstekniska avsättningar i genomsnitt under året	78 721	79 561
Överförd kapitalavkastning	-234	334

Not 4. Försäkringsersättningar

	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Utbetalda skadeersättningar	9 066	8 837	7 302	7 183
Driftkostnader för skadereglering, enligt not 5	473	473	188	200
Summa utbetalda försäkringsersättningar	9 539	9 310	7 491	7 383
Förändring i avsättning för oreglerade skador	-3 179	1 870	-2 868	1 188
Summa	6 360	11 180	4 623	8 571

Koncernen

mdkr	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Skadekostnad	11,0	10,7	9,6	9,4	10,3	10,7
Tillförd förräntning	0,6	5,2	-4,5	2,3	10,9	3,6
Nya villkor	-	-	-	-	0,4	4,0
Avvecklingsresultat	-5,2	-4,7	-4,2	-18,4	-17,2	-17,7
Återbetalning särskild löneskatt	-	-	-	-	-	-
Summa	6,4	11,2	0,9	-6,7	4,3	0,6

Moderföretaget

mdkr	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Skadekostnad	9,3	9,0	8,0	8,0	9,0	9,5
Tillförd förräntning	0,5	4,0	-3,6	1,8	9,0	3,2
Nya villkor	-	-	-	-	0,4	2,1
Avvecklingsresultat	-5,2	-4,4	-4,2	-18,6	-17,4	-17,1
Återbetalning särskild löneskatt	-	-	-	-	-	-
Summa	4,6	8,6	0,2	-8,8	1,0	-2,3

Koncernens diskonterade skadekostnad för skadeår 2015 uppgår till 11,0 miljarder kronor (10,7). Att skadekostnaden är högre än år 2014 beror främst på ett ökat antal korta sjukfall samt på löneökningar.

Skillnaden mellan försäkringsersättningar i koncernen om 6,4 miljarder kronor och skadekostnaden om 11,0 miljarder kronor för år 2015 förklaras med en tillförd förräntning om 0,6 miljarder kronor samt en avvecklingsvinst netto om 5,2 miljarder kronor.

Den tillförda förräntningen i koncernen om 0,6 miljarder kronor består dels av en värdesäkring om 0,4 miljarder kronor, dels en årlig förräntningskostnad om 0,2 miljarder kronor. Den årliga förräntningskostnaden om 0,2 miljarder kronor uppstår endast till följd av ändrad diskonteringsränta.

Avvecklingsvinsten i koncernen netto om 5,2 miljarder kronor beror på upplösning av schablonmässiga säkerhetspåslag i beräkningsmodellen.

För mer information om de viktigaste antagandena, se not 1.

Not 5. Driftkostnader

	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Administration	632	585	408	270
Skadereglering, enligt not 4	473	473	188	200
Kapitalförvaltning, enligt not 7	103	108	81	86
Fastighetsförvaltning	52	44	43	36
Summa	1260	1210	720	592
Specifikation av driftkostnader:				
Personalkostnader	512	481	277	252
Avtalstecknings-, fakturerings- och inkassotjänster	211	160	172	85
Lokalkostnader	56	80	38	42
Kostnader för informationsmedel	75	70	59	55
Avskrivningar	29	38	6	6
Externt fakturerade administrations-tjänster	-34	-34	-10	-8
Övrigt	411	415	178	160
Summa	1260	1210	720	592

I driftkostnaderna för koncernen ingår avskrivningar avseende aktiverade immateriella tillgångar med 7 miljoner kronor (24). Se vidare not 10.

I Administration ingår kostnader för projektet Solvens II för koncernen med 51 miljoner kronor (37) och för moderföretaget med 41 miljoner kronor (21).

I Administration (Avtalstecknings-, fakturerings- och inkassotjänster) ingår en engångskostnad för Foras administration av 2005–2006 års retroaktiva premiesänkning för koncernen och moderföretaget med 10 miljoner kronor (26).

Externt fakturerade administrationstjänster utgörs av intäkter från externa administrations- och kapitalförvaltningsuppdrag.

Koncernen eller moderföretaget äger huvudsakligen inte rätt till avdrag för ingående mervärdesskatt, vilket medför att ovanstående driftkostnader redovisas inklusive ingående mervärdesskatt.

AFA Försäkring tillämpar från och med 2015 en ny kostnadsfördelningsprincip som på ett mer adekvat sätt fördelar dels företagsgemensamma kostnader som inte är direkt hänförliga till respektive försäkringsföretags olika försäkringar, dels kostnader för avtalstecknings-, fakturerings- och inkassotjänster. Jämfört med 2014 har den nya fördelningsprincipen resulterat i en ökning av den andel av AFA Försäkrings gemensamma kostnadsmassa som allokteras till AFA Sjukförsäkring.

Not 6. Övriga tekniska kostnader

	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Anslag för forskning	179	114	74	50

Not 7. Kapitalavkastning

	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Kapitalavkastning, intäkter				
Hysesintäkter från byggnader och mark	1 252	1 206	416	457
Erhållna utdelningar	7 702	6 085	6 348	4 982
Ränteintäkter				
<i>Obligationer och andra räntebärande värdepapper</i>	1 324	1 645	1 098	1 373
<i>Övriga ränteintäkter</i>	26	165	133	278
Summa ränteintäkter	1 350	1 810	1 231	1 651
Valutakursvinster, netto	-	9 194	49	7 587
Realisationsvinster, netto				
<i>Aktier och andelar</i>	5 153	4 870	4 592	4 346
<i>Obligationer och andra räntebärande värdepapper</i>	928	399	784	354
<i>Derivat</i>	183	1 021	148	836
Summa realisationsvinster, netto	6 264	6 290	5 524	5 536
Summa kapitalavkastning, intäkter	16 568	24 585	13 568	20 213
Orealiserade vinster på placerings-tillgångar				
Byggnader och mark	2 635	900	862	447
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	3 913	1 863	3 155
Derivat	2 302	-	-	-
Summa orealiserade vinster på placeringstillgångar	4 937	4 813	2 725	3 602
Kapitalavkastning, kostnader				
Driftkostnader för byggnader och mark	-383	-345	-139	-159
Kapitalförvaltningskostnader, enligt not 5	-103	-108	-81	-86
Räntekostnader	-203	-41	-123	-12
Övriga finansiella kostnader	-127	-109	-106	-93
Valutakursförluster, netto	-12	-	-	-
Realisationsförluster, netto				
<i>Byggnader och mark</i>	-355	-49	-355	-49
Summa kapitalavkastning, kostnader	-1 183	-652	-804	-399
Orealiserade förluster på placeringstillgångar				
Aktier och andelar	-8 126	-2 191	-6 795	-1 877
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	-	-1 359	-
Valutaterminer	-1 624	-2 253	-	-1 839
Summa orealiserade förluster på placeringstillgångar	-9 750	-4 444	-8 154	-3 716
Summa kapitalavkastning före överföring till försäkringsrörelsen	10 572	24 302	7 335	19 700
Kapitalavkastning överförd till försäkringsrörelsen	292	-416	234	-334
Summa	10 864	23 886	7 569	19 366

NOTUPPLYSNINGAR

Koncernen

Totalavkastnings- tabell för placeringar	Marknadsvärden				Totalavkastning, %	
	2015	%	2014	%	2015	2014
Räntebärande nominellt	59 857	33	66 251	35	0,5	6,6
Räntebärande realt	27 940	15	27 355	14	1,1	10,7
Aktier	56 695	30	60 350	31	4,2	20,2
Fastigheter	27 131	14	22 479	12	17,8	8,7
Alternativa investeringar	15 601	8	15 620	8	21,3	40,5
Valuta	-	-	-	-	0,1	0,2
Allockeringsportfölj	0	0	0	0	0,1	0,0
Summa	187 224	100	192 055	100	5,8	13,9

Moderföretaget

Totalavkastnings- tabell för placeringar	Marknadsvärden				Totalavkastning, %	
	2015	%	2014	%	2015	2014
Räntebärande nominellt	46 228	30	53 487	34	0,4	6,6
Räntebärande realt	22 922	15	22 693	14	1,1	10,7
Aktier	46 728	31	51 131	32	4,2	20,2
Fastigheter	23 327	15	19 161	12	17,6	8,8
Alternativa investeringar	13 133	9	12 942	8	21,5	40,6
Valuta	-	-	-	-	0,1	0,2
Allockeringsportfölj	0	0	0	0	0,1	0,0
Summa	152 338	100	159 414	100	6,0	14,0

Totalavkastningstabell för placeringar (totalavkastningstabellen) presenteras enligt Svensk Försäkrings rekommendation "Totalavkastningstabell – Rekommendation för årlig rapportering av totalavkastning".

I totalavkastningstabellen beräknas avkastning enligt TWR, tidsviktad avkastning.

Totalavkastningstabellen omfattar de tillgångar som förvaltas enligt företagets placeringsriktlinjer.

Den huvudsakliga skillnaden mot övrig redovisning i moderföretaget är att innehaven i dotterföretagen redovisas till marknadsvärde i totalavkastningstabellen. Marknadshyran som AFA Sjukförsäkring interndebiteras för och som avser fastigheten företaget äger och bedriver verksamhet i, inkluderas i totalavkastningstabellens avkastning. I övrig redovisning ersätts den interndebiterade hyran med fastighetens drift- och underhållskostnad.

Kapitalförvaltningens driftkostnader i koncernen, 103 miljoner kronor (108), inkluderas ej i totalavkastningstabellen. Kapitalförvaltningens driftkostnader i moderföretaget, 81 miljoner kronor (86), inkluderas ej i totalavkastningstabellen.

En sammanfattning av skillnaden mellan totalavkastningstabellen och de finansiella rapporterna redovisas i tabellerna nedan.

Avstämning av totalavkastnings- tabellen mot resultaträkning	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Totalavkastning enligt totalavkastningstabellen ¹⁾	11 083	24 496	9 465	20 508
Poster från resultaträkningen som inte är med i totalavkastningstabellen	-230	-253	23	40
Värderingsskillnader	-203	-77	-2 124	-627
Kapitalavkastning överförd till försäkringsrörelsen	292	-416	234	-334
Övrigt	-78	136	-29	8
Summa kapitalavkastning enligt resultaträkning	10 864	23 886	7 569	19 366

¹⁾ Totalavkastning enligt totalavkastningstabellen visas endast i procent.

Avstämning av totalavkastnings- tabellen mot balansräkning	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Marknadsvärde enligt totalavkastningstabellen	187 224	192 054	152 338	159 414
Tillgångar som inte klassificeras som placeringstillgångar	1 066	1 354	7 057	10 822
Poster från skuldsidan i balansräkningen som är avdragna i totalavkastningstabellen	210	2 074	278	1 750
Värderingsskillnader	253	238	-9 236	-5 940
Övrigt	-239	-152	-15	29
Summa tillgångar enligt balansräkning	188 514	195 568	150 422	166 075

Koncernen

Bidragsanalys år 2015, %	Normal- portfölj	Avkastning normalportfölj	Avkastning portfölj	Förvaltnings- bidrag
Räntebärande nominellt	34,0	0,3	0,4	0,0
Räntebärande realt	15,0	1,1	1,1	0,0
Aktier	30,4	7,0	4,2	-0,8
Fastigheter	12,6	13,9	17,8	0,5
Alternativa investeringar	8,0	21,3	21,3	0,0
Valuta	-	0,0	0,1	0,0
Taktisk allokering	-	-	0,1	0,1
Totalt	100,0	6,1	5,8	-0,2

Avkastning under år 2015

Avkastningen för koncernen uppgick under året till 5,8 procent, varav den aktiva avkastningen på noterade tillgångar uppgick till -0,2 procentenheter.

Den nominella räntebärande portföljens index består till 65 procent av en nominell svensk obligationsportfölj, till 22 procent av en nominell nordamerikansk portfölj, till 10 procent av en nominell tysk portfölj och till 3 procent av en så kallad high yield-portfölj. Utlandsandelen i index är valutakurssäkrad. Indexet har

en modifierad duration på 3,0. Innehavet gav en avkastning på 0,4 procent, vilket var cirka 0,1 procentenheter mer än index.

Den reala räntebärande portföljens index består till 100 procent av reala svenska statsobligationer. Indexet har under året haft en modifierad duration på cirka 8,7. Innehavet gav en avkastning på 1,1 procent, vilket var i linje med index.

Aktieportföljens index består till 45 procent av en svensk aktieportfölj samt till 55 procent av en global portfölj. Sverigeindex består av SIXRX (SIX Return Index). Utlandsindex är sammansatt av ett antal viktade regionala totalavkastningsindex. Utlandsandelen i index är delvis valutakurssäkrad. Portföljen gav en avkastning på 4,2 procent vilket var 2,8 procentenheter lägre än indexavkastningen.

Avkastningen på koncernens fastighetsbestånd var under året 17,8 procent. Portföljen består till övervägande del av fastighetsinnehav i centrala Stockholm. Som jämförelseindex för fastighetsportföljen används IPD Svenskt Fastighetsindex. Snittavkastningen för jämförbara fastigheter blev enligt IPD 13,9 procent under 2015. Portföljens resultat under året var därmed 3,9 procentenheter bättre än index.

Avkastningen under 2015 i koncernens innehav i alternativa investeringar var 21,3 procent. Portföljen består nästan helt av tillgångar i utländsk valuta vilka ej kurssäkras. Ej heller alternativa investeringar utvärderas på så kort tidsperiod som ett år. Därför har normalportföljens avkastning satts till lika med den uppnådda avkastningen för detta tillgångsslag. I längre tidserier, se tabell nedan, har alternativa investeringar ett absolutavkastningskrav på 10 procent årligen för fonder äldre än fem år som sitt index.

Avkastningen i tillgångsslaget valuta uppgick till 0,1 procent och avser den aktiva förvaltningen av portföljens valutaexponering.

Den taktiska allokeringen mellan noterade tillgångsslag gav en avkastning på 0,1 procent.

Årsavkastning, rullande 36 mån,%	Avkastning normalportfölj	Avkastning portfölj	Aktiv avkastning	Mål aktiv avkastning
Räntebärande nominellt	2,3	2,7	0,4	0,2
Räntebärande realt	1,1	1,7	0,6	0,1
Aktier	16,9	15,7	-1,1	0,7
Fastigheter	9,8	11,0	1,0	0,4
Alternativa investeringar	10,0	25,3	13,9	0,0
Valuta	-	0,1	0,1	0,0
Taktisk allokering	9,3	9,4	0,1	0,2
Totalt	9,3	9,5	0,2	0,4

Moderföretaget

Bidragsanalys år 2015, %	Normalportfölj	Avkastning normalportfölj	Avkastning portfölj	Förvaltningsbidrag
Räntebärande nominellt	33,0	0,3	0,4	0,0
Räntebärande realt	15,0	1,1	1,1	0,0
Aktier	31,0	7,0	4,2	-0,8
Fastigheter	13,0	13,9	17,6	0,5
Alternativa investeringar	8,0	21,5	21,5	0,0
Valuta	-	0,0	0,1	0,0
Taktisk allokering	-	-	0,1	0,1
Totalt	100,0	6,2	6,0	-0,2

Avkastning under år 2015

Avkastningen för moderföretaget uppgick under året till 6,0 procent, varav den aktiva avkastningen på noterade tillgångar uppgick till -0,2 procentenheter.

Den nominella räntebärande portföljens index består till 65 procent av en nominell svensk obligationsportfölj, till 22 procent av en nominell nordamerikansk portfölj, till 10 procent av en nominell tysk portfölj och till 3 procent av en så kallad high yieldportfölj. Utlandsandelen i index är valutakurssäkrad. Indexet har en modifierad duration på 3,0. Innehavet gav en avkastning på 0,4 procent, vilket var 0,1 procentenheter mer än index.

Den reala räntebärande portföljens index består till 100 procent av reala svenska statsobligationer. Indexet har under året haft en modifierad duration på cirka 8,7. Innehavet gav en avkastning på 1,1 procent, vilket var i linje med index.

Aktieportföljens index består till 45 procent av en svensk aktieportfölj samt till 55 procent av en global portfölj. Sverigeindex består av SIXRX (SIX Return Index). Utlandsindex är sammansatt av ett antal viktade regionala totalavkastningsindex. Utlandsandelen i index är delvis valutakurssäkrad. Portföljen gav en avkastning på 4,2 procent vilket var 2,8 procentenheter lägre än indexavkastningen.

Avkastningen på moderföretagets fastighetsbestånd var under året 17,6 procent. Portföljen består till övervägande del av fastighetsinnehav i centrala Stockholm. Som jämförelseindex för fastighetsportföljen används IPD Svenskt Fastighetsindex. Snittavkastningen för jämförbara fastigheter blev enligt IPD 13,9 procent under 2015. Portföljens resultat under året var därmed 3,7 procentenheter bättre än index.

Avkastningen under 2015 i moderföretagets innehav i alternativa investeringar var 21,5 procent. Portföljen består nästan helt av tillgångar i utländsk valuta vilka ej kurssäkras. Inte heller alternativa investeringar utvärderas på så kort tidsperiod som ett år. Därför har normalportföljens avkastning satts till lika med den uppnådda avkastningen för detta tillgångsslag. I längre tidserier, se tabell nedan, har alternativa investeringar ett absolutavkastningskrav på 10 procent årligen för fonder äldre än fem år som sitt index.

Avkastningen i tillgångsslaget valuta uppgick till 0,1 procent och

NOTUPPLYSNINGAR

avser den aktiva förvaltningen av portföljens valutaexponering.

Den taktiska allokeringen mellan noterade tillgångsslag gav en avkastning på 0,1 procent.

Årsavkastning, rullande 36 mån, %	Avkastning normal-portfölj	Avkastning portfölj	Aktiv avkastning	Mål aktiv avkastning
Räntebärande nominellt	2,3	2,7	0,4	0,2
Räntebärande realt	1,1	1,7	0,6	0,1
Aktier	16,9	15,7	-1,1	0,7
Fastigheter	9,8	11,0	1,0	0,4
Alternativa investeringar	10,0	25,4	14,0	0,0
Valuta	-	0,1	0,1	0,0
Taktisk allokering	9,4	9,6	0,1	0,2
Totalt	9,4	9,7	0,2	0,4

Hysesintäkter från byggnader och mark

Hysesintäkterna i koncernen under perioden uppgår till 1 252 miljoner kronor (1 206).

Hysesintäkterna i moderföretaget under perioden uppgår till 416 miljoner kronor (457).

Avtalade framtida hyres-intäkter avseende befintliga hyreskontrakt exkl. bostäder	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Förfall inom 1 år	104	152	43	61
Förfall mellan 1 och 5 år	1 582	1 523	389	372
Förfall senare än 5 år	4 673	3 249	1 229	874
Summa	6 359	4 924	1 661	1 307

Driftkostnader för byggnader och mark	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Driftkostnader	154	103	43	50
Fastighetsskatt	95	89	34	36
Reparation och underhåll	67	70	27	32
Fastighetsadministration	47	64	27	27
Kostnader för mervärdesskatt	13	11	8	10
Tomträttsavgäld	7	8	0	4
Summa	383	345	139	159

Not 8. Obeskattade reserver

Säkerhetsreserv	Moderföretaget	
	2015	2014
Ingående balans	16 824	24 740
Förändring av säkerhetsreserv	2 131	-7 916
Utgående balans	18 955	16 824

Periodiseringsfond	Moderföretaget	
	2015	2014
Ingående balans	8 210	8 210
Förändring av periodiseringsfond	-	-
Utgående balans	8 210	8 210

Not 9. Skatt på årets resultat

	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Aktuell skattekostnad	-54	-44	-2	-
Uppskjuten skatt (förändring)	631	-1 263	1 192	-2 030
Summa	577	-1 307	1 190	-2 030

Skillnad mellan redovisad skatt och skatt baserad på gällande svensk skattesats	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Resultat före skatt enligt resultaträkningen	-1 615	5 875	-5 049	9 233
Skatt enligt gällande skattesats 22 %	355	-1 293	1 111	-2 031
Skatt enligt gällande skattesats 22 %	355	-1 293	1 111	-2 031
Återförd skatt från tidigare taxeringsår	-2	-	-2	-
Skatt på tidigare ej värderade temporära skillnader	211	87	65	100
Ej skattepliktiga intäkter / ej avdragsgilla kostnader	13	-101	16	-99
Redovisad skatt	577	-1 307	1 190	-2 030

Not 10. Immateriella tillgångar

	Koncernen	
	2015	2014
Ingående anskaffningsvärden	744	744
Inköp	-	-
Avyttringar	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	744	744
Ingående avskrivningar	-722	-698
Årets avskrivningar	-7	-24
Utgående ackumulerade avskrivningar	-729	-722
Bokfört värde	15	22

Not 11. Byggnader och mark**Koncernen***Rörelsefastigheter*

Fördelning på fastighetskategori	Anskaffningsvärde	Bokfört värde	Verkligt värde	Bokfört värde, kr/kvm	Yt, vakansgrad, %	Direktavkastning, %
Kontors- och affärsfastigheter	387	743	1 000	99 900	0,0	4,7

Andel av total bruksarea i fastigheterna som används i den egna verksamheten var 2,0 procent (2,2) och bokfört värde uppgår till 743 miljoner kronor (753).

Förvaltningsfastigheter

Fördelning på fastighetskategori	Anskaffningsvärde	Bokfört värde/verkligt värde	Bokfört värde, kr/kvm	Yt, vakansgrad, %	Direktavkastning, %
Flerbostadshus	2 136	3 563	56 500	7,9	2,8
Kontors- och affärsfastigheter	16 449	21 744	51 700	5,2	4,4
Totalt	18 585	25 307	52 400	5,6	4,2

Direktavkastningen är beräknad enligt Försäkringsbranschens Redovisningsnämnds rekommendation.

Beståndet består av kommersiella fastigheter och flerbostadshus i Stockholms-, Göteborgs- och Malmöområdet. Fastigheter som innehas för produktion och tillhandahållande av koncernens tjänster samt administrativa ändamål redovisas som rörelsefastigheter. Övriga fastigheter redovisas som förvaltningsfastigheter. Det förekommer inga begränsningar i rätten att sälja någon av förvaltningsfastigheterna eller att disponera hyresintäkterna och ersättning vid avyttring.

Förändringar i fastighetsinnehavet år 2015*Avyttringar:*

Fastigheterna Morellträdet 6, 12 och 13 samt Smaragden 2 avyttrades den 29 maj 2015 genom försäljning av dotterbolag. Fastigheterna Fikonträdet 9, 17 och 18 avyttrades den 15 juni 2015 genom försäljning av dotterbolag. Tomträten till Smyrna 2 avyttrades den 15 juni 2015.

Förvärv av fastighet (100 procents innehav):

Under året har tomträterna till bostadsfastigheterna Glädjen 14, Förtjusningen 1, Norra Kvill 1 samt Padjelanta 1 och 2, alla belägna i Stockholm, förvärvats. Hotell- och konferensfastigheten Benmöllan 2 i Malmö har också förvärvats under året. Samtliga fastighetsförvärv har skett genom köp av dotterbolag.

Väsentliga åtaganden

Under året har åtaganden om ombyggnationer uppgående till 300 miljoner kronor (265) gjorts i samband med tecknande av hyresavtal. Av dessa återstår investeringar om cirka 28 miljoner kronor (233).

Rörelsefastigheter

Specifikation av årets förändring:	Koncernen	
	2015	2014
Ingående balans	753	754
Investeringar i befintligt bestånd	0	8
Avskrivningar	-10	-9
Utgående balans	743	753

Förvaltningsfastigheter

Specifikation av årets förändring:	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Ingående balans	20 696	20 025	8 702	8 484
Investeringar i befintligt bestånd	389	103	208	52
Förvärv	2 378	0	-	-
Avyttringar	-797	-360	-797	-281
Värdeförändring	2 641	928	862	447
Utgående balans	25 307	20 696	8 975	8 702

NOTUPPLYSNINGAR

Moderföretaget

Fördelning på fastighets-kategori	Anskaffningsvärde	Bokfört värde/verkligt värde	Bokfört värde, kr/kvm	Yt-vakans-grad, %	Direkt-avkastning, %
Flerbostadshus	426	1 719	65 300	7,3	2,9
Kontors- och affärsfastigheter	4 793	7 256	49 800	9,9	3,8
Totalt	5 219	8 975	52 200	9,4	3,6

Direktavkastningen är beräknad enligt Försäkringsbranschens Redovisningsnämnds rekommendation.

Beståndet består av kommersiella fastigheter och flerbostadshus i Stockholmsområdet, vilket också utgör moderföretagets enda segment. Samtliga fastigheter redovisas som förvaltningsfastigheter. Det förekommer inga begränsningar i rätten att sälja någon av förvaltningsfastigheterna eller att disponera hyresintäkterna och ersättning vid avyttring.

Andel av total bruksarea i fastigheterna som används i den egna verksamheten var 5,8 procent (5,1) och bokfört värde uppgår till 1 000 miljoner kronor (895).

Förändringar i fastighetsinnehavet år 2015

Avyttringar:

Fastigheten Fikonträdet 18 avyttrades den 2 januari 2015. Fastigheterna Morellträdet 6, 12 och 13 samt Smaragden 2 avyttrades den 1 april 2015. Fastigheterna Fikonträdet 9 och 17 avyttrades den 7 april 2015. Samtliga dessa fastigheter såldes till helägda dotterbolag. Tomträten till Smyrna 2 avyttrades den 15 juni 2015.

Förvärv:

Inga förvärv har gjorts under året.

Väsentliga åtaganden

Under året har åtaganden om ombyggnationer uppgående till 201 miljoner kronor (172) gjorts i samband med tecknande av hyresavtal. Av dessa återstår investeringar om cirka 14 miljoner kronor (153).

Not 12. Placeringar i koncernföretag och joint venture

Dotterföretag	Org nr	Antal aktier	Andel, %	Nom. värde	Bokfört värde	
					2015	2014
AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag	516401-8615	400	91	4,00	4	4
AF-S Private Equity AB	556650-5946	1 000	100	0,10	14	14
Fastighets AB Fleminghörnet	556651-8535	1 000	100	0,10	452	452
Fastighets AB Mikrofonen	556577-4543	1 000	100	0,10	447	447
Klarabergshuset Invest AB	556692-9476	1 000	100	0,10	370	370
Fastighets AB Trafikanten	556700-1580	1 000	100	0,10	328	328
Fastighets AB Yxkullen	556675-1698	1 000	100	0,10	318	316
Fastighets AB Hotelltornet	556832-2597	1 000	100	0,10	293	-
Fastighets AB Våghalsen 15	556825-1424	50 000	100	0,05	284	282
Fastighets AB Rödluvan	556039-0477	1 000	100	0,10	264	264
Fastighets AB Tretakten	556724-5690	1 000	100	0,10	255	255
Fastighets AB Förtjusningen	556763-8498	1 000	100	0,10	230	-
Fastighets AB Sockerbiten	556766-4023	1 000	100	0,10	227	227
Fastighets AB Östra Kungsholmsporten	556763-8480	1 000	100	0,10	201	-
Fastighets AB Hårdvallen	556988-4744	500	100	0,05	192	-
Fastighets AB Kellgrensgatan	556687-9002	1 000	100	0,10	189	189
Fastighets AB Ludvigsberg 3	556627-7264	1 000	100	0,10	160	160
Fastighets AB Klaratvägränd	556746-8573	1 000	100	0,10	142	142
Teirettab Fastighets AB	556520-0325	1 000	100	0,10	142	142
Fastighets AB Knall	556649-7557	1 000	100	0,10	99	97
Fastighets AB Laboranten	556703-3187	1 000	100	0,10	87	87
Fastighets AB Ellmo	556948-4362	1 000	100	0,05	-	0
Fastighets AB Gachala	556948-4354	1 000	100	0,05	-	0
Fastighets AB Fikonträdet	556948-4396	1 000	100	0,05	-	0
Summa					4 698	3 776

AFA Trygghetsförsäkrings dotterföretag	Org nr	Antal aktier	Andel, %	Nom. värde	Bokfört värde	
					2015	2014
AF-T Private Equity AB	556650-5938	1 000	100	0,10	23	23
Fastighets AB Sångstämman	556642-0120	1 000	100	0,10	51	51
Fastighets AB Långreven	556963-0352	50 000	100	0,05	7	7
Summa					81	81

Samtliga koncernföretag har säte i Stockholm.

Joint venture	Org nr	Antal aktier	Andel, %	Nom. värde	Bokfört värde	
					2015	2014
Grön Bostad AB	556820-9307	20 000	50	0,10	143	143
Grön Bostad 2 AB	556884-3469	500	50	0,10	59	59
Grön Bostad 3 AB	556945-7038	500	50	0,10	108	100
Grön Bostad 4 AB	556994-5768	500	50	0,10	44	-
Grön Bostad 5 AB	556995-9330	500	50	0,10	24	-
Summa					378	302

Samtliga företag har säte i Linköping.

Summerad finansiell information för AFA Sjukförsäkringskoncernens andelar joint venture

Följande information redovisas i koncernens resultaträkning	2015	2014
Koncernens andel av årets resultat i joint venture	176	53
Koncernens andel av övrigt totalresultat i joint venture	176	53
Följande information redovisas i koncernens balansräkning	2015	2014
Andelar i joint venture	573	320
Summa	573	320

AFA Sjukförsäkringskoncernens åtaganden kopplade till innehav i joint venture redovisas i not 33.

Per 2015-12-31 finns inga oredovisade åtaganden kopplade till joint venture som skulle kunna ge upphov till utflöde av likvida medel eller andra resurser enligt gällande aktieägaravtal.

I maj 2015 sålde AFA Sjukförsäkring samtliga aktier i Fastighets AB Ellmo som ägde fastigheterna Morellträdet 6, 12 och 13 i Stockholm. I maj 2015 sålde AFA Sjukförsäkring även samtliga aktier i Fastighets AB Gachala som ägde fastigheten Smaragden 2 i Stockholm. I maj 2015 förvärvade AFA Sjukförsäkring samtliga aktier i Fastighets AB Förtjusningen 1 och Fastighets AB Östra Kungsholmsporten som äger fastigheten Förtjusningen 1 respektive Glädjen 14 i Stockholm. I juni 2015 sålde AFA Sjukförsäkring samtliga aktier i Fastighets AB Fikonträdet som ägde fastigheten Fikonträdet 18 i Stockholm. I juni förvärvade AFA Sjukförsäkring samtliga aktier i Fastighets AB Hårdvallen som äger fastigheterna Norra Kvill 1, Padjelanta 1 och Padjelanta 2 i Stockholm samt samtliga aktier i Fastighets AB Hotelltornet som äger fastigheten Benmöllan 2 i Malmö.

AFA Sjukförsäkring har under året mottagit koncernbidrag från	2015	2014
AF-S Private Equity AB	6	37
Fastighets AB Ludvigsberg 3	38	30
Fastighets AB Yxkullen	33	32
Fastighets AB Fleminghörnet	26	21
Fastighets AB Trafikanten	19	18
Fastighets AB Rödluvan	18	11
Fastighets AB Sockerbiten	15	12
Fastighets AB Tretakten	13	11
Fastighets AB Laboranten	12	11
Fastighets AB Klaratvägränd	12	8
Fastighets AB Våghalsen 15	11	15
Fastighets AB Kellgrensgatan	8	10
Fastighets AB Knall	7	5
Fastighets AB Mikrofonen	1	5
Teirettab Fastighets AB	1	3
Summa	220	229

NOTUPPLYSNINGAR

AFA Sjukförsäkring har under året lämnat koncernbidrag till

	2015	2014
AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag	-	3 000

Summa - 3 000

AFA Sjukförsäkring har under året lämnat aktieägartillskott till

	2015	2014
Fastighets AB Knall	2	2
Fastighets AB Våghalsen 15	2	-
Fastighets AB Yxkullen	2	-

Summa 6 2

AFA Trygghetsförsäkring har under året erhållit koncernbidrag från

	2015	2014
AFA Sjukförsäkringsaktiebolag	-	3 000
AF-T Private Equity AB	2	11
Fastighets AB Sångstämman	11	10
Fastighets AB Långreven	4	-

Summa 17 3 021

AFA Trygghetsförsäkring har under året lämnat aktieägartillskott till

	2015	2014
Fastighets AB Långreven	-	2

Summa - 2

Not 13. Andra finansiella placeringstillgångar

	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Aktier och andelar				
Ursprungligt anskaffningsvärde	66 451	63 478	53 909	52 827
Valutaeffekt	6 168	4 557	5 079	3 793
Övervärde (+)/undervärde (-)	-400	8 086	803	7 598
Summa aktier och andelar	72 219	76 121	59 791	64 218
Obligationer och andra räntebärande värdepapper				
Upplupet anskaffningsvärde	77 882	82 853	60 943	67 000
Övervärde (+)/undervärde (-)	3 475	5 100	3 086	4 446
Summa obligationer och andra räntebärande värdepapper	81 357	87 953	64 029	71 446
Utlåning till kreditinstitut	2 124	2 630	1 627	2 137
Derivat	466	84	366	66
Summa	156 166	166 788	125 813	137 867

Specifikationer

Aktier och andelar

	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Noterade	50 156	51 760	41 339	43 829
Onoterade	22 063	24 361	18 452	20 389
Summa	72 219	76 121	59 791	64 218

10 största innehav av aktier exklusive fonder

Bolag	Koncernen Andel av aktieportfölj, %		Moderföretaget Andel av aktieportfölj, %	
	2015	2014	2015	2014
H&M	7,1	6,8	7,0	6,8
Nordea	4,7	5,3	4,7	5,3
Volvo	3,5	3,9	3,5	3,9
Investor	3,5	2,9	3,5	2,9
Saab	3,0	1,8	3,0	1,8
SEB	2,9	-	2,8	-
Ericsson	2,7	2,1	2,6	2,1
Atlas Copco	2,0	2,4	2,0	2,4
Swedbank	1,9	3,7	1,9	3,7
Sandvik	1,8	2,0	1,8	2,0
Total andel	33,1	30,9¹⁾	32,8	30,9¹⁾

¹⁾ År 2014 uppgick total andel av 10 största innehav av aktier exklusive fonder i koncernen till 33,2 procent och moderföretaget till 33,2 procent. För mer information, se årsredovisning 2014.

Branschfördelning, direkta aktieinnehav

Koncernen	2015		2014	
	Expo- nering	%	Expo- nering	%
Industri	13 160	27	13 690	27
Finans	12 084	25	12 551	25
Konsumentvaror	9 215	19	9 312	18
Hälsovård	5 082	11	4 751	9
IT	3 667	7	3 237	6
Råvaror	2 716	6	4 169	8
Telekommunikation	2 270	5	3 057	6
Media och underhållning	65	0	328	1
Tjänster	43	0	-	-
Summa	48 302	100	51 095	100

Moderföretaget	2015		2014	
	Expo- nering	%	Expo- nering	%
Industri	10 883	27	11 595	27
Finans	10 014	25	10 637	25
Konsumentvaror	7 641	19	7 887	18
Hälsovård	4 224	11	4 025	9
IT	3 082	7	2 751	6
Råvaror	2 265	6	3 533	8
Telekommunikation	1 881	5	2 590	6
Media och underhållning	54	0	279	1
Tjänster	36	0	-	-
Summa	40 080	100	43 297	100

Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Koncernen	Upplupet anskaffningsvärde		Bokfört värde	
	2015	2014	2015	2014
Svenska staten	26 410	25 986	28 419	28 634
Svenska bostadsinstitut	18 981	19 707	19 241	20 218
Svenska kommuner	398	398	398	389
Övriga svenska emittenter	9 340	10 533	9 598	10 947
Utländska stater	2 916	5 252	3 073	5 613
Övriga utländska emittenter	19 836	20 977	20 628	22 152
Summa	77 881	82 853	81 357	87 953
Noterade	75 744	80 869	79 035	85 646
<i>Varav eviga förlagsbevis</i>	-	229	-	234
Onoterade	2 137	1 984	2 322	2 307

Skillnaden mellan bokfört värde och nominellt värde för innehav där det bokförda värdet översteg det nominella uppgick till 13 589 miljoner kronor (15 628).

Skillnaden mellan bokfört värde och nominellt värde för innehav där det bokförda värdet understeg det nominella uppgick till 68 miljoner kronor (24).

Moderföretaget	Upplupet anskaffningsvärde		Bokfört värde	
	2015	2014	2015	2014
Svenska staten	21 076	21 253	22 937	23 678
Svenska bostadsinstitut	14 563	15 598	14 767	15 993
Svenska kommuner	326	331	327	323
Övriga svenska emittenter	7 337	8 584	7 570	8 944
Utländska stater	2 119	4 172	2 241	4 468
Övriga utländska emittenter	15 522	17 062	16 187	18 040
Summa	60 943	67 000	64 029	71 446
Noterade	59 239	65 418	62 169	69 597
<i>Varav eviga förlagsbevis</i>	-	187	-	191
Onoterade	1 704	1 582	1 861	1 849

Skillnaden mellan bokfört värde och nominellt värde för innehav där det bokförda värdet översteg det nominella uppgick till 10 961 miljoner kronor (12 801).

Skillnaden mellan bokfört värde och nominellt värde för innehav där det bokförda värdet understeg det nominella uppgick till 51 miljoner kronor (19).

Emittents andel av ränteportföljen

10 största innehav	Koncernen Andel av ränteportfölj, %		Moderföretaget Andel av ränteportfölj, %	
	2015	2014	2015	2014
Svenska staten	35,8	33,3	36,7	33,9
Swedbank	8,2	8,3	7,8	8,1
Nordea	7,9	7,9	7,6	7,8
Svenska Handelsbanken	6,6	6,1	6,7	5,8
European Investment Bank	5,6	5,2	5,7	5,3
SEB	5,3	5,9	5,2	5,8
Dexia	2,8	1,8	2,8	1,8
Länsförsäkringar Hypotek	2,3	2,3	2,3	2,3
Amerikanska staten	2,0	3,2	1,8	3,1
Instituto de Crédito Oficial	1,6	1,4	1,5	1,4
Total andel	78,1	75,4¹⁾	78,1	75,3¹⁾

¹⁾ År 2014 uppgick total andel av emittents andel av ränteportföljen i koncernen till 75,6 procent och i moderföretaget till 75,5 procent. För mer information, se årsredovisning 2014.

NOTUPPLYSNINGAR

Derivat med positiva värden eller värde noll (tillgångar)

Derivatinstrument upptagna i balansräkningen

Koncernen	Nominellt värde		Bokfört värde	
	2015	2014	2015	2014
Standardiserade och clearade räntederivat, terminer ¹⁾	11 547	15 496	-	-
Icke-standardiserade valuta-derivat, terminer	23 380	875	466	84
Summa	34 927	16 371	466	84

¹⁾ Standardiserade derivat avräknas dagligen varpå det bokförda värdet är noll per balansdagen.

Moderföretaget	Nominellt värde		Bokfört värde	
	2015	2014	2015	2014
Standardiserade och clearade räntederivat, terminer ¹⁾	9 040	12 676	-	-
Icke-standardiserade valuta-derivat, terminer	18 494	637	366	66
Summa	27 534	13 313	366	66

¹⁾ Standardiserade derivat avräknas dagligen varpå det bokförda värdet är noll per balansdagen.

Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

	Koncernen				Moderföretaget			
	Anskaffningsvärde		Bokfört värde		Anskaffningsvärde		Bokfört värde	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen								
Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin								
Andra finansiella placeringstillgångar	150 887	150 887	164 074	164 074	119 931	123 619	123 820	135 664
Innehav för handel								
Derivat	-	-	84	84	-	-	366	66
Summa finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	150 887	150 887	164 158	164 158	119 931	123 619	124 186	135 730
Lånefordringar och kundfordringar								
Utlåning till kreditinstitut	2 124	2 630	2 124	2 630	1 627	2 137	1 627	2 137
Övriga fordringar	1 089	2 795	1 089	2 795	7 020	6 967	7 020	6 967
Kassa och bank	4 361	4 018	4 361	4 018	3 314	3 155	3 314	3 155
Summa lånefordringar och kundfordringar	7 574	9 443	7 574	9 443	11 961	12 259	11 961	12 259
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen								
Innehav för handel								
Derivat	-	-	161	2 065	-	-	129	1 679
Summa finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	-	-	161	2 065	-	-	129	1 679
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde								
Övriga skulder	1 095	1 983	1 095	1 971	1 603	5 239	1 603	5 231
Summa finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	1 095	1 983	1 095	1 971	1 603	5 239	1 603	5 231

Andra finansiella placeringstillgångar innehåller balansräkningens poster Aktier och andelar samt Obligationer och andra räntebärande värdepapper.

Övriga fordringar innehåller balansräkningens poster Fordringar avseende direkt försäkring, Fordringar kreditinstitut, Övriga fordringar samt Upplupna ränte- och hyresintäkter.

Övriga skulder innehåller balansräkningens poster Skulder avseende direkt försäkring, Leverantörsskulder och Övriga skulder.

Finansiella tillgångar och skulder redovisas till upplupet anskaffningsvärde. En beräkning av verkligt värde baserat på diskonterade framtida kassaflöden, där en diskonteringsränta som speglar motpartens kreditrisk utgör den mest väsentliga indatan, bedöms inte ge någon väsentlig skillnad jämfört med redovisat värde för finansiella tillgångar och finansiella skulder som ingår i nivå 2. För samtliga finansiella tillgångar och skulder anses därför det redovisade värdet vara en god approximation av det verkliga värdet.

NOTUPPLYSNINGAR

Not 14. Upplysningar om värdering till verkligt värde

Bestämning av verkligt värde genom publicerade prisnoteringar eller värderingstekniker

Koncernen 31 december 2015	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Förvaltningsfastigheter	-	-	25 307	25 307
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Aktier och andelar	56 618	-	15 601	72 219
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	65 316	16 041	-	81 357
Derivat	-	466	-	466
Summa finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	121 934	16 507	15 601	154 042
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Derivat	-	161	-	161
Moderföretaget 31 december 2015	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Förvaltningsfastigheter	-	-	8 975	8 975
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Aktier och andelar	46 665	-	13 126	59 791
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	51 308	12 721	-	64 029
Derivat	-	366	-	366
Summa finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	97 973	13 087	13 126	124 186
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Derivat	-	129	-	129
Koncernen 31 december 2014	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Förvaltningsfastigheter	-	-	20 696	20 696
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Aktier och andelar	60 501	-	15 620	76 121
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	69 254	18 699	-	87 953
Derivat	-	84	-	84
Summa finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	129 755	18 783	15 620	164 158
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Derivat	-	2 065	-	2 065
Moderföretaget 31 december 2014	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Förvaltningsfastigheter	-	-	8 702	8 702
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Aktier och andelar	51 293	-	12 925	64 218
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	56 103	15 343	-	71 446
Derivat	-	66	-	66
Summa finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	107 396	15 409	12 925	135 730
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Derivat	-	1 679	-	1 679

En överföring från en nivå till en annan kan ske när det finns indikationer på att marknadsförutsättningarna har ändrats, exempelvis en ändring i likviditet. Det har inte skett några överföringar mellan nivåerna under perioden.

Nivå 1: Instrument med publicerade prisnoteringar

För aktier och andelar som handlas på en aktiv marknad innebär detta den senaste betalkursen (exitpris) på balansdagen. För likvida räntebärande värdepapper innebär detta den aktuella köpkursen på balansdagen.

Nivå 2: Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata

Mindre likvida räntebärande värdepapper värderas utifrån rådande avkastningskurvor på räntemarknaden med beaktande av kredit- och likviditetspåslag. Påslaget är i sin tur baserat på ett genomsnitt av ett antal finansiella instituts uppskattning av verkligt värde. Derivat värderas individuellt och till verkligt värde. Med verkligt värde avses teoretiska priser som beräknas med hjälp av aktuella marknadsnoteringar och gällande balansdagskurs avseende valuta.

Nivå 3: Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata

Värderingen av onoterade aktier och andelar som ej handlas på en aktiv marknad baseras på senaste värderingsuppgift från externa förvaltares uppskattningar av verkligt värde i enlighet med branschorganisationen International Private Equity and Venture Capital (IPEV) Valuation Guidelines och amerikanska Financial Accounting Standards Boards (FASB) Accounting Standards Codifications (ASC) 820, som är en kodifiering av deras Statement of Financial Accounting Standards (SFAS) no. 157.

Värderingarna av byggnader och mark har utförts av externa, oberoende värderingsföretag och auktoriserade fastighetsvärderare. Värderingarna utförs

i enlighet med riktlinjerna i RICS beställarhandledning. För att fastställa värdet har både kassaflödesmetoden och ortsprismetoden använts. Metoderna har använts för samtliga fastighetskategorier och fastigheternas värde har fastställts genom individuell värdering av respektive fastighet beaktande exempelvis geografiskt läge samt teknisk och branschmässig standard. Faktiska transaktioner på marknaden har beaktats vid samtliga värderingar.

I kassaflödesmetoden har bedömda betalningsströmmar under en fem- eller tioårsperiod redovisats. Restvärdet är beräknat utifrån det bedömda driftnettot år sex eller år elva, dividerat med marknadens direktavkastningskrav och diskonterat till nuvärde. Antaganden och bedömningar görs avseende parametrar som hyres- och kostnadsutveckling, inflation, direktavkastningskrav vid restvärdeberäkningar och kalkylränta.

Vid användandet av ortsprismetoden har två delmetoder använts, dels normering av värdet för jämförbara fastigheter till värde i kronor per kvadratmeter uthyrbar yta (areametoden), dels normering till driftnettot (nettokapitaliseringsmetoden).

Fastighetsvärderarna lämnar sina slutliga värderingar i skriftliga värderingsutlåtande i vilka gjorda antaganden och fastigheternas värde redovisas. Utlåtandena omfattar såväl generella ekonomiska antaganden såsom räntesantaganden som fastighets specifika antaganden såsom förväntade framtida hyresintäkter, hyresnivåer, utvecklingen på fastighetsmarknaden eller andra omständigheter eller osäkerhetsfaktorer som har eller kan ha påverkan på fastigheternas kassaflöden och beräknade värden.

Förändringar i nivå 3

Koncernen	Aktier och andelar		Fastigheter		Summa	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Ingående balans	15 620	12 478	20 696	20 025	36 316	32 503
Realiserade vinster (+) eller förluster (-) i resultaträkningen	2	-696	132	-43	134	-739
Orealiserade vinster (+) eller förluster (-) i resultaträkningen	-2 977	911	2 641	928	-336	1 839
Köp och försäljning	2 956	2 927	1 837	-214	4 793	2 713
Utgående balans	15 601	15 620	25 307	20 696	40 908	36 316
Nettoförändring i realiserade vinster (+) eller förluster (-) relaterade till instrument som innehas på balansdagen ¹⁾	-10 408	-7 444	2 641	928	-7 767	-6 516

Moderföretaget	Aktier och andelar		Fastigheter		Summa	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Ingående balans	12 925	10 128	8 702	8 484	21 627	18 612
Realiserade vinster (+) eller förluster (-) i resultaträkningen	2	-552	132	-49	134	-601
Orealiserade vinster (+) eller förluster (-) i resultaträkningen	-2 365	829	862	447	-1 503	1 276
Köp och försäljning	2 564	2 520	-721	-180	1 842	2 340
Utgående balans	13 126	12 925	8 975	8 702	22 100	21 627
Nettoförändring i realiserade vinster (+) eller förluster (-) relaterade till instrument som innehas på balansdagen ¹⁾	-8 068	-5 703	862	447	-7 206	-5 256

¹⁾ Orealiserad kursförändring avseende aktier och andelar uppgår i koncernen till -13 932 miljoner kronor (-9 791) och i moderföretaget till -10 987 miljoner kronor (-7 651). Orealiserade värddeförändringar avseende fastigheter framgår av tabellen ovan. De mest väsentliga antagandena vid fastighetsvärderingarna är följande: Viktat direktavkastningskrav vid restvärdesberäkning: 4,2 %; kalkylränta: 6,0-7,0 %; långsiktig förväntad vakansgrad: 3,5-4,0 %.

Koncernen och moderföretaget har kategoriserat alternativa investeringar som nivå 3-tillgångar. Enligt IFRS ska en känslighetsanalys presenteras med hjälp av en alternativ värdering av dessa tillgångar. Koncernens och moderföretagets investeringar inom området alternativa investeringar sker antingen i form av direkta fonder eller i så kallade fond-i-fondlösningar. Sammantaget innebär detta en portfölj diversifierad med mer än 8 000 enskilda bolag. Ur ett värderingstekniskt perspektiv är en alternativ värdering av dessa tillgångar förenad med stora svårigheter och kostnader. Koncernen och moderföretaget har därför valt att inte presentera någon alternativ värdering av dessa tillgångar. Beträffande fastigheter har en känslighetsanalys lämnats i form av en VaR-beräkning för riskexponeringen i balansräkningen. Denna återfinns i not 2.

Not 15. Övriga fordringar

	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Ej likviderade affärer	23	45	19	37
Skattefordringar	59	49	37	42
AFA Livförsäkringsaktiebolag	1	25	1	25
Fordringar på koncernföretag	-	-	6 253	4 654
Fodringar avseende aktuell skatt	-	-	51	47
Övriga fordringar	85	1 502	43	1 293
Summa	168	1 621	6 404	6 098

Samtliga fordringar förfaller inom ett år från balansdagen utom fordringar på koncernföretag.

Not 16. Materiella tillgångar

	Koncernen och moderföretaget	
	2015	2014
Ingående anskaffningsvärden	114	99
Inköp	10	20
Försäljningar/utrangeringar	-	-5
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	124	114
Ingående avskrivningar	-81	-71
Försäljningar/utrangeringar	-	-4
Årets avskrivningar ¹⁾	-13	-6
Utgående ackumulerade avskrivningar	-94	-81
Bokfört värde	30	33

¹⁾ Årets avskrivningar före fördelning.

AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring bedrivs i en gemensam organisation. Samtliga materiella anläggningstillgångar ägs av AFA Sjukförsäkring, men nyttjas av alla tre företagen. Årets avskrivningar fördelas med hänsyn till respektive företags andel av resursförbrukningen i organisationen.

Not 17. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Upplupna ränte- och hyresintäkter	911	977	668	751
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	163	143	138	139
Summa	1 074	1 120	806	890

Samtliga fordringar förfaller inom ett år från balansdagen utom fordringar på koncernföretag.

Not 18. Avsättning för oregrerade skador

Koncernen	IB	Årets förändring		UB
		2015	2014	
Inträffade och rapporterade skador	62 898	-2 080	60 818	
Inträffade men ej rapporterade skador	33 939	-1 070	32 869	
Skaderegleringskostnader	3 048	-29	3 019	
Summa	99 885	-3 179	96 706	
2015 mdkr	Diskonterad avsättning	Odiskonterad avsättning	Duration, år	Diskonteringsränta ¹⁾ , %
Avtalsgruppsjukförsäkring	53,8	53,1	7,4	-0,47
Avgiftsbefrielseförsäkring och premiebefrielseförsäkring	14,8	14,8	7,3	-
Sjuklivränta	8,3	8,7	12,8	-0,01
Föräldrapenningtillägg	0,4	0,4	0,9	-
TFA exkl. skadelivräntor ²⁾	9,8	9,8	7,5	-0,10
TFA skadelivräntor	1,2	1,3	11,0	-0,17
Förlängd livränta	8,4	8,5	9,8	-0,26
Totalt	96,7	96,6	8,2	

¹⁾ Diskonteringsräntan är en durationsränta, en nettoränta baserad på nominell marknadsränta justerad för förväntad framtida inflation. Diskonteringen görs med räntekurva, vilket betyder att diskonteringen inte kan härledas i tabellen.

²⁾ Diskonteringsräntan är en sammanvägd räntesats baserad på olika räntor beroende på ersättningslag.

För mer information om valda diskonteringsräntor, se not 1.

Skadekostnadsutveckling, bokföringsår

mdkr	2015	2014	2013	2012	2011	2010
IB Försäkringstekniska avsättningar	99,9	98,0	106,0	121,6	126,5	135,9
Skadekostnad	11,1	10,7	9,6	9,4	10,3	10,7
Utbetalda försäkringsersättningar	-9,5	-9,3	-8,9	-8,9	-9,3	-10,0
Tillförd förräntning	0,6	5,2	-4,5	2,3	10,9	3,6
Nya villkor	-	-	-	-	0,4	4,0
Avvecklingsresultat	-5,4	-4,7	-4,2	-18,4	-17,2	-17,7
UB Försäkringstekniska avsättningar	96,7	99,9	98,0	106,0	121,6	126,5

För mer information om posterna i ovanstående tabell, se not 4.

Koncernen har valt att redovisa skadekostnadsutvecklingen enligt tabellen ovan istället för att redovisa skadekostnaderna i triangelschema med fem års utveckling. Motiveringen är att en uppställning med triangelschema inte ger en rättvisande bild av avvecklingsresultatet beroende av den långsvansade karaktären på koncernens åtaganden samt att villkorsändringar med retrospektiv verkan ger en missvisande bild av skadekostnadsutvecklingen.

Moderföretaget

2015	Årets		UB
	IB	förändring	
Inträffade och rapporterade skador	53 933	-1 903	52 030
Inträffade men ej rapporterade skador	25 458	-936	24 522
Skaderegleringskostnader	764	-29	735
Summa	80 155	-2 868	77 287

2015 mdkr	Diskon- terad avsättning	Odiskon- terad avsättning	Duration, år	Diskon- terings- ränta ¹⁾ , %
Avtalsgruppsjukförsäkring	53,8	53,2	7,4	-0,47
Avgiftsbefrielseförsäkring och premiebefrielseförsäkring	14,8	14,8	7,3	-
Sjuklivränta	8,3	8,7	12,8	-0,01
Föräldrapenningtillägg	0,4	0,4	0,9	-
Totalt	77,3	77,1	8,0	

¹⁾ Nettoränta baserad på nominell marknadsränta justerad med framtida inflationsförväntningar. För mer information om valda diskonteringsräntor, se not 1.

Skadekostnadsutveckling, bokföringsår

mdkr	2015	2014	2013	2012	2011	2010
IB Försäkringstekniska avsättningar	80,2	79,0	85,9	101,9	108,6	119,3
Skadekostnad	9,3	9,0	8,0	8,0	9,0	9,5
Utbetalda försäkringsersättningar	-7,5	-7,4	-7,1	-7,2	-7,6	-8,4
Tillförd förräntning	0,5	4,0	-3,6	1,8	9,0	3,2
Nya villkor	-	-	-	-	0,4	2,1
Avvecklingsresultat	-5,2	-4,4	-4,2	-18,6	-17,4	-17,1
UB Försäkringstekniska avsättningar	77,3	80,2	79,0	85,9	101,9	108,6

För mer information om posterna i ovanstående tabell, se not 4.

Moderföretaget har valt att redovisa skadekostnadsutvecklingen enligt tabellen ovan istället för att redovisa skadekostnaderna i triangelschema med fem års utveckling. Motiveringen är att en uppställning med triangelschema inte ger en rättvisande bild av avvecklingsresultatet beroende av den långsvansade karaktären på moderföretagets åtaganden samt att villkorsändringar med retrospektiv verkan ger en missvisande bild av skadekostnadsutvecklingen.

Not 19. Avsättning för skatter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Uppskjuten skatt	13 406	13 940	3 324	4 516
Uppskjuten skatt, specificering:				
Uppskjuten skatteskuld				
Placeringstillgångar	4 600	5 651	3 413	4 523
Obeskattade reserver	8 797	8 296	-	-
Övriga temporära skillnader	10	-6	-88	-6
Uppskjuten skattefordran				
Beräknat underskottsavdrag	-1	-1	-1	-1
Summa	13 406	13 940	3 324	4 516

Not 20. Skulder avseende direkt försäkring

	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Preliminärskatt	116	122	101	101
Särskild löneskatt	62	65	61	63
Skuld fakturerade premier till arbetsgivare	38	1 079	39	1 080
Sociala avgifter	37	30	27	20
Summa	253	1 296	228	1 264

Samtliga skulder förfaller inom ett år från balansdagen.

Not 21. Derivat med negativa värden

Derivat upptagna i balansräkningen

Koncernen	Nominellt värde		Bokfört värde	
	2015	2014	2015	2014
Standardiserade och clearade räntederivat, terminer ¹⁾	3 011	2 776	-	-
Icke-standardiserade valutaderivat, terminer	11 047	27 600	161	2 065
Summa	14 058	30 376	161	2 065

¹⁾ Standardiserade derivat avräknas dagligen varpå det bokförda värdet är noll per balansdagen.

Moderföretaget	Nominellt värde		Bokfört värde	
	2015	2014	2015	2014
Standardiserade och clearade räntederivat, terminer ¹⁾	2 367	2 216	-	-
Icke-standardiserade valutaderivat, terminer	8 889	22 337	129	1 679
Summa	11 256	24 553	129	1 679

¹⁾ Standardiserade derivat avräknas dagligen varpå det bokförda värdet är noll per balansdagen.

Not 22. Eget kapital

Upplysninger kring eget kapital lämnas i rapporten över förändring i eget kapital i förvaltningsberättelsen.

Not 23. Övriga skulder

	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Beviljade ännu inte utbetalda anslag	160	150	84	89
Fond för skadeförebyggande verksamhet (AGS-fonden)	141	131	141	132
Leverantörsskulder	160	152	122	121
KL-sektorn	121	117	50	54
Skatteskulder	48	55	48	64
Ej likviderade affärer	49	9	40	8
Skulder till koncernföretag	-	-	771	3 484
Övriga skulder	163	61	119	136
Summa	842	675	1 375	3 967

Skulder motsvarande 537 miljoner kronor (310) förfaller för koncernen inom ett år från balansdagen. Skulder motsvarande 646 miljoner kronor (3 709) förfaller för moderföretaget inom ett år från balansdagen.

Not 24. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Förutbetalda hyror	205	157	53	64
Fastighetsskatt	97	96	34	36
Upplupna räntekostnader	70	-	55	-
Övriga upplupna kostnader	25	48	25	27
Reserverad premieåterbetalning	400	26	400	26
Upplupna ersättningar till anställda	17	16	17	16
Summa	814	343	584	169

Samtliga skulder förfaller inom ett år från balansdagen.

Not 25. Medelantal anställda, sjukfrånvaro samt löner och ersättningar

Medelantal anställda	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Kvinnor	366	370	178	166
Män	193	178	99	89
Summa	559¹⁾	548	277¹⁾	255

¹⁾ AFA Försäkring tillämpar från och med 2015 en enhetlig fördelningsprincip för företagsgemensamma funktioner som inte är direkt hänförliga till aktiviteter relaterade till företagets olika försäkringar.

Antal	Koncernen				Moderföretaget			
	Styrelse		VD och företagsledning		Styrelse		VD och företagsledning	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Kvinnor	15	11	1	1	4	2	1	1
Män	29	25	8	8	10	10	8	8
Summa	44	36	9	9	14	12	9	9

Antal anställda i styrelsen för koncernen innefattar nuvarande styrelseledamöter i moderföretaget och dotterföretagen. Se även not 12 för uppgifter om koncernföretag.

Sjukfrånvaro, %	Koncernen och moderföretaget	
	2015	2014
1 januari–31 december		
Av ordinarie arbetstid för samtliga anställda	5,2	4,3
Som avser långtidssjukfrånvaro	1,3	1,0
Kvinnor	6,4	5,1
Män	3,0	2,7
Personal, 29 år och yngre	8,6	4,6
Personal, 30–49 år	4,5	3,8
Personal, 50 år och äldre	5,3	4,9

Koncernen

Löner och ersättningar	Styrelse, VD och vVD		Övriga anställda		Totalt	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Löner och ersättningar	7,6	6,6	305,3	279,8	312,9	286,4
Sociala kostnader	3,7	2,5	96,2	88,3	99,9	90,8
Pensionskostnader	2,0	1,7	88,9	93,3	90,9	95,0
Summa	13,3	10,8	490,4	461,4	503,7	472,2

Moderföretaget

Löner och ersättningar	Styrelse, VD och vVD		Övriga anställda		Totalt	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Löner och ersättningar	5,4	4,1	161,6	136,2	167,0	140,3
Sociala kostnader	2,7	1,5	50,5	42,6	53,2	44,1
Pensionskostnader	1,5	1,1	50,6	62,5	52,1	63,6
Summa	9,6	6,7	262,7	241,3	272,3	248,0

Företagens anställda är tillikaanställda i AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring. Ersättningar till anställda fördelas med hänsyn till respektive företags andel av resursförbrukningen i organisationen. I uppgifterna ovan för koncernen, där AFA Sjukförsäkring är moderföretag, ingår uppgifter för AFA Sjukförsäkring och AFA Trygghetsförsäkring. I uppgifterna ovan för moderföretaget ingår uppgifter för AFA Sjukförsäkring.

För uppgifter avseende löner och ersättningar i AFA Livförsäkring hänvisas till årsredovisningen för AFA Livförsäkring. För vidare upplysningar om pensioner, se not 1 och nedan.

Ersättningar till styrelse, verkställande direktör, vice verkställande direktör och övriga i företagsledningen**Principer**

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämmans beslut. Arbetstagarrepresentanter erhåller ej styrelsearvode.

Ersättning till verkställande direktör, vice verkställande direktör och övriga i företagsledningen utgörs av grundlön, övriga förmåner och pension. Övriga förmåner utgår enligt gällande kollektivavtal. För verkställande direktör och vice verkställande direktör ingår även värdet av en förmånsbil.

Berednings- och beslutsprocess

Ersättningar till verkställande direktör, vice verkställande direktör och övriga i företagsledningen har beretts av styrelsens ersättningsutskott och beslutats av styrelsen.

Ersättningar till kontrollfunktioner och övriga anställda**Principer**

Ersättning till chefen för internrevision, chefen för riskkontrollstaben och regelefterlevnadsansvarig och övriga anställda utgörs av grundlön, övriga förmåner och pension enligt gällande kollektivavtal.

Berednings- och beslutsprocess

Revisionsutskottet ska godkänna ersättning till chefen för internrevision. Ersättning till anställda inom linjefunktioner som har till särskild uppgift att granska regelefterlevnaden ska godkännas av verkställande direktören. Ersättning till chefen för riskkontrollstaben och övriga anställda bestäms i den ordinarie lönerevisionen.

Rörlig ersättning**Principer**

Rörlig ersättning utgår inte till verkställande direktör, vice verkställande direktör, övriga i företagsledningen, chefen för internrevision, chefen för riskkontrollstaben eller till regelefterlevnadsansvarig.

Rörlig ersättning till anställda inom Område Kapitalförvaltning kan utgå till handlare, analytiker och förvaltare inom aktier, räntebärande värdepapper och valuta.

Gratifikationer till övriga anställda för goda prestationer kan utgå med mindre belopp.

Syftet med den rörliga ersättningen är att attrahera och behålla kvalificerad personal samt att belöna långsiktigt goda prestationer. Den rörliga ersättningen baseras på det sammanvägda utfallet per kalenderår av den anställdes resultat, gruppens eller avdelningens resultat och företagets resultat. Resultatet för de olika delarna ska ange hur mycket bättre förvaltningen är än motsvarande index mätt på en rullande treårsperiod. Den rörliga ersättningen för en anställd kan som mest uppgå till sex månadslöner per år.

Sextio procent av en utbetalning av rörlig ersättning till anställda som kan påverka företagets risknivå ska skjutas upp i tre år. En uppskjuten ersättning kan vid speciella skäl bortfalla.

Styrelsen kan ett enskilt år besluta att det inte ska utgå någon rörlig ersättning. Detta kan bli aktuellt om till exempel den absoluta avkastningen varit negativ eller om det finns något annat skäl med hänsyn till den finansiella ställningen.

Berednings- och beslutsprocess

Ersättningsutskottet ansvarar för att ta fram den riskanalys som ska ligga till grund för utformningen av ersättningspolicyn. Riskanalysen ska ange vilka risker som ersättningspolicyn är förknippad med, hur ersättningspolicyn påverkar de risker som företagen utsätts för och hur dessa risker hanteras. Vidare ska av analysen framgå en bedömning av om ersättningspolicyn är förenlig med och främjar en effektiv riskhantering och om den uppmuntrar till ett överdrivet risktagande. Chefen för riskkontrollstaben ansvarar för underlaget till riskanalysen.

Styrelsen beslutar varje år en ram för rörlig ersättning till anställda inom Område Kapitalförvaltning. Styrelsen delegerar till verkställande direktören att inom ramen, efter avstämning med Ersättningsutskottet, besluta om ersättningen.

Verkställande direktören beslutar, efter avstämning i Ersättningsutskottet, om viktningen av parametrar, mål och jämförelseindex som ska gälla för varje del som bidrar till den rörliga ersättningens storlek samt den högsta möjliga ersättningen i månadslöner för varje enskild individ.

NOTUPPLYSNINGAR

Verkställande direktören kan i efterhand belöna anställda för goda prestationer genom gratifikationer på mindre belopp. Sådana beslut bör rapporteras till Ersättningsutskottet.

Chefen för internrevisionen ska årligen granska om ersättningsarna överensstämmer med ersättningspolicyn. Internrevisionen rapporterar granskningen till styrelsen senast i samband med att årsredovisningen fastställs.

Definition av anställda som kan påverka företagets risknivå

Anställda som kan påverka företagets risknivå utgörs av verkställande direktör, vice verkställande direktör, övriga i företagsledningen, chefen för internrevisionen, chefen för riskkontrollstaben, regelefterlevnadsansvarig, chefen för aktuarieavdelningen, chefen för risk och resultat, chefen för investeringsanalys samt chefen för fastigheter. Dessutom kan anställda inom avdelningarna för aktier, alternativa investeringar samt räntor och valuta påverka företagets risknivå. Detta gäller dock inte anställda inom dessa avdelningar som utför rent administrativa uppgifter.

Ersättningsutskott

Ersättningsutskottet är ett för AFA Försäkring gemensamt utskott. Under året bestod utskottet av styrelsens ordförande Anita Steen och ledamöterna Christer Ågren, Torbjörn Johansson och Martin Linder. Carola Lemne ersatte Christer Ågren i juni 2015. Marina Åman ersatte Martin Linder i december 2015.

Pensioner

Pensionsförpliktelse avseende förmånsbestämd pension för det stora flertalet anställda tryggas genom pensionsavsättning i balansräkningen. Denna pensionsförpliktelse är kreditförsäkrad hos Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti.

Enligt kollektivavtal mellan Försäkringsbranschens arbetsgivarorganisation och Försäkringstjänstemannaförbundet äger medarbetare som är födda år 1955 eller tidigare rätt att ensidigt besluta om att gå i hel förtida pension från och med 62 års ålder. För övriga gäller pensionsåldern 65 år. När medarbetare väljer att gå i förtida pension betalar AFA Sjukförsäkring pensionskostnaden månadsvis till KP Pension & Försäkrings pensionsstiftelse. Den totala kostnaden för avtalade ännu ej utbetalade förtida pensioner finns reserverad i koncernens räkenskaper.

Pensionsåldern för Anders Moberg och Johan Held är 65 år. Pensionen är en premiebestämd pension. Den årliga kostnaden för pensionen uppgår till 30 procent av lönen plus förmånsvärde av tjänstebil.

Beträffande pensionsvillkor för övriga i företagsledningen gäller att bolagsjurist, chefaktuarie och HR-chef följer kollektivavtal (gamla avtal). För chef för område Försäkring, chef för IS/IT, ekonomidirektör och kommunikationschef gäller individuella avtal motsvarande pensionspremie uppgående till 30 procent av den fasta månadslönen inklusive semestertillägg.

Avgångsvederlag

Avgångsvederlag utgår med 18 månader för Anders Moberg och Johan Held. Avgångsvederlaget är ej pensionsgrundande. Vid uppsägning från koncernens sida gäller en uppsägningstid om sex månader. Vid uppsägning från Anders Mobergs och Johan Helds sida gäller en uppsägningstid om sex månader.

Avgångsvederlag för övriga i företagsledningen utgår ej. Vid uppsägning från koncernens sida och vid uppsägning från övriga i företagsledningens sida gäller kollektivavtal mellan Försäkringsbranschens arbetsgivarorganisation och Försäkringstjänstemannaförbundet.

Lån till ledande befattningshavare

Inga lån finns till ledande befattningshavare.

Löner, ersättningar och övriga förmåner under år 2015, tkr

	Styrelsearvode/ grundlön		Övriga förmåner		Pensionskostnad		Övrig ersättning, kommittéarbete		Totalt	
	Koncernen	Moder- företaget	Koncernen	Moder- företaget	Koncernen	Moder- företaget	Koncernen	Moder- företaget	Koncernen	Moder- företaget
<i>Styrelsens ordförande</i>										
Steen Anita	195	108					88	44	283	152
<i>Styrelseledamöter</i>										
Abrahamsson Thomas	54	54					-	-	54	54
Ahlberg Kjell	54	54					46	23	100	77
Andersson Pär	15	-					24	12	39	12
Andersson Renée	15	-					36	24	51	24
Backle Ingvar	54	54					18	9	72	63
Bäck Catharina	42	-					60	36	102	36
Furbring Magnus	13	13					60	36	73	49
Georgiadou Anastasia	42	-					14	7	56	7
Gidhagen Hans	54	54					12	12	66	66
Guovelin Eva	54	54					-	-	54	54
Johansson Torbjörn	54	54					37	19	91	72
Lemne Carola	48	27					-	-	48	27
Linder Martin	42	-					11	-	53	-
Lindfelt Carina	12	-					-	-	12	-
Nilsson Annika	42	-					18	9	51	9
Oxhammar Björn	9	9					42	21	51	30
Rådkvist Kristina	12	-					14	7	26	7
Tillgren Tommy	50	8					-	-	50	8
Wallin Jonas	42	-					-	-	42	-
Wehtje Ulrik	96	54					42	21	138	75
Ågren Christer	48	27					-	-	48	27
<i>Verkställande direktör</i>										
Moberg Anders	3373	2749	123	100	1058	862			4554	3711
<i>Vice verkställande direktör</i>										
Held Johan	2927	2012	55	38	944	649			3926	2699
<i>Övriga i företagsledningen</i>										
	10449	8024	209	162	3611	2753			14269	10939
Summa	17796	13355	387	300	5613	4264	522	280	24318	18199

NOTUPPLYSNINGAR

Koncernen	VD, vVD, företagsledning				Övriga anställda som kan påverka företags risknivå				Övriga anställda			
	2015		2014		2015		2014		2015		2014	
	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal
Ersättningar												
Totalbelopp för samtliga kostnadsförda ersättningar	17,2	9	14,3	9	29,1	21	32,3	21	266,6	568	239,8	585
Totalbelopp för kostnadsförd fast ersättning	17,2	9	14,3	9	29,0	21	29,7	21	266,5	568	239,6	585
Totalbelopp för kostnadsförd rörlig ersättning	-		0,0	)	0,1	)	2,6	13	0,1	10	0,2	18
Intjänade rörliga ersättningar under senaste räkenskapsår	-		-		1,9	)	2,8	13	0,1	10	0,2	18
Utbetalda rörliga ersättningar 2015 som intjänats under tidigare år	-		0,0		1,3		2,9		0,0		0,0	
Akkumulerade utestående uppskjutna rörliga ersättningar	-		-		3,2		2,0		0,0		0,0	

Moderföretaget	VD, vVD, företagsledning				Övriga anställda som kan påverka företags risknivå				Övriga anställda			
	2015		2014		2015		2014		2015		2014	
	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal
Ersättningar												
Totalbelopp för samtliga kostnadsförda ersättningar	13,1	9	8,2	9	23,7	21	25,7	21	130,2	568	106,4	585
Totalbelopp för kostnadsförd fast ersättning	13,1	9	8,2	9	23,6	21	23,5	21	130,1	568	106,3	585
Totalbelopp för kostnadsförd rörlig ersättning	-		0,0	)	0,1	13	2,2	13	0,1	10	0,1	18
Intjänade rörliga ersättningar under senaste räkenskapsår	-		-		1,6	13	2,4	13	0,1	10	0,1	18
Utbetalda rörliga ersättningar 2015 som intjänats under tidigare år	-		0,0		1,1		2,4		-		-	
Akkumulerade utestående uppskjutna rörliga ersättningar	-		-		2,7		1,7		-		-	

) Uppgift om antalet anställda har inte publicerats, detta för att inte riskera att identifiera enskilda personers ekonomiska förhållanden.

All rörlig ersättning lämnas som kontant ersättning.

Koncernen

Belopp redovisade i balansräkningen för förmånsbestämda pensionsförpliktelser

	2015			2014		
	Fonderade pensionsplaner	Ofonderade pensionsplaner	Summa	Fonderade pensionsplaner	Ofonderade pensionsplaner	Summa
	Nuvärdet av förmånsbaserade förpliktelser	46	858	904	50	881
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	-57	-	-57	-57	-	-57
Särskild löneskatt	-3	54	51	-2	76	74
Nettoskuld i balansräkningen	-14	912	898	-9	957	949

Specifikation av nuvärdet av förmånsbestämda förpliktelser

	2015			2014		
	Fonderade pensionsplaner	Ofonderade pensionsplaner	Summa	Fonderade pensionsplaner	Ofonderade pensionsplaner	Summa
	Ingående balans	50	881	931	45	614
Tjänstgöringskostnad under innevarande period	-	30	30	-	20	20
Räntekostnad	1	21	22	2	24	26
Aktuariella vinster och förluster - ändringar i finansiella antaganden	-2	-73	-75	6	211	217
Aktuariella vinster och förluster - erfarenhetsbaserade	0	16	16	0	28	28
Pensionsutbetalningar	-3	-17	-20	-3	-16	-19
Utgående förpliktelser	46	858	904	50	881	931

Pensionskostnad redovisad i resultaträkningen

	2015			2014		
	Fonderade pensionsplaner	Ofonderade pensionsplaner	Summa	Fonderade pensionsplaner	Ofonderade pensionsplaner	Summa
Tjänstgöringskostnad under innevarande år	0	30	30	0	20	20
Räntekostnad	1	21	22	2	24	26
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	0	-1	-1	0	-2	-2
Inbetalda försäkringspremier	0	3	3	0	3	3
Premier för sjukförsäkring enligt kollektivavtal	0	8	8	0	10	10
Summa pensionskostnad förmånsbestämda planer	1	61	62	2	55	57
Premier för avgiftsbestämda pensionsplaner	0	20	20	0	18	18
Avgångspensioner	0	-1	-1	0	6	6
Premier för sjukförsäkring enligt kollektivavtal	0	1	1	0	1	1
Särskild löneskatt på pensionskostnader	0	18	18	0	24	24
Årets pensionskostnad	1	99	100	2	104	106

Koncernen redovisar aktuariella vinster och förluster direkt i övrigt totalresultat. Därmed finns inga oredovisade vinster eller förluster i koncernen. I posten Avsättningar för pensioner i balansräkningen ingår en kapitalförsäkring om 6 miljoner kronor (5).

Koncernen

Förändringar av förvaltningstillgångar	2015	2014
Verkligt värde vid ingången av perioden	57	55
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	1	2
Pensionsutbetalningar	-3	-3
Aktuariella vinster och förluster	2	3
Verkligt värde vid utgången av perioden avseende särskilt avskiljda tillgångar i pensionsstiftelse	57	57

Av de förvaltningstillgångar som fanns per utgången av år 2015 utgjorde aktier 30 procent (32), räntebärande värdepapper 61 procent (60) och fastigheter 9 procent (8). Den faktiska avkastningen på förvaltningstillgångarna uppgick till 3 miljoner kronor (6).

Antaganden	2015	2014
Diskonteringsränta	2,8 %	2,4 %
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	2,8 %	2,4 %
Personalomsättning	5,5 %	5,5 %
Framtida årliga löneökningar	3,0 %	3,0 %
Förändring i inkomstbasbelopp	3,0 %	3,0 %
Inflation	2,0 %	2,0 %
Livslängd	FFFS	FFFS
	2007:31	2007:31

För att kunna bestämma kostnaden för förmånsbestämda pensionsförpliktelser krävs att ett antal så kallade aktuariella antaganden görs. Dessa antaganden rör den framtida utvecklingen av faktorer som påverkar storleken på de framtida ersättningarna.

För att bestämma den räntesats som används för att diskontera förpliktelserna och värdet av de framtida utbetalningarna, den så kallade diskonteringsräntan, används en marknadsmässig ränta som speglar pensionsförpliktelsernas återstående löptid samt övriga egenskaper. Koncernen baserar sitt räntebaserade på realränteobligation 3104, där diskonteringsräntan interpolerats för att överensstämma med skuldens duration.

De riskfaktorer som kan komma att påverka pensionskuldens storlek avser förändringar i antagandena i tabellen ovan. En sänkning av diskonteringsräntan med 0,5 procentenheter skulle medföra en ökad pensionskuld och kostnad med 88 miljoner kronor (70). Eftersom förändringar i pensionskuld inte har någon väsentlig påverkan på koncernens finansiella ställning lämnas ingen ytterligare känslighetsanalys.

NOTUPPLYSNINGAR

Moderföretaget

Årets pensionskostnad	2015	2014
Kostnad exklusive räntekostnad (+)	43	70
Räntekostnad (+)	13	14
Avkastning på särskilt avskiljda tillgångar (+/-)	-3	-6
Resultateffekt av inlösen av förpliktelser (+/-)	-3	-3
Avgångspensioner enligt kollektivavtal (+)	-1	6
Kostnader som täcks av överskott i särskilt avskiljda tillgångar/ ökning av överskott i särskilt avskiljda tillgångar (-/+)	1	4
Kostnad för pensionering i egen regi	50	85
Försäkringspremier (+)	32	33
Särskild löneskatt på pensionskostnader (+)	18	24
Årets pensionskostnad	100	142

Årets pensionskostnad avser kostnader för samtliga anställda i AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring. AFA Sjukförsäkrings andel av årets pensionskostnad uppgår till 52,1 miljoner kronor (63,6).

Pensionsförpliktelse för vilka det inte finns avskiljda tillgångar

	2015	2014
Kapitalvärdet av pensionsförpliktelser som avser pensionering i företagets egen regi vid ingången av perioden	674	610
Kostnad exklusive räntekostnad (+)	38	65
Räntekostnad (+)	13	13
Utbetalning av pensioner (-)	-20	-14
Kapitalvärdet av pensionsförpliktelser som avser pensionering i företagets egen regi vid utgången av perioden	706	674
Värdesäkring pensionsförpliktelse	-0,4%	0,8%
Ränta pensionsförpliktelse	1,9%	1,9%

Posten redovisas i AFA Sjukförsäkrings balansräkning under rubriken Avsättning för pensioner. I AFA Sjukförsäkrings balansräkning under rubriken Övriga fordringar redovisas 6,1 miljoner kronor (5,0) relaterat till kapitalvärdet av pensionsförpliktelser.

Pensionsförpliktelser vilka täcks av avskiljda tillgångar	2015	2014
Kapitalvärdet av pensionsförpliktelser som avser pensionering i företagets egen regi vid ingången av perioden	44	45
Kostnad exklusive räntekostnad (+)	1	-
Räntekostnad (+)	1	2
Utbetalning av pensioner (-)	-3	-3
Kapitalvärdet av pensionsförpliktelser som avser pensionering i företagets egen regi vid utgången av perioden	43	44
Värdesäkring pensionsförpliktelse	-0,4%	0,5%
Ränta pensionsförpliktelse	2,3%	2,8%

Pensionsfond	2015	2014
Verkligt värde vid ingången av perioden avseende särskilt avskiljda tillgångar i pensionsstiftelse	58	55
Avkastning på särskilt avskiljda tillgångar (+)	3	6
Betalning till och från pensionsstiftelse (-/+)	-3	-3
Verkligt värde vid utgången av perioden avseende särskilt avskiljda tillgångar i pensionsstiftelse	58	58
Ränta pensionsfonden	4,6%	11,4%
Kapitalvärdet av pensionsförpliktelse	2015	2014
Kapitalvärdet av pensionsförpliktelser som avser pensionering i företagets regi vid utgången av perioden	746	716
Verkligt värde vid utgången av perioden avseende särskilt avskiljda tillgångar i pensionsstiftelse (-)	-56	-58
Överskott i särskilt avskiljda tillgångar inkl. garantibuffert (+)	15	16
Netto redovisat avseende pensionsförpliktelser	706	674

Not 26. Upplysningar om revisionsarvoden

Arvode och kostnadsersättning	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Deloitte AB				
Revisionsuppdrag	2,7	2,7	1,8	1,8
Övriga tjänster	0,5	0,5	0,4	0,3
Förtroendevalda revisorer				
Revisionsuppdrag	0,2	0,2	0,1	0,1
Summa	3,4	3,4	2,3	2,2

Koncernen äger huvudsakligen inte rätt till avdrag för ingående mervärdesskatt, vilket medför att ovanstående kostnader redovisas inklusive mervärdesskatt.

Not 27. Upplysning om hyres- och leasingavtal

Koncernen och moderföretaget

	2015	2016	2017-2020	2021-
Hyresavtal	25	25	68	-
Övriga leasingavtal (minimileaseavgifter)	3	2	4	-
Summa	28	27	72	-

AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring bedrivs i en gemensam organisation. Samtliga hyres- och leasingavtal träffas av AFA Sjukförsäkring, men nyttjas av alla tre företagen.

Koncernen äger huvudsakligen inte rätt till avdrag för ingående mervärdesskatt, vilket medför att ovanstående kostnader redovisas inklusive mervärdesskatt.

Not 28. Uppllysningar om väsentliga relationer med närstående

AFA Sjukförsäkring ägs gemensamt av Svenskt Näringsliv och LO. Företaget äger 90,9 procent av aktierna i AFA Trygghetsförsäkring, samt aktier i bolag vars rörelse begränsas till att äga AFA Försäkrings fastighetsinvesteringar. Resterande 9,1 procent av aktierna i AFA Trygghetsförsäkring ägs av Förhandlings- och samverkansrådet PTK. AFA Livförsäkringsaktiebolag ägs i sin helhet av Svenskt Näringsliv och LO.

Utöver ovanstående organisationer ingår även styrelseledamöter och andra ledande befattningshavare i AFA Försäkring i närståendekretsen. Ersättningar till styrelse och ledande befattningshavare i AFA Sjukförsäkring framgår av not 25.

LO och Svenskt Näringsliv äger gemensamt även AMF Pension och Fora. AFA Försäkring och AMF Pension äger gemensamt fastigheten Svalan 9 och bedriver gemensamt ett begränsat antal administrativa tjänster relaterade till kontorsfastigheten. Fora hanterar alla tjänster relaterade till tecknande av försäkringsavtal samt fakturering och inkasso av kund. Under 2014 och 2015 har Fora även administrerat den retroaktiva återbetalningen av sjukförsäkringspremier avseende tidigare år.

AFA Sjukförsäkring finansierar Svenskt Näringsliv och LO, som utför informations- och utbildningstjänster avseende företagens försäkringar.

AFA Försäkring bedriver kapitalförvaltningstjänster åt TRR Trygghetsrådet och Trygghetsfonden TSL, samt administrativa tjänster åt Trygghetsfonden TSL.

AFA Sjukförsäkrings fastighetsbolag redovisas i tabellen som dotterföretag. Övriga bolag med nära anknytning till AFA Sjukförsäkring redovisas som övriga närstående.

Styrelsen har fastställt att en tydlig dokumentation ska ske av överenskommelse och värdering av transaktioner med närstående, där det ska framgå vem som är ansvarig för transaktionen. Samtliga överenskommelser ska förtecknas och redovisas årligen för styrelsen. Vid försäljning av tillgångar ska värdering, då marknadsnotering saknas, ske av utomstående värderare.

Transaktioner av engångskaraktär till betydande värden ska beslutas av styrelsen och transaktioner av engångskaraktär till mindre värden ska beslutas av verkställande direktören. När det gäller transaktioner av löpande karaktär finns en etablerad process som innebär att koncernen har utsett en ansvarig för respektive uppdrag som ansvarar för styrning och uppföljning. Uppdragsavtal och specifikation ska tas fram för respektive uppdrag som specificerar uppdraget och dess närmare utförande, styrning och planering. Den prissättningsmetod som tillämpas är självkostnadspris.

Dotterföretag

Under året har AFA Sjukförsäkring erhållit 478 miljoner kronor (527) avseende driftkostnadsersättning från AFA Trygghetsförsäkring.

AFA Sjukförsäkring har erhållit koncernbidrag från dotterfastighetsbolagen med 220 miljoner kronor.

Andra närstående

Moderföretagets intäkter består till största del av driftkostnadsersättning från AFA Livförsäkring om 101 miljoner kronor (132), samt erhållen kapitalavkastning avseende byggnader och mark från AMF Pensionsförsäkring AB om 46 miljoner kronor (46). Koncernens erhållna kapitalavkastning från AMF Pensionsförsäkring AB uppgår till samma belopp som för moderföretaget.

Kostnaden avseende avtalstecknings-, fakturerings- och inkassotjänster erlagd till Fora har i koncernen uppgått till totalt 196 miljoner kronor (130) och i moderföretaget till 160 miljoner kronor (55). Kostnaden för premieåterbetalningen för Fora har i koncernen och moderföretaget uppgått till 10 miljoner kronor (26).

Närstående	Transaktion	Koncernen		Moderföretaget	
		2015	2014	2015	2014
Dotterföretag					
	Intäkter	-	-	834	917
	Kostnader	-	-	1	5
	Fordringar	-	-	6 473	4 865
	Skulder	-	-	775	3 695
Andra närstående					
	Intäkter	162	208	156	204
	Kostnader	374	323	235	152
	Fordringar	6	28	4	27
	Skulder	42	23	40	20

Not 29. Överförda finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Utlånade värdepapper				
Bokfört värde på överförda tillgångar	2 129	1 073	1 615	882
Bokfört värde på relaterade skulder ¹⁾	-	-	-	-
Marknadsvärde på överförda tillgångar	2 129	1 073	1 615	882
Marknadsvärde på relaterade skulder ¹⁾	-	-	-	-
Marknadsvärde nettoposition	2 129	1 073	1 615	882

¹⁾ För värdepapperslån har motparten ställt säkerheter till tredje part. Säkerheterna uppgick för koncernen till 2 231 miljoner kronor (1 120) och för moderföretaget till 1 696 miljoner kronor (921). Se vidare avsnittet Kreditrisker i not 2.

Not 30. Finansiella instrument som kvittas i balansräkningen eller omfattas av nettningsavtal

Koncernen	Belopp som inte kvittas men som omfattas av ramavtal för nettningsavtal eller liknande avtal				
	Belopp redovisade i balansräkningen	Finansiella instrument, nettningsavtal	Mottagna finansiella säkerheter	Mottagna kontanta säkerheter	Nettobelopp ¹⁾
31 december 2015					
Tillgångar					
Derivat	468 ²⁾	-91	-	-61	316
Utlåning till kreditinstitut	2 124	-	-2 148	-	0
Utlånade värdepapper	2 129	-	-1 767	-464	0
31 december 2015					
Skulder					
Derivat	230 ²⁾	-91	-82	-	57
Moderföretaget					
31 december 2015					
Tillgångar					
Derivat	368 ²⁾	-54	-	-61	253
Utlåning till kreditinstitut	1 627	-	-1 646	-	0
Utlånade värdepapper	1 615	-	-1 316	-380	0
31 december 2015					
Skulder					
Derivat	184 ²⁾	-54	-63	-	67

¹⁾ I enlighet med IFRS 7 kan nettobeloppet aldrig bli lägre än noll.

²⁾ Upplupna ränteintäkter på 2 miljoner kronor i koncernen och 2 miljoner kronor i moderföretaget ingår i beloppet. Upplupna räntekostnader i koncernen uppgår till 70 miljoner kronor och i moderföretaget till 55 miljoner kronor.

Koncernen	Belopp som inte kvittas men som omfattas av ramavtal för nettning eller liknande avtal				
	Belopp redovisade i balansräkningen	Finansiella instrument, nettningsavtal	Mottagna finansiella säkerheter	Mottagna kontanta säkerheter	Nettobelopp ¹⁾
31 december 2014					
Tillgångar					
Derivat	84	-53	-	-	31
Utlåning till kreditinstitut	2 630	-	-2 642	-	0
Utlånade värdepapper	1 073	-	-248	-872	0
31 december 2014					
Ställda finansiella säkerheter					
Derivat	2 065	-53	-	-1 358	654
Moderföretaget					
31 december 2014					
Tillgångar					
Derivat	66	-40	-	-	26
Utlåning till kreditinstitut	2 137	-	-2 147	-	0
Utlånade värdepapper	882	-	-205	-716	0
31 december 2014					
Ställda finansiella säkerheter					
Derivat	1 679	-40	-	-1 190	449

¹⁾ I enlighet med IFRS 7 kan nettobeloppet aldrig bli lägre än noll.

Not 31. Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelse

Registerförda placeringstillgångar	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Byggnader och mark	8 310	7 820	6 283	6 091
Aktier och andelar	38 207	37 198	32 367	31 356
Obligationer och andra räntebärande värdepapper inklusive upplupen ränta	84 500	92 421	66 541	75 156
Summa	131 017	137 439	105 191	112 603

Tillgångar enligt ovan är värderade till verkligt värde, intagna i skuldtäckningsregistret som upprättas i enlighet med Finansinspektionens föreskrift FFFS 2011:20. Samtliga skuldtäckningssgilla tillgångar ingår i skuldtäckningsregistret.

Skuldtäckningsmarginalen (tillgångar för skuldtäckning dividerat med försäkringstekniska avsättningar) uppgick för koncernen till 135 procent (136) och för moderföretaget till 136 procent (138).

NOTUPPLYSNINGAR

32. Övriga ansvarsförbindelser

	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Borgensåtaganden Grön Bostad	1 269	858	1 269	858
Summa	1 269	858	1 269	858

AFA Försäkring ansvarar solidariskt, tillsammans med ByggVesta AB, för borgensåtaganden mot Grön Bostad. Redovisat belopp avser AFA Sjukförsäkringsaktiebolags femtioprocentiga andel.

Not 33. Åtaganden

	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Åtaganden avseende kapitaltillskott till Grön Bostad 2 AB	-	-	-	82
Åtaganden avseende kapitaltillskott till innehav i alternativa investeringar	9 748	10 554	8 297	9 107
Kvarstående åtaganden avseende beslutad premiesänkning år 2004	400	0	400	0
Summa	10 148	10 554	8 697	9 189

Not 34. Händelser efter balansdagen

För information avseende händelser efter balansdagen hänvisas till förvaltningsberättelsen.

Stockholm den 17 mars 2016

Anitra Steen
STYRELSENS ORDFÖRANDE

Thomas Abrahamsson

Kjell Ahlberg

Ingvar Backle

Hans Gidhagen

Eva Guovelin

Torbjörn Johansson

Carola Lemne

Ulrik Wehtje

Anders Moberg
VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Vår revisionsberättelse har lämnats den 18 mars 2016

Jan Palmqvist
AUKTORISERAD REVISOR

Henrik Nilsson
AUKTORISERAD REVISOR

REVISIONSBERÄTTELSE

Till bolagsstämman i
AFA Sjukförsäkringsaktiebolag
Org nr 502033-0642

Rapport om årsredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för AFA Sjukförsäkringsaktiebolag för räkenskapsåret 2015-01-01–2015-12-31

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2015 och dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för AFA Sjukförsäkringsaktiebolag för räkenskapsåret 2015-01-01–2015-12-31.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen och försäkringsrörelselagen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen och försäkringsrörelselagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat

sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning för försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 18 mars 2016

Jan Palmqvist
AUKTORISERAD REVISOR

Henrik Nilsson
AUKTORISERAD REVISOR

GRANSKNINGSRAPPORT

Till bolagsstämman i
AFA Sjukförsäkringsaktiebolag
Org nr 502033-0642

Vi har i egenskap av lekmannarevisorer granskat verksamheten i AFA Sjukförsäkringsaktiebolag för år 2015.

Granskningen har utförts i enlighet med försäkringsrörelselagen och god sed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört granskningen för att i rimlig grad försäkra oss om att bolagets

verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Vår granskning har inte föranlett några anmärkningar.

Stockholm den 18 mars 2016

Gösta Jedberger
LEKMANNAREVISOR

Ulf Andersson
LEKMANNAREVISOR

INNEHÅLL

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	97
VINSTDISPOSITION	103
RESULTATRÄKNING	105
BALANSRÄKNING	106
KASSAFLÖDESANALYS	108
FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL	109
FEMÅRSÖVERSIKT	110
NOTUPPLYSNINGAR	111
UNDERSKRIFTER	139
REVISIONSBERÄTTELSE	140
GRANSKNINGSRAPPORT	141

Styrelsen och verkställande direktören för AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag, organisationsnummer 516401-8615 (AFA Trygghetsförsäkring) avger härmed årsredovisning för räkenskapsåret 1 januari till 31 december 2015.

ORGANISATION

Företagets uppdrag är att åt arbetsmarknadens parter förvalta försäkringsöverenskommelser avseende arbetsskador. AFA Trygghetsförsäkring hanterar trygghetsförsäkringar vid arbetsskada (TFA och TFA-KL) samt den förlängda livräntan.

Verksamheten bedrivs i lokaler i centrala Stockholm, där företaget har sitt säte. Adress till företagets huvudkontor är AFA Trygghetsförsäkring, 106 27 Stockholm.

Vinstutdelning till moderföretaget får endast ske med samtliga aktieägares samtycke.

ÄGARSTRUKTUR

AFA Trygghetsförsäkring ägs till 90,9 procent av AFA Sjukförsäkringsaktiebolag, organisationsnummer 502033-0642 (AFA Sjukförsäkring) som har sitt säte i Stockholm och till 9,1 procent av Förhandlings- och samverkansrådet PTK, organisationsnummer 802005-6019, som har sitt säte i Stockholm.

AFA Sjukförsäkring upprättar koncernredovisning i vilken AFA Trygghetsförsäkring ingår.

AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkringsaktiebolag, organisationsnummer 502000-9659 (AFA Livförsäkring), är tre försäkringsföretag som har gemensam ledning. Med försäkringsgrupp i denna årsredovisning menas AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring samt AFA Livförsäkring.

FINANSIERING AV FÖRSÄKRINGARNA

Kapitalavkastningen är en viktig del av finansieringen av försäkringarna och bidrar över tid högst väsentligt till att hålla försäkringspremierna på en låg nivå. Under de senaste tio åren har 83 procent av företagets finansiering genererats via kapitalavkastning medan premieintäkterna stått för 17 procent av finansieringen. Detta förhållande betyder att branschförekommande nyckeltal baserade på premieintäkter inte är relevanta vid bedömningen av företagets ekonomiska ställning.

VERKSAMHET

Antalet arbetsgivare som tecknat trygghetsförsäkring vid arbetsskada ökade marginellt under året. Vid årets utgång uppgick antalet tecknade avtal till 218 500 (217 900).

Försäkringarna TFA och TFA-KL omfattar cirka 4,2 miljoner anställda på den svenska arbetsmarknaden och cirka 0,2 miljoner egenföretagare.

Skadeutveckling

Antalet nyanmälda skador i trygghetsförsäkringen uppgick under år 2015 till cirka 79 600, en ökning med cirka 3 000 jämfört med året innan.

Förebyggande arbete inom arbetslivet

Arbetsmarknadens parter har valt att lägga ett antal kollektivavtalade riskförsäkringar inom AFA Trygghetsförsäkring. Förutom att administrera dessa försäkringar arbetar företaget aktivt med insatser som syftar till att minska och förebygga arbetsskador och sjukfrånvaro i samhället. Genom att bidra till att göra arbetsplatser så säkra och trygga som möjligt med målet att ingen ska behöva skadas eller bli sjuk av sitt arbete kan arbetsskador och ohälsa minska långsiktigt, och därmed också kostnaderna för försäkringarna. På detta sätt är det förebyggande arbetet ett tydligt mervärde i de kollektivavtalade försäkringarna.

Företaget arbetar förebyggande på både kort och lång sikt. Vi tillhandahåller systemlösningar som stöder företag och organisationer i deras systematiska arbetsmiljöarbete. Vi bidrar också till forskning och utveckling inom arbetsmiljö och hälsoområdet, både genom direkta anslag till projekt och program och genom vår unika skadedatabas. Med fakta om 13 miljoner försäkringsärenden sedan 1970-talet utgör skadedatabasen en solid grund för forskning och informationsinsatser. Dessutom arbetar vi aktivt med att sprida kunskap och resultat av vår förebyggande verksamhet.

AFA Trygghetsförsäkring har kostnadsfört 104,6 miljoner kronor (63,7) för forskning och utveckling. Totalt har 24 nya FoU-projekt beviljats (24). Till det nya FoU-programmet Kronisk Smärta beviljades 17,6 miljoner kronor fördelat inom de 13 beviljade projekten. Ett nytt FoU-program inom Hållbart Arbetsliv utlystes under året.

Finansiell utveckling

2015 blev ett år fyllt av motstridiga ekonomiska signaler och med fortsatt stor osäkerhet om hur den framtida globala konjunkturen kommer att utvecklas. Världsmarknaden för olja, industrimetaller och livsmedel vände nedåt under andra halvåret 2014 och priserna fortsatte falla under hela 2015. Detta kom att påverka råvaruexporterande länder negativt, samtidigt som de flesta större ekonomier gynnades med ökad konsumtion och sjunkande arbetslöshet som följd.

Internationella valutafonden, IMF, sänkte under året sin prognos för global tillväxt år 2015 från 3,5 procent till 3,1 procent. För Sveriges del ökade BNP under tredje kvartalet med 3,9 procent jämfört med samma kvartal året innan. I många utvecklade länder stod priserna i stort sett stilla; den svenska inflationen uppmättes till blygsamma 0,1 procent för helåret.

Den globala aktiemarknaden utvecklades relativt starkt under årets första fyra månader, men under våren och försommaren började marknaden påverkas av oron för ett eventuellt grekiskt EU-utträde. Under sommaren nåddes dock en överenskommelse om ytterligare ett grekiskt stödpaket, vilket ledde till en kortvarig stabilisering av marknaden. Mot slutet av sommaren genomförde Kina en devalvering av sin valuta, något som väckte frågor om tillståndet i den kinesiska ekonomin. Vid sitt septembermöte avstod sedan den amerikanska centralbanken från att höja sin styrränta, detta med hänvisning till bland annat osäkerhet om den globala ekonomiska utvecklingen. Sammantaget ledde detta till att hösten blev en stökig period med stora svängningar på världens aktiemarknader.

I december höjde dock slutligen USA:s centralbank styrräntan till 0,50 procent, efter att under sju års tid låtit den ligga stilla på 0,25 procent. Den europeiska centralbanken behöll under hela 2015 sin styrränta på 0,05 procent, men gjorde ändå penningpolitiken ännu mer expansiv genom att påbörja stödköp av obligationer. Trots farhågor om hushållens höga skuldsättning valde den svenska riksbanken att under året både sänka styrräntan från 0,00 procent till -0,35 procent och inleda stödköp av svenska statsobligationer.

Kapitalmarknadernas utveckling under 2015 kan sammanfattas i följande: Räntan på 10-åriga svenska statsobligationer nådde som lägst 0,4 procent, men slutade

året på 1,0 procent, vilket var samma nivå som vid årets början. Den svenska aktiemarknaden steg med tio procent medan världsindex steg med två procent i lokala valutor (sex procent mätt i svenska kronor). Alternativa investeringar i form av onoterade värdepapper utvecklades mycket starkt, inte minst på grund av ett ökat antal börsintroduktioner. Även den svenska fastighetsmarknaden kunde uppvisa en positiv värdeutveckling, främst på grund av ytterligare sänkta direktavkastningskrav till följd av de fortsatt låga räntorna. Den svenska kronan försvagades under året med sju procent gentemot dollarn, men förstärktes med fyra procent gentemot euron.

AFA Trygghetsförsäkring har, med hänsyn tagen till företagets mycket goda konsolidering, en relativt försiktig finansiell strategi som uttrycks i dess normalportfölj. Vid utgången av året hade företaget en betydande finansiell styrka med en fonderingskvot på 180 procent (182).

Risker

Försäkringsrisken i AFA Trygghetsförsäkring har ökat under 2015 till följd av ett inflöde av omprövningar vad avser ersättningar för inkomstförluster. Framtida omfattning av detta inflöde är osäker, vilket ökar risken. AFA Trygghetsförsäkrings strategiska finansiella risktagande ökade något under året till en följd av en marginellt ökad andel alternativa investeringar och en motsvarande minskad andel nominellt räntebärande obligationer. I not 2 beskrivs företagets risker och riskhantering.

Pågående förändringar i solvens- och redovisningsregelverken

Ett försäkringsföretags solvens är en garanti för att det alltid ska kunna lämna ersättning till försäkringstagarna. Inom EU pågår en omfattande översyn av solvensreglerna och solvenstillsynen beträffande liv- och skadeförsäkringsföretag. Målet är ett nytt system, benämnt Solvens II, som innebär en harmoniserad, övergripande och riskrelaterad solvensordning som främjar konkurrensen inom EU och samtidigt stödjer en effektiv kapitalplanering och företagens egen riskhantering. Härigenom ska skyddet av de försäkrades intressen stärkas.

Det så kallade Solvens II-direktivet uppdaterar solvensbestämmelserna för försäkringsföretag och sammanför samtidigt flera direktiv om försäkringsverksamhet i ett

enda direktiv. Regelverket träder i kraft den 1 januari 2016. Europeiska kommissionen har beslutat om en förordning med solvensregler som är direkt tillämpliga för medlemsstaterna. Kommissionen och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (EIOPA) har beslutat om bindande tekniska standarder och tillämpningsråd. I Sverige kommer direktivet att genomföras genom ändringar i försäkringsrörelselagen.

EIOPA har beslutat om riktlinjer för förtida tillämpning av centrala delar av Solvens II-regelverket – företagsstyrning, egen risk- och solvensbedömning (ORSA), interna modeller och rapportering – från och med den 1 januari 2014. Finansinspektionen har valt att i nära kontakt med försäkringsföretagen följa genomförandet av riktlinjerna.

Även på redovisningsområdet sker en utveckling av gällande regelverk. Utvecklingen av den internationella redovisningsstandarden IFRS 4 avseende redovisning av försäkringskontrakt har pågått under flera år under ledning av International Accounting Standards Board (IASB). Fas II av standarden syftar till att formulera principer för enhetlig värdering av försäkringskontrakt mellan de europeiska medlemsstaterna, något som idag saknas. Som ett led i detta arbete presenterade IASB i juni 2013 ett utkast på förslag till ny standard (ett så kallat exposure draft) för redovisning av försäkringskontrakt. Förslaget innehåller ett flertal nyheter, och företag och organisationer i försäkringsbranschen har fått lämna kommentarer på innehållet. Det finns idag ingen fastslagen tidpunkt då IFRS 4 Fas II ska träda i kraft. Ett möjligt ikraftträdande är 2020.

Övergången till det nya solvensregelverket har inneburit ett omfattande anpassningsarbete för AFA Trygghetsförsäkring och har varit ett högt prioriterat område under året. Betydelsefulla leveranser har varit framtagandet av en Solvens II-anpassad styrningsmodell för risker, genomförandet av framåtblickande bedömningar av egna risker (FLAOR, så kallad förberedande ORSA), kartläggning av nya krav för tillsynsrapportering och publik rapportering, framtagande av rapporteringslösning för interimis- och Solvens II-rapportering samt utbildning av styrelseledamöter.

Verksamhetsutveckling

Digitalisering av AFA Försäkrings verksamhet

Under 2015 har arbetet fortsatt med att förverkliga målen i AFA Försäkrings kanalstrategi som togs fram 2013 och

som uppdaterats under året. Kanalstrategin siktar mot att mer effektivt utnyttja de kommunikationskanaler som används i ärendeprocessen, både internt inom AFA Försäkring och i kontakten med våra intressenter.

Målet med kanalstrategin är en utökad digitaliserad och automatiserad hantering, med en enklare och smidigare hantering för våra kunder, kortare ledtider, minskade hanteringskostnader och lägre miljöpåverkan som följd. En automatiserad hantering erbjuder bättre förutsättningar för effektiva samarbeten med externa parter och säkerställer en tillförlitlig process. Detta gör det också enklare för oss att arbeta för att alla som är berättigade till ersättning också får det.

Fokus under 2015 har legat på att se över hur olika moment i ärendeprocessen där vi kommunicerar med kunden ska kunna digitaliseras och/eller automatiseras. Som ett resultat av detta arbete kan den försäkrade idag välja att ta emot information i ärenden som rör sjukskrivning, arbetsskada och föräldrapenningtillägg från AFA Försäkring digitalt istället för i brevlådan, och aviseringar vid utbetalningar och andra händelser går nu att få per e-post eller sms.

Under år 2016 kommer fokus fortsatt att ligga på arbetet med att digitalisera ärendeprocessen, med implementering av nya lösningar för digital komplettering och kommunikation med de försäkrade.

AFA Trygghetsförsäkrings IA-system

En viktig del i AFA Trygghetsförsäkrings förebyggande arbete är IA-systemen (Informationssystem Arbetsskada), webbaserade informationssystem där företagen själva rapporterar in olycksfall och tillbud. Det unika med IA-systemen är att den faktiska informationen om händelser, utredningar och åtgärder delas inom branschen. På detta sätt kan företag i riskutsatta branscher lära av varandra och förebygga olyckor på den egna arbetsplatsen. Användare av IA-systemen inom samma bransch har kommit överens om att inte konkurrera sinsemellan i arbetsmiljö utan hjälpa åt i arbetet med att minska den totala risken, och därmed antalet arbetsolyckor, i branschen.

Antalet branscher som använder IA-systemen ökar kontinuerligt. Under 2015 använde 600 arbetsgivare IA-systemen inom såväl privat som offentlig verksamhet. Vid slutet av 2015 omfattades totalt cirka 425 000 anställda av IA-systemen.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Personal

Medelantalet anställda under år 2015 uppgick till 282 (293) varav 67 procent (70) var kvinnor. Se vidare not 23.

För redogörelse angående principer och processer för ersättningar och förmåner till ledningen, se not 23.

VERKSAMHETENS RESULTAT

Premieintäkter

Premieintäkterna uppgick till 178 miljoner kronor (170). Premienivån för TFA och TFA-KL uppgick till 0,01 procent, vilket var samma premienivå som året innan. Underlagen är de preliminära lönesummorna hos de anslutna företagen.

Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningarna uppgick till 1 740 miljoner kronor (2 622). Årets skadeutbetalningar, inklusive driftkostnader för skadereglering, uppgick till 2 051 miljoner kronor (1 940) och förändring i avsättningar för oreglerade skador minskade med 311 miljoner kronor (ökade med 682).

Den underliggande skadekostnaden för år 2015 är oförändrad jämfört med 2014. Se vidare not 4.

Förändringen i avsättning för oreglerade skador förklaras främst av högre diskonteringsräntor.

Driftkostnader

Företagets totala driftkostnader uppgick till 544 miljoner kronor (635). Se vidare not 5.

Kapitalavkastning

Företagets totala kapitalavkastning uppgick till 1 482 miljoner kronor (3 916). Totalavkastningen för företagets placeringstillgångar uppgick under år 2015 till 5,1 procent (13,4).

Den aktiva avkastningen för noterade tillgångar samt fastigheter uppgick till -0,5 procentenheter (0,1). Förändringen i aktiv avkastning beror främst på ett sämre utfall i tillgångsslaget aktier jämfört med 2014 som delvis motverkats av ett bättre utfall i tillgångsslaget fastigheter.

Under tioårsperioden 2006–2015 har företagets avkastning understigit normalportföljsavkastningen med sammantaget 0,4 procentenheter.

I not 7 specificeras och utvärderas årets avkastning fördelad på olika tillgångsslag i en totalavkastningstabell och en bidragsanalys.

Säkerhetsreserv

Årets avsättning till säkerhetsreserven uppgick till 142 miljoner kronor (2 090). Se vidare not 8.

Rörelseresultat

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till -411 miljoner kronor (1 087). Resultatförändringen beror på en lägre kapitalavkastning som delvis motverkats av lägre kostnader för försäkringsersättningar.

RESULTATÖVERSIKT

mnkr	2006–2015	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
INTÄKTER											
Premieintäkter	3 618	178	170	165	165	163	165	550	649	650	763
Kapitalavkastning	17 212	1 482	3 916	2 118	2 381	752	2 628	4 181	-3 649	890	2 513
Summa intäkter	20 830	1 660	4 086	2 283	2 546	915	2 793	4 731	-3 000	1 540	3 276
KOSTNADER											
Försäkringsersättningar	-15 909	-1 740	-2 622	-716	-2 208	-3 374	-2 915	230	-23	-867	-1 674
Administrativa driftkostnader	-2 012	-226	-313	-240	-283	-231	-222	-171	-157	-89	-80
Kostnader för forskning	-777	-105	-64	-93	-73	-58	-86	-73	-43	-79	-103
Summa kostnader	-18 698	-2 071	-2 999	-1 049	-2 564	-3 663	-3 223	-14	-223	-1 035	-1 857
RÖRELSERESULTAT	2 132	-411	1 087	1 234	-18	-2 748	-430	4 717	-3 223	505	1 419
PREMIENIVÅER, %											
<i>Svenskt Näringsliv/LO-området</i>		0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,15	0,15	0,20	0,26
<i>Svenskt Näringsliv/PTK-området</i>		0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
<i>Kooperativa området</i>		0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,15	0,14	0,19	0,25
<i>Kommunala området</i>		0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
NYCKELTAL											
Totalavkastningsprocent		5,1	13,4	7,7	9,0	3,2	9,3	15,1	-11,1	2,7	8,0
Driftkostnader för skadereglering i procent av utbetalda försäkringsersättningar		16,3	17,4	17,1	18,1	14,9	15,2	15,4	18,8	30,8	18,8
Driftkostnader för kapitalförvaltning i procent av förvaltad kapital		0,07	0,07	0,08	0,09	0,08	0,08	0,06	0,08	0,06	0,06

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

VERKSAMHETENS STÄLLNING

Balansräkning

Balansomslutningen minskade till 34 929 miljoner kronor (35 987).

Placeringsstillgångar

Placeringsstillgångarna i företaget uppgick till 33 319 miljoner kronor (31 450). Se vidare not 10–13 och 26–27.

Exponeringsmässigt bestod portföljen vid utgången av år 2015 till 53 procent (54) av räntebärande värdepapper, till 29 procent (28) av noterade aktier, till 11 procent (10) av fastigheter samt till 7 procent (8) av alternativa investeringar.

Försäkringstekniska avsättningar

I AFA Trygghetsförsäkring består de försäkringstekniska

avsättningarna av avsättning för oreglerade skador. Denna uppgick till 19 419 miljoner kronor (19 730).

Avsättning för oreglerade skador delas upp i avsättning för inträffade och rapporterade skador, inträffade men ej rapporterade skador samt skaderegleringskostnader.

Avsättningen för inträffade men ej rapporterade skador och skaderegleringskostnader utgör cirka 55 procent av den totala avsättningen. Se vidare not 16.

Eget kapital och konsolideringskapital

Eget kapital minskade till 1 828 miljoner kronor (2 265).

Konsolideringskapitalet minskade under året till 15 168 miljoner kronor (15 580) vilket motsvarar 78 procent (79) av de försäkringstekniska avsättningarna.

EKONOMISK STÄLLNING PER DEN 31 DECEMBER

mnkr	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Balansomslutning	34 929	35 987	30 792	32 446	28 341	29 310	31 998	30 320	34 055	35 172
Placeringsstillgångar	33 319	31 450	29 586	29 045	27 298	28 288	30 282	27 395	32 039	33 831
Försäkringstekniska avsättningar (FTA)	19 419	19 730	19 048	20 136	19 667	17 979	16 665	18 449	20 100	20 391
Eget kapital	1 828	2 265	706	585	313	1 920	947	12	1 493	3 179
NYCKELTAL										
Konsolideringskapital	15 168	15 580	11 491	10 257	8 275	11 024	11 454	10 249	13 411	12 906
Konsolideringskapital i % av FTA	78	79	60	51	42	61	69	56	67	63

Femårsöversikt lämnas efter tabell över förändring i eget kapital.

Kassaflöde

Kassaflödet från försäkringsverksamheten var positivt under året. Kassa och bank ökade totalt med 236 miljoner kronor (minskade med 114).

HÄNDELSE EFTER BALANSDAGEN

Inga väsentliga händelser efter balansdagen har inträffat.

FRAMTIDSUTSIKTER

Vid förväntad utveckling av premieintäkter, försäkringsersättningar och driftkostnader krävs en totalavkastning på cirka 6,2 procent (7,3) på företagets placeringsstillgångar för att uppnå nollresultat år 2016.

Varje procentenhets avkastning innebär cirka 350 miljoner kronor (300) i resultat för AFA Trygghetsförsäkring. Detta motsvarar i sin tur cirka 0,03 procentenheter (0,02) i premienivå för företagets försäkringar.

Styrelsen föreslår att till bolagsstämmans förfogande stående överskott i kronor enligt nedan balanseras i ny räkning.

Ingående fritt eget kapital	2 260 619 694
Årets resultat	-437 150 840
Summa	1 823 468 854

TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE	NOT	2015	2014
Premieintäkter		178	170
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	3	-58	81
Försäkringsersättningar	4		
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>		-2051	-1940
<i>Förändring i avsättning för oreglerade skador</i>		311	-682
Summa försäkringsersättningar		-1740	-2622
Driftkostnader	5	-226	-313
Övriga tekniska kostnader	6	-105	-63
SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		-1951	-2748
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-1951	-2748
Kapitalavkastning	7		
<i>Kapitalavkastning, intäkter</i>		2480	3914
<i>Orealiserade vinster på placeringstillgångar</i>		852	849
<i>Kapitalavkastning, kostnader</i>		-219	-118
<i>Orealiserade förluster på placeringstillgångar</i>		-1631	-729
<i>Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen</i>		58	-81
Summa kapitalavkastning		1540	3835
RESULTAT FÖRE BOKSLUTSDISPOSITIONER OCH SKATT		-411	1087
Förändring av säkerhetsreserv	8	-142	-2090
RESULTAT FÖRE SKATT		-553	1002
Skatt på årets resultat	9	116	220
ÅRETS RESULTAT		-437	-782
RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT		2015	2014
Årets resultat		-437	-782
Övrigt totalresultat för året		-	-
TOTALRESULTAT FÖR ÅRET		-437	-782

BALANSRÄKNING PER DEN 31 DECEMBER
mnkr

TILLGÅNGAR	NOT	2015	2014
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	10	2 896	2 470
Placeringar i koncernföretag			
<i>Aktier i koncernföretag</i>	11	81	81
Andra finansiella placeringstillgångar	12,13,26,27		
<i>Aktier och andelar</i>		12 417	11 881
<i>Obligationer och andra räntebärande värdepapper</i>		17 328	16 507
<i>Utlåning till kreditinstitut</i>		497	493
<i>Derivat</i>		100	18
Summa andra finansiella placeringstillgångar		30 342	28 899
Summa placeringstillgångar		33 319	31 450
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring		8	9
Övriga fordringar	14	569	3 745
Summa fordringar		577	3 754
Andra tillgångar			
Kassa och bank		811	575
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	15	222	208
SUMMA TILLGÅNGAR		34 929	35 987

BALANSRÄKNING PER DEN 31 DECEMBER
mnkr

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	NOT	2015	2014
Eget kapital	21		
Aktiekapital		4	4
Balanserat resultat		2 261	3 043
Årets resultat		-437	-782
Summa eget kapital		1 828	2 265
Obeskattade reserver			
Säkerhetsreserv	8	12 816	12 674
Försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för oreglerade skador	16	19 419	19 730
Andra avsättningar			
Avsättning för skatter	17	524	641
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	18	27	34
Derivat	27	32	386
Övriga skulder	20	232	227
Summa skulder		291	647
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	22	51	30
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		34 929	35 987

POSTER INOM LINJEN	NOT	2015	2014
Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelser	28	25 826	24 836
Övriga ställda panter och jämförliga säkerheter			
Andras panträtt i företagets obligationsinnehav		89	72
Utlånade värdepapper	26	514	191
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga
Åtaganden	29	1 418	1 447

KASSAFLÖDESANALYS
mnkr

	2015	2014
Kassaflöde från den löpande verksamheten		
Premiebetalningar	176	169
Skadeutbetalningar	-2 054	-1 927
Utbetalningar för driftkostnader	-70	-533
Utbetalningar från anslagsverksamhet m.m.	-81	-64
Inbetalningar fastighetsförvaltning	146	162
Utbetalningar fastighetsförvaltning	-35	-38
Investeringar/försäljningar i:		
Byggnader och mark	-36	96
Aktier och andelar	-991	547
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-1 013	341
Derivat	-622	-215
Utlåning till kreditinstitut	49	-280
Erhållna utdelningar	1 363	1 076
Erhållna räntor	480	536
Betalda räntor	-79	-35
Erhållna koncernbidrag	3 000	-
Betald inkomstskatt	-2	8
Summa kassaflöde från den löpande verksamheten	231	-157
ÅRETS KASSAFLÖDE	231	-157
Kassa och bank vid årets början	575	689
Valutakursdifferens i kassa och bank	5	43
KASSA OCH BANK VID ÅRETS SLUT	811	575

AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag har ej investerat i materiella eller immateriella anläggningstillgångar under 2015 och 2014 och redovisar därför inget kassaflöde från investeringsverksamheten.

FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL
mnkr

	Aktiekapital	Balanserat resultat	Totalresultat för perioden	Totalt eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2014	4	581	121	706
Föregående års vinstdisposition		121	-121	-
Erhållet koncernbidrag		3 000		3 000
Skatteeffekt av erhållet koncernbidrag		-660		-660
Totalresultat för perioden			-782	-782
Utgående balans per 31 december 2014	4	3 043	-782	2 265
Ingående balans per 1 januari 2015	4	3 043	-782	2 265
Föregående års vinstdisposition		-782	782	-
Totalresultat för perioden			-437	-437
Utgående balans per 31 december 2015	4	2 261	-437	1 828

Ägare och antal aktier:

AFA Sjukförsäkringsaktiebolag

400 (400) aktier à nom. 10 000 kronor

Förhandlings- och samverkansrådet PTK

40 (40) aktier à nom. 10 000 kronor

FEMÅRSÖVERSIKT

RESULTAT, mnkr	2015	2014	2013	2012	2011
Premieintäkter	178	170	165	165	163
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	-58	81	182	249	311
Försäkringsersättningar	-1 740	-2 622	-716	-2 208	-3 374
Driftkostnader	-226	-313	-240	-283	-231
Övriga tekniska kostnader	-105	-64	-93	-73	-58
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-1 951	-2 748	-702	-2 150	-3 189
Summa kapitalavkastning	1 540	3 835	1 936	2 132	441
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	-411	1 087	1 234	-18	-2 748
ÅRETS RESULTAT	-437	-782	121	-1 201	-1 607

EKONOMISK STÄLLNING, mnkr	2015-12-31	2014-12-31	2013-12-31	2012-12-31	2011-12-31
Placeringsstillgångar, verkligt värde	33 319	31 450	29 586	29 045	27 298
Försäkringstekniska avsättningar	19 419	19 730	19 048	20 136	19 667
Konsolideringskapital	15 168	15 580	11 492	10 257	8 278
<i>varav uppskjuten skatt</i>	524	641	201	156	93
Kapitalbas	15 168	15 580	11 491	10 257	8 278
Erforderlig solvensmarginal	916	934	934	988	708
Kapitalbas försäkringsgrupp	85 730	89 223	83 799	81 059	79 170
Erforderlig solvensmarginal försäkringsgrupp	3 695	3 784	3 766	4 023	4 199

NYCKELTAL, %	2015	2014	2013	2012	2011
Skadeprocent	977,5	1 542,4	433,9	1 338,2	2 069,9
Driftkostnadsprocent	127,5	184,1	145,5	171,5	141,7
Totalkostnadsprocent	1 105,1	1 726,5	579,4	1 509,7	2 211,7
Direktavkastningsprocent ¹⁾	5,3	5,1	4,7	4,7	4,8
Totalavkastningsprocent ²⁾	5,1	13,4	7,7	9,0	3,2
Konsolideringsgrad	8 521,3	9 164,7	6 964,8	6 216,4	5 078,5

¹⁾ Direktavkastning beräknas utifrån andelen direktavkastning i förhållande till totalavkastning enligt samma princip som i totalavkastningstabell.

²⁾ Totalavkastning redovisas enligt metod i totalavkastningstabell vilket också är det mått som används internt.

De finansiella rapporterna och noterna till de finansiella rapporterna presenteras i miljoner svenska kronor om inte annat anges. På grund av avrundning i noterna kan summeringar avvika från totalen.

Not 1. Redovisningsprinciper

Allmän information

Denna årsredovisning har upprättats och godkänts av styrelsen och verkställande direktören den 17 mars 2016 och kommer att föreläggas bolagsstämman 9 juni 2016 för fastställande. Företaget är ett svenskt försäkringsaktiebolag med säte i Stockholm och kontor i centrala Stockholm.

Uttalande om överensstämmelse med tillämpade regelverk

AFA Trygghetsförsäkring upprättar sina finansiella rapporter genom att tillämpa så kallad lagbegränsad IFRS, vilket innebär att internationella redovisningsstandarder tillämpas i den utsträckning svensk lagstiftning på redovisningsområdet tillåter detta.

Den finansiella rapporteringen följer lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag FFFS 2008:26 och dess ändringsföreskrifter. Vidare tillämpas Rådet för finansiell rapportering (RFR) rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer vid upprättandet av årsredovisningen.

Nya och ändrade standarder och tolkningar som gäller för räkenskapsåret 2015

De nya och ändrade IFRS standarder som trätt i kraft under 2015 har inte haft någon väsentlig inverkan på de finansiella rapporterna. Detta innebär att samma redovisningsprinciper och beräkningsgrunder har tillämpats som vid upprättandet av 2014 års årsredovisning.

Nya och ändrade standarder och tolkningar som träder i kraft efter bokslutsdagen

Den 1 januari 2016 träder Finansinspektionens föreskrifter FFFS 2015:12 i kraft och ersätter därmed FFFS 2008:26. Bedömningen är att detta endast kommer att ha begränsade effekter på företagets årsredovisning avseende uppställningsformer för resultat- och balansräkningar, benämningar och definitioner samt upplysningskrav.

Redovisningsprinciper för konsolidering

AFA Trygghetsförsäkring upprättar inte koncernredovisning eftersom det är ett dotterbolag till AFA Sjukförsäkring och därmed ingår i deras koncernredovisning. Företaget tillämpar undantaget i ÅRFL 7:2 från upprättande av koncernredovisning.

Värderingsgrunder för upprättande av redovisningen

Tillgångar och skulder värderas till anskaffningsvärden med undantaget för placeringstillgångar som redovisas till verkligt värde och försäkringstekniska avsättningar som värderas utifrån vedertagna

aktuariella metoder och med betryggande aktuariella antaganden. Värdeförändringarna för placeringstillgångar och försäkringstekniska avsättningar redovisas i resultaträkningen.

IFRS 4 föreskriver att endast avtal som innebär en betydande överföring av försäkringsrisk, till skillnad från avtal som till övervägande del innebär sparande, ska redovisas som försäkringsavtal. Samtliga AFA Trygghetsförsäkrings försäkringsprodukter innebär att företaget övertar en betydande försäkringsrisk för försäkrings-tagarna genom att gå med på att kompensera dem eller andra förmånstagare om en förutbestämd försäkrad händelse skulle inträffa.

Redovisning av utländsk valuta

Företagets funktionella valuta och rapporteringsvaluta är svenska kronor. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till svenska kronor enligt de valutakurser som gäller på transaktionsdagen. På balansdagen omräknas monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta till svenska kronor enligt gällande balansdagskurs. Valutakursvinster och -förluster som uppkommer till följd av detta redovisas i resultaträkningen i posterna Kapitalavkastning, intäkter och Kapitalavkastning, kostnader.

Tillämpade principer för poster i resultaträkningen

Posterna som ingår i det tekniska resultatet avser till helt övervägande del företagets verksamhet som försäkringsgivare. Det icke-tekniska resultatet utgörs av de poster som i huvudsak är hänförliga till kapitalförvaltningen.

Premieintäkter

Premier från försäkringsavtal redovisas som intäkter i takt med intjänandet med avdrag för konstaterade och befarade kundförluster.

Kapitalavkastning överförd till försäkringsrörelsen

Den totala kapitalavkastningen redovisas i det icke-tekniska resultatet. En del av denna avkastning kan betraktas som hänförlig till inbetalda premier som förvaltats av placeringsverksamheten för försäkringsrörelsens räkning. Av denna anledning allokeras en del av avkastningen till det tekniska resultatet.

Vid beräkningen av den kapitalavkastning som är hänförlig till det tekniska resultatet används försäkringsrörelsens genomsnittliga försäkringstekniska avsättningar som förvaltas av placeringsverksamheten. Den överförda kapitalavkastningen beräknas utifrån en räntesats som motsvarar medelavkastningen per år på 3-månaders statsskuldväxlar.

Försäkringsersättningar

De totala försäkringsersättningarna för redovisningsperioden omfattar dels under perioden utbetalda försäkringsersättningar, dels förändringar i avsättning för oreglerade skador. Utbetalda försäkringsersättningar inkluderar förutom skadeersättningar även kostnader för skadereglering.

NOTUPPLYSNINGAR

Driftkostnader

Resultaträkningens tekniska resultatets redovisade driftkostnader för perioden delas upp på driftkostnader för skadereglering och kostnader för övrig försäkringsteknisk verksamhet. I den icke-tekniska redovisningen av kapitalavkastning ingår driftkostnader för finansförvaltningen och fastighetsförvaltning.

Driftkostnaderna avser både direkta och indirekta kostnader. De fördelas och redovisas utifrån den funktion de härrör ifrån:

- Skadereglering
- Administration
- Kapitalförvaltning
- Fastighetsförvaltning

AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring bedrivs i en gemensam organisation. Driftkostnader fördelas med hänsyn till respektive företags andel av resursförbrukningen i organisationen.

Ersättningar till anställda

Företagets anställda är tillikaanställda i AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring. Ersättningar till anställda fördelas med hänsyn till respektive företags andel av resursförbrukningen i organisationen.

Pensionskostnader

I företaget finns både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsplaner. En förmånsbestämd pensionsplan innebär att företaget förbinder sig att betala ut en fastställd ersättning till den anställda från och med pensionsdagen. Ersättningens storlek beror av faktorer som ålder, anställningstid och ersättningsnivå.

Vid avgiftsbestämd pensionsplan betalar koncernen en premie till en fristående enhet som därmed tar över pensionsförpliktelserna för den anställda.

Företagets pensionsförpliktelser avseende förmånsbestämd pension täcks av pensionsavsättningar i AFA Sjukförsäkrings balansräkning, Konsumentkooperationens pensionsstiftelse eller genom försäkringslösningar. AFA Sjukförsäkring har tecknat kreditförsäkring motsvarande pensionsavsättningen hos Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti. Aktuariella vinster och förluster i pensionskulden samt finansiella vinster och förluster i stiftelsens kapital redovisas helt och hållet under den period de uppstår i företagets resultaträkning. Företagets utgifter för avgiftsbestämda pensionsplaner kostnadsförs i takt med de anställdas intjänande.

Övriga tekniska kostnader

Som övriga tekniska kostnader redovisas sådana kostnader i försäkringsrörelsen som inte omfattar överföring av försäkringsrisk. Kostnaderna avser främst stöd till forskning.

Kapitalförvaltningens resultat

Kapitalförvaltningens resultat består av posterna Kapitalavkastning, intäkter, Kapitalavkastning, kostnader, Orealiserade vinster på placeringstillgångar och Orealiserade förluster på placeringstillgångar.

Kapitalavkastning, intäkter

Kapitalförvaltningens intäkter består av hyresintäkter, utdelningar, ränteintäkter, valutakursvinster samt realisationsvinster avseende placeringstillgångar.

Hyresintäkter

Samtliga förvaltningsfastigheter hyrs ut med kommersiella hyresavtal som är tecknade på viss tid, vilket innebär att en förändring av marknadshyrorna inte ger ett direkt utslag i hyresintäkterna. Förändring av hyresintäkterna sker i samband med att avtal förfaller till omförhandling. Flertalet kommersiella avtal har en indexklausul som innebär att hyran förändras med en viss andel av inflationen. Bostadshyrorna omförhandlas årligen med Hyresgästföreningen.

Hyresintäkterna periodiseras och redovisas linjärt under hyresavtalets löptid. Eventuella hyresrabatter och kostnader för hyresavtalets ingående periodiseras också över hyresavtalets löptid.

Utdelningar

Utdelningar avser aktieutdelningar vilka redovisas i resultaträkningen i den period då rätten till betalning fastställs.

Ränteintäkter, valutakursvinster och realisationsvinster

Ränteintäkter utgörs av ränta på obligationer och andra räntebärande värdepapper, utlåning till kreditinstitut, bankmedel, övriga finansiella placeringstillgångar och värdepapperslån.

Ränteintäkter från obligationer och andra räntebärande värdepapper beräknas enligt effektivräntemetoden. Denna metod används för beräkning av det upplupna anskaffningsvärdet för en finansiell tillgång eller finansiell skuld och för periodisering av ränteintäkten eller räntekostnaden över relevant period.

Valutakursvinster samt realisationsvinster redovisas löpande i resultaträkningen i takt med att de uppstår.

Kapitalavkastning, kostnader

Kapitalförvaltningens kostnader består av driftkostnader för byggnader och mark samt kapitalförvaltning, räntekostnader och finansiella kostnader, valutakursförluster samt realisationsförluster avseende placeringstillgångar.

Orealiserade vinster på placeringstillgångar och Orealiserade förluster på placeringstillgångar

Orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar beskrivs i avsnittet Placeringstillgångar under rubriken Tillämpade principer för poster i balansräkningen.

Inkomstskatter

Företagets skattekostnad för perioden utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är skatt som hänför sig till periodens skattepliktiga resultat. Uppskjuten skatt uppstår på grund av temporära skillnader mellan en tillgångs eller skulds skattemässiga värde och dess bokförda värde. Aktuell skatt och uppskjuten skatt redovisas i resultaträkningen.

Tillämpade principer för poster i balansräkningen

Placeringar i dotterföretag

Aktier i dotterföretag redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår externa transaktionskostnader hänförliga till förvärvet.

Koncernbidrag

Koncernbidrag som moderföretaget erhåller från ett dotterföretag redovisas enligt samma principer som sedvanliga utdelningar från dotterföretag och redovisas som en finansiell intäkt. Koncernbidrag lämnade från moderföretaget till dotterföretag redovisas som en ökning av det redovisade värdet på andelarna i mottagande dotterföretag. Koncernbidrag som dotterföretaget erhåller från sitt moderföretag redovisas mot balanserade vinstmedel i eget kapital.

Placeringstillgångar

Byggnader och mark

Samtliga företagets fastighetsinnehav har bedömts vara förvaltningsfastigheter. Förvaltningsfastigheter är placeringstillgångar som innehas för att ge hyresintäkter och värdestegring. Förvaltningsfastigheter redovisas initialt till anskaffningsvärde, med tillägg för direkt hänförliga transaktionskostnader. Fastigheterna värderas till verkligt värde och värdeförändringen redovisas i resultaträkningen.

Andra finansiella placeringstillgångar

Med andra finansiella placeringstillgångar avses finansiella instrument, vilka definieras som varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång i ett företag och en finansiell skuld eller ett egetkapitalinstrument i ett annat företag. Andra finansiella placeringstillgångar utgörs av aktier och andelar, obligationer och andra räntebärande värdepapper, utlåning till kreditinstitut, derivat, övriga finansiella placeringstillgångar och värdepapperslån. Med Övriga finansiella placeringstillgångar avses återköpstransaktioner.

Samtliga andra finansiella placeringstillgångar (förutom Övriga finansiella placeringstillgångar) samt finansiella skulder som är derivat har bedömts tillhöra kategorin finansiella tillgångar och finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen. Aktier och andelar samt obligationer och andra värdepapper klassificeras till kategorin genom identifiering vid första redovisningstillfället. Derivat tillhör kategorin genom att de per definition anses tillhöra kategorin finansiella instrument som innehas för handel.

Klassificeringen baseras på att AFA Trygghetsförsäkring förvaltar och att resultatet utvärderas baserat på verkligt värde i enlighet med den riskhanterings- och investeringsstrategi som styrelsen beslutat, samt att uppföljning internt till styrelse och ledning utgår från verkligt värde. Tillgångar och skulder omvärderas löpande samt på balansdagen till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen.

Med verkligt värde på finansiella tillgångar som handlas på en aktiv marknad avses den senaste kursen på balansdagen.

Verkligt värde för finansiella tillgångar som inte handlas på en aktiv marknad fastställs med hjälp av olika värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata alternativt icke-observerbara marknadsdata.

För samtliga finansiella tillgångar och finansiella skulder tillämpas affärsdagsredovisning, vilket innebär att fordringar och skulder avseende ej reglerade affärer uppkommer. Dessa redovisas som övriga fordringar eller övriga skulder.

En finansiell tillgång eller finansiell skuld redovisas i balansräkningen när företaget blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Vid försäljning av en finansiell tillgång eller finansiell skuld upphör den att redovisas i balansräkningen på affärsdagen och vinst eller förlust redovisas i resultaträkningen.

Anskaffningsvärdet för andra finansiella placeringstillgångar i kategorin verkligt värde över resultaträkningen fastställs exklusivt eventuella transaktionskostnader. Transaktionskostnader redovisas i stället i resultaträkningen i posten Kapitalavkastning, kostnader för dessa instrument.

Aktier och andelar

Aktier och andelar värderas till verkligt värde. Aktier och andelar redovisas i balansräkningen under Andra finansiella placeringstillgångar. Se vidare not 13.

Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Obligationer och andra räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde, vilket i allmänhet är ett observerbart värde.

Obligationer och andra räntebärande värdepapper redovisas i balansräkningen under Andra finansiella placeringstillgångar. Se vidare not 13.

Utlåning till kreditinstitut

Utlåning till kreditinstitut avser utlåning till banker där insatta medel är disponibla först efter en viss uppsägningstid. Utlåningen värderas till upplupet anskaffningsvärde och redovisas i balansräkningen under rubriken Andra finansiella placeringstillgångar.

Derivat

Samtliga derivat värderas individuellt och till verkligt värde. Derivatkontrakt med positivt verkligt värde på balansdagen redovisas i balansräkningen i posten Derivat under Andra finansiella placeringstillgångar. Derivatkontrakt med negativt verkligt värde redovisas på balansräkningens skuldsida i posten Derivat. Se vidare not 13.

Återköpstransaktioner

Återköpstransaktioner delas upp i två typer av transaktioner: återköpsavtal och omvända återköpsavtal. Vid ett återköpsavtal säljer företaget en obligation samtidigt som motparten förbinder sig att sälja tillbaka obligationen vid en förutbestämd tidpunkt till ett förutbestämt pris. Såld obligation redovisas i balansräkningen till verkligt värde eftersom risk och avkastning inte övergår till köparen under återköpsavtalet. Den likvid som erhålls redovisas som

NOTUPPLYSNINGAR

skuld under posten Övriga skulder. Den sålda obligationen redovisas som ställd pant under Poster inom linjen.

Vid ett omvänt återköpsavtal köper företaget en obligation och motparten förbinder sig att köpa tillbaka obligationen på en förutbestämd dag till ett förutbestämt pris. Köpt obligation redovisas inte i balansräkningen och erlagd likvid redovisas som en fordran under posten Övriga finansiella tillgångar.

Värdepapperslån

Värdepapperslån innebär att värdepapper lånas ut mot ersättning och erhållande av säkerhet. För företaget inskränker sig värdepapperslån till utländska aktier som företaget lånar ut till motparter med hög kreditvärdighet och som ställer säkerhet i form av kontanter eller värdepapper.

Eftersom utlåningen inte är en transaktion där all risk och avkastning överlåts till motparten redovisas utlånade värdepapper i balansräkningen till verkligt värde. Ersättningen för utlånade aktier redovisas i resultaträkningen under Kapitalavkastning, intäkter som Övriga ränteintäkter.

Samtliga säkerheter som erhållits vid utlåningen av värdepapper anges under Poster inom linjen. I de fall erhållna säkerheter utgörs av likvida medel placeras dessa i räntebärande värdepapper. AFA Trygghetsförsäkrings värdepapperslån hanteras av företagets depåbank.

Övriga finansiella tillgångar och skulder

Övriga finansiella tillgångar utgörs av Fordringar avseende direkt försäkring, Övriga fordringar samt Upplupna ränte- och hyresintäkter. Dessa poster kategoriseras som lånefordringar och kundfordringar, vilket innebär värdering till upplupet anskaffningsvärde. Övriga fordringar förväntade löptid är dock kort och dessa fordringar redovisas därför till nominellt belopp utan diskontering. Avdrag görs för fordringar som bedömts som osäkra. Nedskrivningar av fordringar avseende direkt försäkring redovisas som minskade premieintäkter och nedskrivningar av andra typer av fordringar redovisas som driftkostnader.

Övriga finansiella skulder består av balansräkningens poster Skulder avseende direkt försäkring och Övriga skulder samt av upplupna räntekostnader som återfinns i balansräkningsposten Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter. Övriga finansiella skulder värderas normalt till upplupet anskaffningsvärde. Övriga finansiella skuldernas förväntade löptid är dock kort och dessa skulder redovisas därför till nominellt belopp utan diskontering.

Kassa och bank

Kassa och bank består av banktillgodohavanden i försäkringsrörelsen och likvida medel överförda till kapitalförvaltningen. Kassa och bank redovisas i balansräkningen under Andra tillgångar. Kassa och bank ingår i kategorin Lånefordringar och kundfordringar

Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter värderas till anskaffningsvärde.

Eget kapital

Enligt ÅRFL ska försäkringsföretag dela upp det egna kapitalet i bundet och fritt eget kapital. I AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag utgörs bundet eget kapital av aktiekapital medan allt övrigt eget kapital bedömts vara fritt eget kapital.

Obeskattade reserver

AFA Trygghetsförsäkring har redovisat avsättningar till säkerhetsreserv i enlighet med FFFS 2013:8 Normalplan för skadeförsäkringsbolags redovisning av säkerhetsreserv.

Moderföretaget AFA Sjukförsäkring har i enlighet med gällande regler överlåtit del av utrymme i avsättning till säkerhetsreserven till dotterföretaget AFA Trygghetsförsäkring.

Finansinspektionen har vid två tillfällen, 2002 respektive 2008, beviljat AFA Trygghetsförsäkring dispens från reglerna om uttag ur säkerhetsreserv, FFFS 2002:2. Som skäl har företaget angett att årets förlust i företaget varit så stor att det egna kapitalet underskridit en tredjedel av det registrerade aktiekapitalet. Dispens har vid båda tillfällena medgivits för att täcka förluster hänförliga till det icke-tekniska resultatet (resultatposterna III. I-10 icke-teknisk redovisning enligt ÅRFL).

Försäkringstekniska avsättningar

De försäkringstekniska avsättningarna består av avsättning för oregerade skador.

Avsättning för oregerade skador

Avsättning för oregerade skador motsvarar det beräknade värdet av företagets ansvarighet på grund av inträffade försäkringsfall.

Avsättning för oregerade skador delas upp i avsättning för inträffade och rapporterade skador, inträffade men ej rapporterade skador samt skaderegleringskostnader.

Inträffade och rapporterade skador avser skador med kända och fastställda ersättningar. Med inträffade men ej rapporterade skador avses för företaget okända försäkringsfall (IBNR) eller för företaget kända skador där försäkringsersättningar inte är slutligt fastställda (IBNER).

Beräkningarna baseras på dels statistiska metoder, dels antaganden om räntenivå och andra riskmått, värdesäkring, dödlighet och tillfrisknande samt driftkostnader.

Värderingen av de försäkringstekniska avsättningarna baseras på försiktiga antaganden och inkluderar vissa schablonmässiga säkerhetspåslag. Det innebär att det är troligt att dessa säkerhetspåslag kommer att resultera i framtida avvecklingsvinster.

Metodbeskrivning

För trygghetsförsäkring vid arbetsskada TFA och TFA-KL används främst triangelschemametodik kombinerad med olika bedömningar för skadeår som inte är så långt utvecklade.

Avsättningen för skadelivräntor är beräknad med hänsyn till inflation och dödlighet. För förlängd livränta beräknas avsättningen också med hänsyn till dödlighet.

Antaganden

Det finns en rad antaganden och faktorer som påverkar avsättningsstorlek. De viktigaste antagandena i AFA Trygghetsförsäkring är:

- Inflation och diskonteringsränta
- Dödlighet
- Effekt av lag- och villkorsändringar

Inflation och diskonteringsränta

Vid beräkningen tas hänsyn till historisk inflation och löneutveckling. Generellt gäller att försäkringarna diskonteras med en nominell räntekurva enligt Finansinspektionen upprättade riktlinjer justerat med ett antagande om indexering beroende på värdesäkringens karaktär i de olika försäkringarna.

Dödlighet

Avsättningarna för skadelivräntor och förlängd livränta beräknas med antagande om dödlighet. Det antagande som används för skadelivräntor är ett branschgemensamt dödlighetsantagande som grundar sig på Sveriges befolkningsdödlighet under åren 1991–1995. Det antagande som används för förlängd livränta är ett branschgemensamt dödlighetsantagande som grundar sig på Sveriges befolkningsdödlighet under åren 1968–2005 med antagande om framtida livslängdsökning. Dödlighetsantagandet har anpassats till arbetarkollektivet.

Effekt av lag- och villkorsändringar

Ändringar i lagar och i socialförsäkringssystemet kan få mycket långtgående konsekvenser för AFA Trygghetsförsäkrings ekonomi och kan påverka både retroaktivt och prospektivt. Sådana ändringar är mycket svåra att förutse och därför svåra att ta höjd för i avsättningsberäkningarna. Även när det gäller lagändringar som redan trätt i kraft kan kostnaderna vara svårbedömda eftersom det då blir svårare att grunda beräkningarna på skadehistoriken. Detta resulterar i aktuariella bedömningar som grundar sig på den information som finns tillgänglig.

Avsättningar för skatter

Uppskjutna skattefordringar avseende skattemässiga underskott redovisas i balansräkningen i den utsträckning det är troligt att framtida skattemässiga överskott kommer att finnas tillgängliga, mot vilka underskotten kan utnyttjas.

Den uppskjuten skatteskulden hänför sig till realiserade vinster i placeringstillgångar.

Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder har värderats med den skattesats som har beslutats per rapportperiodens slut och förväntas gälla vid realiserandet av tillgången eller regleringen av skulden. Beräkningen av uppskjutna skattefordringar och skatteskulder har baserats på en skattesats om 22 procent.

Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Kassaflödesanalys

IAS 7 Kassaflödesanalys tillämpas med de Anpassningar som är nödvändiga med hänsyn till AFA Trygghetsförsäkrings verksamhet.

AFA Trygghetsförsäkring tillämpar direkt metod för verksamheternas kassaflöden. Detta betyder att inbetalningar respektive utbetalningar anges brutto och specificeras under delrubriker i kassaflödesanalysen.

Analysen har sin grund i de poster i resultaträkningen som har direkt koppling till externa betalningsflöden. Dessa poster justeras sedan i analysen med periodens förändringar i balansräkningen för de poster som har direkt anknytning till resultatposten i fråga.

Företaget har inga transaktioner för upptagna eller givna lån. Där- för redovisas ingen finansieringsverksamhet i kassaflödesanalysen.

Redovisande poster

Under rubriken Kassaflöde från den löpande verksamheten redovisas kassaflöden från premiebetalningar, skadeutbetalningar, utbetalningar för omkostnader i försäkringsverksamheten samt kassaflöde från anslagsverksamhet. Här redovisas även kassaflöden från investeringar och försäljningar av placeringstillgångar, nettobetalningar avseende fastighetsverksamheten, erhållna utdelningar, betalda och erhållna räntor samt betald inkomstskatt. Posterna resulterar i det nettokassaflöde som genereras i den löpande verksamheten.

Som likvida medel redovisas kassa och bank, vilket består av banktillgodohavanden efter eliminering av valutaomvärderingens effekt. Korta placeringar (med en löptid på mindre än 3 månader) redovisas som placeringstillgångar.

Viktiga uppskattningar och bedömningar som påverkar redovisningen

I redovisningen görs uppskattningar och antaganden om framtiden. Det är främst beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna som baseras på uppskattningar och bedömningar som innebär en betydande risk för väsentliga justeringar i redovisade värden för tillgångar och skulder under nästkommande räkenskapsår.

Uppskattningar och bedömningar av de försäkringstekniska avsättningarna utvärderas löpande och baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer, inklusive antaganden om vid bokslutstillfället inträffade men då okända skador samt förväntningar om framtida händelser, som anses rimliga under rådande förhållanden. För ytterligare information om viktiga uppskattningar och bedömningar, se not 2.

Uppskattningar och bedömningar har även gjorts vid värdering av byggnader och mark, onoterade aktier, derivat samt illikvida räntebärande värdepapper. Se vidare i avsnittet Placeringstillgångar.

Not 2. Risker och riskhantering

Riskhanteringsens mål

Styrelsen har beslutat om en riskpolicy som anger riskhanteringsens mål, strategier för hur dessa mål ska uppnås samt tillåtna avvikelser från dessa mål.

Syftet med riskhanteringen är att säkerställa att riske exponering och riskacceptans i verksamheterna är väl avvägda mot varandra och mot AFA Trygghetsförsäkrings uppdrag åt arbetsmarknadens parter så att AFA Trygghetsförsäkrings mål uppnås. Riskexponeringen berättar vilken risk företaget är utsatt för och hur den påverkas av vad som görs i den löpande riskhanteringen. Riskacceptansen är den risknivå som styrelsen har accepterat och den ligger till grund för styrelsebeslut om riskstrategi.

För AFA Trygghetsförsäkring är det grundläggande målet att alltid kunna infria försäkringsåtagandena, det vill säga undvika en alltför hög insolvensrisk och därmed uppfylla solvensmålet. Solvensmålet är operationaliserat i en minimifondering som säger att företagets fonderingskvot, kvoten mellan tillgångarnas och skuldernas värden, inte får understiga 115 procent, vilket är högre än det lagstadgade solvenskravet som motsvarar en fonderingskvot på cirka 103 procent.

Därutöver har företaget, i syfte att maximera försäkringstagarnas och de försäkrades finansiella nytta, mål om att hålla en stabil premie under kommande år samt att skapa hög avkastningsfinansiering. Detta premiemål är operationaliserat i en målfondering,

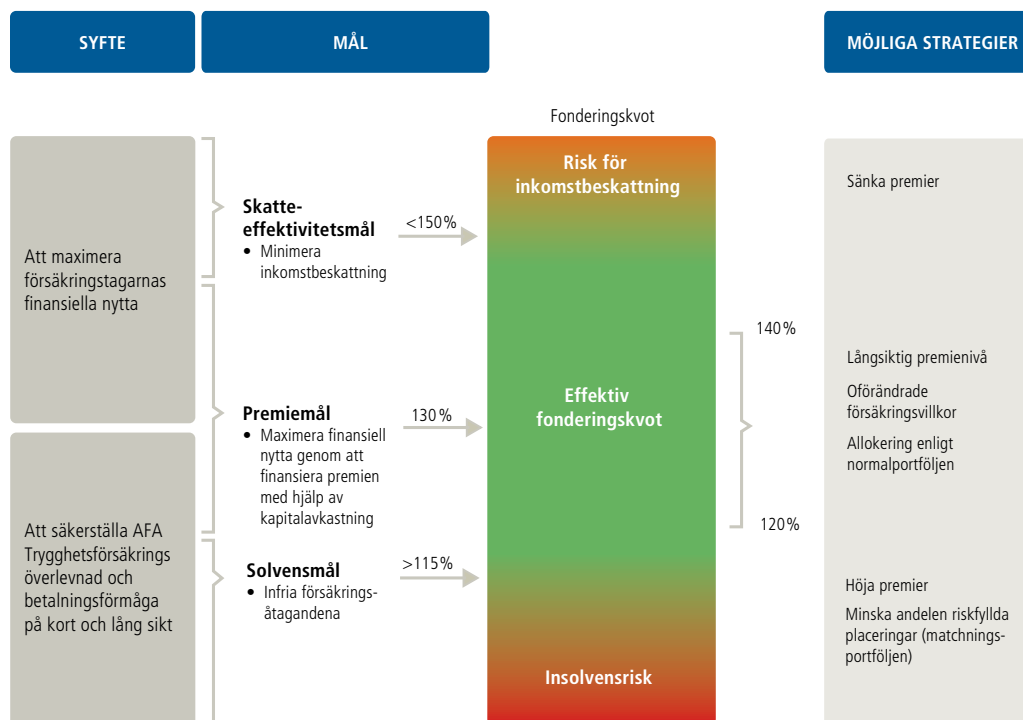
som säger att fonderingskvoten över tid bör ligga på 130 procent för AFA Trygghetsförsäkring. Fonderingskvoten ger vid målfonderingen tillräckligt riskutrymme för en tillgångsallokering som kan generera en totalavkastning som överträffar skulduppräknningen. Målfonderingen skapar också utrymme, vid oförändrade lagar och försäkringsvillkor, att parera normala svängningar i utfallet utan att premien måste ändras.

För att minimera inkomstbeskattning har ett skatteeffektivitetsmål operationaliserats i en maximifondering på 150 procent.

Riskstrategier för finansiell styrning

För att beräkna behovet av premier simuleras tillgångars och skuldernas långsiktiga utveckling under beslutade förutsättningar avseende konsolidering och kapitalavkastningsstrategi. Det framräknade behovet av premier ger förutsättningar för att uppfylla premiemålet om att hålla en stabil premie över tid samtidigt som det ger en för företaget önskad finansiell utveckling där solvensmålet kan infrias.

Till följd av slumpmässiga faktorer kommer fonderingskvoten att variera runt målfonderingen. Under normala omständigheter förväntas fonderingen variera inom intervallet 120–140 procent av skulderna. Det ger utrymme för rimligt finansiellt risktagande som kan användas för att via totalavkastningen finansiera skadekostnaderna och därmed hålla en låg och stabil premie. Såväl premiesats som normalportfölj kan också hållas stabila inom intervallet.

Skulle fonderingen gå under 115 procent har en tillgångsportfölj identifierats, matchningsportföljen, som minimerar risken på det egna kapitalet. Matchningsportföljen ska så långt det är möjligt eliminera de försäkringsrisker som är matchningsbara samt minimera de finansiella riskerna. Vid denna fonderingsnivå ger solvens- och placeringsregler inte utrymme för en tillgångsallokering som är förenlig med premiemålet och premien måste då täcka en större och varierande del av skadekostnaden.

Skulle fonderingen långsiktigt gå över 150 procent kommer skatteeffektivitetsmålet bli svårare att upprätthålla. Företaget kan då välja att inte uppfylla skatteeffektivitetsmålet och betala inkomstskatt eller välja att inte uppfylla premiemålet genom att sänka premien.

Riskexponering

Riskhanteringen inriktas på att identifiera, mäta och analysera de risker som hotar uppfyllandet av solvens- och premiemålen. Med risker avses de slumpmässiga variationer i olika faktorer som går att kvantifiera med sannolikhetkalkyl. Risker kan inom vissa gränser hanteras genom diversifiering, matchning och olika hedgningsmetoder.

Företagets risker delas upp i fem kategorier: försäkringsrisker, finansiella risker, operativa risker, strategiska risker och anseenderisker. Se nedanstående figur.

Med försäkringsrisker menas risker som inte går att matcha med finansiella tillgångar. För företaget utgörs dessa av premierisk och reservrisk.

En del av de finansiella riskerna, till exempel inflationsrisk och ränterisk, återfinns på båda sidor av balansräkningen och kan därför matchas med finansiella tillgångar.

Finansiella risker utgörs av marknads-, kredit- och likviditetsrisker. Marknadsriskerna utgörs dels av risker som förklaras av en särskild faktor, såsom realränte-, inflations- och valutarisker, dels av risker som inte kan härledas till någon särskild faktor. De senare benämns prISRISKER. Med kreditrisker avses risken för betalningsinställelse från låntagares sida. Likviditetsrisk handlar om möjligheterna att avyttra tillgångar utan dröjsmål och prISEFFEKTER.

Med operativa risker avses de framtida osäkra händelser som kan påverka uppnåendet av uppsatta mål. Begreppet operativ risk används för de interna och externa risker som framförallt är hänförliga till arbetssätt och stöd i det dagliga arbetet.

Med strategiska risker avses risker förenade med negativ påverkan på grund av bristande mottaglighet för förändringar i branschen, felaktiga strategiska affärsbeslut samt olämplig implementering av affärsbeslut.

Med anseenderisker avses risker som är förenade med dålig publicitet och förtroendeskadliga händelser. Anseenderisk uppkommer oftast som en sekundär effekt av att företaget haft en oönskad händelse eller förhöjd risk inom någon av företagets övriga risktyper.

Det är teoretiskt möjligt att minska den totala risken genom att konstruera portföljer bestående av delrisker som inte samvarierar perfekt med varandra. En sådan diversifieringseffekt föreligger inom försäkringsrisker och finansiella risker. För operativa risker, strategiska risker och anseenderisker förekommer inga diversifieringseffekter.

Den totala risken på balansräkningen kan dessutom minskas genom att matcha de finansiella riskerna i skulderna med motsvarande finansiella risker på tillgångssidan. Matchningsbara risker på skuldsidan är realränterisk och inflationsrisk.

Företagets totala risk utgörs av de fem riskkategorierna.

Riskhantering

Riskhanteringen består av tre steg: styrning, löpande hantering samt rapportering av risker. I figuren på nästa sida visas hur AFA Trygghetsförsäkring utformat den del av bolagsstyrningen som består av hur AFA Trygghetsförsäkring identifierar, värderar och beslutar om hantering av risker.

I AFA Trygghetsförsäkring är det

- *bolagsstämman* som utser styrelsen. Svenskt Näringsliv och Landsorganisationen i Sverige (LO) utser vardera en styrelseledamot att särskilt bevaka försäkringstagarnas och de försäkrades intressen. Bolagsstämman utser också externrevisor och lekmannarevisorer, som har till uppgift att granska försäkringsföretagets räkenskaper och årsredovisning samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av försäkringsföretaget,
- *styrelsen* som fattar beslut om det samlade risktagandet. Styrelsen utser bland sina ledamöter fyra utskott – Finansutskottet, Försäkringsutskottet, Revisionsutskottet och Ersättningsutskottet – att bereda frågor inför styrelsebeslut inom sina respektive områden. Finansutskottet bereder frågor om företagets finansiella risker. Normalportföljen bereds i Finansutskottet inför beslut i styrelsen. Försäkringsutskottet bereder styrelsebeslut om försäkringsmässiga frågor. Vid vissa specifika frågeställningar, såsom premiesättningen, samordnas mötena mellan Försäkringsutskottet och Finansutskottet. Revisionsutskottet bereder ärenden till styrelsen i frågor som bland annat avser finansiell rapportering, intern styrning och kontroll, riskkontroll, regelefterlevnad, intern och extern revision, redovisning, skatt samt revisorer. Ersättningsutskottet bereder styrelsebeslut om ledningens löner och övriga avtalsvillkor samt fungerar som rådgivare till verkställande direktören i verksamhetsfrågor. Till styrelsen rapporterar den oberoende granskningsfunktionen Internrevision. Internrevisionen är den funktion som granskar och utvärderar den interna styrningen och kontrollen i försäkringsföretaget,
- *verkställande direktören (VD)* utser ansvarig för funktionen för riskkontroll. Funktionen har till uppgift att ge en allsidig och saklig bild av företagets risker samt föreslå ändringar i styrdokument och processer som funktionens iakttagelser om riskhantering ger anledning till. VD utser även ansvarig för funktionen för regelefterlevnad, som har till uppgift att följa upp att verksamheten drivs enligt interna och externa regelverk. VD utser slutligen den operativa ledningen för verksamheten, företagsledningen.

I företaget leds riskhanteringen av den av styrelserna utsedda VD:n. VD utser en företagsledning som ska bistå denna med styrningen av företagets totala risker (finansiella risker, försäkringsrisker, operativa risker, strategiska risker och anseenderisker) mot de solvens- och premiämål som styrelsen satt upp. VD utser ett ALM-råd (Asset Liability Management) med representanter från företagsledningen. Funktionen för riskhantering är adjungerad i ALM-rådet. Detta råd ansvarar för att ge företaget bästa möjliga förutsättningar att uppnå de finansiella målsättningar

som styrelserna slagit fast, genom att ta fram underlag till beslut om normalportföljer, riskpolicy och premier. Företagsledningen ansvarar för styrningen mot solvens- och premiämålen genom en för alla risker gemensam riskmodell. VD rapporterar löpande om utvecklingen av fonderingskvoten till styrelsen. Vid kris eller hot om kris har företaget en av VD särskilt utsedd och tränad krisledningsgrupp som ska hantera operativa risker, strategiska risker och anseenderisker.

Företagets finansiella risker hanteras och kontrolleras av chefen för Kapitalförvaltningen som rapporterar till Finansutskottet och till företagsledningens ALM-råd. Styrelsen har fastställt placeringsriktlinjer för styrning av de finansiella riskerna.

Företagets försäkringsrisker hanteras och kontrolleras av Chefaktuarien som rapporterar till Försäkringsutskottet och till företagsledningens ALM-råd. Styrelsen har fastställt aktuariella reglementen för styrning av försäkringsriskerna.

Företagets operativa risker hanteras och kontrolleras av verksamhetsansvariga. Den företagsövergripande risksamordnaren rapporterar till VD och till Revisionsutskottet. VD har fastställt ett internt regelverk för hantering av operativa risker.

Företagets strategiska risker och anseenderisker hanteras och kontrolleras av företagsledningen och VD. Styrelsen har fastställt mål och ett internt regelverk för styrning och hantering av strategiska risker och anseenderisker.

Funktionen för riskhantering ansvarar för att sammanställa en allsidig och oberoende kontroll av företagets totala risker som löpande rapporteras till styrelsen.

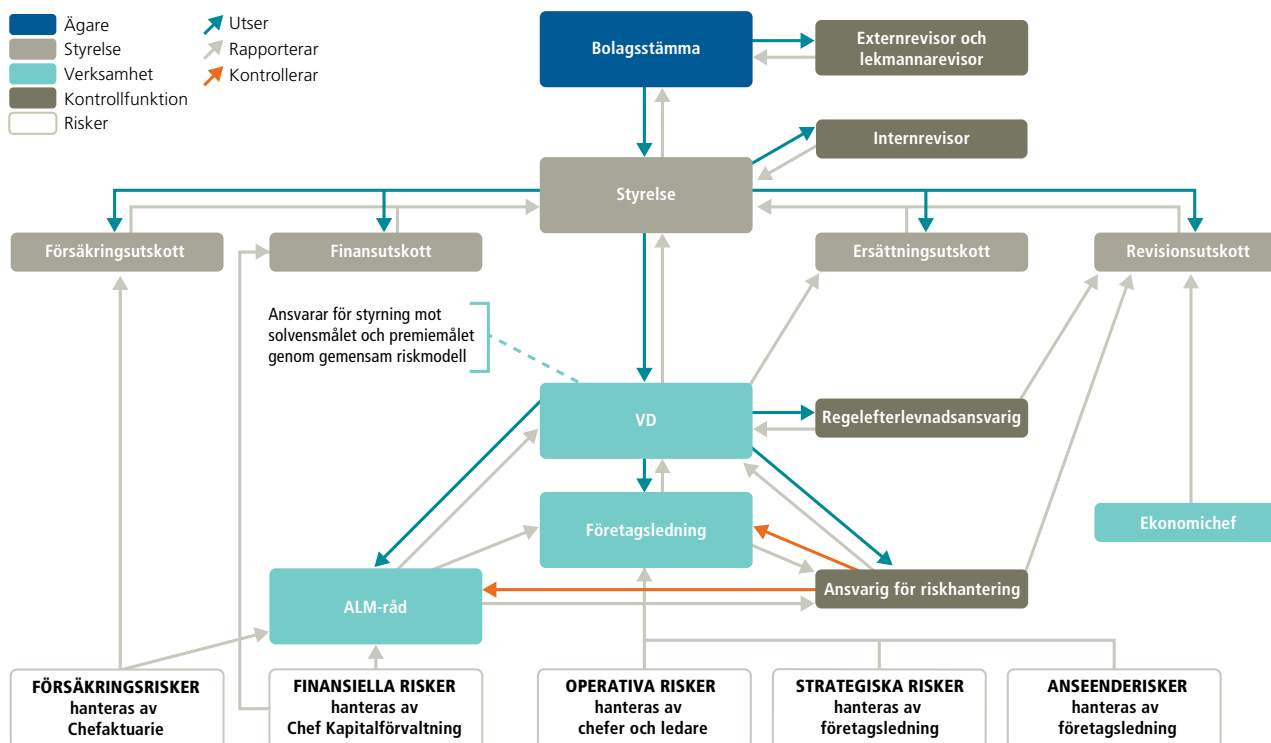
Funktionen för regelefterlevnad ansvarar för att utföra en allsidig och oberoende kontroll av företagets regelefterlevnad och löpande rapportera till styrelsen.

Kapitalkrav och tillgängligt kapital

Försäkringsverksamhet är en verksamhet med externt reglerade kapitalkrav. I Solvens I-regelverket kallas kapitalkrav "erforderlig solvens" och i Trafikljusmodellen "kapitalkrav". Tillgängligt kapital måste alltid överstiga kapitalkravet för att AFA Trygghetsförsäkring ska betraktas som solvent. Tillgängligt kapital benämns i Solvens I-regelverket "kapitalbas" och i Trafikljusmodellen "kapitalbuffert".

Företaget uppfyller de formella kapitalkraven under 2015.

Myndighetskrav	Kapitalkrav		Tillgängligt kapital	
	2015	2014	2015	2014
Solvens I	916	934	15 168	15 580
Trafikljusmodellen	5 201	4 940	14 725	15 381

Känslighetsanalys – effekt på tillgängligt kapital

De effekter på tillgängligt kapital som anges nedan avser effekter som uppkommer till följd av givna förändringar av respektive parameter och ska inte ses som AFA Trygghetsförsäkrings bedömning av sannolika utfall. Känslighetsanalysen ger underlag för egna bedömningar av AFA Trygghetsförsäkrings påverkan på tillgängligt kapital vid förändringar i relevanta parametrar. Redovisade effekter har samma påverkan på resultatet som på tillgängligt kapital.

Parametrar	Förändring med	Vid ökning	Vid minskning
<i>Reservrisker:</i>			
Antagande om antal okända arbetsskador	10 procent	-400	400
Antagande om livslängd (sannolikhet att avlida)	10 procent	400	-400
<i>Marknadsrisker:</i>			
Real marknads- och diskonteringsränta	1 procentenhet	500	-700
Nominell marknads- och diskonteringsränta	1 procentenhet	-400	400
Valutaförändring i SEK-kurs	10 procent	-600	600
Aktiers marknadsvärde	10 procent	1 200	-1 200
Fastigheters marknadsvärde	10 procent	400	-400

Verksamhetens risker

Nedan följer en redovisning av verksamhetens risker fördelade på kategorierna försäkringsrisker, finansiella risker, operativa risker, strategiska risker och anseenderisker. Redovisningen omfattar en definition av risken, en beskrivning av hur den hanteras samt en angivelse av riskexponeringen.

Riskexponeringen skattas även sannolikhetsmässigt med hjälp av Value at Risk för marknadsriskerna på tillgångarna och för realränterisk och inflationsrisk på balansräkningen. För en beskrivning av Value at Risk, se nedan i avsnittet Finansiella risker.

Försäkringsrisker

Premierisk

Definition

Med premierisk avses den förväntade förändringen av de försäkringstekniska avsättningarnas värde för period som ej intjänade premier ska täcka.

Hantering av premierisk

Företaget har ingen premierisk. Förklaringen är primärt att det inte görs någon avsättning för ej intjänad premie eller kvarvarande risker i redovisningen. Skälet till detta är att avtalen är ettåriga kalenderårsvis och att premieinbetalning görs löpande under året. Vid bokslutstillfället finns därmed inga förpliktelser för nästkommande år och företaget har därför ingen premierisk.

Risikexponering

Företaget exponeras inte för premierisk.

Reservrisk

Definition

Med reservrisk avses den förväntade förändringen av de försäkringstekniska avsättningarnas värde på grund av slumpmässiga svängningar i skadefallet runt en antagen skadefrekvens men också att själva skadefrekvensen är prognostiserad på fel nivå.

Hantering av reservrisk

Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA och TFA-KL)

För TFA och TFA-KL är två reservrisker av betydelse. Dessa är:

- Bedömningen av antalet inträffade men för företaget okända arbetsolycksfall och arbetssjukdomar (IBNR)
- Försäkringskassans tolkning och bedömning av huruvida ett skadefall är att betrakta som en arbetsskada eller ej

Antalet okända arbetsolycksfall och arbetssjukdomar i TFA och TFA-KL är svårprognostiserat, speciellt när det gäller arbetssjukdomar. Detta beror på den ofta avsevärda tid det tar mellan ett insjuknande och att en arbetssjukdom godkänns av Försäkringskassan. För att reducera risken bedrivs omvärldsbevakning av försäkringsteknisk expertis. Deras bedömning av förändrad hantering ligger till grund för hur stort påslag som de försäkringstekniska avsättningarna ska belastas med och hur detta påverkar skadekostnaden och därmed den framtida premiesättningen.

Försäkringskassans tolkning och bedömning huruvida ett skadefall är att betrakta som en arbetsskada eller ej innebär en väsentlig reservrisk som har stor påverkan på beräkningen av skadekostnaden och därmed premiesättningen. Förändringarna i Försäkringskassans hantering beror ofta på ändringar i lagar som reglerar socialförsäkringssystemet.

Förlängd livränta

Försäkringen förlängd livränta är en avvecklingsaffär inom AFA Trygghetsförsäkring. I princip samtliga skadeärenden är i dagsläget kända, vilket gör att det inte finns någon kvarstående risk i uppskattningen av beståndet. Den skadedrabbade ska ha ersättning från den förlängda livräntan för den tid han eller hon har varit arbetsskadad. Den försäkrade ska ha ersättning livsvarigt från och med 65 års ålder.

Den reservrisk som har betydelse är därför livslängdsrisken. Dess påverkan på reservriskernas storlek inom sjuklivräntan eller förlängda livräntan är dock begränsad. Eftersom beståndet är åldrande och inga yngre tillkommer finns en god kännedom om livslängden i beståndet. Den livslängdsökning som sker i samhället är inkluderad i de antaganden om dödlighet som ligger till grund för beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna.

Risikexponering

Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA och TFA-KL)

Eftersom underliggande riskkollektiv är stora har variationer

i skadefrekvensen av godkända arbetsskador ett stort inslag av riskdiversifiering inom TFA och TFA-KL. En risikexponering uppstår främst i de fall det historiska underlaget inte är representativt för de framtida kassaflödena.

Exponering för reservrisk som uppkommer av att lagändringar påverkar Försäkringskassans tolkningar och bedömningar vad gäller godkännande av arbetsskador minimeras genom god omvärldsanalys. Förändrad lagstiftning kan dock komma att påverka kostnaderna i trygghetsförsäkringen retroaktivt, vilket då ger upphov till avvecklingsresultat i de försäkringstekniska avsättningarna.

Förlängd livränta

Exponeringen av reservrisk för förlängd livränta är idag liten och begränsar sig till livslängdsrisk i ett åldrande avvecklingsbestånd med goda kunskaper om livslängd. Risken anses därför väl omhändertagen i den befintliga dödlighetsfunktionen.

Finansiella risker

AFA Trygghetsförsäkrings strategiska finansiella risktagande uttrycks i dess normalportfölj.

Normalportföljen består dels av tillgångsslag som har skuldmatchande egenskaper (obligationer och fastigheter), dels av tillgångsslag med högre förväntad avkastning än skuld tillväxten som kan möjliggöra en låg och stabil premie (aktier och alternativa investeringar). Med alternativa investeringar avses alla investeringslag som inte är fastigheter, noterade aktier, räntebärande värdepapper eller fonder av räntebärande värdepapper. Vanligtvis är fördelningen mellan tillgångsslag i normalportföljen stabil mellan åren.

Vid låg fondering kräver dock myndighetskraven om erforderlig solvensmarginal att andelen skuldmatchande tillgångsslag, statsobligationer, ökas.

Jämfört med år 2014 är den strategiska finansiella risken, med avseende på andelar i de olika tillgångsslagen, marginellt högre.

Marknadsrisker

Definition

Med marknadsrisk avses risken för att marknadsvärdet ändras dels till följd av förändringar av en särskild faktor såsom realränta, inflation och valuta, dels till följd av risker som inte kan härledas till någon särskild faktor. De senare benämns prISRISKER.

Hantering av marknadsrisker

Value at Risk (VaR) är ett sätt att kvantifiera marknadsrisker. VaR definieras som den med en viss sannolikhet förväntade förlusten från ogynnsamma marknadsrörelser över ett år. Den förväntade förlusten har justerats med den förväntade avkastningen från tillgångsslaget. I VaR-beräkningarna antas att värdeförändringar är normalfördelade. VaR beräknas med en konfidensnivå på 97,5 procent (cirka 2 standardavvikelser) med avseende på eget kapital.

Företaget beräknar VaR både brutto (perfekta korrelationer) och netto (historiskt observerade korrelationer). Brutton risken syftar till att mäta vilken förlustrisk företaget skulle vara exponerad för om samtliga tillgångsslag skulle falla i värde samtidigt. Nettorisken syftar

till att mäta vilken förlustrisk företaget är exponerat för när hänsyn tas till diversifieringsvinster vid beräkning av den totala risken.

Det bör observeras att om korrelationen mellan aktier och räntebärande värdepapper, vilket inkluderar skulden, byter tecken kommer VaR att påverkas kraftigt. Det bör också observeras att VaR är beroende av tillgångarnas värde. Vid en jämförelse av finansiellt risktagande mellan olika år bör därför VaR relateras till storleken på eget kapital.

VaR beräknas för samtliga tillgångsslag och instrumenttyper som företaget har innehav i med beaktande av försäkringsåtagandenas ränterisker.

Som ett komplement till VaR-beräkningarna, och för att möjliggöra riskbedömningar som inte förlitar sig på en viss sannolikhetsfördelning, görs känslighetsanalyser som visar effekten på eget kapital. Dessa analyser redovisas tidigare i denna not.

Siffrorna för respektive tillgångsslag i tabellen nedan avser risken för tillgångsslaget enskilt med hänsyn tagen till diversifieringseffekter inom tillgångsslaget. Summa risk netto avser summan av riskerna för samtliga tillgångsslag tillsammans, med hänsyn tagen till diversifieringseffekter mellan tillgångsslagen.

Risikexponering balansräkning

VaR, mnkr	2015	2014
Ränterisk	882	694
Aktierisk	1 587	2 330
Fastighetsrisk	708	618
Alternativa investeringar-risk	396	450
Valutarisk	970	1 701
Diversifieringseffekt	-2 612	-4 308
Summa risk, netto	1 931	1 485

Realränterisk

Definition

Med realränterisk avses den förväntade variationen i nettomarknadsvärdet av räntebärande placeringstillgångarna och de försäkringstekniska avsättningarna beroende på att realräntan på obligationsmarknaden förändras. För övriga tillgångsslag beräknas ej realränterisken eftersom den enbart går att skatta empiriskt, är volatil samt endast utgör en mindre andel av dessa tillgångsslags totala risker.

Hantering av realränterisk

Vid hantering av realränterisken anläggs ett balansräkningsperspektiv. Realränteexponeringen för de försäkringstekniska avsättningarna hanteras genom innehav av realränteobligationer på tillgångssidan. Realränteriskexponeringen netto sett till både tillgångssidan och skuldsidan beräknas uttryckt som VaR.

Risikexponering

Realränteriskexponeringen netto för AFA Trygghetsförsäkring var enligt VaR 731 miljoner kronor (690).

Inflationsrisk

Definition

Med inflationsrisk avses den förväntade variationen i nettomarknadsvärdet mellan de svenska räntebärande placeringstillgångarna och de försäkringstekniska avsättningarna som beror på att den förväntade inflationen i Sverige förändras. Den förväntade inflationen skattas utifrån räntedifferensen mellan nominella och reala obligationer med jämförbara löptider. Övriga tillgångsslag, inklusive utländska räntebärande värdepapper, är inte direkt kopplade till svensk inflation och utelämnas därför.

Hantering av inflationsrisk

Vid hantering av inflationsrisken anläggs ett balansräkningsperspektiv. Inflationsriskexponeringen på skuldsidan hanteras genom innehav av reala och nominella räntebärande placeringar på tillgångssidan. Inflationsriskexponeringen netto sett till både tillgångssidan och skuldsidan beräknas uttryckt som VaR.

Risikexponering

Inflationsriskexponeringen netto för AFA Trygghetsförsäkring var enligt VaR 560 miljoner kronor (920).

Valutarisk

Definition

Valutarisk uppstår vid investeringar i värdepapper noterade i utländsk valuta. Valutarisk avser den förväntade variationen i valutapositionens marknadsvärde under ett år.

Valutarisken uppskattas genom beräkning av VaR. Total VaR avser total risk för samtliga valutor exklusive diversifieringseffekter mellan valutor.

Hantering av valutarisk

Valutarisken hanteras genom begränsning av den totala valutaexponeringen samt begränsning av varje enskild valutas exponering. Valutariskexponeringen hanteras aktivt med hjälp av valutaderivat. Utländska räntebärande placeringar valutasäkras enligt nuvarande policy i sin helhet avseende både värde och kassaflöden medan aktieportföljen normalt ej valutasäkras.

Risikexponering, mnkr

Valuta	2015		2014	
	Nettoexponering	VaR	Nettoexponering	VaR
USD	4 290	858	5 350	1 482
EUR	1 245	116	1 289	187
GBP	460	66	493	102
CHF	192	35	162	39
DKK	36	3	25	4
NOK	16	2	20	3
JPY	0	0	0	0
Totalt	6 239	1 080	7 339	1 817

NOTUPPLYSNINGAR

Prisrisk – Aktierisk

Definition

Med aktierisk avses den förväntade variationen i marknadsvärdet under ett år. Aktierisken uppskattas genom beräkning av VaR. Total VaR avser total risk för samtliga aktiemarknader exklusive diversifieringseffekter mellan de olika marknaderna.

Hantering av aktierisk

Aktierisken hanteras genom diversifiering på olika länder och branscher och genom limiter på maximala avvikelser från index. Huvuddelen av placeringarna är noterad.

Risikexponering, mnkr

År	Exponering	VaR
2015-12-31	9956	1587
2014-12-31	9211	2330

Geografisk fördelning, direkta aktieinnehav inklusive fonder

	2015		2014	
	Exponering	VaR	Exponering	VaR
Sverige	4632	842	4206	1013
Nordamerika	2947	453	2616	773
Europa exkl. Sverige	1233	218	1085	273
Japan	417	114	302	100
Övrigt	727	198	1002	427
Summa	9956	1825	9211	2330

Prisrisk – Fastighetsrisk

Definition

Med fastighetsrisk avses den förväntade variationen i marknadsvärdet under ett år. Fastighetsrisken beräknas uttryckt som VaR.

Hantering av fastighetsrisk

Fastighetsrisken hanteras genom en långsiktig förvaltningsstrategi och diversifiering på olika typer av hyresgäster.

Risikexponering, mnkr

År	Exponering	VaR
2015-12-31	3744	708
2014-12-31	3269	618

Prisrisk – Alternativa investeringar-risk

Definition

Med prisrisk i alternativa investeringar avses den förväntade variationen i marknadsvärdet under ett år. Prisrisken beräknas uttryckt som VaR.

Hantering av alternativa investeringar-risk

Prisrisken i alternativa investeringar hanteras genom en mycket stor diversifiering i underliggande innehav, eftersom portföljen i huvudsak består av andelar i private equity-fonder. Prisrisken hanteras även genom ett noggrant urval av fondförvaltare och fonder.

Risikexponering, mnkr

År	Exponering	VaR
2015-12-31	2468	396
2014-12-31	2678	450

Kreditrisk

Definition

Med kreditrisk avses risken att motparten helt eller delvis inte fullgör sina betalningsförpliktelser mot företaget. Kreditrisk för derivat avser risken för att motparten ej kan uppfylla sina åtaganden i enlighet med avtal. Kreditrisken för derivat bedöms som försumbar med hänsyn tagen till att handel huvudsakligen sker i standardiserade produkter som handlas och clearas på organiserade marknadsplatser med regelsystem och säkerhetskrav. Kreditrisken för icke-standardiserade derivat består av de verkliga värdena för derivaten per balansdagen.

Hantering av kreditrisk

Kreditrisken begränsas genom att placeringar huvudsakligen sker i värdepapper och mot emittenter med låg kreditrisk. Kreditrisken följs löpande upp gentemot emittenters eller värdepappers rating. Den sammanlagda andelen statspapper, statsgaranterade värdepapper och kassa får inte understiga 25 procent av den totala räntebärande portföljen. I handel med OTC-derivat och återköps-transaktioner regleras kreditrisken med standardiserade avtal för handel med respektive motpart. För de värdepapper som lånas ut reduceras kreditrisken genom att fullgoda säkerheter erhållits.

Risikexponering, mnkr

Kreditkvalitet avseende obligationer och andra räntebärande värdepapper

Rating	2015		2014	
	Exponering	%	Exponering	%
AAA	12939	76	12539	77
AA	947	6	1050	7
A	518	3	504	3
BBB	914	5	369	2
BB	-	-	218	1
Värdepapper utan rating ¹⁾	1739	10	1541	10
Summa	17057	100	16221	100

¹⁾ Av detta belopp utgörs 52 procent (41) av obligationer och räntebärande värdepapper utgivna av emittenter med en lägsta rating av BBB.

Väsentliga koncentrationer avseende samtliga innehav

Emittent	2015		2014 ¹⁾	
	Exponering	%	Exponering	%
Svenska staten	4 702	14	5 692	16
Swedbank	2 514	8	2 185	6
Nordea	2 512	7	2 163	6
Svenska Handelsbanken	1 844	5	1 771	5
Amerikanska staten	1 729	5	1 627	5
SEB	1 241	4	955	3
European Investment Bank	910	3	796	2
BlackRock	908	3	769	2
H&M	599	2	538	2
Carlyle	564	2	468	1
Summa	17 523	53	16 964	48

¹⁾ År 2014 uppgick väsentliga koncentrationer till 17 003 miljoner kronor vilket motsvarar 49 procent av totalt innehav. För mer information, se årsredovisning 2014.

Derivat

AFA Trygghetsförsäkring	Verkligt värde	Erhållen pant ISDA/CSA	Kvarstående risk
Icke-standardiserade valutaderivat	54	-	54

Utlånade värdepapper för vilka säkerheter erhållits

Marknadsvärde	2015	2014
Utlånade värdepapper ¹⁾	514	191
Erhållna säkerheter	535	199

¹⁾ Redovisas som Övriga ställda panten och jämförbara säkerheter i Poster inom linjen.

Riskexponering i övriga tillgångar, mnkr

Premiefordringar	2015	2014
Premiefordringar förfallna sedan mer än 30 dagar	3	4
Därav reserverade i bokslutet	-1	-4
Summa	2	-

Likviditetsrisk

Definition

Likviditetsrisk delas upp i marknadslikviditetsrisk och finansieringslikviditetsrisk. Med marknadslikviditetsrisk avses risken att ett finansiellt instrument inte alls kan avyttras eller kan avyttras endast till ett väsentligt reducerat pris eller att transaktionen medför stora kostnader. Med finansieringslikviditetsrisk avses risken för att inte kunna klara av finansiella betalningsåtaganden utan att råka ut för oacceptabla förluster.

Hantering av likviditetsrisk

Marknadslikviditetsrisk hanteras genom löpande uppföljning av att placeringar görs i enlighet med av styrelsen fastställda placeringsriktlinjer.

Hantering av finansieringslikviditetsrisk görs på olika nivåer. Den första nivån avser den kortsiktiga likviditetshantering och har en väldigt kort tidshorisont. Företaget följer kontinuerligt upp förväntade framtida kassaflöden och håller en likviditetsreserv bestående av korta placeringar och mycket likvida värdepapper för att säkerställa att företaget alltid har tillräckligt med likvida medel för att hantera dels interna flöden inom tillgångsförvaltningen, dels flöden från den löpande försäkringsrörelsen. Den andra nivån ser till likviditetshantering på lång sikt och karakteriseras av ett mer utpräglat balansräkningsriskorienterat (ALM-orienterat) angreppssätt. Nedan angivna förfallostruktur beskriver den långsiktiga hanteringen av likviditetsrisk som påverkar kapitalförvaltningen ur ett strategiskt perspektiv. Detta säkerställer att företaget innehar tillräckligt med likvida medel och placeringar på en likvid marknad.

I förfallostrukturen ses enbart till räntebärande tillgångar och räntekänsliga derivat vilka betraktas som fullt likvida. Det finns dock ytterligare tillgångar, till exempel aktier och fastigheter, som kan användas för att täcka AFA Trygghetsförsäkrings åtaganden. Fastigheter är dock mindre likvida. Analysen ser till förfallostrukturen på tillgångarna och derivaten och tar inte hänsyn till eventuella kupongbetalningar eller andra periodiska betalningar under tiden fram till förfall. De förväntade kassaflödena vid förfall approximeras med aktuellt marknadsvärde för både tillgångar och derivat eftersom detta är konsekvent med övrig riskuppföljning inom företaget.

Riskexponering, mdkr

Kassaflöde försäkrings- tekniska avsättningar	0-1	2-5	År 6-10	11-15	>15
Odiskonterad avsättning	-2,4	-5,7	-4,8	-3,0	-3,7
Duration 8,7 år					
Förväntat kassaflöde räntebärande placeringar	0-1	2-5	År 6-10	11-15	>15
Nominella/reala förfall	7,6	5,3	1,9	2,1	0,6
Duration 4,3 år					
Förväntat kassaflöde derivat	0-1	2-5	År 6-10	11-15	>15
Räntekänsliga derivat, inflöde	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Räntekänsliga derivat, utflöde	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Förväntat kassaflöde netto	0-1	2-5	År 6-10	11-15	>15
Totalt	5,2	-0,4	-2,9	-0,9	-3,1

NOTUPPLYSNINGAR

Operativa risker

Definition

Med operativa risker avses de framtida osäkra händelser som kan påverka uppnåendet av uppsatta mål. Begreppet operativ risk används för de interna och externa risker som framförallt är hänförliga till arbetssätt och stöd i det dagliga arbetet.

Hantering av operativa risker

Operativa risker hanteras och kontrolleras av verksamhetens chefer och ledare i enlighet med det interna regelverk som VD har fastställt. Det interna regelverket beaktar de externa krav som ställs på hanteringen av operativa risker.

Som stöd i hanteringen av operativa risker tillämpar AFA Trygghetsförsäkring gemensamma arbetssätt och verktyg. Det strukturerade arbetet med att hantera operativa risker hjälper till att synliggöra och prioritera förbättringsområden och skapar ett bättre underlag för beslut i det dagliga arbetet.

Hanteringen av operativa risker delas in i tre faser: riskanalys där risker identifieras och värderas och kategoriseras, åtgärdsplanering där respons bestäms och åtgärder planeras och analys och uppföljning där risker samordnas och övervakas, åtgärder genomförs och arbetet följs upp och rapporteras.

Som ett led i riskhanteringen har AFA Trygghetsförsäkring utformat system och rutiner för hantering av oönskade händelser. Rapportering av oönskade händelser leder till en bättre förståelse för samband mellan händelse, orsak och konsekvenser. Dessutom kan fler riskmoment åtgärdas och effektiva förebyggande åtgärder genomföras i syfte att minska risken för att liknande händelser inträffar i framtiden.

Riskexponering

AFA Trygghetsförsäkrings exponering mot operativa risker är framför allt hänförlig till externa faktorer, såsom beroendet av uppdragstagare när företaget uppdrar åt annan part att utföra delar av verksamheten. Riskerna i utlagd verksamhet följs kontinuerligt, bland annat genom att tredjepartsintyg krävs in från kritiska uppdragstagare. Av interna faktorer är det verksamhetens beroende av IT-system som främst utgör exponeringen mot operativ risk. Process- och personalrelaterade risker innebär också en exponering mot operativa risker.

Strategiska risker

Definition

Med strategiska risker avses risker förenade med negativ påverkan på kapital eller intjäning på grund av bristande mottaglighet för förändringar i branschen och felaktiga strategiska affärsbeslut.

Hantering av strategiska risker

Verkställande direktören och företagsledningen ansvarar för hanteringen av strategiska risker.

Strategin för att begränsa exponeringen mot strategisk risk är bland annat att utföra omvärldsbevakning med fokus på regeländringar i Sverige och Europa och ändringar i marknadsläget samt säkerställa tydliga, väl kommunicerade beslutsvägar.

Hanteringen och uppföljningen underlättas av att riskexponeringen analyseras och sammanställs utifrån företagets riskbedömningsmodell som innefattar definitioner, värderingsskalor och hanteringsplaner för strategiska risker. Analys och sammanställning baseras på identifierade risker och inrapporterade oönskade händelser inom alla risktyper.

Riskexponering

Faktorer som konjunkturutvecklingen, osäkerheten på den finansiella marknaden, utformningen av nya regler som Solvens II och IFRS samt översyn av det svenska socialförsäkringssystemet medför ökad exponering mot strategiska risker.

Anseenderisker

Definition

Med anseenderisker avses risker som är förenade med förtroendeskadliga händelser och dålig publicitet. Anseenderisker uppkommer oftast som en sekundär effekt av att företaget haft en oönskad händelse eller förhöjd risk inom någon av företagets övriga risktyper.

Hantering av anseenderisker

Verkställande direktören och företagsledningen ansvarar för hantering och värdering av risker ur ett anseendeperspektiv.

Strategin för att begränsa verkan av anseenderisker är att ha en väl fungerande kommunikation mot såväl företagets anställda som omvärlden och kunder samt att värdera AFA Trygghetsförsäkrings risker ur ett anseendeperspektiv. AFA Trygghetsförsäkring har en tydlig ambition att vara transparent och lättförståeligt.

Riskexponering

Exponering mot anseenderisk beror av hur väl AFA Trygghetsförsäkring hanterat inträffade oönskade händelser inom övriga risktyper.

Not 3. Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen

	2015	2014
Medelavkastning per år på 3-månaders statsskuldväxlar	-0,29 %	0,42 %
Försäkringstekniska avsättningar i genomsnitt under året	19 575	19 389
Överförd kapitalavkastning	-58	81

Not 4. Försäkringsersättningar

	2015	2014
Utbetalda skadeersättningar	1 763	1 653
Driftkostnader för skadereglering, enligt not 5	288	287
Summa utbetalda försäkringsersättningar	2 051	1 940
Förändring i avsättning för oreglerade skador	-311	682
Summa	1 740	2 622

mdkr	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Skadekostnad	1,7	1,7	1,6	1,5	1,3	1,2
Tillförd förräntning	0,1	1,2	-0,9	0,5	1,9	0,4
Nya villkor	-	-	-	-	-	1,9
Avvecklingsresultat	-0,1	-0,3	0,0	0,2	0,2	-0,6
Summa	1,7	2,6	0,7	2,2	3,4	2,9

Skadekostnaden för skadeår 2015 uppgår till 1,7 miljarder kronor (1,7).

Förklaringen till att försäkringsersättningar på 1,7 miljarder kronor och skadekostnad på 1,7 miljarder kronor uppgår till samma belopp är att den tillförda förräntningen om 0,1 miljarder kronor och avvecklingsvinsten på 0,1 miljarder kronor tar ut varandra.

Den tillförda förräntningen på 0,1 miljarder kronor består främst av en värdesäkring om 0,1 miljarder kronor då övrig föräntningskostnad är låg beroende på låga och stabila marknadsräntor mellan årsskiftena 2014 och 2015.

Avvecklingsvinsten om 0,1 miljarder kronor beroende på en upplösning av schablonmässiga säkerhetspåslag i beräkningsmodellen.

För mer information om de viktigaste antagandena, se not 1.

Not 5. Driftkostnader

	2015	2014
Skadereglering, enligt not 4	288	287
Administration	226	313
Kapitalförvaltning, enligt not 7	22	29
Fastighetsförvaltning	8	6
Summa	544	635

Specifikation av driftkostnader:

Personalkostnader	236	260
Lokalkostnader	40	49
Avtalstecknings-, fakturerings- och inkassotjänster	39	75
Kostnader för informationsmedel	16	15
Avskrivningar	6	7
Externt fakturerade administrationstjänster	-24	-26
Övrigt	231	255
Summa	544	635

I Administration ingår kostnader för projektet Solvens II med 9 miljoner kronor (16).

I Administration (Övrigt) ingår kostnader för tjänster för förebyggande verksamhet till Prevent med 50 miljoner kronor (50) och till föreningen Suntarbetsliv med 32 miljoner kronor (26).

Externt fakturerade administrationstjänster utgörs av intäkter från externa administrationsuppdrag.

AFA Försäkring tillämpar från och med 2015 en ny kostnadsfördelningsprincip som på ett mer adekvat sätt fördelar dels företagsgemensamma kostnader som inte är direkt hänförliga till respektive försäkringsföretags olika försäkringar, dels kostnader för avtalstecknings-, fakturerings- och inkassotjänster. Jämfört med 2014 har den nya fördelningsprincipen resulterat i en minskning av den andel av AFA Försäkrings gemensamma kostnads- massa som allokeras till AFA Trygghetsförsäkring.

Not 6. Övriga tekniska kostnader

	2015	2014
Anslag för forskning	105	63

Not 7. Kapitalavkastning

	2015	2014
Kapitalavkastning, intäkter		
Hyresintäkter från byggnader och mark	146	162
Erhållna utdelningar	1 364	1 076
Ränteintäkter		
<i>Obligationer och andra räntebärande värdepapper</i>	227	269
<i>Övriga ränteintäkter</i>	15	45
Summa ränteintäkter	242	314
Valutakursvinster, netto	-	1 608
Realisationsvinster, netto		
<i>Aktier och andelar</i>	550	524
<i>Obligationer och andra räntebärande värdepapper</i>	144	230
<i>Derivat</i>	34	-
Summa realisationsvinster, netto	728	754
Summa kapitalavkastning, intäkter	2 480	3 914
Orealiserade vinster på placeringstillgångar		
Byggnader och mark	413	91
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	439	758
Summa orealiserade vinster på placeringstillgångar	852	849
Kapitalavkastning, kostnader		
Driftkostnader för byggnader och mark	-36	-38
Kapitalförvaltningskostnader, enligt not 5	-22	-29
Räntekostnader	-79	-35
Övriga finansiella kostnader	-21	-16
Valutakursförluster, netto	-61	-
Summa kapitalavkastning, kostnader	-219	-118
Orealiserade förluster på placeringstillgångar		
Aktier och andelar	-1 367	-315
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-264	-
Derivat	-	-414
Summa orealiserade förluster på placeringstillgångar	-1 631	-729
Summa före överföring till försäkringsrörelsen	1 482	3 916
Kapitalavkastning överförd till försäkringsrörelsen	58	-81
Summa	1 540	3 835

Totalavkastnings- tabell för placeringar	Marknadsvärden				Total- avkastning, %	
	2015	%	2014	%	2015	2014
Räntebärande nominellt	13 629	39	12 764	39	0,5	6,6
Räntebärande realt	5 018	14	4 661	15	1,1	10,7
Aktier	9 966	29	9 220	28	4,2	20,1
Fastigheter	3 805	11	3 318	10	19,4	8,0
Alternativa investeringar	2 468	7	2 678	8	20,2	40,0
Valuta	-	-	-	-	0,2	0,2
Allokeringsportfölj	0	0	0	0	0,1	0,0
Summa	34 886	100	32 640	100	5,1	13,4

Totalavkastningstabell för placeringar (totalavkastningstabellen) presenteras enligt Svensk Försäkrings rekommendation "Totalavkastningstabell – Rekommendation för årlig rapportering av totalavkastning". I totalavkastningstabellen beräknas avkastning enligt TWR, tidsviktad avkastning.

Totalavkastningstabellen omfattar de tillgångar som förvaltas enligt företagets placeringsriktlinjer.

Den huvudsakliga skillnaden gentemot övrig redovisning enligt lagbegränsad IFRS är att innehaven i dotterföretagen redovisas till marknadsvärde i totalavkastningstabellen.

Kapitalförvaltningens driftkostnader, 22 miljoner kronor (29), inkluderas ej i totalavkastningstabellen.

En sammanfattning av skillnaden mellan totalavkastningstabellen och de finansiella rapporterna redovisas i tabellerna nedan.

Avstämning av totalavkastningstabellen mot resultaträkning

	2015	2014
Totalavkastning enligt totalavkastningstabellen ¹⁾	1 617	3 988
Poster från resultaträkningen som inte är med i totalavkastningstabellen	-61	-50
Värderingsskillnader	-66	-6
Kapitalavkastning överförd till försäkringsrörelsen	58	-81
Övrigt	-8	-16
Summa kapitalavkastning enligt resultaträkning	1 540	3 835

¹⁾ Totalavkastning enligt totalavkastningstabellen visas endast i procent.

Avstämning av totalavkastningstabellen mot balansräkning

	2015	2014
Marknadsvärde enligt totalavkastningstabellen	34 886	32 640
Tillgångar som inte klassificeras som placeringstillgångar	781	3 708
Poster från skuldsidan i balansräkningen som är avdagna i totalavkastningstabellen	57	391
Värderingsskillnader	-792	-749
Övrigt	-3	-3
Summa tillgångar enligt balansräkning	34 929	35 987

Bidragsanalys år 2015, %	Normalportfölj	Avkastning normalportfölj	Avkastning portfölj	Förvaltningsbidrag
Räntebärande nominellt	38,0	0,3	0,5	0,1
Räntebärande realt	15,0	1,1	1,1	0,0
Aktier	28,0	7,0	4,2	-0,8
Fastigheter	11,0	13,9	19,4	0,5
Alternativa investeringar	8,0	20,2	20,2	0,0
Valuta	-	0,0	0,1	0,0
Taktisk allokering	-	-	-0,3	-0,3
Totalt	100,0	5,6	5,1	-0,5

Avkastning under år 2015

Avkastningen för AFA Trygghetsförsäkring uppgick under året till 5,1 procent, varav den aktiva avkastningen på noterade tillgångar uppgick till -0,5 procentenheter.

Den nominella räntebärande portföljens index består till 65 procent av en nominell svensk obligationsportfölj, till 22 procent av en nominell nordamerikansk portfölj, till 10 procent av en nominell tysk portfölj och till 3 procent av en så kallad high yield-portfölj. Utlandsandelen i index är valutakursrädd. Indexet har en modifierad duration på 3,0. Innehavet gav en avkastning på 0,5 procent, vilket var 0,2 procentenheter mer än index.

Den reala räntebärande portföljens index består till 100 procent av reala svenska statsobligationer. Indexet har under året haft en modifierad duration kring cirka 8,7. Innehavet gav en avkastning på 1,1 procent, vilket var i linje med index.

Aktieportföljens index består till 45 procent av en svensk aktieportfölj samt till 55 procent av en global portfölj. Sverigeindex består av SIXRX (Six Return Index). Utlandsindex är sammansatt av ett antal viktade regionala totalavkastningsindex. Utlandsandelen i index är delvis valutakursrädd. Portföljen gav en avkastning på 4,2 procent vilket var 2,8 procentenheter lägre än indexavkastningen.

Avkastningen på AFA Trygghetsförsäkrings fastighetsbestånd var under året 19,4 procent. Portföljen består till övervägande del av fastighetsinnehav i centrala Stockholm. Som jämförelseindex för fastighetsportföljen används IPD Svenskt Fastighetsindex. Snittavkastningen för jämförbara fastigheter blev enligt IPD 13,9 procent under 2015. Portföljens resultat under året är därmed 5,5 procentenheter bättre än index.

Avkastningen under 2014 i AFA Trygghetsförsäkrings innehav i alternativa investeringar var 20,2 procent. Portföljen består nästan helt av tillgångar i utländsk valuta vilka ej kurssäkras. Inte heller alternativa investeringar utvärderas på så kort tidsperiod som ett år. Därför har normalportföljens avkastning satts till lika med den uppnådda avkastningen för detta tillgångsslag. I längre tidserier, se tabell nedan, har alternativa investeringar ett absolutavkastningskrav på 10 procent årligen för fonder äldre än fem år som sitt index.

Avkastningen i tillgångsslaget valuta uppgick till 0,1 procent och avser den aktiva förvaltningen av portföljens valutaexponering.

Den taktiska allokeringen mellan noterade tillgångsslag gav en avkastning på -0,4 procent.

Årsavkastning, rullande 36 mån,%	Avkastning normalportfölj	Avkastning portfölj	Aktiv avkastning	Mål aktiv avkastning
Räntebärande nominellt	2,3	2,7	0,4	0,2
Räntebärande realt	1,1	1,7	0,6	0,1
Aktier	16,9	15,6	-1,1	0,7
Fastigheter	9,8	10,9	1,0	0,4
Alternativa investeringar	10,0	24,7	13,4	0,0
Valuta	-	0,1	0,1	0,0
Taktisk allokering	8,7	8,6	-0,1	0,2
Totalt	8,7	8,7	0,0	0,4

Hyresintäkter från byggnader och mark

Hyresintäkterna under perioden uppgår till 146 miljoner kronor (162).

Avtalade framtida hyresintäkter avseende befintliga hyreskontrakt	2015	2014
Förfall inom 1 år	10	5
Förfall mellan 1 och 5 år	249	267
Förfall senare än 5 år	715	735
Summa	974	1007

Driftkostnader för byggnader och mark	2015	2014
Fastighetsskatt	13	13
Driftkostnader	10	8
Tomträttsavgäld	5	5
Fastighetsadministration	5	5
Reparation och underhåll	3	7
Kostnader för mervärdesskatt	0	0
Summa	36	35

Not 8. Säkerhetsreserv

	2015	2014
Ingående balans	12 674	10 584
Förändring av säkerhetsreserv	142	2 090
Utgående balans	12 816	12 674

NOTUPPLYSNINGAR

Not 9. Skatt på årets resultat

	2015	2014
Aktuell skatt	0	-
Uppskjuten skatt (förändring)	116	220
Summa	116	220
Skillnad mellan redovisad skatt och skatt baserad på gällande svensk skattesats	2015	2014
Resultat före skatt enligt resultaträkningen	-553	-1 002
Skatt enligt gällande skattesats 22 %	122	220
Permanent skillnader	-3	-2
Skatt på tidigare ej värderade temporära skillnader	-3	2
Redovisad skatt	116	220

Not 10. Byggnader och mark

Fördelning på fastighets-kategori	Anskaffningsvärde	Bokfört/verkligt värde	Bokfört värde, kr/kvm	Ytvakansgrad, %	Direktavkastning, %
Kontors- och affärsfastigheter	1 916	2 896	82 000	4,4	4,8

Direktavkastningen är beräknad enligt Försäkringsbranschens Redovisningsnämnds rekommendation.

Beståndet består av kommersiella fastigheter i Stockholmsområdet, vilket också utgör företagens enda segment. Samtliga fastigheter redovisas som förvaltningsfastigheter. Det förekommer inga begränsningar i rätten att sälja någon av förvaltningsfastigheterna eller att disponera hyresintäkterna och ersättning vid avyttring.

Förändringar i fastighetsinnehavet år 2015

Inga förvärv eller försäljningar har skett under år 2015

Väsentliga åtaganden

Under året har åtaganden om ombyggnationer uppgående till 16 miljoner kronor (8) gjorts i samband med tecknande av hyresavtal. Av dessa återstår investeringar om 6 miljoner kronor (0).

Specifikation av årets förändring:	2015	2014
Ingående balans	2 470	2 683
Investeringar i befintligt bestånd	13	3
Försäljning och förvärv	-	-307
Värdeförändring	413	91
Utgående balans	2 896	2 470

Not 11. Aktier i koncernföretag

Dotterföretag	Organisationsnummer	Antal aktier	Andel, %	Nom. värde	Bokfört värde	
					2015	2014
AF-T Private Equity AB	556650-5938	1 000	100	0,10	23	23
Fastighets AB Sångstämman	556642-0120	1 000	100	0,10	51	51
Fastighets AB Långreven	556963-0352	50 000	100	0,05	7	7
Summa					81	81

Samtliga koncernföretag har säte i Stockholm.

AFA Trygghetsförsäkring har under året erhållit koncernbidrag från

	2015	2014
AFA Sjukförsäkringsaktiebolag	-	3 000
AF-T Private Equity AB	2	11
Fastighets AB Sångstämman	11	10
Fastighets AB Långreven	4	-
Summa	17	3 021

Not 12. Andra finansiella placeringstillgångar

	2015	2014
Aktier och andelar		
Ursprungligt anskaffningsvärde	12 249	10 629
Valutaeffekt	1 047	764
Övervärde (+) /undervärde (-)	-879	488
Summa aktier och andelar	12 417	11 881
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		
Upplupet anskaffningsvärde	16 939	15 853
Övervärde (+) /undervärde (-)	389	654
Summa obligationer och andra räntebärande värdepapper	17 328	16 507
Utlåning till kreditinstitut	497	493
Derivat	100	18
Summa	30 342	28 899

Specifikationer:

Aktier och andelar	2015	2014
Noterade	8 817	7 931
Onoterade	3 600	3 950
Summa	12 417	11 881

10 största innehav av aktier exklusive fonder

Bolag	Andel av aktieportfölj, %	
	2015	2014
H&M	7,3	6,8
Nordea	4,9	5,3
Investor	3,7	2,8
Volvo	3,6	3,9
Saab	3,1	1,8
SEB	2,9	-
Ericsson	2,8	2,2
Swedbank	2,0	3,7
Atlas Copco	2,0	2,4
Sandvik	1,9	2,0
Total andel	34,2	30,9¹⁾

¹⁾ År 2014 uppgick total andel av 10 största innehav av aktier exklusive fonder till 33,2 procent. För mer information, se årsredovisning 2014.

Branschfördelning, direkta aktieinnehav

	2015		2014	
	Exponering	%	Exponering	%
Industri	2 277	28	2 095	27
Finans	2 069	25	1 914	25
Konsumentvaror	1 574	19	1 425	18
Hälsovård	858	10	726	9
IT	585	7	636	8
Råvaror	451	6	486	6
Telekommunikation	390	5	467	6
Media och underhållning	12	0	49	1
Tjänster	7	0	-	-
Summa	8 223	100	7 798	100

Obligationer och andra räntebärande värdepapper

	Upplupet anskaffningsvärde		Bokfört värde	
	2015	2014	2015	2014
Svenska staten	5 334	4 733	5 482	4 956
Svenska bostadsinstitut	4 418	4 109	4 473	4 225
Svenska kommuner	72	67	72	66
Övriga svenska emittenter	2 004	1 949	2 028	2 003
Utländska stater	797	1 080	832	1 145
Övriga utländska emittenter	4 314	3 915	4 440	4 112
Summa	16 939	15 853	17 328	16 507
Noterade	16 506	15 451	16 866	16 049
<i>varav eviga förlagsbevis</i>	-	42	-	43
Onoterade	433	402	461	458

Skillnaden mellan bokfört och nominellt värde för innehav där det bokförda värdet översteg det nominella uppgick till 2 628 miljoner kronor (2 827).

Skillnaden mellan bokfört och nominellt värde för innehav där det bokförda värdet understeg det nominella uppgick till 17 miljoner kronor (5).

NOTUPPLYSNINGAR

Emittents andel av ränteportföljen

10 största innehav	Andel av ränteportfölj, %	
	2015	2014
Svenska staten	32,3	30,7
Swedbank	9,6	9,2
Nordea	8,8	8,4
Svenska Handelsbanken	6,3	7,4
SEB	5,7	6,0
European Investment Bank	5,3	4,9
Dexia	2,9	1,8
Amerikanska staten	2,8	3,8
Länsförsäkringar Hypotek	2,3	2,3
Instituto de Crédito Oficial	1,8	1,5
Total andel	77,8	76,0¹⁾

¹⁾ År 2014 uppgick total andel av emittents andel av ränteportföljen till 76,0 procent. För mer information, se årsredovisning 2014.

Derivat med positiva värden eller värde noll (tillgångar)

Derivatinstrument upptagna i balansräkningen	Nominellt värde		Bokfört värde	
	2015	2014	2015	2014
Standardiserade och clearade räntederivat, terminer ¹⁾	2 507	2 820	-	-
Icke-standardiserade valuta-derivat, terminer	4 886	238	100	18
Summa	7 393	3 058	100	18

¹⁾ Standardiserade derivat avräknas dagligen varpå det bokförda värdet är noll per balansdagen.

Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

	Anskaffningsvärde		Bokfört värde	
	2015	2014	2015	2014
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin				
Andra finansiella placeringstillgångar	30 234	27 246	29 744	28 388
Innehav för handel				
Derivat	-	-	100	18
Summa finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	30 234	27 246	29 844	28 406
Lånefordringar och kundfordringar				
Utlåning till kreditinstitut	497	493	497	493
Övriga fordringar	755	3 931	755	3 927
Kassa och bank	811	575	811	575
Summa lånefordringar och kundfordringar	2 063	4 999	2 063	4 995
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Finansiella skulder innehavda för handel				
Derivat	-	-	32	386
Summa finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	-	-	32	386
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde				
Övriga skulder	289	261	289	261
Summa finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	289	261	289	261

Andra finansiella placeringstillgångar innehåller balansräkningens poster Aktier och andelar samt Obligationer och andra räntebärande värdepapper.

Övriga fordringar innehåller balansräkningens poster Fordringar avseende direkt försäkring, Övriga fordringar samt upplupna ränte- och hyresintäkter.

Övriga skulder innehåller balansräkningens poster, Skulder avseen-

de direkt försäkring, Övriga skulder samt upplupna räntekostnader.

I ovanstående tabell återfinns anskaffningsvärde samt bokfört värde. Det bokförda värdet bedöms motsvara verkligt värde för respektive post. För ytterligare information om metoder för värdering till verkligt värde, se not 1.

Finansiella tillgångar och skulder redovisas till upplupet anskaffningsvärde. En beräkning av verkligt värde baserat på diskonterade

framtida kassaflöden, där en diskonteringsränta som speglar motpartens kreditrisk utgör den mest väsentliga indatan, bedöms inte ge någon väsentlig skillnad jämfört med redovisat värde för

finansiella tillgångar och finansiella skulder som ingår i nivå 2. För samtliga finansiella tillgångar och skulder anses därför det redovisade värdet vara en god approximation av det verkliga värdet.

Not 13. Upplysning om värdering till verkligt värde

Bestämning av verkligt värde genom publicerade prisnoteringar eller värderingstekniker

31 december 2015	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Förvaltningsfastigheter	-	-	2 896	2 896
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Aktier och andelar	9 952	-	2 465	12 417
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	14 009	3 319	-	17 328
Derivat	-	100	-	100
Summa finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	23 961	3 419	2 465	29 845
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Derivat	-	32	-	32
31 december 2014	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Förvaltningsfastigheter	-	-	2 470	2 470
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Aktier och andelar	9 209	-	2 672	11 881
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	13 151	3 356	-	16 507
Derivat	-	18	-	18
Summa finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	22 360	3 374	2 672	28 406
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Derivat	-	386	-	386

En överföring från en nivå till en annan kan ske när det finns indikationer på att marknadsförutsättningarna har ändrats, exempelvis en ändring i likviditet. Det har inte skett några överföringar mellan nivåerna under perioden.

Nivå 1: Instrument med publicerade prisnoteringar

För aktier och andelar som handlas på en aktiv marknad innebär detta den senaste betalkursen (exitpris) på balansdagen. För likvida räntebärande värdepapper innebär detta den aktuella köpkursen på balansdagen.

Nivå 2: Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata

Mindre likvida räntebärande värdepapper värderas utifrån rådande avkastningskurvor på räntemarknaden med beaktande av kredit- och likviditetspåslag. Påslaget är i sin tur baserat på ett genomsnitt av ett antal finansiella instituts uppskattning av verkligt värde. Derivat värderas individuellt och till verkligt värde. Med verkligt värde avses teoretiska priser som beräknas med hjälp av aktuella marknadsnoteringar och gällande balansdagskurs avseende valuta.

Nivå 3: Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata

Värderingen av onoterade aktier och andelar som ej handlas på en aktiv marknad baseras på senaste värderingsuppgift från externa förvaltares uppskattningar av verkligt värde i enlighet med branschorganisationen International Private Equity and Venture Capital (IPEV) Valuation Guidelines och amerikanska Financial Accounting Standards Boards (FASB) Accounting Standards Codifications (ASC) 820, som är en kodifiering av deras Statement of Financial Accounting Standards (SFAS) no. 157.

Värderingarna av byggnader och mark har utförts av externa, oberoende värderingsföretag och auktoriserade fastighetsvärderare. Värderingarna utförs i

enlighet med riktlinjerna i RICS beställarhandledning. För att fastställa värdet har både kassaflödesmetoden och ortsprismetoden använts. Metoderna har använts för samtliga fastighetskategorier och fastigheternas värde har fastställts genom individuell värdering av respektive fastighet beaktande exempelvis geografiskt läge samt teknisk och branschmässig standard. Faktiska transaktioner på marknaden har beaktats vid samtliga värderingar.

I kassaflödesmetoden har bedömda betalningsströmmar under en fem- eller tioårsperiod redovisats. Restvärdet är beräknat utifrån det bedömda driftnettot år sex eller år elva, dividerat med marknadens direktavkastningskrav och diskonterat till nuvärde. Antaganden och bedömningar görs avseende parametrar som hyres- och kostnadsutveckling, inflation, direktavkastningskrav vid restvärdeberäkningar och kalkylränta. Vid användandet av ortsprismetoden har två delmetoder använts, dels normering av värdet för jämförbara fastigheter till värde i kronor per kvadratmeter uthyrbar yta (areametoden), dels normering till driftnettot (nettokapitaliseringsmetoden).

Fastighetsvärderarna lämnar sina slutliga värderingar i skriftliga värderingsutlåtande i vilka gjorda antaganden och fastigheternas värde redovisas. Utlåtandena omfattar såväl generella ekonomiska antaganden såsom ränteantaganden som fastighetsspecifika antaganden såsom förväntade framtida hyresintäkter, hyresnivåer, utvecklingen på fastighetsmarknaden eller andra omständigheter eller osäkerhetsfaktorer som har eller kan ha påverkan på fastigheternas kassaflöden och beräknade värden.

NOTUPPLYSNINGAR

Förändringar i nivå 3	Aktier och andelar		Fastigheter	
	2015	2014	2015	2014
Ingående balans	2 672	2 263	2 470	2 683
Realiserade vinster (+) eller förluster (-) i resultaträkningen	0	-145	-	-
Orealiserade vinster (+) eller förluster (-) i resultaträkningen	-599	147	413	91
Köp och försäljning	392	407	13	-304
Utgående balans	2 465	2 672	2 896	2 470
Nettoförändring i orealiserade vinster (+) eller förluster (-) relaterade till instrument som innehas på balansdagen ¹⁾	-2 340	-1 741	413	91

¹⁾ Orealiserad kursförändring avseende aktier och andelar uppgår till -2945 miljoner kronor (-2 140). Orealiserade värdeförändringar avseende fastigheter framgår av tabellen ovan. Eftersom samtliga fastigheter är belägna i Sverige har inga valutakurseffekter uppstått avseende dessa. De mest väsentliga antagandena vid fastighetsvärderingarna är följande: Viktat direktavkastningskrav vid restvärdesberäkning: 4,2 % Kalkylränta: 6,0–7,0 % Långsiktig förväntad vakansgrad: 3,5–4,0 %

AFA Trygghetsförsäkring har kategoriserat alternativa investeringar som nivå 3-tillgångar. Enligt IFRS ska en känslighetsanalys presenteras med hjälp av en alternativ värdering av dessa tillgångar. AFA Trygghetsförsäkrings investeringar inom området alternativa investeringar sker antingen i form av direkta fonder eller i så kallade fond-i-fondlösningar. Sammantaget innebär detta en portfölj diversifierad med mer än 8000 enskilda bolag. Ur ett värderingstekniskt perspektiv är en alternativ värdering av dessa tillgångar förenad med stora svårigheter och kostnader. AFA Trygghetsförsäkring har därför valt att inte presentera någon alternativ värdering av dessa tillgångar.

Beträffande fastigheter har en känslighetsanalys lämnats i form av en VaR-beräkning för riskexponeringen i balansräkningen. Denna återfinns i not 2.

Not 14. Övriga fordringar

	2015	2014
Forordringar på koncernföretag	542	3 543
Forordringar avseende aktuell skatt	13	11
Skattefordran	7	11
Ej likviderade affärer	4	8
Övriga fordringar	3	172
Summa	569	3 745

Samtliga fordringar förfaller inom ett år från balansdagen utom fordringar på koncernföretag.

Not 15. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2015	2014
Upplupna ränte- och hyresintäkter	190	173
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	32	35
Summa	222	208

Not 16. Avsättning för oreglerade skador

	IB	Årets förändring	UB	
Inträffade och rapporterade skador	8 966	-177	8 789	
Inträffade men ej rapporterade skador	8 480	-133	8 347	
Skaderegleringskostnader	2 284	-1	2 283	
Summa	19 730	-311	19 419	
mdkr	Diskonterad avsättning	Odiskonterad avsättning	Duration, år	Diskonteringsränta¹⁾, %
TFA exkl. skadelivräntor ²⁾	9,8	9,8	7,5	-0,10
TFA skadelivräntor	1,2	1,3	11,0	-0,17
Förlängd livränta	8,4	8,5	9,8	-0,26
Totalt	19,4	19,6	8,7	

¹⁾ Diskonteringsräntan är en durationsränta, en nettoränta baserad på nominell marknadsränta justerad för förväntad framtida inflation. Diskonteringen görs med räntekurva, vilket betyder att diskonteringseffekten inte kan härledas i tabellen.

²⁾ Diskonteringsräntan är en sammanvägd räntesats som baseras på olika räntor beroende på ersättningslag.

För mer information om valda diskonteringsräntor, se not 1.

Skadekostnadsutveckling, bokföringsår

mdkr	2015	2014	2013	2012	2011	2010
IB Försäkringstekniska avsättningar	19,7	19,0	20,1	19,7	18,0	16,7
Skadekostnad	1,7	1,7	1,6	1,5	1,3	1,2
Utbetalda försäkringsersättningar	-2,0	-1,9	-1,8	-1,8	-1,7	-1,6
Tillförd förräntning	0,1	1,2	-0,9	0,5	1,9	0,4
Nya villkor	-	-	-	-	-	1,9
Avvecklingsresultat	-0,1	-0,3	0,0	0,2	0,2	-0,6
UB Försäkringstekniska avsättningar	19,4	19,7	19,0	20,1	19,7	18,0

För mer information om posterna i ovanstående tabell, se not 4.

AFA Trygghetsförsäkring har valt att redovisa skadekostnadsutvecklingen enligt tabellen ovan istället för att redovisa skadekostnaderna i triangelschema med fem års utveckling. Motiveringen är att en uppställning med triangelschema inte ger en rättvisande bild av avvecklingsresultatet beroende av den långsvansade karaktären på AFA Trygghetsförsäkrings åtaganden samt att villkorsförändringar med retrospektiv verkan ger en missvisande bild av skadekostnadsutvecklingen.

Not 17. Avsättning för skatter

	2015	2014
Uppskjuten skatt	524	641
Uppskjuten skatt, specificering:		
<i>Uppskjuten skatteskuld</i>		
Placeringstillgångar	525	641
<i>Uppskjuten skattefordran</i>		
Beräknat underskottsavdrag	-1	0
Summa	524	641

Not 18. Skulder avseende direkt försäkring

	2015	2014
Preliminärskatt	15	21
Sociala avgifter	11	11
Särskild löneskatt	1	2
Summa	27	34

Samtliga skulder förfaller inom ett år från balansdagen.

Not 19. Derivat med negativa värden**Derivat upptagna i balansräkningen**

	Nominellt värde		Bokfört värde	
	2015	2014	2015	2014
Standardiserade och clearade räntederivat, terminer ¹⁾	644	560	-	-
Icke-standardiserade valutaderivat, terminer	2 158	5 263	32	386
Summa	2 802	5 823	32	386

¹⁾ Standardiserade derivat avräknas dagligen varpå det bokförda värdet är noll per balansdagen.

Not 20. Övriga skulder

	2015	2014
Beviljade ännu inte utbetalda anslag	148	124
Skulder till koncernföretag	61	85
Köpta ej likviderade affärer	9	2
Leverantörsskulder	7	9
Skatteskulder	5	3
Deposition hyra	1	1
Övriga skulder	1	3
Summa	232	227

Skulder motsvarande 155 miljoner kronor (125) förfaller inom ett år från balansdagen.

Not 21. Eget kapital

Upplysningar kring eget kapital lämnas i rapporten över förändringar i eget kapital.

Not 22. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2015	2014
Förutbetalda hyror	22	15
Fastighetsskatt	13	13
Upplupna räntekostnader	14	-
Övriga upplupna kostnader	2	2
Summa	51	30

Samtliga skulder förfaller inom ett år från balansdagen.

23. Medelantal anställda, sjukfrånvaro samt löner och ersättningar

Medelantal anställda	2015	2014
Kvinnor	188	204
Män	94	89
Summa	282¹⁾	293

¹⁾AFA Försäkring tillämpar från och med 2015 en enhetlig fördelningsprincip för företagsgemensamma funktioner som inte är direkt hänförliga till aktiviteter relaterade till företagets olika försäkringar.

Antal	VD och företagsledning			
	Styrelse		VD och företagsledning	
	2015	2014	2015	2014
Kvinnor	8	9	1	1
Män	5	6	8	8
Summa	13	15	9	9

Sjukfrånvaro, %

1 januari–31 december	2015	2014
Av ordinarie arbetstid för samtliga anställda	5,2	4,3
Som avser långtidssjukfrånvaro	1,3	1,0
Kvinnor	6,4	5,1
Män	3,0	2,7
Personal 29 år och yngre	8,6	4,6
Personal 30–49 år	4,5	3,8
Personal 50 år och äldre	5,3	4,9

Löner och ersättningar	Styrelse, VD och vVD		Övriga anställda		Totalt	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Löner och ersättningar	2,1	2,5	143,7	143,6	145,8	146,1
Sociala kostnader	0,9	1,0	46,2	45,6	47,1	46,6
Pensionskostnader	0,5	0,6	38,3	61,9	38,8	62,5
Summa	3,5	4,1	228,2	251,1	231,7	255,2

Företagens anställda är tillikaanställda i AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring. Ersättningar till anställda fördelas med hänsyn till respektive företags andel av resursförbrukningen i organisationen. Redovisade uppgifter avser lön och ersättning från AFA Trygghetsförsäkring. För vidare upplysning om pensioner, se not 1 och nedan.

Ersättningar till styrelse, verkställande direktör, vice verkställande direktör och övriga i företagsledningen

Principer

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämans beslut. Arbetstagarrepresentanter erhåller ej styrelsearvode.

Ersättning till verkställande direktör, vice verkställande direktör och övriga i företagsledningen utgörs av grundlön, övriga förmåner och pension. Övriga förmåner utgår enligt gällande kollektivavtal. För verkställande direktör och vice verkställande direktör ingår även värdet av en förmånsbil.

Berednings- och beslutsprocess

Ersättningar till verkställande direktör, vice verkställande direktör och övriga i företagsledningen har beretts av styrelsens ersättningsutskott och beslutats av styrelsen.

Ersättningar till kontrollfunktioner och övriga anställda

Principer

Ersättning till chefen för internrevision, chefen för riskkontrollstaben och regelefterlevnadsansvarig och övriga anställda utgörs av grundlön, övriga förmåner och pension enligt gällande kollektivavtal.

Berednings- och beslutsprocess

Revisionsutskottet ska godkänna ersättning till chefen för internrevision. Ersättning till anställda inom linjefunktioner som har till särskild uppgift att granska regelefterlevnaden ska godkännas av verkställande direktören. Ersättning till chefen för riskkontrollstaben och övriga anställda bestäms i den ordinarie lönerevisionen.

Rörlig ersättning

Principer

Rörlig ersättning utgår inte till verkställande direktör, vice verkställande direktör, övriga i företagsledningen, chefen för internrevision, chefen för riskkontrollstaben eller till regelefterlevnadsansvarig.

Rörlig ersättning till anställda inom Område Kapitalförvaltning kan utgå till handlare, analytiker och förvaltare inom aktier, räntebärande värdepapper och valuta.

Gratifikationer till övriga anställda för goda prestationer kan utgå med mindre belopp.

Syftet med den rörliga ersättningen är att attrahera och behålla kvalificerad personal samt att belöna långsiktigt goda prestationer. Den rörliga ersättningen baseras på det sammanvägda utfallet per kalenderår av den anställdes resultat, gruppens eller avdelningens resultat och företagets resultat. Resultatet för de olika delarna ska ange hur mycket bättre förvaltningen är än motsvarande index mätt på en rullande treårsperiod. Den rörliga ersättningen för en anställd kan som mest uppgå till sex månadslöner per år.

Rörlig ersättning kan endast utgå för de kalenderår under en rullande treårsperiod som företaget visar en positiv absolut avkastning samt till en enskild anställd som har följt placeringsreglementen, placeringsriktlinjer och övriga styrande regelverk.

Sextio procent av en utbetalning av rörlig ersättning till anställda som kan påverka företagets risknivå ska skjutas upp i tre år. En uppskjuten ersättning kan bortfalla.

Berednings- och beslutsprocess

Ersättningsutskottet ansvarar för att ta fram den riskanalys som ska ligga till grund för utformningen av ersättningspolicyn. Riskanalysen ska ange vilka risker som ersättningspolicyn är förknippad med, hur ersättningspolicyn påverkar de risker som företagen utsätts för och hur dessa risker hanteras. Vidare ska av analysen framgå en bedömning av om ersättningspolicyn är förenlig med och främjar en effektiv riskhantering och om den uppmuntrar till ett överdrivet risktagande. Chefen för riskkontrollstaben ansvarar för underlaget till riskanalysen.

Styrelsen beslutar varje år en ram för rörlig ersättning till anställda inom Område Kapitalförvaltning. Styrelsen delegerar till verkställande direktören att inom ramen – efter avstämning med Ersättningsutskottet – besluta om ersättningen.

Verkställande direktören beslutar – efter avstämning i Ersättningsutskottet – om viktningen av parametrar, mål och jämförelseindex som ska gälla för varje del som bidrar till den rörliga ersättningens storlek samt den högsta möjliga ersättningen i månadslöner för varje enskild individ.

Verkställande direktören kan i efterhand belöna anställda för goda prestationer genom gratifikation på mindre belopp. Sådana beslut bör rapporteras till Ersättningsutskottet.

Chefen för internrevisionen ska årligen granska om ersättningsarna överensstämmer med ersättningspolicyn. Internrevisionen rapporterar granskningen till styrelsen senast i samband med att årsredovisningen fastställs.

Definition av anställda som kan påverka företagets risknivå

Anställda som kan påverka företagets risknivå utgörs av verkställande direktör, vice verkställande direktör, övriga i företagsledningen, chefen för internrevisionen, chefen för riskkontrollstaben, regelfterlevnadsansvarig, chefen för aktuarieavdelningen, chefen för risk och resultat, chefen för investeringsanalys samt chefen för fastigheter. Dessutom kan anställda inom avdelningarna för aktier, alternativa investeringar samt räntor och valuta påverka företagets risknivå. Detta gäller dock inte anställda inom dessa avdelningar som utför rent administrativa uppgifter.

Ersättningsutskott

Ersättningsutskottet är ett för AFA Försäkring gemensamt utskott. Under året bestod utskottet av styrelsens ordförande Anitra Steen och ledamöterna Christer Ågren, Torbjörn Johansson och Martin Linder. Carola Lemne ersatte Christer Ågren i juni 2015. Marina Aman ersatte Martin Linder i december 2015.

Pensioner

Trygghandet av pensionsförpliktelser avseende förmånsbestämd pension för det stora flertalet anställda tryggas genom pensionsavsättning i balansräkningen. Denna pensionsförpliktelse är kreditförsäkrad hos Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti.

Enligt kollektivavtal mellan Försäkringsbranschens arbetsgivarorganisation och Försäkringstjänstemannaförbundet äger medarbetare som är födda år 1955 eller tidigare rätt att ensidigt besluta om att gå i hel förtida pension från och med 62 års ålder. För övriga gäller pensionsåldern 65 år. När medarbetare väljer att gå i förtida pension betalar AFA Trygghetsförsäkring pensionskostnaden månadsvis till KP Pension & Försäkrings pensionsstiftelse. Den totala kostnaden för avtalade ännu ej utbetalade förtida pensioner finns reserverade i företagets räkenskaper. Pensionsåldern för Anders Moberg och Johan Held är 65 år. Pensionen är en premiebestämd pension. Den årliga kostnaden för pensionen uppgår till 30 procent av den pensionsgrundande lönen plus förmånsvärde av tjänstebil. Med pensionsgrundande lön avses grundlönen.

Beträffande pensionsvillkor för övriga i företagsledningen gäller att bolagsjurist, chefaktuarie och HR-chef följer kollektivavtal (gamla avtal). För chef för område Försäkring, chef för IS/IT, ekonomidirektör och kommunikationschef gäller individuella avtal motsvarande pensionspremie uppgående till 30 procent av den fasta månadslönen inklusive semestertillägg.

Avgångsvederlag

Avgångsvederlag utgår med 18 månader för Anders Moberg och Johan Held. Avgångsvederlaget är ej pensionsgrundande. Vid uppsägning från koncernens sida gäller en uppsägningstid om sex månader. Vid uppsägning från Anders Moberg och Johan Helds sida gäller en uppsägningstid om sex månader.

Avgångsvederlag för övriga i företagsledningen utgår ej. Vid uppsägning från koncernens sida och vid uppsägning från övriga i företagsledningens sida gäller kollektivavtal mellan Försäkringsbranschens arbetsgivarorganisation och Försäkringstjänstemannaförbundet.

Lån till ledande befattningshavare

Inga lån finns till ledande befattningshavare

NOTUPPLYSNINGAR

Löner, ersättningar och övriga förmåner under år 2015, tkr

	Styrelsearvode/ grundlön	Övriga förmåner	Pensionskostnad	Övrig ersättning, kommittéarbete	Totalt
<i>Styrelsens ordförande</i>					
Steen Anita	87			44	131
<i>Styrelseledamöter</i>					
Andersson Pär	15			12	27
Andersson Renée	15			12	27
Georgiadou Anastasia	42			7	49
Bäck Catharina	42			24	66
Lemne Carola	21			-	21
Linder Martin	42			12	54
Lindfelt Carina	12			-	12
Nilsson Annika	42			9	51
Rådkvist Kristina	12			7	19
Tillgren Tommy	42			-	42
Wallin Jonas	42			-	42
Wehtje Ulrik	42			21	63
Ågren Christer	21			-	21
<i>Verkställande direktör</i>					
Moberg Anders	625	23	196		844
<i>Vice verkställande direktör</i>					
Held Johan	915	17	295		1 227
<i>Övriga i företagsledningen</i>					
	2 425	47	858		3 330
Summa	4 442	87	1 349	148	6 026

Ersättningar	VD, vVD, företagsledning				Övriga anställda som kan påverka företagets risknivå				Övriga anställda			
	2015		2014		2015		2014		2015		2014	
	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal
Totalbelopp för samtliga kostnadsförda ersättningar	4,1	9	6,1	9	5,4	21	6,6	21	136,3	568	133,4	585
Totalbelopp för kostnadsförd fast ersättning	4,1	9	6,1	9	5,4	21	6,2	21	136,3	568	133,3	585
Totalbelopp för kostnadsförd rörlig ersättning	-		0,0	¹⁾	0,0	13	0,4	13	0,0	10	0,1	18
Intjänade rörliga ersättningar under senaste räkenskapsår	-		-		0,3	13	0,4	13	0,0	10	0,1	18
Utbetalda rörliga ersättningar 2015 som intjänats under tidigare år	-		0,0		0,2		0,5		-		-	
Akkumulerade utestående uppskjutna rörliga ersättningar	-		-		0,5		0,3		-		-	

¹⁾ Uppgift om antalet anställda har inte publicerats, detta för att inte riskera att identifiera enskilda personers ekonomiska förhållanden.

All rörlig ersättning lämnas som kontant ersättning.

Årets pensionskostnad	2015	2014
Kostnad exklusive räntekostnad (+)	43	70
Räntekostnad (+)	13	14
Avkastning på särskilt avskiljda tillgångar (+/-)	-3	-6
Resultateffekt av inlösen av förpliktelser (+/-)	-3	-3
Avgångspensioner enligt kollektivavtal (+)	-1	6
Kostnader som täcks av överskott i särskilt avskiljda tillgångar/ ökning av överskott i särskilt avskiljda tillgångar (-/+)	1	4
Kostnad för pensionering i egen regi	50	85
Försäkringspremier (+)	32	33
Särskild löneskatt på pensionskostnader (+)	18	24
Årets pensionskostnad	100	142

Årets pensionskostnad avser kostnader för samtliga anställda i AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring. Pensionskostnaden har fördelats med hänsyn till respektive företags andel av resursförbrukningen i organisationen. AFA Trygghetsförsäkrings andel av årets pensionskostnad uppgår till 38,8 miljoner kronor (62,5).

Not 24. Upplysningar om revisionsarvoden

Arvode och kostnadsersättning	2015	2014
Deloitte AB		
Revisionsuppdrag	0,9	0,9
Skatterådgivning	0,0	0,0
Övriga tjänster	0,1	0,2
Förtroendevalda revisorer		
Revisionsuppdrag	0,1	0,1
Summa	1,1	1,2

Företaget äger huvudsakligen inte rätt till avdrag för ingående mervärdesskatt, vilket medför att ovanstående kostnader redovisas inklusive mervärdesskatt.

Not 25. Upplysningar om väsentliga relationer med närstående

AFA Trygghetsförsäkring ägs till 90,9 procent av AFA Sjukförsäkring. Resterande 9,1 procent av aktierna i bolaget ägs av Förhandlings- och samverkansrådet PTK. AFA Sjukförsäkring ägs i sin tur gemensamt av Svenskt Näringsliv och LO.

Utöver ovanstående organisationer, ingår även styrelseledamöter och andra ledande befattningshavare i AFA Försäkring i närståendekretsen. Ersättningar till styrelse och ledande befattningshavare i AFA Trygghetsförsäkring framgår av not 23.

LO och Svenskt Näringsliv äger gemensamt även AMF Pension och Fora. Fora hanterar alla tjänster relaterade till tecknande av

försäkringsavtal samt fakturering och inkasso av kund.

AFA Trygghetsförsäkring finansierar Svenskt Näringsliv, LO och PTK, som utför informations- och utbildningstjänster avseende företagets försäkringar.

AFA Trygghetsförsäkring finansierar förebyggande verksamhet i Prevent, som ägs gemensamt av Svenskt Näringsliv, LO och PTK.

Utöver detta, bedriver AFA Försäkring kapitalförvaltningstjänster åt TRR Trygghetsrådet och Trygghetsfonden TSL, samt administrativa tjänster åt Trygghetsfonden.

AFA Trygghetsförsäkrings fastighetsbolag redovisas i tabellen som dotterbolag. Övriga bolag med nära anknytning till AFA Trygghetsförsäkring redovisas som övriga närstående.

Styrelsen har fastställt att en tydlig dokumentation ska ske av överenskommelse och värdering av transaktioner med närstående, där det ska framgå vem som är ansvarig för transaktionen. Samtliga överenskommelser ska förtecknas och redovisas årligen för styrelsen. Vid försäljning av tillgångar ska värdering, då marknadsnotering saknas, ske av utomstående värderare.

Transaktioner av engångskaraktär till betydande värden ska beslutas av styrelsen och transaktioner av engångskaraktär till mindre värden ska beslutas av verkställande direktören. När det gäller transaktioner av löpande karaktär finns en etablerad process som innebär att koncernen har utsett en ansvarig för respektive uppdrag som ansvarar för styrning och uppföljning. Uppdragsavtal och specifikation ska tas fram för respektive uppdrag som specificerar uppdraget och dess närmare utförande, styrning och planering av uppdraget. Den prissättningsmetod som tillämpas är självkostnadspris.

Närstående	Transaktion	AFA Trygghetsförsäkring	
		2015	2014
Moderföretaget	Intäkter	-	-
	Kostnader	478	527
	Fordringar	-	3 000
	Skulder	23	67
Dotterföretag	Intäkter	32	16
	Kostnader	-	-
	Fordringar	559	564
	Skulder	38	40
Andra närstående	Intäkter	6	4
	Kostnader	139	172
	Fordringar	1	1
	Skulder	2	4

NOTUPPLYSNINGAR

Moderföretaget

Under året har AFA Trygghetsförsäkring betalat 478 miljoner kronor (527) avseende driftkostnadsersättning till AFA Sjukförsäkring.

Dotterföretag

AFA Trygghetsförsäkring erhåller 2 miljoner kronor i koncernbidrag från AF-T Private Equity AB. AFA Trygghetsförsäkring har erhållit koncernbidrag från dotterfastighetsbolagen Sångstämman och Långreven med 11 miljoner kronor respektive 4 miljoner kronor.

Andra närstående

Kostnaden avseende avtalstecknings-, fakturerings- och inkassotjänster erlagd till Fora har uppgått till totalt 36 miljoner kronor (75). Kostnader avseende den förebyggande verksamheten till Prevent uppgår till 50 miljoner kronor (50).

Not 26. Överförda finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Utlånade värdepapper	2015	2014
Bokfört värde på överförda tillgångar	514	191
Bokfört värde på relaterade skulder ¹⁾	-	-
Marknadsvärde på överförda tillgångar	514	191
Marknadsvärde på relaterade skulder ¹⁾	-	-
Marknadsvärde nettoposition	514	191

¹⁾ För värdepapperslån har motparten ställt säkerheter till tredje part.

Not 27. Finansiella instrument som kvittas i balansräkningen eller omfattas av nettningsavtal

31 december 2015	Belopp redovisade i balansräkningen	Finansiella instrument, nettningsavtal	Belopp som inte kvittas men som omfattas av ramavtal för nettningsavtal eller liknande avtal			Nettobelopp ¹⁾
			Mottagna finansiella säkerheter	Mottagna kontanta säkerheter		
Tillgångar						
Derivat	100 ²⁾	-37	-	-	-	63
Utlåning till kreditinstitut	497	-	-502	-	-	0
Utlånade värdepapper	514	-	-451	-84	-	0
Skulder						
Derivat	46 ²⁾	-37	-19	-	-	0
31 december 2014	Belopp redovisade i balansräkningen	Finansiella instrument, nettningsavtal	Mottagna finansiella säkerheter	Mottagna kontanta säkerheter		Nettobelopp ¹⁾
Tillgångar						
Derivat	18 ²⁾	-13	-	-	-	5
Utlåning till kreditinstitut	493	-	-495	-	-	0
Utlånade värdepapper	191	-	-43	-156	-	0
Skulder						
Derivat	386 ²⁾	-13	-	-168	-	205

¹⁾ I enlighet med IFRS 7 kan nettobeloppet aldrig bli lägre än noll.

²⁾ I beloppet ingår upplupna räntebetalningar på 0 miljoner kronor och upplupna räntekostnader på 14 miljoner kronor.

Not 28. Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelser

Registerförda placeringstillgångar	2015	2014
Byggnader och mark	2 027	1 729
Aktier och andelar	5 840	5 842
Obligationer och andra räntebärande värdepapper inklusive upplupen ränta	17 959	17 265
Summa	25 826	24 836

Tillgångar enligt ovan är värderade till verkligt värde, intagna i skuldtäckningsregistret som upprättas i enlighet med Finansinspektionens föreskrift FFFS 2011:20. Samtliga skuldtäckningsgilla tillgångar ingår i skuldtäckningsregistret. Skuldtäckningsmarginalen (tillgångar för skuldtäckning i procent av försäkringstekniska avsättningar) uppgick till 133 procent (124).

Not 29. Åtaganden

	2015	2014
Åtaganden avseende kapitaltillskott till innehav i alternativa investeringar	1 418	1 447

Not 30. Händelser efter balansdagen

För information avseende händelser efter balansdagen hänvisas till förvaltningsberättelsen.

UNDERSKRIFTER

Stockholm den 17 mars 2016

Anitra Steen
STYRELSENS ORDFÖRANDE

Catharina Bäck

Anastasia Georgiadou

Carola Lemne

Annika Nilsson

Tommy Tillgren

Jonas Wallin

Ulrik Wehtje

Marina Åman

Anders Moberg
VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Vår revisionsberättelse har lämnats den 18 mars 2016

Jan Palmqvist
AUKTORISERAD REVISOR

Henrik Nilsson
AUKTORISERAD REVISOR

Till bolagsstämman i
AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag
Organisationsnummer 516401-8615

Rapport om årsredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag för räkenskapsåret 2015-01-01–2015-12-31.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolags finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är för- enlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag för räkenskapsåret 2015-01-01–2015-12-31.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen och försäkringsrörelselagen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 18 mars 2016

Deloitte AB

Jan Palmqvist
AUKTORISERAD REVISOR

Henrik Nilsson
AUKTORISERAD REVISOR

GRANSKNINGSRAPPORT

Till bolagsstämman i
AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag
Org nr 516401-8615

Vi har i egenskap av lekmannarevisorer granskat verksamheten i AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag för år 2015.

Granskningen har utförts i enlighet med försäkringsrörelselagen och god sed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört granskningen för att i rimlig grad försäkra oss om att bolagets

verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Vår granskning har inte föranlett några anmärkningar.

Stockholm den 18 mars 2016

Ulf Andersson
LEKMANNAREVISOR

Gösta Jedberger
LEKMANNAREVISOR

Ann-Charlotte Söderlund
LEKMANNAREVISOR

INNEHÅLL

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	145
VINSTDISPOSITION	150
RESULTATRÄKNING	152
BALANSRÄKNING	154
KASSAFLÖDESANALYS	156
FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL	157
FEMÅRSÖVERSIKT	158
NOTUPPLYSNINGAR	160
UNDERSKRIFTER	192
REVISIONSBERÄTTELSE	193
GRANSKNINGSRAPPORT	194

Styrelsen och verkställande direktören för AFA Livförsäkringsaktiebolag, organisationsnummer 502000-9659 (AFA Livförsäkring) avger härmed årsredovisning för räkenskapsåret 1 januari till 31 december 2015.

ORGANISATION

Företagets uppdrag är att förvalta försäkringsöverenskommelser åt arbetsmarknadens parter. Verksamheten är uppdelad på en skadeförsäkringsrörelse och en livförsäkringsrörelse. I skadeförsäkringsrörelsen ingår en försäkring om avgångsbidrag AGB och i livförsäkringsrörelsen ingår en familjeskyddsförsäkring samt en tjänstegrupplivförsäkring TGL.

Verksamheten bedrivs i lokaler i centrala Stockholm, där företaget har sitt säte. Adress till företagets huvudkontor är AFA Livförsäkring, 106 27 Stockholm. Vinstutdelning till aktieägare får enligt bolagsordningen inte ske.

ÄGARSTRUKTUR

AFA Livförsäkring är ett livförsäkringsbolag som ägs gemensamt av Svenskt Näringsliv och LO.

AFA Livförsäkring, AFA Sjukförsäkringsaktiebolag, organisationsnummer 502033-0642 (AFA Sjukförsäkring) och AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag, organisationsnummer 516401-8615 (AFA Trygghetsförsäkring) är tre försäkringsföretag som har gemensam ledning. Med försäkringsgrupp i denna årsredovisning menas AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring.

FINANSIERING AV FÖRSÄKRINGARNA

Kapitalavkastningen är en viktig del av finansieringen av försäkringarna och bidrar över tid högst väsentligt till att hålla försäkringspremierna på en låg nivå. Under de senaste tio åren har 42 procent av företagets finansiering genererats via kapitalavkastning, samtidigt som premieintäkterna stått för 58 procent av finansieringen. Detta förhållande betyder att branschförekommande nyckeltal baserade på premieintäkter inte är relevanta vid bedömning av företagets ekonomiska ställning.

VERKSAMHET

Försäkringstagare och försäkrade

Antalet försäkringsavtal i AFA Livförsäkring var vid utgången av år:

	2015	2014
Skadeförsäkringsrörelsen		
AGB inom Omställningsförsäkringen	90 500	90 600
AGB	119 000	117 900
Livförsäkringsrörelsen		
TGL	243 800	243 900
Familjeskyddsförsäkringen		
1 prisbasbelopp	33 200	35 600
2 prisbasbelopp	12 800	13 600
3 prisbasbelopp	1 500	1 500
4 prisbasbelopp	2 500	2 400

Antalet försäkrade inom AGB och TGL är cirka 1,5 miljoner.

Skadeutveckling

I AGB-försäkringen har antalet registrerade ärenden under året uppgått till cirka 11 700. Detta är en minskning jämfört med 2014 då det registrerades 13 500 ärenden.

Under år 2015 inkom cirka 2 700 ärenden i TGL och cirka 100 ärenden i familjeskyddsförsäkringen. En minskning av antalet anmälningar kan noteras i TGL-försäkringen.

Stöd till medicinsk forskning

AFA Livförsäkring ger genom sin Hälsofond stöd till medicinsk forskning. För närvarande finansieras ett forskningsprogram om regenerativ medicin, ett högaktuellt område som kan ge ny kunskap om hur kroppens egna läkande funktioner kan underlättas, så kallad stamcells forskning.

Finansiell utveckling

2015 blev ett år fyllt av motstridiga ekonomiska signaler och med fortsatt stor osäkerhet om hur den framtida globala konjunkturen kommer att utvecklas. Världsmarknaden för olja, industrimetaller och livsmedel vände nedåt under andra halvåret 2014 och priserna fortsatte falla under hela 2015. Detta kom att påverka råvaruexporterande länder negativt, samtidigt som de flesta större ekonomier gynnades med ökad konsumtion och sjunkande arbetslöshet som följd.

Internationella valutafonden, IMF, sänkte under året sin prognos för global tillväxt år 2015 från 3,5 procent till 3,1 procent. För Sveriges del ökade BNP under tredje kvartalet med 3,9 procent jämfört med samma kvartal året

innan. I många utvecklade länder stod priserna i stort sett stilla; den svenska inflationen uppmättes till blygsamma 0,1 procent för helåret.

Den globala aktiemarknaden utvecklades relativt starkt under årets första fyra månader, men under våren och försommaren började marknaden påverkas av oron för ett eventuellt grekiskt EU-utträde. Under sommaren nåddes dock en överenskommelse om ytterligare ett grekiskt stödpaket, vilket ledde till en kortvarig stabilisering av marknaden. Mot slutet av sommaren genomförde Kina en devalvering av sin valuta, något som väckte frågor om tillståndet i den kinesiska ekonomin. Vid sitt septembermöte avstod sedan den amerikanska centralbanken från att höja sin styrränta, detta med hänvisning till bland annat osäkerhet om den globala ekonomiska utvecklingen. Sammantaget ledde detta till att hösten blev en stökig period med stora svängningar på världens aktiemarknader.

I december höjde dock slutligen USA:s centralbank styrräntan till 0,50 procent, efter att under sju års tid låtit den ligga stilla på 0,25 procent. Den europeiska centralbanken behöll under hela 2015 sin styrränta på 0,05 procent, men gjorde ändå penningpolitiken ännu mer expansiv genom att påbörja stödköp av obligationer. Trots farhågor om hushållens höga skuldsättning valde den svenska riksbanken att under året både sänka styrräntan från 0,00 procent till -0,35 procent och inleda stödköp av svenska statsobligationer.

Kapitalmarknadernas utveckling under 2015 kan sammanfattas i följande: Räntan på 10-åriga svenska statsobligationer nådde som lägst 0,4 procent, men slutade året på 1,0 procent, vilket var samma nivå som vid årets början. Den svenska aktiemarknaden steg med tio procent medan världsindex steg med två procent i lokala valutor (sex procent mätt i svenska kronor). Den svenska kronan försvagades under året med sju procent gentemot dollarn, men förstärktes med fyra procent gentemot euron.

AFA Livförsäkring har, med hänsyn tagen till företagets mycket goda konsolidering, en relativt försiktig finansiell strategi som uttrycks i dess normalportfölj. Vid utgången av året hade företaget en betydande finansiell styrka med en fonderingskvot på 343 procent (324).

Risker

Under året har AFA Livförsäkrings försäkringsrisk varit oförändrad. Även den strategiska finansiella risken

har varit oförändrad. I not 2 beskrivs företagets risker och riskhantering.

Pågående förändringar i solvens- och redovisningsregelverken

Ett försäkringsföretags solvens är en garanti för att det alltid ska kunna lämna ersättning till försäkringstagarna. Inom EU pågår en omfattande översyn av solvensreglerna och solvenstillsynen beträffande liv- och skadeförsäkringsföretag. Målet är ett nytt system, benämnt Solvens II, som innebär en harmoniserad, övergripande och riskrelaterad solvensordning som främjar konkurrensen inom EU och samtidigt stödjer en effektiv kapitalplanering och företagens egen riskhantering. Härigenom ska skyddet av de försäkrades intressen stärkas.

Det så kallade Solvens II-direktivet uppdaterar solvensbestämmelserna för försäkringsföretag och sammanför samtidigt flera direktiv om försäkringsverksamhet i ett enda direktiv. Regelverket träder i kraft den 1 januari 2016. Europeiska kommissionen har beslutat om en förordning med solvensregler som är direkt tillämpliga för medlemsstaterna. Kommissionen och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (EIOPA) har under 2015 beslutat om bindande tekniska standarder och tillämpningsråd. I Sverige kommer direktivet att genomföras genom ändringar i försäkringsrörelselagen.

EIOPA har beslutat om riktlinjer för förtida tillämpning av centrala delar av Solvens II-regelverket – företagsstyrning, egen risk- och solvensbedömning (ORSA), interna modeller och rapportering – från och med den 1 januari 2014. Finansinspektionen har valt att i nära kontakt med försäkringsföretagen följa genomförandet av riktlinjerna.

Även på redovisningsområdet sker en utveckling av gällande regelverk. Utvecklingen av den internationella redovisningsstandarden IFRS 4 avseende redovisning av försäkringskontrakt har pågått under flera år under ledning av International Accounting Standards Board (IASB). Fas II av standarden syftar till att formulera enhetliga principer för värdering av försäkringskontrakt mellan de europeiska medlemsstaterna, något som idag saknas. Som ett led i detta arbete presenterade IASB i juni 2013 ett utkast på förslag till ny standard (ett så kallat exposure draft) för redovisning av försäkringskontrakt. Förslaget innehåller ett flertal nyheter, och företag och organisationer i försäk-

ringsbranschen har fått lämna kommentarer på innehållet. Det finns idag ingen fastslagen tidpunkt då IFRS 4 Fas II ska träda i kraft. Ett möjligt ikraftträdandeår är 2020.

Övergången till det nya solvensregelverket har inneburit ett omfattande anpassningsarbete för AFA Livförsäkring och har varit ett högt prioriterat område under året. Betydelsefulla leveranser har varit framtagandet av en Solvens II-anpassad styrningsmodell för risker, genomförandet av framåtblickande bedömningar av egna risker (FLAOR, så kallad förberedande ORSA), kartläggning av nya krav för tillsynsrapportering och publik rapportering, framtagande av rapporteringslösning för interimis- och Solvens II-rapportering samt utbildning av styrelseledamöter.

Personal

Medelantalet anställda under år 2015 uppgick till 39 personer (67) varav 61 procent (57) var kvinnor. Orsaken till minskningen är en förändrad fördelningsprincip för företagsgemensamma funktioner. Se vidare not 21.

För redogörelse av principer och processer för ersättningar och förmåner till ledningen, se vidare not 21.

VERKSAMHETENS RESULTAT

Premieintäkter

Premieintäkten ökade till 504,4 miljoner kronor (481,2) i skadeförsäkringsrörelsen och minskade till 37,6 miljoner kronor (220,0) i livförsäkringsrörelsen på grund av att ingen premie för TGL-försäkringen har tagits in under 2015. Premiesatsen för AGB-försäkringen har under året varit oförändrad och har uppgått till 0,15 procent av lönesumman. Premiesatsen för TGL-försäkringen uppgick under året till 0,00 procent av lönesumman (0,10).

Försäkringsersättningar

Skadeförsäkringsrörelsen

Försäkringsersättningar i skadeförsäkringsrörelsen består av ersättningar för friställningar under verksamhetsåret i samband med omstruktureringar inom näringslivet. Årets försäkringsersättningar uppgick till 435,5 miljoner kronor (478,1). Skillnaden i försäkringsersättningarna beror främst på att den underliggande skadekostnaden är lägre 2015 än 2014, detta på grund av ett minskat antal friställningar. Se vidare not 4.

Livförsäkringsrörelsen

Försäkringsersättningar för TGL består av ersättningar i samband med dödsfall under året. Kostnaden för försäkringsersättningar uppgick till 351,7 miljoner kronor (391,9). Se vidare not 4.

Försäkringsersättningar för familjeskyddsförsäkringen består av ersättningar till efterlevande för under året avlidna personer. Kostnaden för försäkringsersättningar uppgick till 28,6 miljoner kronor (37,8). Se vidare not 4.

Förändring i livförsäkringsavsättning

Livförsäkringsavsättningen i TGL minskade med 126,4 miljoner kronor (ökade med 15,8). Förändringen av livförsäkringsersättningar beror främst på minskat bestånd av pågående sjukersättningar. Se vidare not 7.

Livförsäkringsavsättningen i familjeskyddsförsäkringen minskade med 1,8 miljoner kronor (minskade med 3,6). Se vidare not 7.

Driftkostnader

Företagets totala driftkostnader uppgick till 92,2 miljoner kronor (157,8). Se vidare not 5.

Kapitalavkastning

Företagets totala kapitalavkastning uppgick till 163,9 miljoner kronor (737,8). Totalavkastningen för företagets placeringstillgångar uppgick under år 2015 till 2,6 procent (13,5). Den aktiva avkastningen för noterade tillgångar uppgick till -1,2 procentenheter (-0,1). Förändringen i aktiv avkastning beror främst på ett sämre utfall i tillgångslaget aktier jämfört med 2014.

Under tioårsperioden 2006–2015 har företagets avkastning understigit normalportföljsavkastningen med sammanlagt 0,3 procentenheter.

I not 6 specificeras och utvärderas årets avkastning fördelad på olika tillgångsslag i en totalavkastningstabell och en bidragsanalys.

Rörelseresultat

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till -57,0 miljoner kronor (384,0). Resultatförsämringen beror främst på en lägre kapitalavkastning jämfört med föregående år.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

RESULTATÖVERSIKT

mnkr	2006–2015	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
INTÄKTER											
Premieintäkter	4 657	542	701	679	506	427	525	84	510	479	204
Kapitalavkastning	3 392	164	738	555	552	-19	582	1 330	-1 362	153	699
Summa intäkter	8 049	706	1 439	1 234	1 058	408	1 107	1 414	-852	632	903
KOSTNADER											
Försäkringsersättningar	-9 546	-816	-908	-1 049	-968	-740	-984	-1 689	-827	-787	-779
Livförsäkringsavsättningar	991	128	-12	160	130	-34	149	340	-77	69	138
Administrativa driftkostnader	-839	-62	-122	-88	-92	-82	-82	-83	-83	-74	-71
Kostnader för forskning	-121	-13	-13	-6	-13	-13	-13	-13	-13	-12	-12
Summa kostnader	-9 515	-763	-1 055	-983	-943	-869	-930	-1 445	-1 000	-804	-724
RÖRELSERESULTAT	-1 466	-57	384	251	115	-461	177	-31	-1 852	-172	179
PREMIENIVÅER, %											
AGB-försäkringen		0,15	0,15	0,15	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
TGL-försäkringen		0,00	0,10	0,10	0,25	0,20	0,30	0,00	0,30	0,30	0,10
PREMIENIVÅER, kr											
Familjeskyddsförsäkringen, 1 prisbasbelopp		)	)	)	)	)	)	)	543	498	498
Familjeskyddsförsäkringen, 2 prisbasbelopp		)	)	)	)	)	)	)	1 087	996	996
¹⁾ Premien för familjeskyddsförsäkringen är fr.o.m. 2009 åldersrelaterad (25–64 år) samt varierar beroende på vald omfattning av försäkringsskyddet.											
NYCKELTAL											
Totalavkastningsprocent		2,6	13,5	10,3	10,0	-0,1	10,4	22,5	-16,6	1,9	8,4
Driftkostnader för skadereglering i procent av utbetalda försäkringsersättningar		2,7	3,1	3,1	4,1	4,7	4,4	2,7	6,2	6,2	5,2
Driftkostnader för kapitalförvaltning i procent av förvaltad kapital		0,12	0,09	0,13	0,17	0,14	0,15	0,14	0,15	0,11	0,09

VERKSAMHETENS STÄLLNING

Balansräkning

Balansomslutningen uppgår till 6 149,5 miljoner kronor (6 519,8).

Placeringstillgångar

Placeringstillgångarna i företaget uppgick till 5 686,2 miljoner kronor (6 015,6). Se vidare not 10–11 och 24–25.

Exponeringsmässigt bestod portföljen vid utgången av år 2015 till 52 procent (52) av räntebärande värdepapper och till 48 procent (48) av noterade aktier.

Försäkringstekniska avsättningar

Skadeförsäkringsrörelsen

De försäkringstekniska avsättningarna består av avsättning för oreglerade skador. Denna uppgick till 109,4 miljoner kronor (127,7). Se vidare not 14.

Livförsäkringsrörelsen

De försäkringstekniska avsättningarna består av avsättning för oreglerade skador samt livförsäkringsavsättning. Avsättning för oreglerade skador motsvarar det beräknade värdet av företagets ansvarighet på grund av inträffade men ej rapporterade försäkringsfall.

Livförsäkringsavsättningen i tjänstegrupplivförsäkringen (TGL) är en avsättning för premiefrielse vid sjukfall medan livförsäkringsavsättningen för familjeskyddsförsäkringen är en avsättning för framtida utbetalningar för kända dödsfall.

De försäkringstekniska avsättningarna för TGL-försäkringen uppgick till 1 577,0 miljoner kronor (1 749,2) varav avsättning för oreglerade skador om 152,7 miljoner kronor (198,5) samt livförsäkringsavsättning om 1 424,3 miljoner kronor (1 550,7). Se vidare not 14 och 15.

De försäkringstekniska avsättningarna för familjeskyddsförsäkringen uppgick till 108,6 miljoner kronor (119,5) varav avsättning för oreglerade skador om 12,8 miljoner kronor (21,9) samt livförsäkringsavsättning om 95,8 miljoner kronor (97,6). Se vidare not 14 och 15.

Eget kapital och konsolideringskapital

Eget kapital minskade med 16,6 miljoner kronor till 798,2 miljoner kronor jämfört med en ökning om 369,2 miljoner kronor till 814,8 miljoner kronor föregående år. Konsolideringskapitalet minskade under året till 4 271,5 miljoner kronor (4 329,1). Konsolideringskapitalet motsvarar 238 procent (217) av de försäkringstekniska avsättningarna.

EKONOMISK STÄLLNING PER DEN 31 DECEMBER

mnkr	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Balansomslutning	6 150	6 520	6 064	6 263	6 018	6 535	6 529	7 115	8 578	8 846
Placeringstillgångar	5 686	6 016	5 676	5 914	5 651	5 892	6 036	6 418	8 199	8 391
Försäkringstekniska avsättningar (FTA)	1 795	1 996	2 000	2 156	2 267	2 296	2 471	2 649	2 570	2 690
Eget kapital	798	815	446	219	34	184	10	7	1 582	1 865
NYCKELTAL										
Konsolideringskapital	4 272	4 329	3 946	3 699	3 627	4 089	3 912	4 062	5 797	5 970
Konsolideringskapital i % av FTA	238	217	197	172	160	178	158	153	226	222

Femårsöversikt lämnas efter tabell över förändring i eget kapital.

Kassaflöde

Årets kassaflöde var negativt. Kassa och bank minskade med 6,4 miljoner kronor (ökade med 46,1).

Varje procentenhets avkastning innebär cirka 56 miljoner kronor (58) i resultat för AFA Livförsäkring. Detta motsvarar i sin tur cirka 0,03 procentenheter (0,03) i premienivå för TGL-försäkringen eller cirka 0,02 procentenheter (0,02) i avgiftsnivå för AGB-försäkringen.

HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN

Inga väsentliga händelser efter balansdagen har inträffat.

FRAMTIDSUTSIKTER

Vid förväntad utveckling av premieintäkter, försäkringsersättningar och driftkostnader krävs en totalavkastning på cirka 8,0 procent (8,1) på företagets placeringstillgångar för att uppnå nollresultat år 2016.

VINSTDISPOSITION

Styrelsen föreslår att till bolagsstämmans förfogande stående överskott i kronor enligt nedan, balanseras i ny räkning.

Ingående konsolideringsfond	813 799 792
Årets resultat	-16 591 240
Summa	797 208 552

RESULTATRÄKNING
mnkr

TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE	NOT	2015	2014
Premieintäkter	3	504,4	481,2
Försäkringsersättningar	4		
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>		-453,8	-503,2
<i>Förändring i avsättning för oreglerade skador</i>		18,3	25,1
Summa försäkringsersättningar		-435,5	-478,1
Driftkostnader	5	-28,3	-56,4
Kapitalavkastning	6		
<i>Kapitalavkastning, intäkter</i>		162,7	324,3
<i>Orealiserade vinster på placeringstillgångar</i>		40,4	81,1
<i>Kapitalavkastning, kostnader</i>		-19,9	-6,7
<i>Orealiserade förluster på placeringstillgångar</i>		-97,3	-38,0
Summa kapitalavkastning		85,9	360,7
SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		126,5	307,4
TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE			
Premieinkomst	3	37,6	220,0
Försäkringsersättningar	4		
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>		-435,2	-419,9
<i>Förändring i avsättning för oreglerade skador</i>		54,9	-9,8
Summa försäkringsersättningar		-380,3	-429,7
Förändring av livförsäkringsavsättning	7	128,2	-12,2
Driftkostnader	5	-33,7	-65,3
Övriga tekniska kostnader (anslag)		-13,3	-13,3
Kapitalavkastning	6		
<i>Kapitalavkastning, intäkter</i>		179,5	296,4
<i>Orealiserade vinster på placeringstillgångar</i>		42,3	129,3
<i>Kapitalavkastning, kostnader</i>		-29,4	-6,6
<i>Orealiserade förluster på placeringstillgångar</i>		-114,4	-42,0
Summa kapitalavkastning		78,0	377,1
LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		-183,5	76,6
ICKE-TEKNISK REDOVISNING FÖR AFA LIVFÖRSÄKRING TOTALT			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		126,5	307,4
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-183,5	76,6
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		-57,0	384,0
Resultat före skatt		-57,0	384,0
Skatt på årets resultat	9	40,4	-14,8
ÅRETS RESULTAT		-16,6	369,2
RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT		2015	2014
Årets resultat		-16,6	369,2
Övrigt totalresultat för året		-	-
TOTALRESULTAT FÖR ÅRET		-16,6	369,2

SPECIFIKATION AV ÅRETS RESULTAT PER FÖRSÄKRINGSGREN

	Skadeförsäkrings- rörelsen	Livförsäkrings- rörelsen	AFA Livförsäkring	
	AGB	TGL	Familjeskydds- försäkringen	Totalt
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	126,5	-188,2	4,7	57,0
Uttag ur säkerhetsreserv	-	-	-	-
Avsättning till periodiseringsfond	-	-	-	-
Resultat före skatt	126,5	-188,2	4,7	57,0
Skatt på årets resultat				
<i>Aktuell skatt</i>	-	-	-	-
<i>Uppskjuten skatt</i>	-	41,0	-	41,0
<i>Avkastningsskatt</i>	-	-	-0,6	-0,6
Summa skatt på årets resultat	-	41,0	-0,6	40,4
ÅRETS RESULTAT	126,5	-147,2	4,1	-16,6

TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE

	NOT	Familjeskydds- försäkringen		Summa
		TGL		
Premieinkomst	3	5,8	31,8	37,6
Försäkringsersättningar	4			
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>		-390,2	-33,0	-423,2
<i>Driftkostnader för skadereglering</i>		-7,3	-4,7	-12,0
<i>Förändring i avsättning för oreglerade skador</i>		45,7	9,1	54,9
Summa försäkringsersättningar		-351,7	-28,6	-380,3
Förändring av livförsäkringsavsättning	7	126,4	1,8	128,2
Driftkostnader	5	-32,7	-1,0	-33,7
Övriga tekniska kostnader (anslag)		-13,3	-	-13,3
Kapitalavkastning	6			
<i>Kapitalavkastning, intäkter</i>		178,8	0,7	179,5
<i>Orealiserade vinster på placeringstillgångar</i>		42,3	-	42,3
<i>Kapitalavkastning, kostnader</i>		-29,4	0,0	-29,4
<i>Orealiserade förluster på placeringstillgångar</i>		-114,4	-	-114,4
Summa kapitalavkastning		77,3	0,7	78,0
LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		-188,2	4,7	-183,5

FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR

Livförsäkringsavsättning	15	1 424,3	95,8	1 520,1
Avsättning för oreglerade skador	14	152,7	12,8	165,5

I posten Kapitalavkastning, intäkter redovisas livförsäkringsrörelsens interna ränteintäkter och kostnader brutto. För livförsäkringsrörelsen totalt redovisas dock dessa netto.

BALANSRÄKNING PER DEN 31 DECEMBER
mnr

TILLGÅNGAR	NOT	2015	2014
Placeringstillgångar			
Andra finansiella placeringstillgångar	10,11,24,25		
<i>Aktier och andelar</i>		2 784,6	2 898,7
<i>Obligationer och andra räntebärande värdepapper</i>		2 800,0	3 004,8
<i>Utlåning till kreditinstitut</i>		84,3	109,6
<i>Derivat</i>		17,3	2,5
Summa andra finansiella placeringstillgångar		5 686,2	6 015,6
Summa placeringstillgångar		5 686,2	6 015,6
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring		14,5	15,6
Övriga fordringar	12	51,1	81,6
Summa fordringar		65,6	97,2
Andra tillgångar			
Kassa och bank		368,4	374,8
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	13	29,3	32,2
SUMMA TILLGÅNGAR		6 149,5	6 519,8

BALANSRÄKNING PER DEN 31 DECEMBER
mnkr

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	NOT	2015	2014
Eget kapital	20		
Aktiekapital		1,0	1,0
Konsolideringsfond		813,8	444,6
Årets resultat		-16,6	369,2
Summa eget kapital		798,2	814,8
Obeskattade reserver	8		
Säkerhetsreserv		3 385,0	3 385,0
Periodiseringsfond		58,2	58,2
Summa obeskattade reserver		3 443,2	3 443,2
Försäkringstekniska avsättningar			
Livförsäkringsavsättning	15	1 520,1	1 648,3
Avsättning för oreglerade skador	14	274,9	348,1
Summa försäkringstekniska avsättningar		1 795,0	1 996,4
Andra avsättningar			
Avsättning för skatter	16	30,1	71,1
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	17	14,7	37,3
Derivat	18,25	7,2	74,5
Övriga skulder	19	58,5	82,5
Summa skulder		80,4	194,3
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		2,6	-
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		6 149,5	6 519,8
POSTER INOM LINJEN	NOT	2015	2014
Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelser	26	3 226,1	3 488,8
Övriga ställda panter och jämförliga säkerheter			
Andras panträtt i företagets obligationsinnehav		13,0	13,3
Utlånade värdepapper	24	123,3	60,0
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga
Åtaganden		Inga	Inga

KASSAFLÖDESANALYS
mnkr

	2015	2014
Kassaflöde från den löpande verksamheten		
Premiebetalningar	495,0	794,7
Skadeutbetalningar	-887,3	-923,9
Utbetalningar för driftkostnader	-40,2	-243,2
Utbetalningar från anslagsverksamhet m.m.	-10,8	-12,0
Investeringar/försäljningar i:		
Aktier och andelar	184,0	300,9
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	175,1	109,1
Derivat	-122,4	-44,1
Utlåning till kreditinstitut	36,7	-68,7
Erhållna utdelningar	83,0	73,4
Erhållna räntor	84,4	98,3
Betalda räntor	-5,8	-0,5
Betald inkomstskatt	-0,6	-45,8
Summa kassaflöde från den löpande verksamheten	-8,9	38,2
ÅRETS KASSAFLÖDE	-8,9	38,2
Kassa och bank vid årets början	374,8	328,7
Valutakursdifferens i kassa och bank	2,5	7,9
KASSA OCH BANK VID ÅRETS SLUT	368,4	374,8

AFA Livförsäkring har ej investerat i materiella eller immateriella anläggningstillgångar under 2015 och 2014 och redovisar därför inget kassaflöde från investeringsverksamheten.

FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL
mnkr

	Aktiekapital	Konsolideringsfond	Totalresultat för perioden	Totalt eget kapital
SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN				
Ingående balans 1 januari 2014	0,5	-1 005,1	166,7	-837,9
Föregående års vinstdisposition		166,7	-166,7	-
Totalresultat för perioden			307,4	307,4
Utgående balans 31 december 2014	0,5	-838,4	307,4	-530,5
Ingående balans 1 januari 2015	0,5	-838,4	307,4	-530,5
Föregående års vinstdisposition		307,4	-307,4	-
Totalresultat för perioden			126,5	126,5
Utgående balans 31 december 2015	0,5	-531,0	126,5	-404,0
LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN				
TGL				
Ingående balans 1 januari 2014	0,5	1 102,7	65,5	1 168,7
Föregående års vinstdisposition		65,5	-65,5	-
Totalresultat för perioden			48,3	48,3
Utgående balans 31 december 2014	0,5	1 168,2	48,3	1 217,0
Ingående balans 1 januari 2015	0,5	1 168,2	48,3	1 217,0
Föregående års vinstdisposition		48,3	-48,3	-
Totalresultat för perioden			-147,2	-147,2
Utgående balans 31 december 2015	0,5	1 216,5	-147,2	1 069,8
Familjeskyddsförsäkringen				
Ingående balans 1 januari 2014		120,6	-5,9	114,7
Föregående års vinstdisposition		-5,9	5,9	-
Totalresultat för perioden			13,5	13,5
Utgående balans 31 december 2014		114,7	13,5	128,2
Ingående balans 1 januari 2015		114,7	13,5	128,2
Föregående års vinstdisposition		13,5	-13,5	-
Totalresultat för perioden			4,1	4,1
Utgående balans 31 december 2015		128,2	4,1	132,3
AFA LIVFÖRSÄKRING TOTALT				
Ingående balans 1 januari 2014	1,0	218,3	226,3	445,6
Föregående års vinstdisposition		226,3	-226,3	-
Totalresultat för perioden			369,2	369,2
Utgående balans 31 december 2014	1,0	444,6	369,2	814,8
Ingående balans 1 januari 2015	1,0	444,6	369,2	814,8
Föregående års vinstdisposition		369,2	-369,2	-
Totalresultat för perioden			-16,6	-16,6
Utgående balans 31 december 2015	1,0	813,8	-16,6	798,2

Ägare och antal aktier:

Landsorganisationen i Sverige (LO)
Svenskt Näringsliv

5 (5) aktier à nom. 100 000 kronor
5 (5) aktier à nom. 100 000 kronor

FEMÅRSÖVERSIKT

TEKNISKT RESULTAT, mnkr	2015	2014	2013	2012	2011
Skadeförsäkringsrörelsen					
Premieintäkter	504,4	481,2	463,9	3,2	3,4
Försäkringsersättningar	-435,5	-478,1	-595,9	-538,0	-254,3
Övriga tekniska intäkter	-	-	7,2	-	-
Driftkostnader	-28,3	-56,4	-39,5	-41,6	-36,8
Summa kapitalavkastning	85,9	360,7	331,0	296,4	-104,8
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	126,5	307,4	166,7	-280,0	-392,5
Livförsäkringsrörelsen					
Premieinkomst	37,6	220,0	215,2	502,7	423,9
Försäkringsersättningar	-380,3	-429,7	-453,2	-429,6	-485,6
Livförsäkringsavsättningar	128,2	-12,2	159,7	130,0	-34,6
Driftkostnader	-33,7	-65,3	-48,3	-50,4	-45,0
Övriga tekniska kostnader	-13,3	-13,3	-13,3	-13,3	-13,2
Summa kapitalavkastning	78,0	377,1	224,1	255,6	85,7
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-183,5	76,6	84,2	395,0	-68,8
ICKE-TEKNISKT RESULTAT, mnkr					
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	126,5	307,4	166,7	-280,0	-392,5
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-183,5	76,6	84,2	395,0	-68,8
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	-57,0	384,0	250,9	115,0	-461,3
Bokslutsdispositioner	-	-	-5,2	147,0	287,0
Resultat före skatt	-57,0	384,0	245,7	262,0	-174,3
Skatt på livförsäkringsrörelsens resultat	40,4	-14,8	-19,4	-76,8	24,2
ÅRETS RESULTAT	-16,6	369,2	226,3	185,2	-150,1

EKONOMISK STÄLLNING, mnkr	2015-12-31	2014-12-31	2013-12-31	2012-12-31	2011-12-31
Skadeförsäkringsrörelsen					
Placeringsstillgångar, verkligt värde	2 875,2	2 792,2	2 507,8	2 490,9	2 794,5
Försäkringstekniska avsättningar	109,4	127,7	152,9	142,4	88,4
Konsolideringskapital	2 981,0	2 854,8	2 547,1	2 380,4	2 660,4
Kapitalbas	2 981,0	2 854,8	2 547,1	2 380,4	2 660,4
Erforderlig solvensmarginal	116,5	135,5	117,7	107,2	75,4
Livförsäkringsrörelsen					
Placeringsstillgångar, verkligt värde	2 811,0	3 223,4	3 168,2	3 423,5	2 935,0
Försäkringstekniska avsättningar	1 685,6	1 868,7	1 846,8	2 013,2	2 178,6
Konsolideringskapital	1 290,5	1 474,3	1 398,7	1 318,4	984,2
varav uppskjuten skatt	30,1	71,1	57,0	41,5	25,5
Kapitalbas	1 290,5	1 474,3	1 398,7	1 318,4	984,2
Erforderlig solvensmarginal	387,4	344,7	343,9	350,5	357,1
AFA Livförsäkring totalt					
Placeringsstillgångar, verkligt värde	5 686,2	6 015,6	5 676,0	5 914,4	5 651,0
Försäkringstekniska avsättningar	1 795,0	1 996,4	1 999,6	2 155,6	2 267,0
Konsolideringskapital	4 271,5	4 329,1	3 945,8	3 698,7	3 644,6
varav uppskjuten skatt	30,1	71,1	57,0	41,5	25,5
Kapitalbas	4 271,5	4 329,1	3 945,8	3 698,8	3 644,6
Erforderlig solvensmarginal	503,9	480,2	461,6	457,7	432,5
Kapitalbas försäkringsgrupp	85 730	89 223	83 799	81 059	79 170
Erforderlig solvensmarginal försäkringsgrupp	3 695	3 784	3 766	4 023	4 199

NYCKELTAL, %	2015	2014	2013	2012	2011
Skadeförsäkringsrörelsen					
Skadeprocent	86,3	99,4	128,5	16 812,5	7 479,4
Driftkostnadsprocent	5,6	11,7	8,5	1 300,0	1 082,4
Totalkostnadsprocent	92,0	111,1	137,0	18 112,5	8 561,8
Direktavkastningsprocent ¹⁾	2,1	2,5	2,9	3,3	3,0
Totalavkastningsprocent ²⁾	3,1	14,7	14,6	11,8	-3,2
Konsolideringsgrad	591,0	593,3	549,1	74 387,5	78 247,1
Livförsäkringsrörelsen					
Förvaltningskostnadsprocent	1,1	2,0	1,5	1,6	1,7
Direktavkastningsprocent ¹⁾	1,4	2,1	2,4	2,9	3,5
Totalavkastningsprocent ²⁾	2,2	12,5	7,2	8,5	2,9
Konsolideringsgrad	3 423,1	670,1	650,0	262,3	232,2
AFA Livförsäkring totalt					
Direktavkastningsprocent ¹⁾	1,7	2,3	2,6	3,1	2,0
Totalavkastningsprocent ²⁾	2,6	13,5	10,3	10,0	-0,1
Konsolideringsgrad	788,0	617,4	581,0	731,1	852,9

¹⁾ Direktavkastning beräknas utifrån andelen direktavkastning i förhållande till totalavkastning enligt samma princip som i totalavkastningstabell.

²⁾ Totalavkastning redovisas enligt metod i totalavkastningstabell vilket också är det mått som används internt.

De finansiella rapporterna och noterna till de finansiella rapporterna presenteras i miljoner svenska kronor om inte annat anges. På grund av avrundning i noterna kan summeringar avvika från totalen.

Not 1. Redovisningsprinciper

Allmän information

Denna årsredovisning har upprättats och godkänts av styrelsen och verkställande direktören den 17 mars 2016 och kommer att föreläggas bolagsstämman den 9 juni 2016 för fastställande. Företaget är ett svenskt försäkringsaktiebolag med säte i Stockholm och kontor i centrala Stockholm.

Uttalande om överensstämmelse med tillämpade regelverk

AFA Livförsäkring tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS, vilket innebär att internationella redovisningsstandarder tillämpas i den utsträckning svensk lagstiftning på redovisningsområdet tillåter detta.

Den finansiella rapporteringen följer lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag FFFS 2008:26 och dess ändringsföreskrifter. Vidare tillämpas Rådet för finansiell rapportering (RFR) rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer vid upprättandet av årsredovisningen. Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetodik har tillämpats som i den senaste årsredovisningen.

Nya och ändrade standarder och tolkningar som gäller för räkenskapsåret 2015

De nya och ändrade IFRS standarder som trätt i kraft 2015 har inte haft någon väsentlig inverkan på de finansiella rapporterna. Detta innebär att samma redovisningsprinciper och beräkningsgrunder har tillämpats som vid upprättandet av 2014 års årsredovisning.

Nya och ändrade standarder och tolkningar som träder i kraft efter bokslutsdagen

Den 1 januari 2016 träder Finansinspektionens föreskrifter FFFS 2015:12 i kraft och ersätter därmed FFFS 2008:26. Bedömningen är att detta endast kommer att ha begränsade effekter på företagets årsredovisning avseende uppställningsformer för resultat- och balansräkningar, benämningar och definitioner samt upplysningskrav.

Värderingsgrunder för upprättande av redovisningen

Tillgångar och skulder värderas till anskaffningsvärden med undantaget för placeringstillgångar som redovisas till verkligt värde och försäkringstekniska avsättningar som redovisas enligt vedertagna aktuariella metoder och betryggande aktuariella antaganden. Värdeförändringarna för placeringstillgångar och försäkringstekniska avsättningar redovisas i resultaträkningen.

IFRS 4 föreskriver att endast avtal som innebär en betydande överföring av försäkringsrisk, till skillnad från avtal som till övervägande del innebär sparande, ska redovisas som försäkringsavtal. Samtliga AFA Livförsäkrings försäkringsprodukter innebär att företaget övertar en betydande risk för försäkringstagarna genom att gå med på att kompensera dem eller andra förmånstagare om en förutbestämd försäkrad händelse skulle inträffa.

Redovisning av utländsk valuta

Företagets funktionella valuta och rapporteringsvaluta är svenska kronor. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till svenska kronor enligt de valutakurser som gäller på transaktionsdagen. På balansdagen omräknas monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta till svenska kronor enligt gällande balansdagskurs. Valutakursvinster och -förluster som uppkommer till följd av detta redovisas i resultaträkningen i posterna Kapitalavkastning, intäkter och Kapitalavkastning, kostnader.

Tillämpade principer för poster i resultaträkningen

I resultaträkningen sker en uppdelning av resultatet i en skadeförsäkringsrörelse och en livförsäkringsrörelse. En resultatanalys för livförsäkringsrörelsen redovisar ytterligare detaljer för försäkringarna inom livförsäkringsrörelsen. Kapitalavkastningen redovisas i det tekniska resultatet för såväl skadeförsäkringsrörelsen som livförsäkringsrörelsen.

Posterna som ingår i det tekniska resultatet avser till helt övervägande del företagets verksamhet som försäkringsgivare. Det icke-tekniska resultatet utgörs av de poster som i huvudsak är hänförliga till kapitalförvaltningen.

Premieintäkter/premieinkomster

Premier från försäkringsavtal redovisas som intäkter i takt med intjäandet med avdrag för konstaterade och befarade kundförluster. För TGL-produkten är premieinkomsten även reducerad för beräknad premieskatt.

Försäkringsersättningar

De totala försäkringsersättningarna för redovisningsperioden omfattar dels under perioden utbetalda försäkringsersättningar, dels förändringar i avsättning för oreglerade skador. Utbetalda försäkringsersättningar inkluderar förutom skadeersättningar även kostnader för skadereglering.

Förändring av livförsäkringsavsättning

Posten avser årets förändring av livförsäkringsavsättning.

Driftkostnader

Resultaträkningens tekniska resultats redovisade driftkostnader för perioden delas upp på driftkostnader för skadereglering och kostnader för övrig försäkringsteknisk verksamhet. I den icke-tekniska redovisningen av kapitalavkastning ingår driftkostnader för kapitalförvaltningen.

Driftkostnaderna avser både direkta och indirekta kostnader. De fördelas och redovisas utifrån den funktion de härrör ifrån:

- Skadereglering
- Administration
- Kapitalförvaltning

AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring bedrivs i en gemensam organisation. Driftkostnader fördelas med hänsyn till respektive företags andel av resursförbrukningen i organisationen.

Ersättningar till anställda

Företagets anställda är tillika anställda i AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring. Ersättningar till anställda fördelas med hänsyn till respektive företags andel av resursförbrukningen i organisationen.

Pensionskostnader

I företaget finns både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsplaner. En förmånsbestämd pensionsplan innebär att företaget förbinder sig att betala ut en fastställd ersättning till den anställda från och med pensionsdagen. Ersättningens storlek beror av faktorer som ålder, anställningstid och ersättningsnivå.

Vid avgiftsbestämd pensionsplan betalar företaget en premie till en fristående enhet som därmed tar över pensionsförpliktelserna för den anställda.

Företagets pensionsförpliktelser avseende förmånsbestämd pension täcks av pensionsavsättningar i AFA Sjukförsäkrings balansräkning, Konsumentkooperationens pensionsstiftelse eller genom försäkringslösningar. AFA Sjukförsäkring har tecknat kreditförsäkring motsvarande pensionsavsättningen hos Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti. Aktuariella vinster och förluster i pensionskulden samt finansiella vinster och förluster i stiftelsens kapital redovisas helt och hållet under den period de uppstår i företagets resultaträkning. Företagets utgifter för avgiftsbestämda pensionsplaner kostnadsförs i takt med de anställdas intjänande.

Övriga tekniska kostnader

I posten Övriga tekniska kostnader redovisas sådana kostnader i försäkringsrörelsen som inte omfattar överföring av försäkringsrisk. Kostnaderna avser främst stöd till forskning.

Kapitalförvaltningens resultat

Kapitalförvaltningens resultat består av Kapitalavkastning, intäkter, Kapitalavkastning, kostnader, Orealiserade vinster på placeringstillgångar och Orealiserade förluster på placeringstillgångar.

Kapitalavkastning, intäkter

Kapitalförvaltningens intäkter består av utdelningar, ränteintäkter, valutakursvinster samt realisationsvinster avseende placeringstillgångar.

Utdelningar

Utdelningar avser aktieutdelningar vilka redovisas i resultaträkningen i den period då rätten till betalning fastställs.

Ränteintäkter, valutakursvinster och realisationsvinster

Ränteintäkter utgörs av ränta på obligationer och andra räntebärande värdepapper, utlåning till kreditinstitut, bankmedel, övriga finansiella placeringstillgångar och värdepapperslån.

Ränteintäkter från obligationer och andra räntebärande värdepapper beräknas enligt effektivräntemetoden. Denna metod används för beräkning av det upplupna anskaffningsvärdet för en finansiell tillgång eller finansiell skuld och för periodisering av ränteintäkten eller räntekostnaden över relevant period.

Valutakursvinster samt realisationsvinster redovisas löpande i resultaträkningen i takt med att de uppstår.

Kapitalavkastning, kostnader

Kapitalförvaltningens kostnader består av driftkostnader för kapitalförvaltningen, räntekostnader och finansiella kostnader, valutakursförluster samt realisationsförluster avseende placeringstillgångar.

Orealiserade vinster på placeringstillgångar och Orealiserade förluster på placeringstillgångar

Orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar beskrivs i avsnittet Placeringstillgångar under rubriken Tillämpade principer för poster i balansräkningen.

Inkomstskatter

AFA Livförsäkringsaktiebolag är skattepliktigt för inkomstskatt på sin verksamhet inom tjänstegrupplivförsäkringen. Företagets skatt för perioden utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är skatt som hänför sig till periodens skattepliktiga resultat. Uppskjuten skatt uppstår på grund av temporära skillnader mellan en tillgångs eller skulds skattemässiga värde och dess bokförda värde. Aktuell skatt och uppskjuten skatt redovisas i resultaträkningen.

Verksamheten inom familjeskyddsförsäkringen är avkastnings-skattepliktig. Underlag för beräkningen av avkastningsskatt utgörs av verksamhetens nettotillgångar vid årets ingång.

Tillämpade principer för poster i balansräkningen

Andra finansiella placeringstillgångar

Med andra finansiella placeringstillgångar avses finansiella instrument, vilka definieras som varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång i ett företag och en finansiell skuld eller ett eget kapitalinstrument i ett annat företag. Andra finansiella placeringstillgångar utgörs av aktier och andelar, obligationer och andra räntebärande värdepapper, utlåning till kreditinstitut, derivat, övriga finansiella placeringstillgångar och värdepapperslån. Med Övriga finansiella placeringstillgångar avses återköpstransaktioner.

Samtliga andra finansiella placeringstillgångar (förutom Övriga

finansiella placeringstillgångar) samt finansiella skulder som är derivat har bedömts tillhöra kategorin finansiella tillgångar och finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen. Aktier och andelar samt obligationer och andra värdepapper klassificeras till kategorin genom identifiering vid första redovisningstillfället. Derivat tillhör kategorin genom att de per definition anses tillhöra kategorin finansiella instrument som innehas för handel.

Klassificeringen baseras på att AFA Livförsäkring förvaltar och att resultatet utvärderas baserat på verkligt värde i enlighet med den riskhanterings- och investeringsstrategi som styrelsen beslutat, samt att uppföljning internt till styrelse och ledning utgår från verkligt värde. Tillgångar och skulder omvärderas löpande samt på balansdagen till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen.

Med verkligt värde på finansiella tillgångar som handlas på en aktiv marknad avses den senaste kursen på balansdagen. Verkligt värde för finansiella tillgångar som inte handlas på en aktiv marknad fastställs med hjälp av olika värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata alternativt icke-observerbara marknadsdata.

För samtliga finansiella tillgångar och finansiella skulder tillämpas affärsdagsredovisning, vilket innebär att fordringar och skulder avseende ej reglerade affärer uppkommer. Dessa redovisas som övriga fordringar eller övriga skulder.

En finansiell tillgång eller finansiell skuld redovisas i balansräkningen när företaget blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Vid försäljning av en finansiell tillgång eller finansiell skuld upphör den att redovisas i balansräkningen på affärsdagen och vinst eller förlust redovisas i resultaträkningen.

Anskaffningsvärdet för andra finansiella placeringstillgångar i kategorin verkligt värde över resultaträkningen fastställs exklusive eventuella transaktionskostnader. Transaktionskostnader redovisas i stället i resultaträkningen i posten Kapitalavkastning, kostnader för dessa instrument.

Aktier och andelar

Aktier och andelar värderas till verkligt värde. Aktier och andelar redovisas i balansräkningen under Andra finansiella placeringstillgångar. Se vidare not 11.

Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Obligationer och andra räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde, vilket i allmänhet är ett observerbart värde. Obligationer och andra räntebärande värdepapper redovisas i balansräkningen under Andra finansiella placeringstillgångar. Se vidare not 11.

Utlåning till kreditinstitut

Utlåning till kreditinstitut avser utlåning till banker där insatta medel är disponibla först efter en viss uppsägningstid. Utlåningen värderas till upplupet anskaffningsvärde och redovisas i balansräkningen under rubriken Andra finansiella placeringstillgångar.

Derivat

Samtliga derivat värderas individuellt och till verkligt värde. Derivatkontrakt med positivt verkligt värde på balansdagen redovisas i balansräkningen i posten Derivat under Andra finansiella placeringstillgångar. Derivatkontrakt med negativt verkligt värde redovisas på balansräkningens skuldsida i posten Derivat. Se vidare not 11.

Återköpstransaktioner

Återköpstransaktioner delas upp i två typer av transaktioner: återköpsavtal och omvända återköpsavtal. Vid ett återköpsavtal säljer företaget en obligation samtidigt som motparten förbinder sig att sälja tillbaka obligationen vid en förutbestämd tidpunkt till ett förutbestämt pris. Sål原因 obligation redovisas i balansräkningen till verkligt värde eftersom risk och avkastning inte övergår till köparen under återköpsavtalet. Den likvid som erhålls redovisas som skuld under posten Övriga skulder. Den sålda obligationen redovisas som ställd pant under Poster inom linjen.

Vid ett omvänt återköpsavtal köper företaget en obligation och motparten förbinder sig att köpa tillbaka obligationen på en förutbestämd dag till ett förutbestämt pris. Köpt obligation redovisas inte i balansräkningen och erlagd likvid redovisas som en fordran under posten Övriga finansiella placeringstillgångar.

Värdepapperslån

Värdepapperslån innebär att värdepapper lånas ut mot ersättning och erhållande av säkerhet. För företaget inskränker sig värdepapperslån till utländska aktier som företaget lånar ut till motparter med hög kreditvärdighet och som ställer säkerhet i form av likvida medel eller värdepapper.

Eftersom utlåningen inte är en transaktion där all risk och avkastning överläts till motparten redovisas utlånade värdepapper i balansräkningen till verkligt värde. Ersättningen för utlånade aktier redovisas i resultaträkningen under Kapitalavkastning, intäkter som Övriga ränteintäkter.

Samtliga säkerheter som erhållits vid utlåningen av värdepapper anges under Poster inom linjen. I de fall erhållna säkerheter utgörs av likvida medel placeras dessa i räntebärande värdepapper. AFA Livförsäkrings värdepapperslån hanteras av företagets depåbank.

Övriga finansiella tillgångar och skulder

Övriga finansiella tillgångar utgörs av Fordringar avseende direkt försäkring, Övriga fordringar samt Upplupna ränte- och hyresintäkter. Dessa poster kategoriseras som lånefordringar och kundfordringar vilket innebär värdering till upplupet anskaffningsvärde. Övriga fordringars förväntade löptid är dock kort och dessa fordringar redovisas därför till nominellt belopp utan diskontering. Avdrag görs för fordringar som bedömts som osäkra. Nedskrivningar av fordringar avseende direkt försäkring redovisas som minskade premieintäkter och nedskrivningar av andra typer av fordringar redovisas som driftkostnader.

Övriga finansiella skulder består av Skulder avseende direkt försäkring, Övriga skulder samt upplupna räntekostnader. Övriga finansiella skulder värderas normalt till upplupet anskaffningsvärde.

Övriga finansiella skulders förväntade löptid är dock kort och dessa skulder redovisas därför till nominellt belopp utan diskontering.

Kassa och bank

Kassa och bank består av banktillgodohavanden i försäkringsrörelsen och likvida medel överförda till kapitalförvaltningen. Kassa och bank redovisas i balansräkningen under Andra tillgångar. Kassa och bank ingår i kategorin Lånefordringar och kundfordringar.

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter värderas till anskaffningsvärde.

Eget kapital

Enligt ÅRFL är hela det egna kapitalet i livförsäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst, som är fallet med AFA Livförsäkring, bundet eget kapital.

Obeskattade reserver

AFA Livförsäkring har redovisat avsättningar till säkerhetsreserv i skadeförsäkringsrörelsen. I livförsäkringsrörelsen, tjänstegrupplivförsäkringen, har även avsättning gjorts till periodiseringsfond.

Försäkringstekniska avsättningar

De försäkringstekniska avsättningarna består av avsättning för oreglerade skador samt livförsäkringsavsättning.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättning för oreglerade skador motsvarar det beräknade värdet av företagets ansvarighet på grund av inträffade försäkringsfall. Avsättning för oreglerade skador delas upp i avsättning för inträffade och rapporterade skador, inträffade men ej rapporterade skador samt skaderegleringskostnader.

Inträffade och rapporterade skador avser skador med kända och fastställda ersättningar. Med inträffade men ej rapporterade skador avses för företaget okända försäkringsfall (IBNR) eller för företaget kända skador där försäkringsersättningar inte är slutligt fastställda (IBNER).

Beräkningarna baseras på statistiska metoder i kombination med bedömningar av antalet okända skador samt antagande om driftkostnader.

Värderingsprincipen av de försäkringstekniska avsättningarna baseras på försiktiga antaganden och inkluderar vissa schablonmässiga säkerhetspåslag. Det innebär att det är troligt att dessa säkerhetspåslag kommer att resultera i framtida avvecklingsvinster. Avsättning för oreglerade skador diskonteras ej. Den korta durationen i denna avsättning gör att en diskontering endast får marginell påverkan på avsättningen.

Avsättning för oreglerade skador i skadeförsäkringsrörelsen är belastad med särskild löneskatt.

Livförsäkringsavsättning

Livförsäkringsavsättning motsvarar det beräknade värdet av företagets ansvarighet för framtida utbetalningar på grund av inträffade försäkringsfall.

Livförsäkringsavsättningen i tjänstegrupplivförsäkringen är en avsättning för premiebefrielse vid sjukfall medan livförsäkringsavsättningen för familjeskyddsförsäkringen är en avsättning för framtida utbetalningar för kända dödsfall.

Beräkningarna baseras dels på statistiska metoder, dels antaganden om räntenivå och andra riskmått samt antagande om driftskostnader.

Värderingsprincipen för livförsäkringsavsättningen baseras på försiktiga antaganden och inkluderar vissa schablonmässiga säkerhetspåslag. Det innebär att dessa schablonmässiga säkerhetspåslag förväntas generera framtida avvecklingsvinster.

Livförsäkringsavsättning är diskonterad för tjänstegrupplivförsäkringen, medan familjeskyddsförsäkringen ej diskonteras.

Livförsäkringsrörelsen

Livförsäkringsrörelsen består av tjänstegrupplivförsäkringen samt familjeskyddsförsäkringen.

Metodbeskrivning

Livförsäkringsavsättningen för tjänstegrupplivförsäkringen är beräknad med hänsyn till dödlighet och tillfrisknande. Avsättningen för oreglerade skador är beräknad med triangelschemametodik i kombination med bedömning av antal okända dödsfall.

Antaganden

Avsättningens storlek påverkas av ett antal antaganden och faktorer. De viktigaste antagandena i livförsäkringsrörelsen är:

- Inflation och diskonteringsränta
- Bedömning av antal okända skador
- Sannolikhet för tillfrisknande
- Dödlighet
- Ersättningsnivå

Inflation och diskonteringsränta

För livförsäkringsrörelsen finns inte någon garanterad värdesäkring. Ersättningen kan dock, efter beslut, värdesäkras då överskott uppstår. Livförsäkringsavsättning för tjänstegrupplivförsäkringen diskonteras därför med ett nominellt ränteantagande enligt av Finansinspektionen upprättade riktlinjer. Familjeskyddsförsäkringen har dock lämnats odiskonterad eftersom den genomsnittliga durationen i försäkringen gör att en diskontering endast får marginell påverkan på avsättningen.

Bedömning av antal okända skador

Antalet okända skador kan variera från år till år. Orsaken till detta kan vara slumpmässig variation eller ändrade rutiner för skadereglering. Beräkningen av antal okända försäkringsfall görs därför med en statistisk metod i kombination med information från bland annat skaderegleringen.

NOTUPPLYSNINGAR

Sannolikhet för tillfrisknande

Beräkningen av avsättningar för tjänstegrupplivförsäkringens livförsäkringsavsättning innehåller antagande om sannolikheten att tillfriskna. I dagsläget är den satt till noll för sjukfall under sjukersättningstid då antalet som tillfrisknar bedöms som liten. Detta ger ett försiktigt antagande av tillfrisknandet.

Dödlighet

Livförsäkringsavsättningen för tjänstegrupplivförsäkringen beräknas med antagande om dödlighet. Dödligheten är skattad på historiska data på sjukersättningsfall i AFA Sjukförsäkring.

Ersättningsnivå

Storleken på ersättningen i tjänstegrupplivförsäkringen är beroende av hur många förmånstagare det finns till den avlidna. Det finns ingen övre gräns för hur mycket en enskild skada får kosta. Vid beräkning av livförsäkringsavsättningen för tjänstegrupplivförsäkringen görs en skattning av ersättningsnivån per ålder baserat på mönstret i historiska ersättningar.

Skadeförsäkringsrörelsen

Skadeförsäkringsrörelsen består av avgångsbidragsförsäkringen.

Metodbeskrivning

Avsättningen för oreglerade skador är beräknad med triangelschema-metodik kombinerat med bedömning av antal okända skador.

Antaganden

Det viktigaste antagandet i skadeförsäkringsrörelsen är:

- Bedömning av antal okända skador

Bedömning av antal okända skador

Avsättningarna i avgångsbidragsförsäkringen består helt av avsättning för okända skador. Antalet skador kan påverkas stort av konjunktursvängningar men också av enskilda händelser, till exempel nedläggning av en stor fabrik. Det är svårt att fånga upp sådan påverkan på skadekostnaden med enbart statistiska metoder. Vid beräkning av avsättningen används därför en statistisk metod i kombination med extern information om till exempel konjunkturläge, arbetslöshet och antal varsel.

Avsättningar för skatter

Uppskjutna skattefordringar avseende skattemässiga underskott redovisas i balansräkningen i den utsträckning det är troligt att framtida skattemässiga överskott kommer att finnas tillgängliga mot vilka underskotten kan utnyttjas.

Den uppskjutna skatteskulden hänför sig till orealiserade vinster i placeringstillgångar.

Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder har värderats med den skattesats som har beslutats per rapportperiodens slut och förväntas gälla vid realiserandet av tillgången eller regleringen av skulden. Beräkningen av uppskjutna skattefordringar och skatteskulder har baserats på en skattesats om 22 procent.

Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Kassaflödesanalys

IAS 7 Kassaflödesanalys tillämpas med de anpassningar som är nödvändiga med hänsyn till AFA Livförsäkrings verksamhet.

Metodbeskrivning

AFA Livförsäkring tillämpar direkt metod för verksamheternas kassaflöden. Detta betyder att inbetalningar respektive utbetalningar anges brutto och specificeras under delrubriker i kassaflödesanalysen.

Analysen har sin grund i de poster i resultaträkningen som har direkt koppling med externa betalningsflöden. Dessa poster justeras sedan i analysen med periodens förändringar i balansräkningen för de poster som har direkt anknytning till resultatposten i fråga. Företaget har inga transaktioner för upptagna eller givna lån och därför redovisas ingen finansieringsverksamhet i kassaflödesanalysen.

Redovisande poster

Under rubriken Kassaflöde från den löpande verksamheten redovisas kassaflöden från premiebetalningar, skadeutbetalningar, utbetalningar för omkostnader i försäkringsverksamheten samt kassaflöde från anslagsverksamhet. Här redovisas även kassaflöden från investeringar och försäljningar av placeringstillgångar, erhållna utdelningar, betalda och erhållna räntor samt betald inkomstskatt. Posterna resulterar i det nettokassaflöde som genereras i den löpande verksamheten.

Som likvida medel redovisas företagets Kassa och bank, vilket består av banktillgodohavanden efter eliminering av valutaomvärderingens effekt. Korta placeringar (med en löptid på mindre än 3 månader) redovisas som placeringstillgångar.

Viktiga uppskattningar och bedömningar som påverkar redovisningen

I redovisningen görs uppskattningar och antaganden om framtiden. Det är främst beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna och livförsäkringsavsättningarna som baseras på uppskattningar och bedömningar som innebär en betydande risk för väsentliga justeringar i redovisade värden för tillgångar och skulder under nästkommande räkenskapsår.

Uppskattningar och bedömningar av de försäkringstekniska avsättningarna och livförsäkringsavsättningarna utvärderas löpande och baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer, inklusive antaganden om vid bokslutstillfället inträffade men då okända skador samt förväntningar om framtida händelser som anses rimliga under rådande förhållanden. För ytterligare information om viktiga uppskattningar och bedömningar, se not 2.

Uppskattningar och bedömningar har även gjorts vid värdering av derivat samt illikvida räntebärande värdepapper. Se vidare i avsnittet Placeringstillgångar.

Not 2. Risker och riskhantering

Riskhanteringsens mål

Styrelsen har beslutat om en riskpolicy som anger riskhanteringsens mål, strategier för hur dessa mål ska uppnås samt tillåtna avvikelser från dessa mål.

Syftet med riskhanteringen är att säkerställa att riskexponering och riskacceptans i verksamheterna är väl avvägda mot varandra och mot företagets uppdrag åt arbetsmarknadens parter så att företagets mål uppnås. Riskexponeringen berättar vilken risk företaget är utsatt för och hur den påverkas av vad som görs i den löpande riskhanteringen. Riskacceptansen är den risknivå som styrelsen har accepterat och den ligger till grund för styrelsebeslut om riskstrategi.

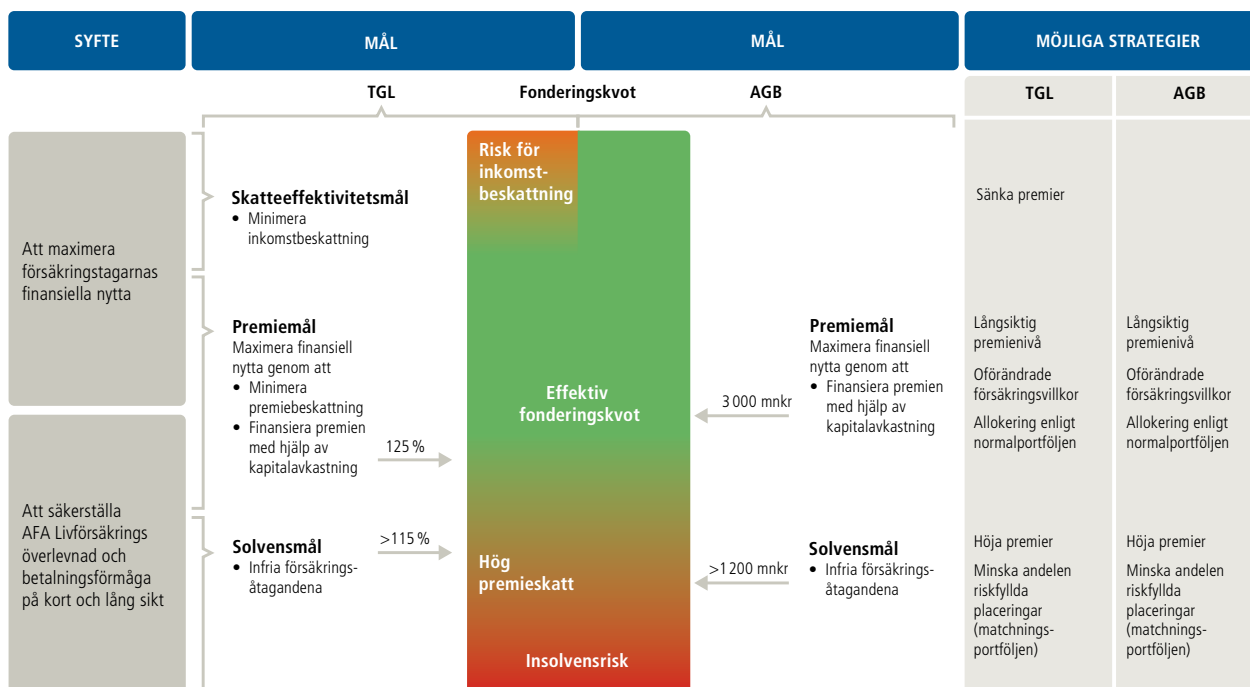
AFA Livförsäkring är ett livförsäkringsföretag med så kallad blandad rörelse. Företaget består av en skadeförsäkringsgren (AGB-försäkring) och en livförsäkringsgren (TGL-försäkring och familjeskyddsförsäkring). Till följd av att försäkringarna är föremål för olika beskattningsregler har de också olika mål för riskhanteringen. Det grundläggande målet att klara solvenskraven är dock gemensamt.

Skadekostnaderna i AGB-försäkringen beror av läget på arbetsmarknaden och kan därför variera kraftigt mellan olika år. Regelverken har medgivit för företaget att utan skatteeffekter kunna konsolidera företaget, för att ha tillgängligt vid en arbetsmarknads-kris med höga friställningar i arbetslivet.

AGB-försäkringens ersättningsnivåer bestäms årligen utifrån försäkringens ekonomiska förutsättningar. Målet för riskhanteringen av AGB-försäkringen är att utan att justera ersättningsnivåerna klara utbetalningarna även vid en kris liknande den som inträffade under lågkonjunkturåren i början på 1990-talet. Strategin är att maximera den långsiktiga avkastningen givet att företaget alltid ska kunna klara utbetalningarna.

Livförsäkringsrörelsen, TGL-försäkringen har möjlighet att sätta av vinster till periodiseringsfond. TGL betalar premieskatt på premieinbetalningar.

Målet för riskhanteringen av TGL är att uppnå en effektiv kombination av premieintäkter och totalavkastning som minimerar den totala skadetekostnaden (premieskatt och inkomstskatt) samtidigt som konsolideringen i försäkringen inte ska urholkas långsiktigt med förhöjd insolvensrisk som resultat. Fonderingsmålet fokuserar därför på att uppnå en stabil fondering över tid.

Riskstrategier för finansiell styrning

Riskstrategin för att uppnå premiemålet fastställs av styrelserna i normalportföljen. För AGB gäller att maximera avkastningen på lång sikt med ett risktagande som är förenligt med stor säkerhet att klara utbetalningarna vid en sysselsättningskris. För TGL gäller att maximera avkastningen på medellång sikt vid ett risktagande som är förenligt med en variation kring målfonderingen som inte hotar solvens- och skatteeffektivitetsmålen.

Till följd av slumpmässiga faktorer kommer fonderingskvoten att variera runt målfonderingen.

För AGB gäller att fonderingen hålls över den nivå som behövs för att klara utbetalningarna vid en sysselsättningskris. Någon maximinivå för fonderingen föreligger ej.

Skulle fonderingen för TGL gå ned mot 115 procent har en tillgångsportfölj identifierats, matchningsportföljen, som minimerar risken på det egna kapitalet. Matchningsportföljen ska så långt det är möjligt eliminera de försäkringsrisker som är matchningsbara samt minimera de finansiella riskerna. Vid denna fonderingsnivå ger solvens- och placeringsregler inte utrymme för en tillgångsalokering som är förenlig med premiemålet och premien måste då täcka en större och varierande del av skadekostnaden.

Riskexponering

Riskhanteringen inriktas på att identifiera, mäta och analysera de risker som hotar uppfyllandet av solvens- och premiemålen. Med risker avses de slumpmässiga variationer i olika faktorer som går att kvantifiera med sannolikhetskalkyl. Risker kan inom vissa gränser hanteras genom diversifiering, matchning och olika hedgningsmetoder.

Företagets risker delas upp i fem kategorier: försäkringsrisker, finansiella risker, operativa risker, strategiska risker och anseenderisker. Se nedanstående figur.

Med försäkringsrisker menas risker som inte går att matcha med finansiella tillgångar. För företaget utgörs dessa av premierisk och reservrisk.

En del av de finansiella riskerna, till exempel inflationsrisk och ränterisk, återfinns på båda sidor av balansräkningen och kan därför matchas med finansiella tillgångar.

Finansiella risker utgörs av marknads-, kredit- och likviditetsrisker. Marknadsriskerna utgörs dels av risker som förklaras av en särskild faktor, såsom realränte-, inflations- och valutarisker, dels av risker som inte kan härledas till någon särskild faktor. De senare benämns prisrisker. Med kreditrisker avses risken för betalningsinställelse från låntagares sida. Likviditetsrisk handlar om möjligheterna att avyttra tillgångar utan dröjsmål och priseteffekter.

Med operativa risker avses de framtida osäkra händelser som kan påverka uppnåendet av uppsatta mål. Begreppet operativ risk används för de interna och externa risker som framförallt är hänförliga till arbetssätt och stöd i det dagliga arbetet.

Med strategiska risker avses risker förenade med negativ påverkan på grund av bristande mottaglighet för förändringar i branschen, felaktiga strategiska affärsbeslut samt olämplig implementering av affärsbeslut.

Med anseenderisker avses risker som är förenade med dålig publicitet och förtroendeskadliga händelser. Anseenderisk uppkommer oftast som en sekundär effekt av att företaget haft en oönskad händelse eller förhöjd risk inom någon av företagets övriga risktyper.

Det är teoretiskt möjligt att minska den totala risken genom att konstruera portföljer bestående av delrisker som inte samvarierar perfekt med varandra. En sådan diversifieringseffekt föreligger inom försäkringsrisker och finansiella risker. För operativa risker, strategiska risker och anseenderisker förekommer inga diversifieringseffekter.

Den totala risken på balansräkningen kan dessutom minskas genom att matcha de finansiella riskerna i skulderna med motsvarande finansiella risker på tillgångssidan. Matchningsbara risker på skuldsidan är realränterisk och inflationsrisk.

Företagets totala risk utgörs av de fem riskkategorierna.

Riskhantering

Riskhanteringen består av tre steg: styrning, löpande hantering samt rapportering av risker. I nedanstående figur visas hur AFA Livförsäkring utformat den del av bolagsstyrningen som består av hur AFA Livförsäkring identifierar, värderar och beslutar om hantering av risker.

Inom AFA Livförsäkring är det

- *bolagsstämman* som utser styrelsen. Svenskt Näringsliv och Landsorganisationen i Sverige utser vardera en styrelseledamot att särskilt bevaka försäkringstagarnas och de försäkrades intressen. Bolagsstämman utser också externrevisor och lekmannarevisorer som har till uppgift att granska försäkringsföretagets räkenskaper och årsredovisning samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av försäkringsföretaget,
- *styrelsen* som fattar beslut om det samlade risktagandet. Styrelsen utser bland sina ledamöter fyra utskott – Finansutskottet, Försäkringsutskottet, Revisionsutskottet och Ersättningsutskottet – att bereda frågor inför styrelsebeslut inom sina respektive områden. Finansutskottet bereder frågor om företagets finansiella risker. Normalportföljen bereds i Finansutskottet inför beslut i styrelsen. Försäkringsutskottet bereder styrelsebeslut i försäkringsmässiga frågor. Vid vissa specifika frågeställningar såsom premiesättningen, samordnas mötena mellan Försäkringsutskottet och Finansutskottet. Revisionsutskottet bereder ärenden till styrelsen i frågor som bland annat avser finansiell rapportering, intern styrning och kontroll, riskkontroll, regelefterlevnad, intern och extern revision, redovisning, skatt och revisorer. Ersättningsutskottet bereder styrelsebeslut om ledningens löner och övriga avtalsvillkor samt fungerar som rådgivare till verkställande direktören i verksamhetsfrågor. Till styrelsen rapporterar den oberoende granskningsfunktionen Internrevision, som är den funktion som granskar och utvärderar den interna styrningen och kontrollen i försäkringsföretaget,
- *verkställande direktören* (VD) utser ansvarig för funktionen för riskkontroll. Funktionen har till uppgift att ge en allsidig och saklig bild av företagets risker samt föreslå ändringar i styrdokument och processer som funktionens iakttagelser om riskhantering ger anledning till. VD utser även ansvarig för funktionen för regelefterlevnad, som har till uppgift att följa upp att verksamheten drivs enligt interna och externa regelverk. VD utser också den operativa ledningen för verksamheten, företagsledningen.

I företaget leds riskhanteringen av den av styrelserna utsedda VD:n. VD utser en företagsledning som ska bistå denna med styrningen av företagets totala risker (finansiella risker, försäkringsrisker, operativa risker, strategiska risker och anseenderisker) mot de solvens- och premiämål som styrelsen satt upp. VD utser ett ALM-råd (Asset Liability Management) med representanter från företagsledningen. Funktionen för riskhantering är adjungerad i ALM-rådet. Detta råd ansvarar för att ge bolagen bästa möjliga förutsättningar att uppnå de finansiella målsättningar,

som styrelserna slagit fast, genom att ta fram underlag till beslut om normalportföljer, riskpolicy och premier. Företagsledningen ansvarar för styrningen mot solvens- och premiämålen genom en för alla risker gemensam riskmodell. VD rapporterar löpande om utvecklingen av fonderingskvoten till styrelsen. Vid kris eller hot om kris har företaget en av VD särskilt utsedd och tränad krisledningsgrupp som ska hantera operativa risker, strategiska risker och anseenderisker.

Företagets finansiella risker hanteras och kontrolleras av chefen för Kapitalförvaltningen som rapporterar till Finansutskottet och till företagsledningens ALM-råd. Styrelsen har fastställt placeringsriktlinjer för styrning av de finansiella riskerna.

Företagets försäkringsrisker hanteras och kontrolleras av Chefaktuarien som rapporterar till Försäkringsutskottet och till företagsledningens ALM-råd. Styrelsen har fastställt aktuariella reglementen för styrning av försäkringsriskerna.

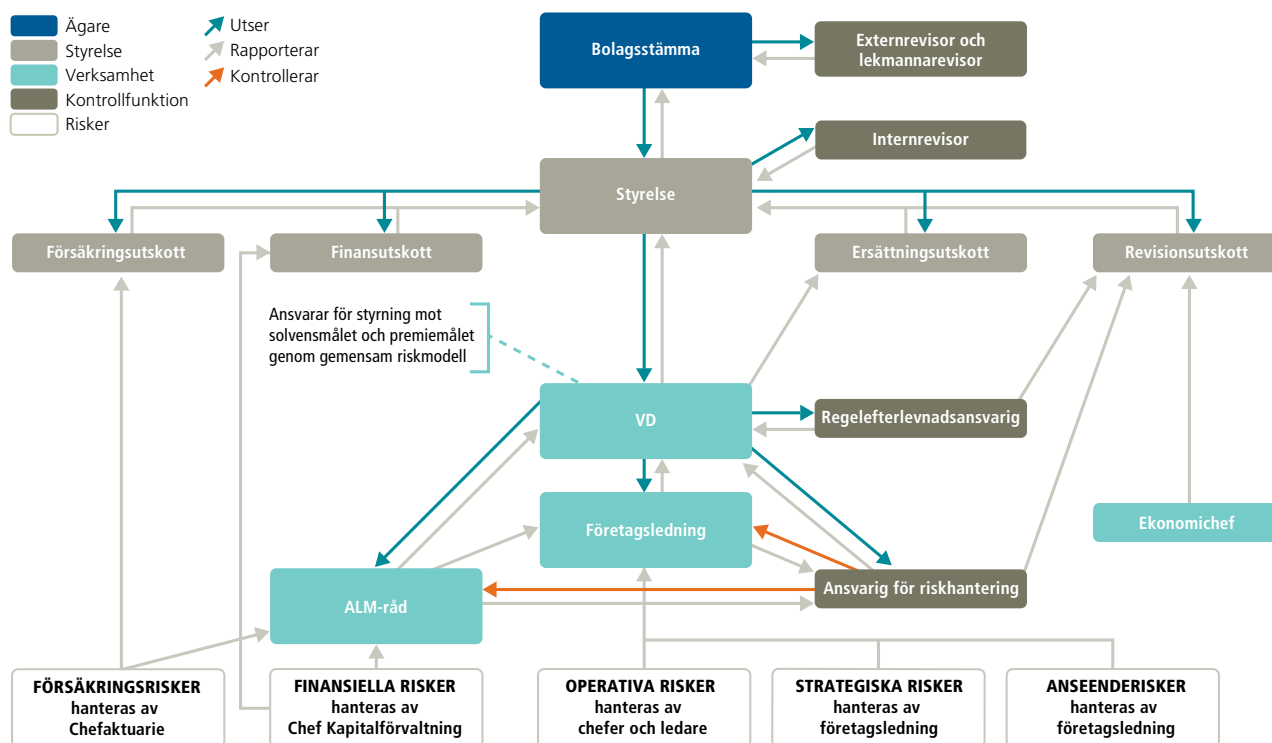
Företagets operativa risker hanteras och kontrolleras av verksamhetsansvariga. Den företagsövergripande risksamordnaren rapporterar till VD och revisionsutskott. VD har fastställt ett internt regelverk för hantering av operativa risker.

Företagets strategiska risker och anseenderisker hanteras och kontrolleras av företagsledningen och VD. Styrelsen har fastställt mål och ett internt regelverk för styrning och hantering av strategiska risker och anseenderisker.

Funktionen för riskhantering ansvarar för att sammanställa en allsidig och oberoende kontroll av företagets totala risker som löpande rapporteras till styrelsen.

Funktionen för regelefterlevnad ansvarar för att utföra en allsidig och oberoende kontroll av företagets regelefterlevnad och löpande rapportera till styrelsen.

NOTUPPLYSNINGAR

Kapitalkrav och tillgängligt kapital

Försäkringsverksamhet är en verksamhet med externt reglerade kapitalkrav. I Solvens I-regelverket kallas kapitalkrav "erforderlig solvens" och i Trafikljusmodellen "kapitalkrav". Tillgängligt kapital måste alltid överstiga kapitalkravet för att AFA Livförsäkring ska betraktas som solvent. Tillgängligt kapital benämns i Solvens I-regelverket "kapitalbas" och i Trafikljusmodellen "kapitalbuffert".

Företaget uppfyller de formella kapitalkraven under 2015.

Myndighetskrav	Kapitalkrav		Tillgängligt kapital	
	2015	2014	2015	2014
Solvens I	504	480	4 272	4 329
Trafikljusmodellen	1 199	1 260	4 349	4 639

Känslighetsanalys – effekt på tillgängligt kapital

De effekter på tillgängligt kapital som anges nedan avser effekter som uppkommer till följd av givna förändringar av respektive parameter och ska inte ses som AFA Livförsäkrings bedömning av sannolika utfall. Känslighetsanalysen ger underlag för egna bedömningar av AFA Livförsäkrings påverkan på tillgängligt kapital vid förändringar i relevanta parametrar. Redovisade effekter har samma påverkan på resultatet som på tillgängligt kapital.

Effekt på eget kapital, mnkr

Parametrar	Förändring med	Vid ökning	Vid minskning
<i>Skadeförsäkringsrörelsen:</i>			
Okända skador (skillnad mellan utfall och antaget antal)	10 procent	-10	10
<i>Livförsäkringsrörelsen:</i>			
Dödlighet (sannolikhet att avlida)	10 procent	-120	120
Ersättningsnivå	10 procent	-140	140
<i>Marknadsrisker:</i>			
Real marknads- och diskonteringsränta	1 procentenhet	-100	100
Nominell marknads- och diskonteringsränta	1 procentenhet	-20	10
Valutaförändring i SEK-kurs	10 procent	-100	100
Aktiers marknadsvärde	10 procent	300	-300

Verksamhetens risker

Nedan följer en redovisning av verksamhetens risker fördelade på kategorierna försäkringsrisker, finansiella risker, operativa risker, strategiska risker och anseenderisker. Redovisningen omfattar en definition av risken, en beskrivning av hur den hanteras samt ett angivande av riskexponeringen.

Riskexponeringen skattas även sannolikhetsmässigt med hjälp

av Value at Risk för marknadsriskerna på tillgångarna och för real-ränterisk och inflationsrisk på balansräkningen. För en beskrivning av Value at Risk, se nedan i avsnittet Finansiella risker.

Försäkringsrisker

Premierisk

Definition

Med premierisk avses den förväntade förändringen av de försäkringstekniska avsättningarnas värde för period som ej intjänta premier ska täcka.

Hantering av premierisk

Företaget har ingen premierisk. Förklaringen är primärt att det inte görs någon avsättning för ej intjänta premie eller kvarvarande risker i redovisningen. Det bakomliggande skälet är att avtalen är ettåriga kalenderårsvis med en löpande premieinbetalning under året. Vid bokslutstillfället finns därmed inga förpliktelser för nästkommande år och företaget har därför ingen premierisk.

Riskexponering

Företaget exponeras inte för premierisk.

Reservrisk

Definition

Med reservrisk avses den förväntade förändringen av de försäkringstekniska avsättningarnas värde på grund av slumpmässiga svängningar i skadefallet runt en antagen skadefrekvens men också att själva skadefrekvensen är prognostiserad på fel nivå.

Hantering av reservrisk

Avgångsbidrag (AGB)

AGB betalar ut ett engångsbelopp då anställningstiden upphör om arbetstagaren har fyllt 40 år. Beloppets storlek bestäms av ålder vid friställningen samt arbetsgraden. Reservrisken uppkommer främst från variationer i skadefrekvensen av antalet friställningar. Beroende på konjunkturläget och strukturella förändringar kan skadefrekvensen variera mycket mellan olika år. För tidigare friställningsår är dock i princip samtliga skadeärenden kända vilket gör att det i princip inte finns någon kvarstående risk i uppskattningen av antalet okända skador. Reservrisken är främst i bedömningen av antalet okända skador för det senaste friställningsåret. Likaså är medelkostnaden relativt fort säker eftersom det är engångsutbetalningar.

Tjänstegrupplivförsäkring (TGL)

För TGL är följande reservrisker av betydelse:

- Tillfrisknande
- Dödlighet
- Ersättningsnivå
- Bedömning av inträffade men för företaget okända skador (IBNR)

Beräkningen av avsättning för TGL livförsäkringsavsättning innehåller antaganden om sannolikheten att tillfriskna. Reservrisken

är därmed att tillfrisknandet är lägre än beräknat för dem som är sjuka. Tillfrisknandemönstret kan ändras av olika orsaker, till exempel nya rutiner för bedömning av sjukfall hos Försäkringskassan.

Beräkningen av avsättning för TGL livförsäkringsavsättning innehåller antaganden om sannolikheten att dö. En reservrisk är därmed att dödligheten är högre än beräknat för dem som är sjuka.

Den genomsnittliga ersättningsnivån i TGL är, uttryckt i antal prisbasbelopp, relativt stabil mellan olika dödsår. Beräkningen av avsättningen för okända men inträffade dödsfall baseras på medelersättning på kända skador och den kan därför göras med relativt god precision. Osäkerheten ligger främst i bedömningen av ersättningsnivåerna för avsättning för TGL livförsäkringsavsättning. Reservrisken är därmed att den historiska ersättningsnivån inte motsvarar den framtida genom att tidpunkten från insjuknandet kan vara många år.

Antalet avlidna är relativt stabilt mellan olika år vilket medför att det är liten risk i bedömningen av antalet okända dödsfall. Reservrisken i bedömningen av okända skador är främst svårigheten att bedöma antalet okända sjukfall i beräkningen av TGL livförsäkringsavsättning vilket hanteras genom att tidigt analysera inkomna sjukpenningfall kombinerat med omvärldsbevakning av socialförsäkringslagstiftningen och Försäkringskassans tolkning av denna.

Familjeskyddsförsäkring (FSK)

Reservrisken för familjeskyddsförsäkringen uppkommer vid bedömningen av antalet okända skador. Eftersom dödsfallen snabbt blir kända är risken liten och ligger i princip enbart i bedömningen av senaste årets uppskattning av antalet skadefall.

Riskexponering

Avgångsbidrag (AGB)

Reservrisken som uppkommer från variationer i skadefrekvensen tas i AGB om hand genom att beakta detta i samband med beräkningen av skadekostnaden och därmed i premiesättningen. För att reducera risken i bedömningen av antalet friställningar för det senaste friställningsåret beaktas omvärldsinformation som varsel från Arbetsmarknadsstyrelsen och branschmässigt beskrivna konjunkturbarometrar från SCB.

Tjänstegrupplivförsäkring (TGL)

Reservrisken som uppkommer från variationer i tillfrisknande, dödlighet, ersättningsnivåer samt skadefrekvens tas i TGL om hand genom att beakta detta i samband med beräkningen av skadekostnaden och därmed i premiesättningen. Variationen begränsas dock av att TGL omfattar större delen av de privatanställda arbetarna i Sverige. Detta gör att det finns ett stort inslag av riskutjämning som gör att isolerade variationer inom till exempel ett yrke inte får någon större effekt på totalkostnaden. Det finns alltså ett stort inslag av riskdiversifiering inom försäkringen. Fokus i riskhanteringen ligger därför på att prognostisera framtida trender som kan påverka ovan nämnda parametrar.

NOTUPPLYSNINGAR

Familjeskyddsförsäkring (FSK)

Reservrisken som uppkommer av variationer i skadefrekvensen tas i familjeskyddsförsäkringen om hand genom att detta beaktas vid beräkningen av skadekostnaden och därmed premiesättningen.

Finansiella risker

AFA Livförsäkrings strategiska finansiella risktagande uttrycks i dess normalportfölj.

Normalportföljen består dels av tillgångsslag som har skuldmatchande egenskaper (obligationer), dels av tillgångsslag med högre förväntad avkastning än skuldtillväxten som kan möjliggöra en låg och stabil premie (aktier). Vanligtvis är fördelningen mellan dem stabil mellan åren.

Vid låg fondering kräver dock myndighetskraven om erforderlig solvensmarginal att andelen skuldmatchande tillgångsslag, statsobligationer, ökas.

Jämfört med år 2014 är den strategiska finansiella risken, med avseende på andelar i de olika tillgångsslagen, oförändrad.

Marknadsrisker

Definition

Med marknadsrisker avses risken för att marknadsvärdet ändras dels till följd av förändringar av en särskild faktor såsom realränta, inflation och valuta, dels till följd av risker som inte kan härledas till någon särskild faktor. De senare benämns prisrisker.

Hantering av marknadsrisker

Value at Risk (VaR) är ett sätt att kvantifiera marknadsrisker. VaR definieras som den med en viss sannolikhet förväntade förlusten från ogynnsamma marknadsrörelser över ett år. Den förväntade förlusten har justerats med den förväntade avkastningen från tillgångsslaget. I VaR-beräkningarna antas att värdeförändringar är normalfördelade. VaR beräknas med en konfidensnivå på 97,5 procent (cirka 2 standardavvikelse) med avseende på eget kapital.

Företaget beräknar VaR både brutto (perfekta korrelationer) och netto (historiskt observerade korrelationer). Brutorisken syftar till att mäta vilken förlustrisk företaget skulle vara exponerad för om samtliga tillgångsslag skulle falla i värde samtidigt. Nettorisken syftar till att mäta vilken förlustrisk företaget är exponerad för när hänsyn tas till diversifieringsvinster vid beräkning av den totala risken.

Det bör observeras att om korrelationen mellan aktier och räntebärande värdepapper, vilket inkluderar skulden, byter tecken kommer VaR att påverkas kraftigt. Det bör också observeras att VaR är beroende av tillgångarnas värde. Vid en jämförelse av finansiellt risktagande mellan olika år bör därför VaR relateras till storleken på eget kapital.

VaR beräknas för samtliga tillgångsslag och instrumenttyper som företaget har innehav i med beaktande av försäkringsåtagandenas ränterisker. För tillfället hanteras enbart linjära derivat, till exempel terminer. Detta är fullt tillräckligt då företaget inte har innehav i några icke-linjära derivat som optioner.

Som ett komplement till VaR-beräkningarna, och för att möjlig-

göra riskbedömningar som inte förlitar sig på en viss sannolikhetsfördelning, görs känslighetsanalyser som visar effekten på eget kapital. Dessa analyser redovisas tidigare i denna not.

Siffrorna för respektive tillgångsslag i tabellen nedan avser risken för tillgångsslaget enskilt med hänsyn tagen till diversifieringseffekter inom tillgångsslaget. Summa risk netto avser summan av riskerna för samtliga tillgångsslag tillsammans, med hänsyn tagen till diversifieringseffekter mellan tillgångsslagen.

Riskexponering balansräkning

VaR, mnkr	Skadeförsäkringsrörelsen		Livförsäkringsrörelsen	
	2015	2014	2015	2014
Ränterisk	31	50	40	57
Aktierisk	279	429	165	304
Valutarisk	102	202	61	143
Diversifieringseffekt	-165	-413	-66	-283
Summa risk, netto	247	268	200	221

Realränterisk

Definition

Med realränterisk avses den förväntade variationen i nettomarknadsvärdet av de räntebärande placeringstillgångarna och de försäkringstekniska avsättningarna beroende på att realräntan på obligationsmarknaden förändras. För övriga tillgångsslag beräknas ej realränterisken eftersom den enbart går att skatta empiriskt, är volatil samt endast utgör en mindre andel av dessa tillgångsslags totala risker.

Hantering av realränterisk

Vid hantering av realränterisken anläggs ett balansräkningsperspektiv. Realränteexponeringen för de försäkringstekniska avsättningarna hanteras genom innehav av realränteobligationer på tillgångssidan. Realränteriskexponeringen netto sett till både tillgångssidan och skuldsidan beräknas uttryckt som VaR.

Riskexponering

Realränteriskexponeringen netto för skadeförsäkringsrörelsen var 0 miljoner kronor (0). För livförsäkringsrörelsen var den 18 miljoner kronor (12).

Inflationsrisk

Definition

Med inflationsrisk avses den förväntade variationen i nettomarknadsvärdet mellan de svenska räntebärande placeringstillgångarna och de försäkringstekniska avsättningarna som beror på att den förväntade inflationen i Sverige förändras. Den förväntade inflationen skattas utifrån räntedifferensen mellan nominella och reala obligationer med jämförbara löptider. Övriga tillgångsslag, inklusive utländska räntebärande värdepapper, är inte direkt kopplade till svensk inflation och utelämnas därför.

Hantering av inflationsrisk

Vid hantering av inflationsrisken anläggs ett balansräkningsperspektiv. Inflationsriskexponeringen på skuldsidan hanteras genom innehav av reala och nominella räntebärande placeringar på tillgångssidan. Inflationsriskexponeringen netto sett till både tillgångssidan och skuldsidan beräknas uttryckt som VaR.

Riskexponering

Inflationsriskexponeringen netto för skadeförsäkringsrörelsen var 10 miljoner kronor (88). För livförsäkringsrörelsen var den 26 miljoner kronor (99).

Valutarisk*Definition*

Valutarisk uppstår vid investeringar i värdepapper noterade i utländsk valuta. Valutarisk avser den förväntade variationen i valutapositionens marknadsvärde under ett år.

Valutarisken uppskattas genom beräkning av VaR. Total VaR avser total risk för samtliga valutor exklusive diversifieringseffekter mellan valutor.

Hantering av valutarisk

Valutarisken hanteras genom begränsning av den totala valutaexponeringen samt begränsning av varje enskild valutas exponering. Valutariskexponeringen hanteras aktivt med hjälp av valutaderivat. Utländska räntebärande placeringar valutasäkras enligt nuvarande policy i sin helhet avseende både värde och kassaflöden medan aktieportföljen normalt ej valutasäkras.

Riskexponering, mnkr

Skadeförsäkringsrörelsen

Valuta	2015		2014	
	Nettoexponering	VaR	Nettoexponering	VaR
USD	441	88	644	178
EUR	119	11	113	16
GBP	61	9	61	13
CHF	33	6	29	7
DKK	6	1	5	1
NOK	3	0	4	1
JPY	0	0	0	0
Totalt	663	115	856	216

Livförsäkringsrörelsen

Valuta	2015		2014	
	Nettoexponering	VaR	Nettoexponering	VaR
USD	263	52	455	126
EUR	70	6	80	12
GBP	36	5	43	9
CHF	20	4	21	5
DKK	4	0	3	1
NOK	2	0	2	0
JPY	0	0	0	0
Totalt	395	67	604	153

Prisrisk – Aktierisk*Definition*

Med aktierisk avses den förväntade variationen i marknadsvärdet under ett år. Aktierisken uppskattas genom beräkning av VaR. Total VaR avser total risk för samtliga aktiemarknader exklusive diversifieringseffekter mellan de olika marknaderna.

Hantering av aktierisk

Aktierisken hanteras genom diversifiering på olika länder och branscher och genom limiter på maximala avvikelser från index. Huvuddelen av placeringarna är noterad.

Riskexponering, mnkr

	2015		2014	
	Exponering	VaR	Exponering	VaR
Skadeförsäkringsrörelsen	1 749	279	1 697	429
Livförsäkringsrörelsen	1 037	165	1 203	304

Geografisk fördelning, direkta aktieinnehav inklusive fonder

	2015		2014	
	Exponering	VaR	Exponering	VaR
Sverige	1 297	236	1 328	320
Nordamerika	822	126	823	243
Europa exkl. Sverige	344	61	340	86
Japan	117	32	94	31
Övrigt	206	56	315	134
Summa	2 786	511	2 900	814

Kreditrisk*Definition*

Med kreditrisk avses risken att motparten helt eller delvis inte fullgör sina betalningsförpliktelser mot företaget. Kreditrisk för derivat avser risken för att motparten ej kan uppfylla sina åtaganden i enlighet med avtal. Kreditrisken för derivat bedöms som försumbar med hänsyn tagen till att handel huvudsakligen sker i standardiserade produkter som handlas och clearas på organiserade marknadsplatser med regelsystem och säkerhetskrav. Kreditrisken för icke-standardiserade derivat består av de verkliga värdena för derivaten per balansdagen.

Hantering av kreditrisk

Kreditrisken begränsas genom att placeringar huvudsakligen sker i värdepapper och mot emittenter med låg kreditrisk. Kreditrisken följs löpande upp gentemot olika emittenters eller värdepappers rating. Den sammanlagda andelen statspapper, statsgaranterade värdepapper och kassa får inte understiga 25 procent av den totala räntebärande portföljen. I handel med OTC-derivat och återköpsttransaktioner regleras kreditrisken med standardavtal för handel med respektive motpart. För de värdepapper som lånas ut reduceras kreditrisken genom att fullgoda säkerheter erhållits.

NOTUPPLYSNINGAR

Riskexponering, mnkr

Kreditkvalitet, obligationer och andra räntebärande värdepapper

Rating	2015		2014	
	Exponering	%	Exponering	%
AAA	2 020 093	76	2 288	77
AA	139	5	193	7
A	80	3	93	3
BBB	140	5	66	2
BB	-	-	28	1
Värdepapper utan rating ¹⁾	292	11	285	10
Summa	2 744 100		2 953 100	

¹⁾ Av detta belopp utgörs 54 procent (41) av obligationer och räntebärande värdepapper utgivna av emittenter med en lägsta rating av BBB.

Väsentliga koncentrationer avseende samtliga innehav

Emittent	Skadeförsäkringsrörelsen				Livförsäkringsrörelsen				AFA Livförsäkring			
	2015		2014 ¹⁾		2015		2014 ¹⁾		2015		2014 ¹⁾	
	Exponering	%	Exponering	%	Exponering	%	Exponering	%	Exponering	%	Exponering	%
Svenska staten	115,1	4	219,7	7	665,6	22	828,2	23	780,7	13	1 048,0	16
Swedbank	211,4	7	193,8	6	225,1	7	237,4	7	436,5	7	431,2	6
Nordea	241,7	8	226,6	8	179,0	6	226,1	6	420,7	7	452,6	7
Amerikanska staten	148,2	5	161,2	5	154,9	5	162,4	4	303,1	5	323,6	5
Svenska Handelsbanken	157,2	5	169,1	6	125,8	4	177,9	5	283,0	5	347,1	5
BlackRock	139,5	5	127,3	4	91,1	4	95,9	3	230,6	4	223,2	3
SEB	109,3	4	81,6	3	98,1	3	92,1	3	207,4	3	173,7	3
H&M	106,5	3	98,3	3	61,8	3	69,7	2	168,3	3	168,0	3
European Investment Bank	28,8	1	28,8	1	110,1	2	111,0	3	138,9	2	139,8	2
Volvo	65,5	2	61,1	2	49,1	2	47,6	1	114,6	2	108,7	2
Summa	1 323,2	44	1 367,5	45	1 760,6	58	2 048,4	58	3 083,8	51	3 415,9	52

¹⁾ År 2014 uppgick väsentliga koncentrationer i skadeförsäkringsrörelsen till 1 362,9 miljoner kronor vilket motsvarar 45 procent av totalt innehav. I livförsäkringsrörelsen uppgick väsentliga koncentrationer till 2 056,8 miljoner kronor vilket motsvarar 58 procent av totalt innehav. I AFA Livförsäkring uppgick väsentliga koncentrationer till 3 419,8 miljoner kronor vilket motsvarar 52 procent av totalt innehav. För mer information, se årsredovisning 2014.

Derivat

AFA Livförsäkring	Verkligt värde	Erhållen pant ISDA/CSA	Kvarstående risk
Icke-standardiserade valutaderivat	8,2	-	8,2

Utlånade värdepapper för vilka säkerheter erhållits

Marknadsvärde	2015	2014
Utlånade värdepapper ¹⁾	123,3	60,0
Erhållna säkerheter	129,7	62,4

¹⁾ Redovisas som Övriga ställda panter och jämförliga säkerheter i Poster inom linjen.

Riskexponering i övriga tillgångar, mnkr

Premiefordringar	2015	2014
Premiefordringar förfallna sedan mer än 30 dagar	11,7	14,7
Därav reserverade i bokslutet	-2,9	-14,7
Summa	8,8	-

Likviditetsrisk**Definition**

Likviditetsrisk delas upp i marknadslikviditetsrisk och finansieringslikviditetsrisk. Med marknadslikviditetsrisk avses risken att ett finansiellt instrument inte alls kan avyttras eller kan avyttras endast till ett väsentligt reducerat pris eller att transaktionen medför stora kostnader. Med finansieringslikviditetsrisk avses risken för att inte kunna klara av finansiella betalningsåtaganden utan att råka ut för oacceptabla förluster.

Hantering av likviditetsrisk

Marknadslikviditetsrisk hanteras genom löpande uppföljning av att placeringar görs i enlighet med av styrelsen fastställda placeringssiktlinjer.

Hantering av finansieringslikviditetsrisk görs på olika nivåer. Den första nivån avser den kortsiktiga likviditetshandlingen och har en väldigt kort tidshorisont. Företaget följer kontinuerligt upp förväntade framtida kassaflöden och håller en likviditetsreserv bestående av korta placeringar och mycket likvida värdepapper för att säkerställa att företaget alltid har tillräckligt med likvida medel för att hantera dels interna flöden inom tillgångsförvaltningen, dels flöden från den löpande försäkringsrörelsen. Den andra nivån ser till likviditetshandlingen på lång sikt och karakteriseras av ett mer utpräglat balansräkningsriskorienterat (ALM-orienterat) angreppssätt. Nedan angivna förfallostrukturer beskriver den långsiktiga hanteringen av likviditetsrisk som påverkar kapitalförvaltningen ur ett strategiskt perspektiv. Detta säkerställer att företaget innehar tillräckligt med likvida medel och placeringar på en likvid marknad.

I förfallostrukturen ses enbart till räntebärande tillgångar och räntekänsliga derivat vilka betraktas som fullt likvida. Det finns dock ytterligare tillgångar, till exempel aktier, som kan användas för att täcka AFA Livförsäkrings åtaganden. Analysen ser till förfallostrukturen på tillgångarna och derivaten och tar inte hänsyn till eventuella kupongbetalningar eller andra periodiska betalningar under tiden fram till förfall. De förväntade kassaflödena vid förfall approximeras med aktuellt marknadsvärde för både tillgångar och derivat eftersom detta är konsekvent med övrig riskuppföljning inom företaget.

Riskexponering, mnkr**Skadeförsäkringsrörelsen**

Kassaflöde försäkrings- tekniska avsättningar	År				
	0-1	2-5	6-10	11-15	>15
Odiskonterad avsättning	-103,8	-5,6	0,0	0,0	0,0

Duration 0,6 år

Förväntat kassaflöde räntebärande placeringar	År				
	0-1	2-5	6-10	11-15	>15
Nominella/reala förfall	545,1	430,0	82,8	8,2	27,5

Duration 2,6 år

Förväntat kassaflöde derivat	År				
	0-1	2-5	6-10	11-15	>15
Räntekänsliga derivat, inflöde	4,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Räntekänsliga derivat, utflöde	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	4,3	0,0	0,0	0,0	0,0

Förväntat kassaflöde netto	År				
	0-1	2-5	6-10	11-15	>15
Totalt	445,6	424,4	82,8	8,2	27,5

Livförsäkringsrörelsen

Kassaflöde försäkrings- tekniska avsättningar	År				
	0-1	2-5	6-10	11-15	>15
Odiskonterad avsättning	-433,7	-618,1	-387,7	-203,0	-155,0

Duration 5,7 år

Förväntat kassaflöde räntebärande placeringar	År				
	0-1	2-5	6-10	11-15	>15
Nominella/reala förfall	593,7	479,2	235,4	337,1	73,0

Duration 5,5 år

Förväntat kassaflöde derivat	År				
	0-1	2-5	6-10	11-15	>15
Räntekänsliga derivat, inflöde	3,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Räntekänsliga derivat, utflöde	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	3,3	0,0	0,0	0,0	0,0

Förväntat kassaflöde netto	År				
	0-1	2-5	6-10	11-15	>15
Totalt	163,3	-138,9	-152,3	134,1	-82,0

Operativa risker

Definition

Med operativa risker avses de framtida osäkra händelser som kan påverka uppnåendet av uppsatta mål. Begreppet operativ risk används för de interna och externa risker som framför allt är hänförliga till arbetssätt och stöd i det dagliga arbetet.

Hantering av operativa risker

Operativa risker hanteras och kontrolleras av verksamhetens chefer och ledare i enlighet med det interna regelverk som VD har fastställt. Det interna regelverket beaktar de externa krav som ställs på hanteringen av operativa risker.

Som stöd i hanteringen av operativa risker tillämpar AFA Livförsäkring gemensamma arbetssätt och verktyg. Det strukturerade arbetet med att hantera operativa risker hjälper till att synliggöra och prioritera förbättringsområden och skapar ett bättre underlag för beslut i det dagliga arbetet.

Hanteringen av operativa risker delas in i tre faser: riskanalys där risker identifieras, värderas och kategoriseras, åtgärdsplanering där respons bestäms och åtgärder planeras och analys och uppföljning där risker samordnas och övervakas, åtgärder genomförs och arbetet följs upp och rapporteras.

Som ett led i riskhanteringen har AFA Livförsäkring utformat system och rutiner för hantering av oönskade händelser. Rapportering av oönskade händelser leder till en bättre förståelse för samband mellan händelse, orsak och konsekvenser. Dessutom kan fler riskmoment åtgärdas och effektiva förebyggande åtgärder genomföras i syfte att minska risken för att liknande händelser inträffar i framtiden.

Riskexponering

AFA Livförsäkrings exponering mot operativa risker är framför allt hänförlig till externa faktorer, såsom beroendet av uppdragstagare när företaget uppdrar åt annan part att utföra delar av verksamheten. Riskerna i utlagd verksamhet följs kontinuerligt, bland annat genom att tredjepartsintyg krävs in från kritiska uppdragstagare. Av interna faktorer är det verksamhetens beroende av IT-system som främst utgör exponeringen mot operativ risk. Process- och personalrelaterade risker innebär också en exponering mot operativa risker.

Strategiska risker

Definition

Med strategiska risker avses risker förenade med negativ påverkan på kapital eller intjäning på grund av bristande mottaglighet för förändringar i branschen och felaktiga strategiska affärsbeslut.

Hantering av strategiska risker

Verkställande direktören och företagsledningen ansvarar för hanteringen av strategiska risker. Strategin för att begränsa exponeringen mot strategisk risk är bland annat att utföra omvärldsbvakning med fokus på regeländringar i Sverige och Europa och

ändringar i marknadsläget samt säkerställa tydliga, väl kommunicerade beslutsvägar. Hanteringen och uppföljningen underlättas av att riskexponeringen analyseras och sammanställs utifrån företagets riskbedömningsmodell som innefattar definitioner, värderingsskalor och hanteringsplaner för strategiska risker. Analys och sammanställning baseras på identifierade risker och inrapporterade oönskade händelser inom alla risktyper.

Riskexponering

Faktorer som konjunkturutvecklingen, osäkerheten på den finansiella marknaden, utformningen av nya regler som Solvens II och IFRS samt översyn av det svenska socialförsäkringssystemet medför ökad exponering mot strategiska risker.

Anseenderisker

Definition

Med anseenderisker avses risker som är förenade med förtroendeskadliga händelser och dålig publicitet. Anseenderisker uppkommer oftast som en sekundär effekt av att företaget haft en oönskad händelse eller förhöjd risk inom någon av företagets övriga risktyper (försäkringsrisker, finansiella risker, operativa risker och strategiska risker).

Hantering av anseenderisker

Verkställande direktören och företagsledningen ansvarar för hantering och värdering av risker ur ett anseendeperspektiv.

Riskstrategin för att begränsa verkan av anseenderisker är att ha en väl fungerande kommunikation mot såväl företagets anställda som omvärlden och kunder samt att värdera företagets risker ur ett anseendeperspektiv. Företaget har en tydlig ambition att vara transparent och lättförståeligt.

Riskexponering

Exponering mot anseenderisker beror av hur väl företaget hanterat inträffade oönskade händelser inom övriga risktyper.

Not 3. Premieintäkter/premieinkomst

	Skadeförsäkringsrörelsen				Livförsäkringsrörelsen				AFA Livförsäkring	
	AGB		TGL		Familjeskydds-försäkringen		Totalt		Totalt	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Inbetalda och tillgodoförda premier	504,4	481,2	5,9	321,6	31,8	34,7	37,7	356,3	542,1	837,5
Avdrag för premieskatt	-	-	-0,1	-136,3	-	-	-0,1	-136,3	-0,1	-136,3
Summa	504,4	481,2	5,8	185,3	31,8	34,7	37,6	220,0	542,0	701,2

Not 4. Försäkringsersättningar

	Skadeförsäkringsrörelsen				Livförsäkringsrörelsen				AFA Livförsäkring	
	AGB		TGL		Familjeskydds-försäkringen		Totalt		Totalt	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
<i>Utbetalda skadeersättningar</i>	<i>442,6</i>	<i>484,1</i>	<i>390,2</i>	<i>377,0</i>	<i>33,0</i>	<i>33,6</i>	<i>423,2</i>	<i>410,6</i>	<i>865,7</i>	<i>894,7</i>
<i>Driftkostnader för skadereglering, enligt not 5</i>	<i>11,3</i>	<i>19,1</i>	<i>7,3</i>	<i>8,3</i>	<i>4,7</i>	<i>1,0</i>	<i>12,0</i>	<i>9,3</i>	<i>23,3</i>	<i>28,4</i>
Utbetalda försäkringsersättningar	453,8	503,2	397,5	385,3	37,7	34,6	435,2	419,9	889,0	923,2
Förändring i avsättning för oreglerade skador	-18,3	-25,1	-45,8	6,6	-9,1	3,2	-54,9	9,8	-73,2	-15,3
Summa	435,5	478,1	351,7	391,9	28,6	37,8	380,3	429,7	815,8	907,9

Avvecklingsvinst i avsättning för inträffade men ej rapporterade skador för skadeförsäkringsrörelsen uppgick till 43 miljoner kronor (49).

Avvecklingsvinsten i avsättning för inträffade men ej rapporterade skador för livförsäkringsrörelsen, tjänstegrupplivförsäkringen uppgick till 65 miljoner kronor (80) beroende på ett lägre observerat inflöde än tidigare antaganden i beräkningarna.

Avvecklingsvinsten i livförsäkringsrörelsen, familjeskyddsförsäkringen på 19 miljoner kronor (19) har uppkommit genom en upplösning av säkerhetspåslag.

NOTUPPLYSNINGAR

Not 5. Driftkostnader

	Skadeförsäkringsrörelsen				Livförsäkringsrörelsen				AFA Livförsäkring	
	AGB		TGL		Familjeskydds-försäkringen		Totalt		Totalt	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Administration	28,3	56,4	32,7	64,4	1,0	0,9	33,7	65,3	62,0	121,7
Skadereglering, enligt not 4	11,3	19,1	7,3	8,3	4,7	1,0	12,0	9,3	23,3	28,4
Kapitalförvaltning, enligt not 6	3,4	3,7	3,4	3,9	0,1	0,1	3,5	4,0	6,9	7,7
Summa	43,0	79,2	43,4	76,6	5,8	2,0	49,2	78,6	92,2	157,8
Specifikation av driftkostnader										
Personalkostnader	20,5	29,0	16,9	26,8	1,2	1,3	18,1	28,1	38,6	57,1
Avtalstecknings-, fakturerings- och inkassotjänster	11,7	22,6	9,8	22,6	-	-	9,8	22,6	21,5	45,1
Lokalkostnader	4,1	4,6	3,8	4,3	0,2	0,4	4,0	4,7	8,1	9,3
Kostnader för informationsmedel	2,3	2,3	10,5	11,6	-	-	10,5	11,6	12,8	13,9
Avskrivningar	0,6	0,7	0,6	0,6	0,0	0,1	0,6	0,7	1,2	1,4
Externt fakturerade administrativa tjänster	-3,3	-0,5	-2,5	-7,1	-0,1	0,0	-2,6	-7,1	-5,9	-7,6
Övrigt	7,1	20,5	4,3	17,8	4,5	0,2	8,8	18,0	15,9	38,5
Summa	43,0	79,2	43,4	76,6	5,8	2,0	49,2	78,6	92,2	157,8

I Administration ingår kostnader för Solvens II med 5,3 miljoner kronor (15,7).

Externt fakturerade administrationstjänster utgörs av intäkter från externa administrationsuppdrag.

AFA Försäkring tillämpar från och med 2015 en ny kostnadsfördelningsprincip som på ett mer adekvat sätt fördelar dels företagsgemensamma kostnader som inte är direkt hänförliga till respektive försäkringsföretags olika försäkringar, dels kostnader för avtalstecknings-, fakturerings- och inkassotjänster. Jämfört med

2014 har den nya fördelningsprincipen resulterat i en minskning av den andel av AFA Försäkrings gemensamma kostnadsmassa som allokeras till AFA Livförsäkring.

Familjeskydds-försäkringen har under 2015 belastats med 3,9 miljoner kronor i kostnader av engångskaraktär för IT-utveckling.

Företaget äger huvudsakligen inte rätt till avdrag för ingående mervärdesskatt, vilket medför att ovanstående driftkostnader redovisas inklusive ingående mervärdesskatt.

Not 6. Kapitalavkastning

	Skadeförsäkringsrörelsen		Livförsäkringsrörelsen		AFA Livförsäkring totalt	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Kapitalavkastning, intäkter						
Erhållna utdelningar	50,1	42,5	33,2	31,1	83,3	73,6
Ränteintäkter						
<i>Obligationer och andra räntebärande värdepapper</i>	15,7	19,5	24,4	29,9	40,1	49,4
<i>Övriga ränteintäkter</i>	1,2	4,1	0,8	4,2	2,0	8,3
Summa ränteintäkter	16,9	23,6	25,2	34,1	42,1	57,7
Valutakursvinster, netto	-	134,9	-	109,8	-	244,7
Realisationsvinster, netto						
<i>Aktier och andelar</i>	83,2	103,8	97,8	91,0	181,0	194,8
<i>Obligationer och andra räntebärande värdepapper</i>	12,5	19,5	23,3	30,4	35,8	49,9
Summa realisationsvinster, netto	95,7	123,3	121,1	121,4	216,8	244,7
Summa kapitalavkastning, intäkter	162,7	324,3	179,5	296,4	342,2	620,7
Orealiserade vinster på placeringstillgångar						
Aktier och andelar	-	53,0	-	26,5	-	79,5
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	28,1	-	102,8	-	130,9
Valutaterminer	40,4	-	42,3	-	82,7	-
Summa orealiserade vinster på placeringstillgångar	40,4	81,1	42,3	129,3	82,7	210,4
Kapitalavkastning, kostnader						
Kapitalförvaltningskostnader, enligt not 5	-3,4	-3,7	-3,5	-4,0	-6,9	-7,7
Räntekostnader	-3,1	-0,1	-2,8	-0,4	-5,9	-0,5
Övriga finansiella kostnader	-3,7	-2,9	-2,6	-2,2	-6,3	-5,1
Valutakursförluster, netto	-9,7	-	-20,5	-	-30,2	-
Summa kapitalavkastning, kostnader	-19,9	-6,7	-29,4	-6,6	-49,3	-13,3
Orealiserade förluster på placeringstillgångar						
Aktier och andelar	-76,9	-	-84,7	-	-161,6	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-20,4	-	-29,7	-	-50,1	-
Valutaterminer	-	-38,0	-	-42,0	-	-80,0
Summa orealiserade förluster på placeringstillgångar	-97,3	-38,0	-114,4	-42,0	-211,7	-80,0
Summa	85,9	360,7	78,0	377,1	163,9	737,8

NOTUPPLYSNINGAR

Totalavkastnings- tabell för placeringar	Marknadsvärden				Total- avkastning, %	
	2015	%	2014	%	2015	2014
Räntebärande nominellt	2 213	38	2 381	39	0,5	6,6
Räntebärande realt	821	14	804	13	1,1	10,7
Aktier	2 790	48	2 904	48	4,0	20,1
Valuta	-	-	-	-	0,1	0,2
Allockeringsportfölj	0	0	0	0	0,0	0,0
Summa	5 824	100	6 089	100	2,6	13,5

Totalavkastningstabell för placeringar (totalavkastningstabellen) presenteras enligt Svensk Försäkrings rekommendation "Totalavkastningstabell – Rekommendation för årlig rapportering av totalavkastning".

I totalavkastningstabellen beräknas avkastning enligt TWR, tidsviktad avkastning.

Totalavkastningstabellen omfattar de tillgångar som förvaltas enligt företagets placeringsriktlinjer.

Kapitalförvaltningens driftkostnader, 6,9 miljoner kronor (7,7), inkluderas ej i totalavkastningstabellen. En sammanfattning av skillnaden mellan totalavkastningstabellen och de finansiella rapporterna redovisas i tabellerna nedan.

Avstämning av totalavkastningstabellen mot resultaträkning	2015	2014
Totalavkastning enligt totalavkastningstabellen ¹⁾	170,1	745,7
Poster från resultaträkningen som inte är med i totalavkastningstabellen	-6,6	-8,1
Värderingsskillnader	0,5	0,4
Övrigt	-0,1	-0,2
Summa kapitalavkastning enligt resultaträkning	163,9	737,8

¹⁾ Totalavkastning enligt totalavkastningstabellen visas endast i procent.

Avstämning av totalavkastningstabellen mot balansräkning	2015	2014
Marknadsvärde enligt totalavkastningstabellen	5 823,7	6 088,8
Tillgångar som inte klassificeras som placeringstillgångar	315,7	357,2
Poster från skuldsidan i balansräkningen som är avdragna i totalavkastningstabellen	11,1	74,9
Värderingsskillnader	-1,0	-1,1
Övrigt	0,0	0,0
Summa tillgångar enligt balansräkning	6 149,5	6 519,8

Avkastning under år 2015

Bidragsanalys år 2015, %	Normalportfölj	Avkastning normalportfölj	Avkastning portfölj	Förvaltningsbidrag
Räntebärande nominellt	39,5	0,3	0,5	0,0
Räntebärande realt	12,5	1,1	1,1	0,0
Aktier	48,0	7,0	4,0	-1,4
Valuta	-	0,0	0,1	0,0
Taktisk allokering	-	-	0,1	0,1
Totalt	100,0	3,8	2,6	-1,2

Avkastningen för AFA Livförsäkring uppgick under året till 2,6 procent, varav den aktiva avkastningen på noterade tillgångar uppgick till -1,2 procentenheter.

Den nominella räntebärande portföljens index består till 65 procent av en nominell svensk obligationsportfölj, till 22 procent av en nominell nordamerikansk portfölj, till 10 procent av en nominell tysk portfölj och till 3 procent av en så kallad high yieldportfölj. Utlandsandelen i index är valutakurssäkrad. Indexet har en modifierad duration på 3,0. Innehavet gav en avkastning på 0,5 procent, vilket var cirka 0,1 procentenheter mer än index.

Den reala räntebärande portföljens index består till 100 procent av reala svenska statsobligationer. Indexet har under året haft en duration på cirka 8,7. Innehavet gav en avkastning på 1,1 procent, vilket var i linje med index.

Aktieportföljens index består till 45 procent av en svensk aktieportfölj samt till 55 procent av en global portfölj. Sverigeindex utgörs av SIXRX (SIX Return Index). Utlandsindex är sammansatt av ett antal viktade regionala totalavkastningsindex. Utlandsandelen i index är delvis valutakurssäkrad. Portföljen gav en avkastning på 4,0 procent vilket var 3,0 procentenheter lägre än indexavkastningen.

Avkastningen i tillgångsslaget valuta uppgick till 0,1 procent och avser den aktiva förvaltningen av portföljens valutaexponering.

Den taktiska allokeringen mellan noterade tillgångsslag gav en avkastning på 0,1 procent.

Årsavkastning, rullande 36 mån, %	Avkastning normalportfölj	Avkastning portfölj	Aktiv avkastning	Mål aktiv avkastning
Räntebärande nominellt	2,3	2,7	0,4	0,2
Räntebärande realt	1,1	1,7	0,6	0,1
Aktier	16,9	15,7	-1,1	0,7
Valuta	-	0,1	0,1	0,0
Taktisk allokering	8,8	9,0	0,1	0,2
Totalt	8,8	8,7	-0,1	0,4

Not 7. Förändring av livförsäkringsavsättning

	TGL		Familjeskydds- försäkringen		Livförsäkrings- rörelsen totalt	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Årets förändring	-126,4	15,8	-1,8	-3,6	-128,2	12,2

Minskningen av livförsäkringsavsättningen i tjänstegrupplivförsäkringen beror på ett mindre bestånd av pågående sjukersättningar.

Not 8. Obeskattade reserver

Säkerhetsreserv (skadeförsäkringsrörelsen)	2015	2014
Ingående balans	3 385,0	3 385,0
Förändring av säkerhetsreserv	-	-
Utgående balans	3 385,0	3 385,0
Periodiseringsfond (livförsäkringsrörelsen)	2015	2014
Ingående balans	58,2	58,2
Förändring av periodiseringsfond	-	-
Utgående balans	58,2	58,2

Not 9. Skatt på årets resultat

	2015	2014
Uppskjuten skatt (livförsäkringsrörelsen, TGL)	-41,0	14,1
Aktuell skatt (livförsäkringsrörelsen, TGL)	-	-
Avkastningskatt (livförsäkringsrörelsen, familjeskyddsförsäkringen)	0,6	0,7
Summa	-40,4	14,8

Skillnad mellan redovisad skatt och skatt baserad på gällande svensk skattesats

	2015	2014
Resultat före skatt enligt resultaträkningen	-57,0	384,0
<i>Avgår:</i>		
Skadeförsäkringsrörelsens resultat	-126,5	-307,4
Livförsäkringsrörelsens, familjeskyddsförsäkringens resultat	-4,7	-14,2
Summa resultat före skatt	-188,2	62,4
Skatt enligt gällande skattesats 22 %	-41,4	13,7
Avkastningskatt	0,6	0,7
Permanenta skillnader	0,2	0,4
Skatt på tidigare ej värderade temporära skillnader	0,2	0,0
Redovisad skatt	-40,4	14,8

Skadeförsäkringsrörelsen, AGB-försäkringen är undantagen från beskattning. Livförsäkringsrörelsen, TGL-försäkringen är skattskyldig till inkomstskatt. Vidare erläggs premieskatt baserat på premieinbetalningarna för TGL-försäkringen. Livförsäkringsrörelsen, familjeskyddsförsäkringen är skattskyldig till avkastningskatt.

NOTUPPLYSNINGAR

Not 10. Andra finansiella placeringstillgångar

	Skadeförsäkringsrörelsen		Livförsäkringsrörelsen		AFA Livförsäkring totalt	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Aktier och andelar						
Ursprungligt anskaffningsvärde	1 316,1	1 201,0	750,7	838,8	2 066,8	2 039,8
Valutaeffekt	69,4	55,7	46,1	39,3	115,5	95,0
Övervärde (+)/undervärde (-)	362,5	439,4	239,8	324,5	602,3	763,9
Summa aktier och andelar	1 748,0	1 696,1	1 036,6	1 202,6	2 784,6	2 898,7
Obligationer och andra räntebärande värdepapper						
Upplupet anskaffningsvärde	1 049,2	1 001,9	1 653,9	1 855,9	2 703,1	2 857,8
Övervärde (+)/undervärde (-)	17,9	38,3	79,0	108,7	96,9	147,0
Summa obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 067,1	1 040,2	1 732,9	1 964,6	2 800,0	3 004,8
Utlåning till kreditinstitut	50,6	54,8	33,7	54,8	84,3	109,6
Derivat	9,5	1,2	7,8	1,3	17,3	2,5
Summa	2 875,2	2 792,3	2 811,0	3 223,3	5 686,2	6 015,6

Specifikationer:

Aktier och andelar	2015		2014		2015		2014	
Noterade	1 551,1	1 475,2	916,5	1 033,7	2 467,6	2 508,9		
Onoterade	196,9	220,9	120,1	168,9	317,0	389,8		
Summa	1 748,0	1 696,1	1 036,6	1 202,6	2 784,6	2 898,7		

10 största innehav av aktier exklusive fonder

Bolag	Andel av aktieportfölj, %	
	2015	2014
H&M	7,1	6,8
Nordea	4,7	5,2
Volvo	3,6	3,8
Investor	3,5	2,9
Saab	3,0	1,8
SEB	2,9	-
Ericsson	2,8	2,4
Atlas Copco	2,0	2,5
Swedbank	1,9	3,7
Sandvik	1,8	2,1
Total andel	33,3	31,2¹⁾

Branschfördelning, direkta aktieinnehav

	2015		2014	
	Exponering	%	Exponering	%
Industri	638,9	27,3	654,7	26,8
Finans	592,4	25,2	600,7	24,6
Konsumentvaror	451,1	19,2	444,4	18,2
Hälsovård	246,5	10,5	225,4	9,2
IT	169,6	7,3	199,4	8,2
Råvaror	132,5	5,7	154,7	6,4
Telekommunikation	111,8	4,8	146,3	6,0
Media och underhållning	3,1	0,0	14,9	0,6
Tjänster	1,9	0,0	-	-
Summa	2 347,8	100,0	2 440,5	100,0

¹⁾ År 2014 uppgick total andel av 10 största innehav av aktier exklusive fonder till 33,5 procent. För mer information, se årsredovisning 2014.

Obligationer och andra räntebärande värdepapper

	Skadeförsäkringsrörelsen				Livförsäkringsrörelsen				AFA Livförsäkring totalt			
	Upplupet anskaffnings- värde		Bokfört värde		Upplupet anskaffnings- värde		Bokfört värde		Upplupet anskaffnings- värde		Bokfört värde	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Svenska staten	194,2	167,0	199,1	176,8	675,9	703,6	725,6	767,1	870,1	870,6	924,7	943,9
Svenska bostadsinstitut	401,0	349,8	405,0	359,1	328,9	370,1	333,1	379,3	729,9	719,9	738,1	738,4
Svenska kommuner	-	-	-	-	11,3	11,3	11,3	11,0	11,3	11,3	11,3	11,0
Övriga svenska emittenter	108,6	128,4	108,6	131,0	190,3	226,5	196,6	235,2	298,9	354,9	305,2	366,2
Utländska stater	69,1	105,8	70,7	109,6	58,8	99,9	60,9	104,1	127,9	205,7	131,6	213,7
Övriga utländska emittenter	276,3	250,9	283,7	263,7	388,7	444,5	405,4	467,9	665,0	695,4	689,1	731,6
Summa	1 049,2	1 001,9	1 067,1	1 040,2	1 653,9	1 855,9	1 732,9	1 964,6	2 703,1	2 857,8	2 800,0	3 004,8
Noterade	1015,2	970,3	1030,5	1003,8	1609,9	1815,0	1685,7	1917,7	2625,1	2785,3	2716,2	2921,5
<i>Varav eviga förlagsbevis</i>	-	3,0	-	3,1	-	4,5	-	4,6	-	7,5	-	7,7
Onoterade	34,0	31,6	36,6	36,4	44,0	40,9	47,2	46,9	78,0	72,5	83,8	83,3

Skillnaden mellan bokfört och nominellt värde för innehav där det bokförda värdet översteg det nominella uppgick till 439,8 miljoner kronor (502,6).

Skillnaden mellan bokfört och nominellt värde för innehav där det bokförda värdet understeg det nominella uppgick till 2,5 miljoner kronor (0,8).

Emittents andel av ränteportföljen

10 största innehav	Andel av ränteportfölj, %	
	2015	2014 ¹⁾
Svenska staten	33,9	32,2
Nordea	8,9	8,3
Svenska Handelsbanken	8,2	7,7
Swedbank	8,2	7,8
European Investment Bank	5,1	4,7
SEB	4,9	6,1
Amerikanska staten	2,6	3,6
Dexia	2,5	1,8
Länsförsäkringar Hypotek	2,3	2,4
Instituto de Crédito Oficial	1,7	1,5
Total andel	78,3	76,1

¹⁾ År 2014 uppgick total andel av emittents andel av ränteportföljen till 76,2 procent. För mer information, se årsredovisning 2014.

NOTUPPLYSNINGAR

Derivat med positiva värden eller värde noll (tillgångar)

Derivatinstrument upptagna i balansräkningen

	Skadeförsäkringsrörelsen		Livförsäkringsrörelsen		AFA Livförsäkring totalt	
	Nominellt värde	Bokfört värde	Nominellt värde	Bokfört värde	Nominellt värde	Bokfört värde
2015						
Standardiserade och clearade räntederivat, terminer ¹⁾	188,0	-	222,3	-	410,3	-
Icke-standardiserade valutaderivat, terminer	466,1	9,5	380,4	7,8	846,5	17,3
Summa	654,1	9,5	602,7	7,8	1 256,8	17,3
	Skadeförsäkringsrörelsen		Livförsäkringsrörelsen		AFA Livförsäkring totalt	
	Nominellt värde	Bokfört värde	Nominellt värde	Bokfört värde	Nominellt värde	Bokfört värde
2014						
Standardiserade och clearade räntederivat, terminer ¹⁾	234,6	-	340,6	-	575,2	-
Icke-standardiserade valutaderivat, terminer	10,6	1,2	4,7	1,3	15,3	2,5
Summa	245,2	1,2	345,3	1,3	590,5	2,5

¹⁾ Standardiserade derivat avräknas dagligen varpå det bokförda värdet är noll per balansdagen.

Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

	Anskaffningsvärde		Bokfört värde	
	2015	2014	2015	2014
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin:				
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>	4 885,4	4 992,6	5 584,6	5 903,5
Innehav för handel				
<i>Derivat</i>	-	-	17,3	2,5
Summa finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	4 885,4	4 992,6	5 601,9	5 906,0
Lånefordringar och kundfordringar				
Utlåning till kreditinstitut	84,3	109,6	84,3	109,6
Övriga fordringar	94,6	143,4	94,6	129,4
Kassa och bank	368,4	374,8	368,4	374,8
Summa lånefordringar och kundfordringar	547,3	627,8	547,3	613,8
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Finansiella skulder innehavda för handel				
<i>Derivat</i>	-	-	7,2	74,5
Summa finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	-	-	7,2	74,5
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde				
Övriga skulder	76,0	119,8	76,0	119,8
Summa finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	76,0	119,8	76,0	119,8

Andra finansiella placeringstillgångar innehåller balansräkningens poster Aktier och andelar samt Obligationer och andra räntebärande värdepapper.

Övriga fordringar innehåller balansräkningens poster Fordringar

avseende direkt försäkring, Övriga fordringar samt Upplupna ränte- och hyresintäkter.

Övriga skulder innehåller balansräkningens poster Skulder avseende direkt försäkring och Övriga skulder.

Not 11. Uppllysningar om värdering till verkligt värde**Bestämning av verkligt värde genom publicerade prisnoteringar eller värderingstekniker**

31 december 2015	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Aktier och andelar	2 784,6	-	-	2 784,6
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 270,7	529,3	-	2 800,0
Derivat	-	17,3	-	17,3
Summa finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	5 055,3	546,6	-	5 601,9
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Derivat	-	7,2	-	7,2
31 december 2014	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Aktier och andelar	2 898,7	-	-	2 898,7
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 409,4	595,4	-	3 004,8
Derivat	-	2,5	-	2,5
Summa finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	5 308,1	597,9	-	5 906,0
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Derivat	-	74,5	-	74,5

En överföring från en nivå till en annan kan ske när det finns indikationer på att marknadsförutsättningarna har ändrats, exempelvis en ändring i likviditet. Det har inte skett några överföringar mellan nivåerna under perioden.

Nivå 1: Instrument med publicerade prisnoteringar

För aktier och andelar som handlas på en aktiv marknad innebär detta den senaste betalkursen (exitpris) på balansdagen. För likvida räntebärande värdepapper innebär detta den aktuella köpkursen på balansdagen.

Nivå 2: Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata

Mindre likvida räntebärande värdepapper värderas utifrån rådande avkastningskurvor på räntemarknaden med beaktande av kredit- och likviditetspåslag. Påslaget är i sin tur baserat på ett genomsnitt av ett antal finansiella instituts uppskattning av verkligt värde. Derivat värderas individuellt och till verkligt värde. Med verkligt värde avses teoretiska priser som beräknas med hjälp av aktuella marknadsnoteringar och gällande balansdagskurs avseende valuta.

Nivå 3: Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata

Företaget har inga placeringstillgångar i nivå 3.

NOTUPPLYSNINGAR

Not 12. Övriga fordringar

	2015	2014
Ej likviderade affärer	1,1	1,9
Skattefordran	42,9	44,1
Övriga fordringar	7,1	35,6
Summa	51,1	81,6

Samtliga fordringar förfaller inom ett år från balansdagen.

Not 13. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2015	2014
Upplupna ränte- och hyresintäkter	29,1	32,2
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna räntor	0,2	-
Summa	29,3	32,2

Samtliga fordringar förfaller inom ett år från balansdagen.

Not 14. Avsättning för oregerade skador

	Skadeförsäkringsrörelsen			Livförsäkringsrörelsen						AFA Livförsäkring totalt					
	AGB Årets förändring		UB	TGL Årets förändring		UB	Familjeskydds-försäkringen Årets förändring		UB	Totalt Årets förändring		UB	Årets förändring		
	IB			IB			IB			IB			IB		
Inträffade men ej rapporterade skador	121,6	-17,4	104,2	189,1	-43,6	145,5	20,9	-8,7	12,2	210,0	-52,3	157,7	331,6	-69,7	261,9
Avsättning för skaderegleringskostnader	6,1	-0,9	5,2	9,4	-2,2	7,2	1,0	-0,4	0,6	10,4	-2,6	7,8	16,5	-3,5	13,0
Summa	127,7	-18,3	109,4	198,5	-45,8	152,7	21,9	-9,1	12,8	220,4	-54,9	165,5	348,1	-73,2	274,9

För vidare information om förändringen av avsättningen för oregerade skador och avvecklingsresultat, se not 4. På grund av den korta durationen i skadeförsäkringsrörelsen redovisas inte skadekostnadsutvecklingen.

Not 15. Livförsäkringsavsättning

	TGL		Familjeskydds-försäkringen		Livförsäkringsrörelsen totalt	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Ingående balans	1550,7	1534,9	97,6	101,2	1648,3	1636,1
Årets förändring	-126,4	15,8	-1,8	-3,6	-128,2	12,2
Utgående balans	1424,3	1550,7	95,8	97,6	1520,1	1648,3

Livförsäkringsavsättningen i TGL baseras på det öppna beståndet av långtidssjuka inom den privata sektorn i AFA Sjukförsäkring. Avvecklingen grundar sig på den observerade dödligheten inom detta sjukbestånd. Ersättningsnivån baseras på det faktiska utfallet inom TGL.

Livförsäkringsavsättningen i familjeskydds-försäkringen avser beståndet av inträffade och rapporterade dödsfall.

För vidare information om förändringen i livförsäkringsavsättningen och avvecklingsresultat, se not 7.

Not 16. Avsättning för skatter

	2015	2014
Uppskjuten skatt (livförsäkringsrörelsen, TGL)	30,1	71,1
Uppskjuten skatt, specifikation	2015	2014
<i>Uppskjuten skatteskuld</i>		
Placeringsstillgångar	89,4	105,9
<i>Uppskjuten skattefordran</i>		
Beräknat underskottsavdrag	-59,3	-34,8
Summa	30,1	71,1

Not 17. Skulder avseende direkt försäkring

	2015	2014
Premieskatt	0,7	25,1
Särskild löneskatt	5,9	5,1
Preliminärskatt	8,1	7,1
Summa	14,7	37,3

Samtliga skulder förfaller inom ett år från balansdagen.

Not 18. Derivat med negativa värden**Derivat upptagna i balansräkningen**

	Skadeförsäkringsrörelsen		Livförsäkringsrörelsen		AFA Livförsäkring totalt	
	Nominellt värde	Bokfört värde	Nominellt värde	Bokfört värde	Nominellt värde	Bokfört värde
2015						
Standardiserade och clearade räntederivat, terminer ¹⁾	68,8	-	73,5	-	142,3	-
Icke-standardiserade valutaderivat, terminer	265,4	3,8	204,8	3,4	470,2	7,2
Summa	334,2	3,8	278,3	3,4	612,5	7,2

¹⁾ Standardiserade derivat avräknas dagligen varpå det bokförda värdet är noll per balansdagen.

	Skadeförsäkringsrörelsen		Livförsäkringsrörelsen		AFA Livförsäkring totalt	
	Nominellt värde	Bokfört värde	Nominellt värde	Bokfört värde	Nominellt värde	Bokfört värde
2014						
Standardiserade och clearade räntederivat, terminer ¹⁾	39,5	-	74,9	-	114,4	-
Icke-standardiserade valutaderivat, terminer	463,4	35,5	509,9	39,0	973,3	74,5
Summa	502,9	35,5	584,8	39,0	1 087,7	74,5

¹⁾ Standardiserade derivat avräknas dagligen varpå det bokförda värdet är noll per balansdagen.

Not 19. Övriga skulder

	Skadeförsäkringsrörelsen		Livförsäkringsrörelsen		AFA Livförsäkring totalt	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Beviljade ännu inte utbetalda anslag	-	-	55,1	52,7	55,1	52,7
AFA Sjukförsäkring	-	12,2	1,0	13,1	1,0	25,3
Ej likviderade affärer	-	0,1	1,4	0,3	1,4	0,4
Skatteskulder	0,0	0,0	0,7	0,8	0,7	0,8
Övriga skulder	0,0	0,0	0,3	3,3	0,3	3,3
Summa	0,0	12,3	58,5	70,2	58,5	82,5

Skulder motsvarande 13,4 miljoner kronor (36,9) förfaller inom ett år från balansdagen.

NOTUPPLYSNINGAR

Not 20. Eget kapital

Upplýsingar kring eget kapital lämnas i rapporten över förändringar i eget kapital.

Not 21. Medelantal anställda, sjukfrånvaro samt löner och ersättningar

Medelantal anställda	2015	2014
Kvinnor	24	38
Män	15	29
Summa	39¹⁾	67

¹⁾ AFA Försäkring tillämpar från och med 2015 en enhetlig fördelningsprincip för företagsgemensamma funktioner som inte är direkt hänförliga till aktiviteter relaterade till företagets olika försäkringar. Jämfört med 2014 har den nya fördelningsprincipen resulterat i en minskning av andelen anställda inom AFA Försäkring som allokeras till AFA Livförsäkring.

Antal	Styrelse		VD och företagsledning	
	2015	2014	2015	2014
Kvinnor	6	4	1	1
Män	7	9	8	8
Summa	13	13	9	9

Sjukfrånvaro, %

1 januari–31 december	2015	2014
Av ordinarie arbetstid för samtliga anställda	5,2	4,3
Som avser långtidssjukfrånvaro	1,3	1,0
Kvinnor	6,4	5,1
Män	3,0	2,7
Personal, 29 år och yngre	8,6	4,6
Personal, 30–49 år	4,5	3,8
Personal, 50 år och äldre	5,3	4,9

Löner och ersättningar	Styrelse, VD och vVD		Övriga anställda		Totalt	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Löner och ersättningar	1,4	1,6	21,7	28,6	23,1	30,2
Sociala kostnader	0,6	0,6	6,9	9,4	7,5	10,0
Pensionskostnader	0,3	0,4	7,1	15,7	7,4	16,1
Summa	2,3	2,6	35,7	53,7	38,0	56,3

Företagens anställda är tillikaanställda i AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring. Ersättningar till anställda fördelas med hänsyn till respektive företags andel av resursförbrukningen i organisationen. Övan redovisade uppgifter avser lön och ersättningar från AFA Livförsäkring. För vidare upplýsingar om pensioner, se not 1 och nedan.

Ersättningar till styrelse, verkställande direktör, vice verkställande direktör och övriga i företagsledningen

Principer

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämans beslut. Arbetstagarrepresentanter erhåller ej styrelsearvode.

Ersättning till verkställande direktör, vice verkställande direktör och övriga i företagsledningen utgörs av grundlön, övriga förmåner och pension. Övriga förmåner utgår enligt gällande kollektivavtal. För verkställande direktör och vice verkställande direktör ingår även värdet av en förmånsbil.

Berednings- och beslutsprocess

Ersättningar till verkställande direktör, vice verkställande direktör och övriga i företagsledningen har beretts av styrelsens ersättningsutskott och beslutats av styrelsen.

Ersättningar till kontrollfunktioner och övriga anställda

Principer

Ersättning till chefen för internrevision, chefen för riskkontrollstaben och regelefterlevnadsansvarig och övriga anställda utgörs av grundlön, övriga förmåner och pension enligt gällande kollektivavtal.

Berednings- och beslutsprocess

Revisionsutskottet ska godkänna ersättning till chefen för internrevision. Ersättning till anställda inom linjefunktioner som har till särskild uppgift att granska regelefterlevnaden ska godkännas av verkställande direktören. Ersättning till chefen för riskkontrollstaben och övriga anställda bestäms i den ordinarie lönerevisionen.

Rörlig ersättning

Principer

Rörlig ersättning utgår inte till verkställande direktör, vice verkställande direktör, övriga i företagsledningen, chefen för internrevision, chefen för riskkontrollstaben eller till regelefterlevnadsansvarig.

Rörlig ersättning till anställda inom Område Kapitalförvaltning kan utgå till handlare, analytiker och förvaltare inom aktier, räntebärande värdepapper och valuta.

Gratifikationer till övriga anställda för goda prestationer kan utgå med mindre belopp.

Syftet med den rörliga ersättningen är att attrahera och behålla kvalificerad personal samt att belöna långsiktigt goda prestationer. Den rörliga ersättningen baseras på det sammanvägda utfallet per kalenderår av den anställdes resultat, gruppens eller avdelningens resultat och företagets resultat. Resultatet för de olika delarna ska ange hur mycket bättre förvaltningen är än motsvarande index mätt på en rullande treårsperiod. Den rörliga ersättningen för en anställd kan som mest uppgå till sex månadslöner per år.

Rörlig ersättning kan endast utgå för de kalenderår under en rullande treårsperiod som företaget visar en positiv absolut avkastning samt till en enskild anställd som har följt placeringsriktlinjer och övriga styrande regelverk.

Sextio procent av en utbetalning av rörlig ersättning till anställda som kan påverka företagets risknivå ska skjutas upp i tre år. En uppskjuten ersättning kan vid speciella skäl bortfalla.

Styrelsen kan ett enskilt år besluta att det inte ska utgå någon rörlig ersättning. Detta kan bli aktuellt om till exempel den absoluta avkastningen varit negativ eller det finns något annat skäl med hänsyn till den finansiella ställningen.

Berednings- och beslutsprocess

Ersättningsutskottet ansvarar för att ta fram den riskanalys som ska ligga till grund för utformningen av ersättningspolicyn. Riskanalysen ska ange vilka risker som ersättningspolicyn är förknippad med, hur ersättningspolicyn påverkar de risker som företagen utsätts för och hur dessa risker hanteras. Vidare ska av analysen framgå en bedömning av om ersättningspolicyn är förenlig med och främjar en effektiv riskhantering och om den uppmuntrar till ett överdrivet risktagande. Chefen för riskkontrollstaben ansvarar för underlaget till riskanalysen.

Styrelsen beslutar varje år en ram för rörlig ersättning till anställda inom Område Kapitalförvaltning. Styrelsen delegerar till verkställande direktören att inom ramen, efter avstämning med Ersättningsutskottet, besluta om ersättningen.

Verkställande direktören beslutar, efter avstämning i Ersättningsutskottet, om viktningen av parametrar, mål och jämförelseindex som ska gälla för varje del som bidrar till den rörliga ersättningens storlek samt den högsta möjliga ersättningen i månadslöner för varje enskild individ.

Verkställande direktören kan i efterhand belöna anställda för goda prestationer genom gratifikationer på mindre belopp. Sådana beslut bör rapporteras till Ersättningsutskottet.

Chefen för internrevisionen ska årligen granska om ersättningsarna överensstämmer med ersättningspolicyn. Internrevisionen rapporterar granskningen till styrelsen senast i samband med att årsredovisningen fastställs.

Definition av anställda som kan påverka företagets risknivå

Anställda som kan påverka företagets risknivå utgörs av verkställande direktör, vice verkställande direktör, övriga i företagsledningen, chefen för internrevisionen, chefen för riskkontrollstaben, regelefterlevnadsansvarig, chefen för aktuarieavdelningen, chefen för risk och resultat, chefen för investeringsanalys samt chefen för fastigheter. Dessutom kan anställda inom avdelningarna för aktier, alternativa investeringar samt räntor och valuta påverka företagets risknivå. Detta gäller dock inte anställda inom dessa avdelningar som utför rent administrativa uppgifter.

Ersättningsutskott

Ersättningsutskottet är ett för AFA Försäkring gemensamt utskott. Under året bestod utskottet av styrelsens ordförande Anitra Steen och ledamöterna Christer Ågren, Torbjörn Johansson och Martin Linder. Carola Lemne ersatte Christer Ågren i juni 2015. Marina Åman ersatte Martin Linder i december 2015.

Pensioner

Tryggheten av pensionsförpliktelser avseende förmånsbestämd pension för flertalet anställda tryggas genom pensionsavsättning i balansräkningen. Denna pensionsförpliktelse är kreditförsäkrad hos Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti.

Enligt kollektivavtal mellan Försäkringsbranschens arbetsgivarorganisation och Försäkringstjänstemannaförbundet äger medarbetare som är födda år 1955 eller tidigare rätt att ensidigt besluta om att gå i hel förtida pension från och med 62 års ålder. För övriga gäller pensionsåldern 65 år. När medarbetare väljer att gå i förtida pension betalar AFA Livförsäkring pensionskostnaden månadsvis till KP Pension & Försäkrings pensionsstiftelse. Den totala kostnaden för avtalade ännu ej utbetalade förtida deltidspensioner finns reserverade i företagets räkenskaper.

Pensionsåldern för Anders Moberg och Johan Held är 65 år. Pensionen är en premiebestämd pension. Den årliga kostnaden för pensionen uppgår till 30 procent av lönen plus förmånsvärde av tjänstebil.

Beträffande pensionsvillkor för övriga i företagsledningen gäller att bolagsjurist, chefaktuarie och HR-chef följer kollektivavtal (gamla avtal). För chef för område Försäkring, chef för IS/IT, ekonomidirektör och kommunikationschef gäller individuella avtal motsvarande pensionspremie uppgående till 30 procent av den fasta månadslönen inklusive semestertillägg.

Avgångsvederlag

Avgångsvederlag utgår med 18 månader för Anders Moberg och Johan Held. Avgångsvederlaget är ej pensionsgrundande. Vid uppsägning från koncernens sida gäller en uppsägningstid om sex månader. Vid uppsägning från Anders Moberg och Johan Helds sida gäller en uppsägningstid om sex månader.

Avgångsvederlag för övriga i företagsledningen utgår ej. Vid uppsägning från koncernens sida och vid uppsägning från övriga i företagsledningens sida gäller kollektivavtal mellan Försäkringsbranschens arbetsgivarorganisation och Försäkringstjänstemannaförbundet.

Lån till ledande befattningshavare

Inga lån finns till ledande befattningshavare.

NOTUPPLYSNINGAR

Löner, ersättningar och övriga förmåner under år 2015, tkr

	Styrelsearvode/ grundlön	Övriga förmåner	Pensionskostnad	Övrig ersättning, kommittéarbete	Totalt
<i>Styrelsens ordförande</i>					
Anitra Steen	54			44	98
<i>Styrelseledamöter</i>					
Andersson Pär	30			24	54
Andersson Renée	30			24	54
Edlund Ingela	15			-	15
Furbring Magnus	12			24	36
Georgiadou Anastasia	30			7	37
Georgii Erik	30			-	30
Gidhagen Hans	15			-	15
Lemne Carola	15			-	15
Nygårds Yvonne	15			-	15
Oxhammar Björn	9			21	30
Skånberg Lea	15			-	15
Wallin Jonas	5			-	5
Wehtje Ulrik	30			21	51
Ågren Christer	15			-	15
Öhlund Hans	15			-	15
<i>Övriga arvoderade</i>					
Ahlberg Kjell				23	23
Backle Ingvar				33	33
Johansson Torbjörn				18	18
Nilsson Annika				9	9
Rådkvist Kristina				7	7
<i>Verkställande direktör</i>					
Moberg Anders	354	13	111		478
<i>Vice verkställande direktör</i>					
Held Johan	553	10	179		742
<i>Övriga i företagsledningen</i>					
	1 174	24	403		1 601
Summa	2 416	47	693	165	3 321

Ersättningar	VD, vVD, företagsledning		Övriga anställda som kan påverka företagets risknivå				Övriga anställda					
	2015		2014		2015		2014		2015		2014	
	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal
Totalbelopp för samtliga kostnadsförda ersättningar	2,1	9	4,0	9	1,9	21	2,6	21	19,1	568	23,6	585
Totalbelopp för kostnadsförd fast ersättning	2,1	9	4,0	9	1,9	21	2,4	21	19,1	568	23,6	585
Totalbelopp för kostnadsförd rörlig ersättning	-		0,0	¹⁾	0,0	13	0,1	13	0,0	10	0,0	18
Intjänade rörliga ersättningar under senaste räkenskapsår	-		-		0,1	13	0,1	13	0,0	10	0,0	18
Utbetalda rörliga ersättningar 2015 som intjänats under tidigare år	-		0,0		0,1		0,2		-		-	
Akkumulerade utestående uppskjutna rörliga ersättningar	-		-		0,1		0,0		-		-	

¹⁾ Uppgift om antalet anställda har inte publicerats, detta för att inte riskera att identifiera enskilda personers ekonomiska förhållanden.

All rörlig ersättning lämnas som kontant ersättning.

Årets pensionskostnad	2015	2014
Kostnad exklusive räntekostnad (+)	43	70
Räntekostnad (+)	13	14
Avkastning på särskilt avskiljda tillgångar (+/-)	-3	-6
Resultateffekt av inlösen av förpliktelse (+/-)	-3	-3
Avgångspensioner enligt kollektivavtal (+)	-1	6
Kostnader som täcks av överskott i särskilt avskiljda tillgångar/ ökning av överskott i särskilt avskiljda tillgångar (-/+)	1	4
Kostnad för pensionering i egen regi	50	85
Försäkringspremier (+)	32	33
Särskild löneskatt på pensionskostnader (+)	18	24
Årets pensionskostnad	100	142

Årets pensionskostnad avser kostnader för samtliga anställda i AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring.

AFA Livförsäkrings andel av årets pensionskostnad uppgår till 7,4 miljoner kronor (16,1).

Not 22. Upplysningar om revisionsarvodet

Arvode och kostnadsersättning	2015	2014
Deloitte AB		
Revisionsuppdrag	0,6	0,6
Övriga tjänster	0,1	0,1
Förtroendevalda revisorer		
Revisionsuppdrag	0,1	0,1
Summa	0,8	0,8

Företaget äger huvudsakligen inte rätt till avdrag för ingående mervärdesskatt, vilket medför att ovanstående kostnader redovisas inklusive mervärdesskatt.

Not 23. Upplysningar om väsentliga relationer med närstående

AFA Livförsäkring ägs i sin helhet gemensamt av Svenskt Näringsliv och LO. Svenskt Näringsliv och LO äger även AFA Sjukförsäkring, som i sin tur äger 90,9 procent av aktierna i AFA Trygghetsförsäkring, samt aktier i bolag vars rörelse begränsas till att äga AFA Försäkrings fastighetsinvesteringar. Resterande 9,1 procent av aktierna i AFA Trygghetsförsäkring ägs av Förhandlings- och samverkansrådet PTK.

Utöver ovanstående organisationer ingår även styrelseledamöter och andra ledande befattningshavare i AFA Försäkring i närståendekretsen. Ersättningar till styrelse och ledande befattningshavare i AFA Livförsäkring framgår av not 21.

LO och Svenskt Näringsliv äger gemensamt även AMF Pension och Fora. Fora hanterar alla tjänster relaterade till tecknande av försäkringsavtal samt fakturering och inkasso av kund.

AFA Livförsäkring finansierar Svenskt Näringsliv och LO, som utför informations- och utbildningstjänster avseende företagets försäkringar. AFA Försäkring bedriver kapitalförvaltningstjänster åt TRR Trygghetsrådet och Trygghetsfonden TSL, samt administrativa tjänster åt Trygghetsfonden TSL.

Styrelsen har fastställt att en tydlig dokumentation ska ske av överenskommelse och värdering av transaktioner med närstående, där det ska framgå vem som är ansvarig för transaktionen. Samtliga överenskommelser ska förtecknas och redovisas årligen för styrelsen. Vid försäljning av tillgångar ska värdering, då marknadsnotering saknas, ske av utomstående värderare.

Transaktioner av engångskaraktär till betydande värden ska beslutas av styrelsen och transaktioner av engångskaraktär till mindre värden ska beslutas av verkställande direktören. När det gäller transaktioner av löpande karaktär finns en etablerad process som innebär att koncernen har utsett en ansvarig för respektive uppdrag som ansvarar för styrning och uppföljning. Uppdragsavtal och specifikation ska tas fram för respektive uppdrag som specificerar uppdraget och dess närmare utförande, styrning och planering. Den prissättningsmetod som tillämpas är självkostnadspris.

Närstående	Transaktion	2015	2014
Andra närstående			
	Intäkter	6,4	9,2
	Kostnader	146,2	194,0
	Fordringar	5,4	3,7
	Skulder	3,6	25,3

Andra närstående

Under året har AFA Livförsäkring betalat 101 miljoner kronor (132) avseende driftkostnadsersättning till AFA Sjukförsäkring.

Kostnaden avseende avtalstecknings-, fakturerings- och inkassotjänster erlagd till Fora har i AFA Livförsäkring uppgått till totalt 25 miljoner kronor (45).

NOTUPPLYSNINGAR

Not 24. Överförda finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Utlånade värdepapper	2015	2014
Bokfört värde på överförda tillgångar	123,3	60,0
Bokfört värde på relaterade skulder ¹⁾	-	-
Marknadsvärde på överförda tillgångar	123,3	60,0
Marknadsvärde på relaterade skulder ¹⁾	-	-
Marknadsvärde nettoposition	123,3	60,0

¹⁾ För värdepapperslån har motparten ställt säkerheter till tredje part. Säkerheterna uppgick till 129,7 miljoner kronor (62,4). Se avsnittet Kreditrisker i not 2.

Not 25. Finansiella instrument som kvittas i balansräkningen eller omfattas av nettningsavtal

31 december 2015	Belopp redovisade i balansräkningen	Finansiella instrument, nettningsavtal	Belopp som inte kvittas men som omfattas av ramavtal för nettningsavtal eller liknande avtal		
			Mottagna finansiella säkerheter	Mottagna kontanta säkerheter	Nettobelopp ¹⁾
Tillgångar					
Derivat	17,3 ²⁾	-2,3	-	-	15,0
Utlåning till kreditinstitut	84,3	-	-85,4	-	0,0
Utlånade värdepapper	123,3	-	-96,4	-33,4	0,0
31 december 2015					
	Belopp redovisade i balansräkningen	Finansiella instrument, nettningsavtal	Ställda finansiella säkerheter	Ställda kontanta säkerheter	Nettobelopp ¹⁾
Skulder					
Derivat	9,7 ²⁾	-2,3	-	-	7,4
31 december 2014					
	Belopp redovisade i balansräkningen	Finansiella instrument, nettningsavtal	Mottagna finansiella säkerheter	Mottagna kontanta säkerheter	Nettobelopp ¹⁾
Tillgångar					
Derivat	2,5	-1,4	-	-	1,1
Utlåning till kreditinstitut	109,6	-	-110,0	-	0,0
Utlånade värdepapper	60,0	-	-14,0	-48,4	0,0
31 december 2014					
	Belopp redovisade i balansräkningen	Finansiella instrument, nettningsavtal	Ställda finansiella säkerheter	Ställda kontanta säkerheter	Nettobelopp ¹⁾
Skulder					
Derivat	74,5	-1,4	-	-35,0	38,1

¹⁾ I enlighet med IFRS 7 kan nettobeloppet aldrig bli lägre än noll.

²⁾ Upplupna ränteintäkter på 0 miljoner kronor och upplupna räntekostnader på 2,6 miljoner kronor ingår i beloppen.

Not 26. Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och såsom avsättningar redovisade förpliktelser

Registerförda placeringstillgångar	2015	2014
Aktier och andelar	481,3	525,5
Obligationer och andra räntebärande värdepapper inklusive upplupen ränta	2 744,8	2 963,3
Summa	3 226,1	3 488,8

Tillgångar enligt ovan är värderade till verkligt värde, intagna i skuldtäckningsregistret som upprättas i enlighet med Finansinspektionens föreskrift FFFS 2011:20. Samtliga skuldtäckningssgilla tillgångar ingår i skuldtäckningsregistret. Skuldtäckningsmarginalen (tillgångar för skuldtäckning i procent av försäkringstekniska avsättningar) uppgick till 180,2 procent (171,2).

Not 27. Händelser efter balansdagen

För information om händelser efter balansdagen hänvisas till förvaltningsberättelsen.

UNDERSKRIFTER

Stockholm den 17 mars 2016

Anitra Steen
STYRELSENS ORDFÖRANDE

Pär Andersson

Renée Andersson

Anastasia Georgiadou

Erik Georgii

Carola Lemne

Yvonne Nygårds

Lea Skånberg

Ulrik Wehtje

Anders Moberg
VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Vår revisionsberättelse har lämnats den 18 mars 2016

Jan Palmqvist
AUKTORISERAD REVISOR

Henrik Nilsson
AUKTORISERAD REVISOR

Till bolagsstämman i
AFA Livförsäkringsaktiebolag
Organisationsnummer 502000-9659

Rapport om årsredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för AFA Livförsäkringsaktiebolag för räkenskapsåret 2015-01-01–2015-12-31.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av AFA Livförsäkringsaktiebolags finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för AFA Livförsäkringsaktiebolag för räkenskapsåret 2015-01-01–2015-12-31.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen och försäkringsrörelselagen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 18 mars 2016
Deloitte AB

Jan Palmqvist
AUKTORISERAD REVISOR

Henrik Nilsson
AUKTORISERAD REVISOR

GRANSKNINGSRAPPORT

Till bolagsstämman i
AFA Livförsäkringsaktiebolag
Org nr 502000-9659

Vi har i egenskap av lekmannarevisorer granskat verksamheten i AFA Livförsäkringsaktiebolag för år 2015. Granskningen har utförts i enlighet med försäkringsrörelselagen och god sed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört granskningen för att i rimlig grad försäkra oss om att bolagets

verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Vår granskning har inte föranlett några anmärkningar.

Stockholm den 18 mars 2016

Lennart Borgkvist
LEKMANNAREVISOR

Gösta Jedberger
LEKMANNAREVISOR

STYRELSER, REVISORER M.FL. UNDER 2015

AFA Sjukförsäkringsaktiebolag
AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag
AFA Livförsäkringsaktiebolag

AFA Sjukförsäkringsaktiebolag
AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag
AFA Livförsäkringsaktiebolag

Styrelser

Anitra Steen, ordförande	●	●	●
Pär Andersson, Svenskt Näringsliv			●
Ingvar Backle, Svenskt Näringsliv	●		
Catharina Bäck, Svenskt Näringsliv		●	
Anastasia Georgiadou, Svenskt Näringsliv		●	●
Hans Gidhagen, Svenskt Näringsliv	●		
Carola Lemne, Svenskt Näringsliv (Fr o m 2015-06-11)	●	●	●
Ulrik Wehtje, Svenskt Näringsliv	●	●	●
Christer Ågren, Svenskt Näringsliv (T o m 2015-06-11)	●	●	●
Thomas Abrahamsson, LO	●		
Kjell Ahlberg, LO	●		
Renée Andersson, LO			●
Ingela Edlund, LO (T o m 2015-06-11)			●
Erik Georgii, LO			●
Eva Guovelin, LO	●		
Torbjörn Johansson, LO	●		
Annika Nilsson, LO		●	
Yvonne Nygårds, Fastighets (Fr o m 2015-06-11)			●
Lea Skånberg, IF Metall (Fr o m 2015-06-11)			●
Tommy Tillgren, LO		●	
Jonas Wallin, LO		●	
Hans Öhlund, LO (T o m 2015-06-11)			●
Martin Linder, PTK (T o m 2015-12-17)		●	
Marina Åman, PTK (Fr o m 2015-12-17)		●	

Suppleanter

Pär Andersson, Svenskt Näringsliv			●
Hans Gidhagen, Svenskt Näringsliv			●
Carina Lindfelt, Svenskt Näringsliv		●	
Björn Oxhammar, Svenskt Näringsliv	●		●
Renée Andersson, LO		●	
Magnus Furbring, LO	●		●
Lenita Granlund, Kommunal (Fr o m 2015-06-11)	●		
Tommy Tillgren, LO (T o m 2015-06-11)	●		
Jonas Wallin, LO			●
Kristina Rådkvist, PTK		●	

Personalrepresentanter

Fredrik Boegård (Fr o m 2015-10-07)	●	●	●
Marianne Cederquist	●	●	●
Petra Lundberg (T o m 2015-10-07)	●	●	●

Styrelse

Bakre raden: Fredrik Boegård, Catharina Bäck, Tommy Tillgren, Yvonne Nygårds, Ingvar Backle, Ulrik Wehtje, Martin Linder, Lenita Granlund, Magnus Furbring, Annika Nilsson, Erik Georgii, Eva Guovelin, Hans Gidhagen, Torbjörn Johansson, Jonas Wallin, Kjell Ahlberg

Främre raden: Pär Andersson, Lea Skånberg, Björn Oxhammar, Renée Andersson, Anitra Steen, Marianne Cederquist, Carina Lindfelt, Kristina Rådkvist, Carola Lemne

Saknas: Anastasia Georgiadou, Thomas Abrahamsson, Marina Åman

Fotograf: Heléne Grynfarb

AFA Sjukförsäkringsaktiebolag
 AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag
 AFA Livförsäkringsaktiebolag

AFA Sjukförsäkringsaktiebolag
 AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag
 AFA Livförsäkringsaktiebolag

Styrelsens finansutskott

Anitra Steen, ordförande	●	●	●
Björn Oxhammar, Svenskt Näringsliv	●	●	●
Ulrik Wehtje, Svenskt Näringsliv	●	●	●
Kjell Ahlberg, LO	●	●	●
Torbjörn Johansson, LO	●	●	●
Martin Linder, PTK (adjungerad) (T o m 2015-12-16)	●	●	●
Marina Åman, PTK (adjungerad) (F r o m 2015-12-16)	●	●	●

Kontaktman för Sveriges Kommuner och Landsting

Annika Wallenskog, Sveriges Kommuner och Landsting	●	●	

Styrelsens försäkringsutskott

Anitra Steen, ordförande	●	●	●
Pär Andersson, Svenskt Näringsliv	●	●	●
Hans Gidhagen, Svenskt Näringsliv	●	●	●
Renée Andersson, LO	●	●	●
Magnus Furbring, LO	●	●	●
Kristina Rådkvist, PTK	●	●	●

Styrelsens revisionsutskott

Anitra Steen, ordförande	●	●	●
Ingvar Backle, Svenskt Näringsliv	●	●	●
Anastasia Georgiadou, Svenskt Näringsliv	●	●	●
Kjell Ahlberg, LO	●	●	●
Annika Nilsson, LO (F r o m 2015-01-01)	●	●	●
Kristina Rådkvist, PTK (adjungerad)	●	●	●

Styrelsens ersättningsutskott

Anitra Steen, ordförande	●	●	●
Carola Lemne, Svenskt Näringsliv (F r o m 2015-06-11)	●	●	●
Christer Ågren, Svenskt Näringsliv (T o m 2015-06-11)	●	●	●
Torbjörn Johansson, LO	●	●	●
Martin Linder, PTK (adjungerad) (T o m 2015-12-16)	●	●	●
Marina Åman, PTK (adjungerad) (F r o m 2015-12-16)	●	●	●

Verkställande direktör

Anders Moberg	●	●	●

Företagsledning

Anders Moberg, VD	●	●	●
Johan Held, vVD Kapitalförvaltning	●	●	●
Lennart Andersson, IT	●	●	●
Johan Dahlgren, Ekonomi	●	●	●
Anita Johansson, Försäkring	●	●	●
Anders Jonsson, Chefaktuarie	●	●	●
Stefan Lampinen, HR	●	●	●
Johan Ljungqvist, Kommunikation	●	●	●
Jonas Stertman, Juridik	●	●	●

Aktuarie

Anders Jonsson	●	●	●

Revisorer

Henrik Nilsson, Deloitte AB	●	●	●
Jan Palmqvist, Deloitte AB	●	●	●
Gösta Jedberger, Svenskt Näringsliv	●	●	●
Ulf Andersson, LO	●	●	
Lennart Borgkvist, LO			●
Ann-Charlotte Söderlund, PTK		●	

Suppleanter

Petter Hildingsson, Deloitte AB	●	●	●
Marcus Sörlander, Deloitte AB	●	●	●
Lisbeth Gustafsson, Svenskt Näringsliv	●	●	●
Yvonne Cederberg, LO	●	●	●
Christer Örnberg, PTK		●	

Företagsledning

Bakre raden: Anders Jonsson, Johan Ljungqvist, Anita Johansson, Lennart Andersson, Jonas Stertman

Förre raden: Johan Held, Anders Moberg, Stefan Lampinen, Johan Dahlgren

Fotograf: Heléne Grynfärb

KL-delegationen

Agnetta Jöhnk, Sveriges Kommuner och Landsting
 Niclas Lindahl, Sveriges Kommuner och Landsting
 Lenita Granlund, Svenska Kommunalarbetareförbundet
 (T o m 2015-06-10)
 Johan Ingelskog, Svenska Kommunalarbetareförbundet
 (Fr o m 2015-08-10)
 Eva Fagerberg, Offentliganställdas Förhandlingsråd

Nämnder	AGS	TFA	AGB	TGL	FPT
Pär Andersson, Svenskt Näringsliv			•		
Ingvar Backle, Svenskt Näringsliv				•	
Catharina Bäck, Svenskt Näringsliv	•	•			•
Magnus Furbring, LO	•			•	
Renée Andersson, LO		•	•		•
Inger Hjærtström, Svenska Kommunalarbetareförbundet	•				
Hans Norin, PTK		•			
Tina Eriksson, Sveriges Kommuner och Landsting	•	•			
Svante Uhlin, Offentliganställdas Förhandlingsråd	•	•			

Suppleanter

Pär Andersson, Svenskt Näringsliv		•		•	•
Ingvar Backle, Svenskt Näringsliv			•		
Hans Gidhagen, Svenskt Näringsliv	•				
Renée Andersson, LO	•			•	
Magnus Furbring, LO		•	•		•
Eva Karlsson Aldvin, PTK		•			
Jesper Neuhaus, Sveriges Kommuner och Landsting	•	•			

Rådgivandenämnden för avgiftsbefrielseförsäkringen

Jesper Neuhaus, Sveriges Kommuner och Landsting
 Tina Eriksson, Sveriges Kommuner och Landsting
 Victoria Hansson, Sveriges Kommuner och Landsting
 Anne-Maria Carlsgård, Svenska Kommunalarbetareförbundet
 Cecilia Curtelius Larsson, OFR
 Ossian Wennström, Akademiker Alliansen

Ersättare

Ann-Charlotte Ohlsson, Sveriges Kommuner och Landsting
 Beatrice Rodin, Sveriges Kommuner och Landsting
 Erik Lardenäs, Sveriges Kommuner och Landsting
 Inger Hjærtström, Svenska Kommunalarbetareförbundet
 Svante Uhlin, OFR
 Anna Odhner, Akademiker Alliansen

Beredningsnämnden för anslagsverksamhet och stöd till forskning m.m.

Catharina Bäck, Svenskt Näringsliv (Fr o m 2015-02-01)
 Bodil Mellblom, Svenskt Näringsliv
 My Billstam, LO
 Magnus Furbring, LO
 Cecilia Beskow, PTK (T o m 2015-09-02)
 Ulrika Hektor, PTK (2015-09-02–2015-11-30)
 Ann Lundberg Westermark, PTK

Beredningsgruppen för KL-parternas förebyggande verksamhet

Ned Carter, Sveriges Kommuner och Landsting
 Mats Stenberg, Sveriges Kommuner och Landsting
 Peter Larsson, Svenska Kommunalarbetareförbundet
 Annica Magnusson, Vårdförbundet
 Erik Hallsenius, Lärarförbundet
 Alicia Lycke, Sveriges läkarförbund
 Magnus Skagerfelt, AkademikerAlliansen
 Christina Pettersson, Vision/SSR

MEDELANTAL ANSTÄLLDA, ERSÄTTNINGAR TILL STYRELSE OCH LEDNING

Anställda

Medelantalet anställda under året uppgick till 598 (615) varav 65 procent (66) var kvinnor.

Löner och ersättningar till styrelse och ledning

Företagens anställda är tillikaanställda i AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring. Anders Moberg är verkställande direktör i samtliga tre försäkringsföretag.

Nedan redogörs för ersättningar till styrelse och företagsledning från den gemensamma organisationen AFA Försäkring. Se även noter i respektive företags årsredovisning.

Löner och ersättningar, mnkr	Styrelse (29 ledamöter)		Företagsledning (9 medlemmar)		Totalt	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Löner och ersättningar	2,0	1,4	19,3	18,3	21,3	19,7
Sociala kostnader	0,6	0,4	6,1	5,7	6,7	6,2
Pensionskostnader	-	-	6,3	5,9	6,3	5,9
Summa	2,6	1,8	31,7	29,9	34,3	31,8

Ersättningar företagsledning, mnkr	Löner och ersättningar		Sociala kostnader		Pensionskostnader		Totalt	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
<i>Verkställande direktör</i>								
Anders Moberg	3,9	3,1	1,2	1,0	1,2	0,9	6,3	5,0
<i>Vice verkställande direktör</i>								
Johan Held	3,5	3,5	1,1	1,1	1,1	1,1	5,7	5,7
<i>Övriga i företagsledningen</i>	11,9	11,7	3,7	3,7	4,0	3,9	19,6	19,3
Summa ersättningar företagsledning	19,3	18,3	6,1	5,7	6,3	5,9	31,7	29,9
Ersättningar styrelser, mnkr	2,0	1,4	0,6	0,4	-	-	2,6	1,8
Summa	21,3	19,7	6,7	6,2	6,3	5,9	34,3	31,8

VILLKORSTOLKNING

Rådgivande nämnder för försäkringarna

Eftersom avtalsförsäkringarna är en del av kollektivavtalet, ligger ansvaret för dess tolkning hos de parter som ingått avtalet. De parter som tecknat kollektivavtalen om försäkring har överenskommit om särskilda nämnder som är knutna till respektive försäkring. Syftet med dessa nämnder är att ha en plattform, där kollektivavtalets försäkringsvillkor kan tolkas. Nämnderna är rådgivande till försäkringsgivarna och Fora. De olika nämnderna är:

- **AGB-nämnden** för försäkring om avgångsbidrag
- **AGS-nämnden** för avtalsgruppsjukförsäkringen
- **TFA-nämnden** för trygghetsförsäkring vid arbetsskada
- **TGL-nämnden** för tjänstegrupplivförsäkringen
- **FPT-nämnden** för föräldrapenningtillägget
- **Pensionsnämnden** för premiefrielseförsäkringen, familjeskydd samt sjuklivränta och förlängd livränta
- **Rådgivandenämnden för avgiftsbefrielseförsäkringen**
- **Försäkringsnämnden för arbetsmarknadsförsäkringar** för de gemensamma försäkringsvillkoren.

Klagomålshantering

Kunder som är missnöjda med ett beslut bör i första hand vända sig till handläggaren av ärendet. Missförstånd och oklarheter kan oftast lösas vid denna kontakt.

AFA Försäkring har även en kundklagomålsansvarig som kunder kan vända sig till. Om man inte blir nöjd så kan beslutet överklagas till AFA Försäkrings fristående omprövningsavdelning.

Omprövning

I de gemensamma försäkringsvillkoren finns en särskild bestämmelse om att ett beslut som fattats av försäkringsgivare ska omprövas om det begärs av den som omfattas av beslutet. Sådan omprövning görs inom AFA Försäkring av en fristående omprövningsavdelning, organisatoriskt placerad i VD-stab Juridik. Omprövning av beslut rörande Avgiftsbefrielseförsäkringen görs inte av omprövningsavdelningen utan av den partssammansatta Rådgivandenämnden.

Skiljenämnden för arbetsmarknadsförsäkringar

Den som efter omprövning hos försäkringsgivaren fortfarande är missnöjd med beslutet, har möjlighet att gå vidare och mot en särskild avgift begära skiljeförfarande i en särskild, oberoende skiljenämnd. Skiljeförfarande i Avgiftsbefrielseförsäkringen sker också i en oberoende skiljenämnd men inte i skiljenämnden för arbetsmarknadsförsäkringar.

Vållandenämnden

Efter den förändring som genomfördes år 1993 av försäkringsvillkoren för trygghetsförsäkring vid arbetsskada krävs i vissa fall visat vållande för att skadeståndsrättslig ersättning för inkomstförlust och uppkomna kostnader efter skada ska lämnas. Vållandenämnden prövar, på den försäkrades begäran, frågan om arbetsgivarens eventuella vållande i ärenden som gäller olycksfall i arbetet som inträffat under perioden 1 juli 1993 till 30 april 2001 samt vid arbetssjukdom som inträffat den 1 juli 1993 eller senare.

Aktiv avkastning

Anger hur mycket portföljens avkastning avviker från normalportföljens avkastning (jämförelseindex).

Aktiv marknad

En aktiv marknad definieras som en handelsplats med stora handelsvolymerna där transaktioner prissätts enligt affärsmässiga villkor och där information om priser finns tillgängliga och går att erhålla med lätthet.

Aktuariella beräkningar

Försäkringstekniska beräkningar som syftar till att värdera skadekostnader och försäkringsrisker.

Allokering

Allokering innebär omfördelning av tillgångar inom en portfölj. Ett positivt allokeringsbidrag erhålls då den faktiska portföljens avkastning överträffar normalportföljens avkastning till följd av att tillgångsslag/marknad/bransch överviktats eller underviktats.

Alternativa investeringar

Alternativa investeringar är ett samlingsnamn för investeringar i onoterade bolag och onoterade fonder.

Asset Liability Management (ALM)

Med Asset Liability Management avses hanteringen av de risker som uppstår på balansräkningen vid obalanser mellan företagets tillgångar och skulder. En effektiv hantering av bland annat tillgångarnas och skuldernas löptider har stor betydelse för företagets risker och lönsamhet.

Avsättningar

Finns i olika former. Se beskrivningen under rubriken Försäkringstekniska avsättningar i avsnittet Redovisningsprinciper i respektive företag.

Avvecklingsresultat

Vinst eller förlust som vid bokslutstillfället uppkommer i närmaste föregående bokslut gjord avsättning och som beror på att vissa i avsättningen ingående skador under räkenskapsåret omvärderats.

Derivat

Instrument som är baserade på en underliggande tillgång. Handel i derivat innebär att ingå avtal om att vid en framtida tidpunkt köpa eller sälja en underliggande tillgång till ett i förväg bestämt pris. Exempel på derivat är optioner, terminsavtal och swappar.

Direktavkastning

Saldot av ränteintäkter, räntekostnader, utdelning på aktier, driftkostnader i kapitalförvaltningen samt driftnettot på fastigheter. Jämför Totalavkastning.

Direktavkastningsprocent

Direktavkastningen i procent av under året genomsnittligt förvaltad kapital.

Diskontering

Beräkning av nuvärdet av framtida betalningsströmmar.

Diskonteringsränta

Den ränta som används för att beräkna nuvärdet av framtida skadeutbetalningar (de försäkringstekniska avsättningarna). Räntenoteringarna som används är svenska reala och nominella statsräntor.

Diversifiering

Ett annat ord för riskspridning. Diversifiering erhålls när kapital placeras i många olika tillgångar med olika risker som inte är perfekt korrelerade med varandra. Försäkringsrisker minskas på samma sätt.

Driftkostnadsprocent

Beräknas som driftkostnader i den tekniska redovisningen i skadeförsäkringsrörelsen i procent av premieintäkten.

Duration

Ett tidsmått som anger hur länge ett kassaflöde, från till exempel en obligation, pågår. Durationen är ett mer exakt mått på löptiden än den genom-

snittliga löptiden på grund av att varje tidpunkt för ett kassaflöde viktas med sitt nuvärde.

Erforderlig solvensmarginal

Enligt försäkringsrörelselagen (FRL) måste tillgångarna inte bara täcka försäkringstekniska avsättningar, utan också erforderlig solvens. Solvensen kan ses som en säkerhetsmarginal för att försäkringsåtagandena verkligen kan uppfyllas. Erforderlig solvensmarginal beräknas enligt 7 kap. 22–25 §§ FRL.

Estimera

Enligt statistisk metod uppskatta.

Fonderingskvot

Summan av tillgångar till marknadsvärde i förhållande till försäkringstekniska avsättningar.

Försäkringsersättning

Försäkringsersättning är kostnaden för skador under året. Denna kostnad beräknas som

summan av

- årets skadeutbetalningar, inklusive driftkostnader för skadereglering och
- förändringen sedan föregående år i avsättningen för oreglerade skador.

Försäkringsgrupp

Försäkringsgruppen består av AFA Sjukförsäkring, AFA Trygghetsförsäkring och AFA Livförsäkring. Försäkringsgrupp definieras i 7 kap. 1–2 §§ försäkringsrörelselagen (FRL).

Försäkringstekniska avsättningar

Se beskrivningen under rubriken Försäkringstekniska avsättningar i avsnittet Redovisningsprinciper i respektive bolag.

Förvaltningsbidrag

Ett positivt förvaltningsbidrag erhålls då portföljens avkastning inom tillgångsslaget är högre än normalportföljens avkastning (jämförelseindex) inom tillgångsslaget. Detta innebär att förvaltaren, inom tillgångsslaget, har över- eller underviktat tillgångarna som utvecklats bättre eller sämre än normalportföljen.

Förvaltningskostnadsprocent

Driftkostnaderna i den tekniska redovisningen i livförsäkringsrörelsen i förhållande till genomsnittliga placeringstillgångarna, värderade till verkligt värde.

IBNER-skada

Uttrycket "Incurred But Not Enough Reported" används för att bedöma skador där försäkringsersättningarna inte är slutligt fastställda.

IBNR-skada

Uttrycket "Incurred But Not Reported" används för att bedöma inträffade men för bolaget okända skador.

Index

Ett mått på den genomsnittliga utvecklingen på en viss börs eller marknad. Används som jämförelse inom kapitalförvaltningen.

Intresseföretag

Företag som till betydande del ägs av ett annat företag men ej till så stor del att det är ett dotterföretag. Innehavet av aktierna eller andelarna i företaget representerar en varaktig förbindelse.

Kapitalavkastningskrav

Kapitalavkastningen behöver täcka dels den del av de utbetalda försäkringsersättningarna (FE) som premierna (P) inte täcker, dels eventuella förändringar av de försäkringstekniska åtagandena (DFTA) så att fonderingskvoten (FK) bibehålles. Kapitalavkastningskravet i Mnkr (AKRAV) kan formuleras på följande sätt: $AKRAV = FE - P + DFTA * FK$. Kapitalavkastningskravet i procent erhålles genom att dividera denna summa med tillgångarnas ingående balans.

Kapitalbas

Beräknas enligt 7 kap. försäkringsrörelselagen (FRL).

ORDLISTA

Kapitalviktad avkastning

Avkastning ställd i relation till det genomsnittligt förvaltrade kapitalet under året. Jämför Tidsviktad avkastning.

Konsolideringsgrad

Konsolideringskapital i förhållande till premieintäkt (skadeförsäkringsrörelse) eller premieinkomst (livförsäkringsrörelse) i procent.

Konsolideringskapital

Konsolideringskapitalet utgörs av i balansräkningen redovisat eget kapital, obeskattade reserver och uppskjutna skattefordringar och skulder som i redovisningen påverkat eget kapital.

Matching

Avser aktiv åtgärd för att anpassa tillgångarnas kassainflöden efter skuldernas kassautflöden.

Modellavveckling

Avvecklingsresultat som beskriver den aktuariella beräkningsmodellens och de aktuariella bedömningarnas tillförlitlighet, exklusive avvecklingsresultat som uppkommer på grund av engångseffekter.

Modifierad duration

Modifierad duration är duration justerad för nivån på marknadsräntan. Genom att dividera durationen med $1 +$ marknadsräntan erhålles en god approximation av räntekänsligheten. Om en ränteportföljs modifierade duration uppgår till 4 procent innebär det att portföljens värde kan förväntas falla med 4 procent vid en generell ränteuppgång på 1 procentenhet.

Nettoexponering

Visar valutaexponering inklusive valutasäkring, det vill säga med valutaterminer inräknade.

Nettoplacering

Nettot av köp och försäljningar av placeringstillgångar samt direktavkastning.

Normalportfölj

Utgör den tillgångsslagsfördelning som förväntas leda till maximal avkastning under kalenderåret, givet de restriktioner som bland annat styrelse och legala krav fastställer. Inom AFA Försäkring utgör normalportföljen även det jämförelseindex som används för att styra och utvärdera kapitalförvaltningen.

Periodiseringsfond

Obeskattad reserv som måste upplösas inom 6 år efter avsättningen. Periodiseringsfonden ger möjlighet till resultatutjämning mellan olika beskattningsår. Högsta avsättningen är 25 procent av årets beskattningsbara inkomst.

Premieinkomst

Summan av de premiebetalningar som sker till livförsäkringsrörelsen efter avdrag för premieskatt.

Premieintäkt

Summan av de premiebetalningar som sker till skadeförsäkringsrörelsen efter periodisering.

Realränta

Den ränta som erhålls efter att inflationen exkluderats.

Risk

Obestämdhet som i teknisk mening anses mätbar, i motsats till osäkerhet som definitionsmässigt inte är kvantifierbar. Termen risk används i samband med försäkringsverksamhet i flera betydelse. Se vidare not 2 i respektive företags årsredovisning.

Riskutrymme

Den del av det egna kapitalet som ej avser erforderlig solvens.

Skadeprocent

Försäkringsersättning i förhållande till premieintäkten i procent.

Solvensmarginal

Se Erforderlig solvensmarginal.

Standardavvikelse

Ett statistiskt mått som anger hur utspridd fördelningen är kring medelvärdet. Plus och minus två standardavvikelser från medelvärdet fångar tillsammans in 95 procent av möjliga utfall. Följaktligen kommer 2,5 procent av utfallen att vara högre respektive lägre givet normalfördelning.

Säkerhetsreserv

I skadeförsäkringsverksamhet är säkerhetsreserven en kollektiv frivillig förstärkning för att kunna parera osäkerheten i skadeutfallet. Avsättning till säkerhetsreserv görs efter i lagar och föreskrifter bestämda regler. Säkerhetsreserven redovisas som en delpost i obeskattade reserver.

Tekniskt resultat

Livförsäkringsrörelse

Premieinkomst minus skade- och driftkostnader, inklusive direkt kapitalavkastning och värdeförändringar på placeringstillgångar.

Skadeförsäkringsrörelse

Premieintäkt minus skade- och driftkostnader, med tillägg för den kapitalavkastning som tillförs från det icke-tekniska resultatet.

Tidsviktad avkastning

Avkastning ställd i relation till den tid som kapitalet förvaltats under året. In- och utflöden av kapital påverkar avkastningen enbart under den tid som de ägt rum. Används för utvärdering av förvaltaren mot index. Jämför Kapitalviktad avkastning.

Totalavkastning

Summan av direktavkastning och värdeförändring på tillgångarna. Jämför Direktavkastning och Värdeförändring.

Totalavkastningsprocent

Summan av direktavkastning och värdeförändring i procent av under året genomsnittligt förvaltad kapital. Jämför Direktavkastning och Värdeförändring.

Totalkostnadsprocent

Summan av skadeprocent och driftkostnadsprocent. Jämför Skadeprocent och Driftkostnadsprocent.

Trafikljusmodellen

Trafikljusmodellen är ett tillsynsverktyg som Finansinspektionen använder för att mäta försäkringsföretags exponering mot finansiell risk, försäkringsrisk samt operativ risk. I modellen jämförs företagets kapitalbuffert med ett kapitalkrav vid ett av Finansinspektionen stipulerat stressscenario. Ett underskott innebär otillräcklig kapitalbuffert, vilket ger rött ljus.

Triangelschema

Matematisk metod som används vid beräkning av de försäkringstekniska avsättningarna.

Value at Risk

Mått som anger den maximala förlusten i kronor för portföljen under en viss period, exempelvis månad eller år, med en given sannolikhet.

Volatilitet

Mått på risk. Anger den förväntade avkastningens fluktuation i procent.

AFA Försäkring – an overview

The vision of AFA Försäkring is to create security for many people, and consequently contribute to a sustainable working life. Our insurance policies are a natural part of collective bargaining agreements and the Swedish social security system where 4.5 million people are covered by at least one of our insurance policies.

We received 351,000 new insurance claims in 2015. In total, we handled more than 874,000 claims and paid SEK 9.9 billion in compensation to the insured. Our capital is invested responsibly so as to generate a return that ensures both secure future compensation payments and long-term stable premiums for those insured. We managed approximately SEK 193 billion of assets this year.

The mission from our owners also includes pursuing important preventive action in order to improve the work environment at workplaces. Our objective is that as few people as possible will be afflicted by absenteeism due to illness or work-related injuries. Our unique claims database contains information about absenteeism due to sickness and work injuries from more than 13 million cases. This database underlies decisions regarding our preventive measures, as well as contributing to research and development, and the spreading of information. We are Sweden's largest private R&D financier regarding the work environment, and each year we earmark SEK 150 million for research within the work and health environment. Our web-based information systems (known as the IA Systems) are examples of our preventive work. The IA Systems enable companies within the same sector to share information about work environment incidents, investigations and actions, and to thereby learn from their own and others' experiences. In 2015, the IA Systems were used by 600 employers with a total of 425,000 employees in 22 sectors.

Our ambition is that our customers shall perceive us as being easy to work with. We therefore constantly endeavour to improve notification procedures for our customers, and enable them to communicate with us in the simplest way possible. We also work actively to ensure that everyone who is eligible to receive compensation shall do so.

AFA Försäkring (AFA Insurance) is the joint name for three insurance companies – AFA Sjukförsäkring (AFA Sickness Insurance), AFA Trygghetsförsäkring (AFA Work Injury Insurance) and AFA Livförsäkring

(AFA Life Insurance). AFA Sjukförsäkring is Parent Company in the AFA Sjukförsäkringskoncernen (AFA Sickness Insurance Group). AFA Försäkring is owned by the Confederation of Swedish Enterprise (Svenskt Näringsliv), the Swedish Trade Union Confederation (LO), and the Swedish Council for Negotiation and Co-operation (PTK). AFA Försäkring is managed in order to safeguard the interests of the policy holders and of those insured, and does not distribute any profit to the owners.

AFA Försäkring – key data	2015	2014
Number of insurance claims	874,000	860,000
New insurance claims	351,000	365,000
Paid insurance Compensation	SEK 9.9bn	SEK 9.7bn
Invested assets	SEK 193.0bn	SEK 198.1bn
Total return	SEK 10.7bn	SEK 25.0bn
Total return	5.7%	13.9%
Support to Preventive Measures + Research	SEK 283m	SEK 238m

MESSAGE FROM THE CEO

AFA FÖRSÄKRING – FOR A SUSTAINABLE WORKING LIFE

The collectively agreed insurance policies are an important part of the Swedish social security system – which conveys a particular responsibility for us at AFA Försäkring. As CEO, I am both proud and pleased that in the past year we created even more opportunities to live up to the trust placed in us. Highlights in 2015 included a solid return on investment despite challenging financial market conditions, greater use of our e-services, and that we have been mandated by the labour market partners to provide companies with financial support for education and training within work environment issues.

We insure 4.5 million people in the Swedish labour market. Our customers have, for example, suffered from injury or sickness and our aim is to help them in the best possible way. In 2015, we paid compensation totalling SEK 38 million a day to our customers. Overall, we handled around 351,000 new insurance cases, which represents a marginal decrease compared with 2014.

CONTINUED STABLE FINANCES

So as to be able to contribute to the long-term security of our customers, we need to manage their trust as well as the capital that secures future insurance compensation. It is therefore gratifying that the financial results are good this year, despite low interest rates and turbulent stock markets. Returns in 2015 amounted to 5.7 percent, representing SEK 10.7 billion, due largely to the continued strong development in our holdings of property and alternative investments. The year's return comfortably covers AFA Försäkring's compensation costs and operating costs of approximately SEK 7.7 billion. This also means that AFA Försäkring maintains its healthy funding ratio, despite another year of very low premium revenues and the repayment of previously paid premiums of SEK 5.3 billion.

The good funding ratio led to the Board of directors deciding to reimburse SEK 4.9 billion of insurance premiums for the premium-year 2004 in the group sickness insurance to employers within municipalities, county councils and regions. In total, AFA Försäkring has so far reimbursed around SEK 40 billion for the years 2004–2008, and the sickness insurance premium has thereby been zero since 2004 for employers within municipalities, county councils

and regions, and since 2005 for employers within the private sector. The sickness insurance premium will continue to be zero in 2016.

RESULT

The overall deficit before year-end appropriations and tax amounted to SEK –1.7 billion.

WE ENABLE NEW KNOWLEDGE

Our stable finances do not only mean important benefits for employers in the form of low and stable premiums, but also enables AFA Försäkring to purposefully pursue its aim to reduce work injuries and sick-listing at Swedish workplaces. As mandated by the labour market partners, we invest SEK 150 million each year in research within the work and health environment. In 2015, we contributed SEK 50 million to 13 projects focusing on chronic pain, aimed at increasing knowledge of risk factors as well as prevention and treatment. In addition to this, we organised 22 seminars with various themes, of which several were held by researchers who had received financing from AFA Försäkring.

We also share knowledge from our unique claims database where we have stored all insurance claims since the beginning of the 1970s. A total of 13 million cases have been compiled. During the year, we issued our annual Work Injury Report and four sub-reports with different themes, such as mental illness and STFs (slips, trips and falls).

A new item in 2015 was a mandate to provide financial support of SEK 75 million, spread over three years, to private employers who wish to enhance the skills of their managers, safety representatives and work environment representatives within work environment issues. The objective is to produce a collaborative, knowledge-based platform that enables a common approach to work environment issues and facilitates actions aimed at creating a better work environment.

LOOKING AHEAD

The digitalisation within society as a whole, and therefore also at AFA Försäkring, is both a challenge and an opportunity. Our customers' expectations of being able to notify, supplement or monitor their cases, even when they are not

sitting at a computer, are increasing. Insurance is a complex service and the related conditions can be perceived as being difficult to understand. This places demands on e-services that guide our customers through the process. So as to meet our customers' requirements, we placed considerable focus in 2015 on user-friendliness. We will continue this work in 2016 by reviewing, for example, how we express ourselves in our letters and on our website. We will also increase the use of text messaging as a communication channel to simplify procedures for our customers.

Another important change in the outside world is that the Solvency II Directive entered into force on 1 January 2016. The objective of the new European regulations is to secure uniform and risk-related solvency rules for insurance companies, thereby increasing financial stability. For AFA Försäkring, the process of adapting our activities to the new requirements has been a prioritised area for many years. Preparations have progressed as planned, and we have introduced for instance a Solvency II adapted management model for risks and conducted forward-looking appraisals of own risks, identified new reporting requirements and formulated reporting solutions. We are consequently well-equipped to follow the new rules and regulations.

COMMITTED EMPLOYEES

We welcomed many new colleagues during the year. One reason is the new parental insurance policy that entered into force in 2014. Our business activities are complex, and our skilful and committed employees together maintain AFA Försäkring's three pillars – to insure, administer and prevent. I would therefore like to close with my sincerest and warmest thanks to all those concerned. It is a privilege to be CEO of a company where the employees tirelessly help people who for various reasons need to use the social security system that we are part of.

Anders Moberg
PRESIDENT AND CEO, AFA FÖRSÄKRING

CLAIM TRENDS 2015

In 2015, AFA Försäkring handled a total of 351,000 new claims for compensation, representing around 14,000 less claims than the year before.

AFA SJUKFÖRSÄKRING (AFA SICKNESS INSURANCE)

Policy holders and those insured

The number of insurance contracts for AFA Sjukförsäkring within the AGS and AGS-KL group sickness insurance decreased during the year, and amounted to 231,000 signed contracts (227,200) at the end of 2015. There are approximately 1.6 million people insured within the Confederation of Swedish Enterprise and the Swedish Trade Union Confederation, and about 1.2 million insured within municipalities and county councils.

Claim trends

The number of new claims within group sickness insurance increased to about 124,600 (124,000) in 2015.

AFA TRYGGHETSFÖRSÄKRING (AFA WORK INJURY INSURANCE)

Policy holders and those insured

The number of employers who took out TFA work injury insurance increased marginally during the year, and the number of signed contracts amounted to 218,500 at the end of the year (217,900).

The TFA and TFA-KL insurance policies cover approximately 4.2 million employees in the Swedish labour market and about 0.2 million self-employed people.

Claim trends

The number of new claims within work injury insurance was approximately 79,600 in 2015, representing an increase of about 3,000 cases compared with the year before.

AFA LIVFÖRSÄKRING (AFA LIFE INSURANCE)

Policy holders and those insured

The number of insurance contracts within AFA Livförsäkring at the end of the year was:

Severance Allowance Insurance (AGB)	2015	2014
AGB within Career Readjustment Insurance	90,500	90,600
AGB	119,000	117,900

Life Assurance	2015	2014
TGL	243,800	243,900
Family Protection Insurance		
1 base amount	33,200	35,600
2 base amounts	12,800	13,600
3 base amounts	1,500	1,500
4 base amounts	2,500	2,400

The number of insured within AGB (Severance Allowance Insurance) and TGL (Group Life Insurance) is approximately 1.5 million.

Claim trends

The number of registered cases within AGB severance allowance insurance was 11,700 for the year, representing an decrease compared with 2014 when approximately 13,500 cases were registered.

About 2,700 TGL group life insurance cases and 100 family cover cases were received during the year. A slight increase can be observed in the number of TGL claims.

AFA SJUKFÖRSÄKRINGSKONCERNEN (AFA SICKNESS INSURANCE GROUP)

INCOME STATEMENT (SEK million)	2015	2014	2013	2012	2011
Premiums earned	-5,192	-6,551	-10,942	-17,111	179
Investment income, net	10,572	24,302	15,793	17,070	6,776
Income/loss from investments in joint ventures	176	53	-24	-76	-
Claims incurred	-6,360	-11,180	-919	6,678	-4,330
Operating expenses	-632	-585	-432	-502	-413
Other technical expenses	-179	-114	-201	-120	-150
Profit/loss for the year before tax	-1,615	5,925	3,275	6,039	2,062
NET PROFIT/LOSS FOR THE YEAR	-983	4,326	2,681	6,748	1,265
FINANCIAL POSITION (SEK million)	Dec 31 2015	Dec 31 2014	Dec 31 2013	Dec 31 2012	Dec 31 2011
Investments, book value	182,789	188,557	179,844	194,171	202,697
Technical provisions	96,706	99,885	98,015	106,039	121,606
Net asset value	88,832	90,350	84,718	81,167	78,969
<i>of which deferred tax</i>	<i>13,406</i>	<i>13,940</i>	<i>12,634</i>	<i>11,753</i>	<i>16,344</i>
KEY RATIOS (%)	2015	2014	2013	2012	2011
Claims ratio	-122.5	-171.0	-8.4	39.0	2,419.0
Expense ratio	-12.2	-9.1	-3.9	-2.9	230.7
Combined ratio	-134.7	-180.1	-12.3	36.1	2,649.7
Yield ¹⁾	5.1	5.0	4.6	4.4	4.5
Total return ²⁾	5.8	13.9	8.8	9.0	3.5
Net asset value ratio	-1,710.9	-1,379.2	-774.2	-474.1	44,164.2

¹⁾ Yield is calculated as the portion of yield in relation to total return as per the same principle as in the total return table.

²⁾ Total return is reported as per the method in the total return table, which is also the measure used internally.

FIVE-YEAR OVERVIEW

AFA SJUKFÖRSÄKRING (AFA SICKNESS INSURANCE (PARENT COMPANY))

INCOME STATEMENT (SEK million)	2015	2014	2013	2012	2011
Premiums earned	-5,369	-6,721	-11,107	-17,276	16
Allocated investment return transferred from the non-technical account	-234	334	767	1,174	1,736
Claims incurred	-4,623	-8,571	-219	8,838	-989
Operating expenses	-408	-270	-196	-259	-190
Other technical expenses	-74	-50	-108	-47	-92
Technical profit/loss, insurance business	-10,708	-15,278	-10,863	-7,570	481
Net investment income plus unrealised changes in the value of investments	7,569	19,366	12,185	13,261	3,846
Profit/loss before appropriations and tax	-3,139	4,088	1,322	5,691	4,327
NET PROFIT/LOSS FOR THE YEAR	-3,859	7,203	-223	12,914	-347

FINANCIAL POSITION (SEK million)	Dec 31 2015	Dec 31 2014	Dec 31 2013	Dec 31 2012	Dec 31 2011
Investments, current value	139,864	150,647	144,532	160,056	170,953
Technical provisions	77,287	80,155	78,967	85,903	101,939
Net asset value	70,133	73,033	71,769	70,267	70,464
<i>of which deferred tax</i>	3,324	4,516	2,485	2,445	2,284
Capital base	70,113	73,033	71,769	70,267	70,464
Required solvency margin	2,285	2,370	2,370	2,578	3,059
Capital base, insurance group	85,730	89,223	83,799	81,059	79,170
Required solvency margin, insurance group	3,658	3,784	3,766	4,023	4,199

KEY RATIOS (%)	2015	2014	2013	2012	2011
Claims ratio	-86.1	-127.5	-2.0	51.2	6,181.3
Expense ratio	-7.6	-4.0	-1.8	-1.5	1,187.5
Combined ratio	-93.7	-131.5	-3.7	49.7	7,368.8
Yield ¹⁾	5.1	5.0	4.5	4.3	4.4
Total return ²⁾	6.0	14.1	9.0	9.0	3.5
Net asset value ratio	-1,305.9	-1,086.6	-646.2	-406.7	440,400.0

¹⁾ Yield is calculated as the portion of yield in relation to total return as per the same principle as in the total return table.

²⁾ Total return is reported as per the method in the total return table, which is also the measure used internally.

Note: The accounting principles regarding group contributions were changed in 2015 with an effect on equity of SEK – 5,134 million. Key data and ratios have therefore been restated for the years 2012-2014.

AFA TRYGGHETSFÖRSÄKRING (AFA WORK INJURY INSURANCE)

INCOME STATEMENT (SEK million)	2015	2014	2013	2012	2011
Premiums earned	178	170	165	165	163
Allocated investment return transferred from the non-technical account	-58	81	182	249	311
Claims incurred	-1,740	-2,622	-716	-2,208	-3,374
Operating expenses	-226	-313	-240	-283	-231
Other technical expenses	-105	-64	-93	-73	-58
Technical profit/loss, insurance business	-1,951	-2,748	-702	-2,150	-3,189
Net investment income plus unrealised changes in the value of investments	1,540	3,835	1,936	2,132	441
Profit/loss before appropriations and tax	-411	1,087	1,234	-18	-2,748
NET PROFIT/LOSS FOR THE YEAR	-437	-782	121	-1,201	-1,607

FINANCIAL POSITION (SEK million)	Dec 31 2015	Dec 31 2014	Dec 31 2013	Dec 31 2012	Dec 31 2011
Investments, current value	33,319	31,450	29,586	29,045	27,298
Technical provisions	19,419	19,730	19,048	20,136	19,667
Net asset value	15,168	15,580	11,491	10,257	8,278
<i>of which deferred tax</i>	524	641	201	156	93
Capital base	15,168	15,580	11,491	10,257	8,278
Required solvency margin	920	934	934	988	708
Capital base, insurance group	85,730	89,223	83,799	81,059	79,170
Required solvency margin, insurance group	3,658	3,784	3,766	4,023	4,199

KEY RATIOS (%)	2015	2014	2013	2012	2011
Claims ratio	977.4	1,542.4	433.9	1,338.2	2,069.9
Expense ratio	127.5	184.1	145.5	171.5	141.7
Combined ratio	1,105.1	1,726.5	579.4	1,509.7	2,211.7
Yield ¹⁾	5.3	5.1	4.7	4.7	4.8
Total return ²⁾	5.1	13.4	7.7	9.0	3.2
Net asset value ratio	8,521.3	9,164.7	6,964.8	6,216.4	5,078.5

¹⁾ Yield is calculated as the portion of yield in relation to total return as per the same principle as in the total return table.

²⁾ Total return is reported as per the method in the total return table, which is also the measure used internally.

FIVE-YEAR OVERVIEW

AFA LIVFÖRSÄKRING (AFA LIFE INSURANCE)

OVERVIEW OF TECHNICAL ACCOUNT (SEK million)	2015	2014	2013	2012	2011
Property & casualty insurance business					
Premiums earned	504.4	481.2	463.9	3.2	3.4
Claims incurred	-435.5	-478.1	-595.9	-538.0	-254.3
Other technical incomes	-	-	7.2	-	-
Operating expenses	-28.3	-56.4	-39.5	-41.6	-36.8
Allocated investment return transferred from the non-technical account	85.9	360.7	331.0	296.4	-104.8
Technical profit/loss, property & casualty insurance business	126.5	307.4	166.7	-280.0	-392.5
Life assurance business					
Premiums earned	37.6	220.0	215.2	502.7	423.9
Claims incurred	-380.3	-429.7	-453.2	-429.6	-485.6
Life assurance provisions	128.2	-12.2	159.7	130.0	-34.6
Operating expenses	-33.7	-65.3	-48.3	-50.4	-45.0
Other technical expenses	-13.3	-13.3	-13.3	-13.3	-13.2
Net investment income plus unrealised changes in the value of investments	78.0	377.1	224.1	255.6	85.7
Technical profit/loss, life assurance business	-183.3	76.6	84.2	395.0	-68.8
OVERVIEW OF NON-TECHNICAL ACCOUNT					
Technical profit/loss, property & casualty insurance business	126.5	307.4	166.7	-280.0	-392.5
Technical profit/loss, life assurance business	-183.5	76.6	84.2	395.0	-68.8
Profit/loss before appropriations and tax	-57.0	384.0	250.9	115.0	-461.3
Appropriations	-	-	-5.2	147.0	287.0
Profit/loss before tax	-57.0	384.0	245.7	262.0	-174.3
Tax on results of life assurance business	40.4	-14.8	-19.4	-76.8	24.2
NET PROFIT/LOSS FOR THE YEAR	-16.6	369.2	226.3	185.2	-150.1

AFA LIVFÖRSÄKRING (AFA LIFE INSURANCE)

FINANCIAL POSITION (SEK million)	Dec 31 2015	Dec 31 2014	Dec 31 2013	Dec 31 2012	Dec 31 2011
Property & casualty insurance business					
Investments, current value	2,875.2	2,792.2	2,507.8	2,490.9	2,794.5
Technical provisions	109.4	127.7	152.9	142.4	88.4
Net asset value	2,981.0	2,854.8	2,547.1	2,380.4	2,660.4
Capital base	2,981.0	2,854.8	2,547.1	2,380.4	2,660.4
Required solvency margin	127.6	135.5	117.7	107.2	75.4
Life assurance business					
Investments, current value	2,811.0	3,223.4	3,168.2	3,423.5	2,935.0
Technical provisions	1,685.6	1,868.7	1,846.8	2,013.2	2,178.6
Net asset value	1,290.5	1,474.3	1,398.7	1,318.4	984.2
<i>of which deferred tax</i>	30.1	71.1	57.0	41.5	25.5
Capital base	1,290.5	1,474.3	1,398.7	1,318.4	984.2
Required solvency margin	337.4	344.7	343.9	350.5	357.1
AFA Livförsäkring total					
Investments, current value	5,686.2	6,015.6	5,676.0	5,914.4	5,651.0
Technical provisions	1,795.0	1,996.4	1,999.6	2,155.6	2,267.0
Net asset value	4,271.5	4,329.1	3,945.8	3,698.7	3,644.6
<i>of which deferred tax</i>	30.1	71.1	57.0	41.5	25.5
Capital base	4,271.5	4,329.1	3,945.8	3,698.8	3,644.6
Required solvency margin	453.5	480.2	461.6	457.7	432.5
Capital base, insurance group	85,730.0	89,223.0	83,799.0	81,059	79,170
Required solvency margin, insurance group	3,658	3,784	3,766	4,023	4,199

KEY RATIOS (%)	2015	2014	2013	2012	2011
Property & casualty insurance business					
Claims ratio	86.3	99.4	128.5	16,812.5	7,479.4
Expense ratio	5.6	11.7	8.5	1,300.0	1,082.4
Combined ratio	92.0	111.1	137.0	18,112.5	8,561.8
Yield ¹⁾	2.1	2.5	2.9	3.3	3.0
Total return ²⁾	3.1	14.7	14.6	11.8	-3.2
Net asset value ratio	591.0	593.3	549.1	74,387.5	78,247.1
Life assurance business					
Management expense ratio	1.1	2.0	1.6	1.6	1.7
Yield ¹⁾	1.4	2.1	2.4	2.9	3.5
Total return ²⁾	2.2	12.5	7.2	8.5	2.9
Net asset value ratio	3,423.1	670.1	650.0	262.3	232.2
AFA Livförsäkring total					
Yield ¹⁾	1.7	2.3	2.6	3.1	2.0
Total return ²⁾	2.6	13.5	10.3	10.0	-0.1
Net asset value ratio	788.0	617.4	581.0	731.1	852.9

¹⁾ Yield is calculated as the portion of yield in relation to total return as per the same principle as in the total return table.

²⁾ Total return is reported as per the method in the total return table, which is also the measure used internally.

TOTAL RETURN 2015 AND INVESTMENT ASSETS

The overall return for AFA Försäkring amounted to 5.7 per cent in 2015. AFA Sjukförsäkring attained a yield of 6.0 per cent, AFA Trygghetsförsäkring 5.1 per cent, and AFA Livförsäkring 2.6 per cent.

Total return table for investments	Market values				Total return	
	2015		2014		2015	2014
	SEKm	%	SEKm	%	%	%
Fixed income – nominal	62,070	32	68,632	35	0.5	6.6
Fixed income – inflation-linked	28,761	15	28,158	14	1.1	10.7
Equities	59,485	31	63,254	32	4.2	20.2
Property	37,131	14	22,479	11	17.8	8.7
Alternative Investments	15,601	8	15,620	8	21.3	40.5
Foreign Exchange	-	-	-	-	0.1	0.2
Allocation Portfolio	0	0	0	0	0.1	0.0
Total investments	193,048	100	198,143	100	5.7	13.9

Contribution analysis 2015, %	Benchmark portfolio	Benchmark portfolio return	Portfolio return	Management contribution
Fixed income – nominal	34	0.3	0.5	0.0
Fixed income – inflation-linked	15	1.1	1.1	0.0
Equities	31	7.0	4.2	-0.8
Property	12	13.9	17.8	0.5
Alternative Investments	8	21.3	21.3	-
Foreign Exchange	-	-	0.1	0.0
Tactical asset allocation	-	-	0.1	0.1
Total investments	100	6.0	5.7	-0.3

The asset class Alternative Investments has an absolute annual return requirement of 10 per cent in the long-term series.

AFA Försäkring

106 27 STOCKHOLM

Besöksadress:

Klara Södra Kyrkogata 18

Gemensam organisation för företagen:

- AFA Livförsäkringsaktiebolag
- AFA Sjukförsäkringsaktiebolag
- AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag

Telefon, kundcenter: 0771-88 00 99

Telefon, växel: 08-696 40 00

Telefax: 08-696 45 45

www.afaforsakring.se innehåller information om AFA Försäkrings verksamhet.

Årsredovisningar och bolagsstyrningsrapporter för AFA-företagen finns på:
www.afaforsakring.se/om-afa-forsakring.

Trygghet på jobbet för fyra miljoner människor

POSTADRESS **AFA Försäkring 106 27 Stockholm** BESÖKSADRESS **Klara Södra Kyrkogata 18**
KUNDCENTER **0771-88 00 99** VX **08-696 40 00** FAX **08-696 45 45** INTERNET **www.afaforsakring.se**